

UNIVERZITA KARLOVA
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Ústav dějin křesťanského umění

Bc. Veronika Polonyiová

**Ilustrace přebalů notových záznamů české populární
hudby v první polovině 20. století**

Diplomová práce

Vedoucí práce: PhDr. Milan Pech, Ph.D.

Praha 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 13. 5. 2021

Veronika Polonyiová

Bibliografická citace

Ilustrace přebalů notových záznamů české populární hudby v první polovině 20. století [rukopis] : diplomová práce / Bc. Veronika Polonyiová; vedoucí práce: PhDr. Milan Pech, Ph.D. -- Praha, 2021. – 361 s.

Anotace

Tato diplomová práce pojednává o vizuální podobě notových přebalů populární hudby vydávané ve vybraných nakladatelstvích v první polovině 20. století se zaměřením zejména na malé formáty hudebnin dvacátých až čtyřicátých let. Na výtvarném zpracování přebalů se podílela velká řada českých, ale i několik zahraničních výtvarníků ovlivněných různými výtvarnými tendencemi. Tvorba velké části z nich je úzce spjata s ilustrací, tvorbou plakátů a reklamní činností. Někteří umělci se navrhováním přebalů věnovali soustavně a jejich práce najdeme v řadě nakladatelství, ale pro některé byla tato činnost jen krátkou epizodou.

Jsou zde zdokumentovány a zhodnoceny výsledné tisky hudebnin získaných v institucích, které je shromažďují – zejména Hudební oddělení Národní knihovny a České muzeum hudby náležícímu k Národnímu muzeu v Praze. V některých případech tato část zaznamenává i originály ilustrací uložených v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze, které byly velice nápomocné pro zjištění výtvarných postupů, kterými umělci tvořili. Z práce je zřetelné, že ilustrace těchto notových záznamů, jimž doposud nebyl v odborné literatuře věnován prostor, jsou významnou ukázkou a nedílnou součástí českého grafického designu a ilustrace první poloviny 20. století.

Klíčová slova

Notové záznamy, hudebniny, populární hudba, nová typografie, Osvobozené divadlo, fotomontáž, grafický design, ilustrace

Abstract

Illustration of Czech popular music sheet covers in the first half of the 20th century

This diploma thesis focuses on the visual form of popular music sheet covers published in selected publishers in the first half of the 20th century, especially on small formats of the twenties to forties. Many Czech as well as several foreign artists influenced by various artistic tendencies took part in the artistic processing of the covers. The creation of a large part of them is closely connected with illustration, poster creation and advertising activities. Some artists have been creating covers systematically and we can find their work in several publishers, but for some this activity was only a short episode in their work.

The resulting prints of music sheet covers obtained in the institutions that collect them are documented and evaluated here - especially the Music Department of the National Library and the Czech Museum of Music belonging to the National Museum in Prague. In some cases, this section also records the original illustrations stored in the Museum of Applied Arts in Prague, which were very helpful in identifying the artistic practices. It is clear from this diploma thesis that the illustrations of these sheet music, which have not been given space in the literature so far, are an important example and an integral part of Czech graphic design and illustration of the first half of the 20th century.

Keywords

Illustrated sheet music covers, popular music, new typography, photomontage, graphic design, illustration

Počet znaků (včetně mezer): 144 785

Poděkování

Ráda bych vyjádřila vděčnost všem, kteří mi při psaní této diplomové práce byli nápomocni. Na prvním místě bych velmi ráda poděkovala PhDr. Milanu Pechovi, Ph.D. za jeho odborné vedení a cenné rady a taktéž doc. PaedDr. Aleně Kavčákové, Dr., jež mě k tématu práce přivedla.

Vřele děkuji pracovníkům institucí, že mi vyšli vstříc a poskytli mi materiály a potřebné informace. Patří mezi ně:

- Hudební oddělení Národní knihovny České republiky, především paní vedoucí Mgr. Zuzana Petrášková
- České muzeum hudby Národního muzea v Praze – kurátorka sbírek Českého muzea hudby a vedoucí hudebněhistorického oddělení PhDr. Markéta Kabelková, Ph.D. a Bc. Markéta Šťastná
- Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze – správkyně deponitáře grafiky a miniatur Lucie Kölbersberger

V neposlední řadě také děkuji své rodině a všem svým blízkým za podporu.

Obsah

Úvod.....	8
1. Nakladatelství Hudební matice (1907–1951)	10
1.1. František Zelenka	12
1.2. Adolf Hoffmeister.....	18
1.3. František Bidlo.....	21
1.4. Toyen	22
1.5. Jindřich Štyrský.....	24
1.6. František Muzika	26
2. Nakladatelství R. A. Dvorský (1936–1949).....	27
2.1. Atelier Rotter.....	30
2.1.1. Atelier Rotter a Osvobozené divadlo	36
2.1.2. Atelier Rotter a filmové písně	38
2.1.3. Další notové přebaly vytvořené Ateliérem Rotter	40
2.2. Atelier Jedlička	41
2.3. Atelier Burjanek.....	42
2.4. Další autoři	43
2.5. Nesignované písně	46
3. Nakladatelství Mojmír Urbánek (1901–1949)	48
3.1. Notové záznamy Mojmíra Urbánka a jejich ilustrace	49
3.2. Ferenc Futurista	50
3.3. František Zelenka	51
3.4. Jan Kreutz.....	52
3.5. František Voborský.....	53
3.6. Další autoři a nesignované přebaly	54

4. Nakladatelství Ferry Kovařík (1922–1948)	56
4.1. František Karel Loukotka	56
4.2. František Voborský.....	57
4.3. Jan Korda.....	57
4.4. František Kárník.....	58
4.5. Erich Kaizr.....	59
4.6. Mihály Biró	60
4.7. Další autoři	63
5. Jiná nakladatelství a s nimi spjatí výtvarníci	64
Závěr	69
Literatura a zdroje	71
Seznam vyobrazení	75
Obrazová příloha	121

Úvod

Po první světové válce došlo k prudkému rozvoji populární hudby a rovněž se začalo používat dělení hudby na tzv. vážnou a zábavnou neboli populární. Populární hudby bylo produkováno obrovské množství a vznikl nespočet menších nakladatelství, jež se poměrně úzce specializovala většinou právě v této oblasti. Přebalům notových záznamů populární hudby se dostalo velmi zajímavého výtvarného zpracování a mají výraznou a mnohdy hravou podobu stejně jako byla hudba s nimi spjatá. Cílem této diplomové práce je zdokumentovat vizuální zpracování notových záznamů populární hudby vybraných nakladatelství se zaměřením na malé formáty hudebnin a zjistit, kteří výtvarníci se na jejich návrzích podíleli a jaké výtvarné tendence zde byly uplatňovány. Počátek svého bádání jsem zaměřila zejména na dvacátá léta 20. století, protože právě po I. světové válce došlo k vzestupu oblíbenosti populární hudby a vzniku nových specializovaných nakladatelství a vymezují je koncem let čtyřicátých, jelikož únorový komunistický převrat roku 1948 znamenal konec soukromé vydavatelské činnosti.

Kapitoly diplomové práce jsem rozčlenila podle jednotlivých nakladatelství, u nichž je nejprve nastíněna jejich historie. Prvním nakladatelstvím je Hudební matice, významné hudební nakladatelství nejstaršího uměleckého spolku v českých zemích, Umělecké besedy. Populární hudba sice činila pouze část jejich nakladatelské činnosti, ale na výtvarné zpracování jeho hudebnin byl kladen velký důraz a zabývali jím přední čeští výtvarníci první poloviny 20. století. Následuje nakladatelství R. A. Dvorského, významného muzikanta a skladatele, jež se na populární hudbu specializovalo. Stejně tak tomu bylo i u dvou následujících nakladatelství – Mojmír Urbánek a Ferry Kovařík. V poslední kapitole jsou vybrány a popsány další výtvarně zpracované notové přebaly, které vyšly u jiných nakladatelství zabývajících se populární hudbou. V podkapitolách jsem posléze rozebrala vizuální řešení hudebnin vytvořených jednotlivými umělci, kteří pro daná nakladatelství pracovali. Jejich návrhy jsem se snažila zhodnotit a zařadit tuto oblast tvorby do kontextu jejich díla a stejně tak i do kontextu vývoje výtvarného umění obecně. Tam, kde je to možné, konfrontuji přebaly s individuálním stylem jiných umělců pracujících např. v oboru knižní ilustrace či navrhování plakátů, ale také s výtvarným zpracováním zahraniční produkce hudebnin.

Především díky Hudebnímu oddělení Národní knihovny se mi podařilo chronologicky zmapovat téměř všechny notové záznamy, které v daném nakladatelském domě vyšly a podle signatur jsem vypátrala konkrétní umělce. Přesto však velká část hudebnin zůstala nesignovaná či se s danými signaturami nepodařilo spojit určitého umělce, i těmto pracím jsem věnovala prostor, vždy v poslední podkapitole daného nakladatelství. V některých případech jsem se snažila tyto práce zařadit do okruhu konkrétního umělce či reklamního ateliéru. Přebaly mají rozličný charakter, často se v jejich vizuálním zpracování uplatňovaly výtvarné tendence nové typografie a konstruktivismu, silně je zastoupena také fotomontáž, především na přebalech filmových písní a písní z operet. Najdeme zde ale i přebaly vytvořené klasičtějšími zobrazovacími postupy – kresbou a malbou. Velkým přínosem byl nálezný originálních návrhů některých z přebalů vydaných Hudební maticí. Tyto originály, které se nachází ve sbírkách Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, jsem posléze porovnávala s výslednými tisky a mohl tak být sledován výtvarný postup či technika, kterou daný umělec tvořil.

Z velkého množství nashromážděného obrazového i textového materiálu, čítajícího nejméně na tři tisíce zmapovaných hudebnin a řady odborných publikací, katalogů, sborníků a periodik, jsem se pokusila o vytvoření syntetického celku. Ten by měl čtenáři zprostředkovat ucelený pohled na vizuální podobu notových záznamů populární hudby vydávané zejména ve dvacátých až čtyřicátých letech 20. století a současně tak poukázat na jejich kvalitní zpracování, jež lze srovnávat s dobovou produkcí knižní ilustrace či plakátů.

1. Nakladatelství Hudební matice (1907–1951)

Hudební matice byla významným hudebním nakladatelstvím nejstaršího uměleckého spolku v českých zemích – Umělecké besedy. Ačkoliv samotný spolek vznikl již roku 1863, s nakladatelskou činností matiční to bylo složitější. V roce 1871, osm let po založení Umělecké besedy, vznikl spolek Matice Hudební, jehož nakladatelskou činnost se soustředila zejména na česká hudební díla, především ve formě operních klavírních výtahů. Roku 1890 však tento spolek zanikl, aby finančně podpořil existenci samotné Umělecké besedy. Umělecká beseda tedy převzala nakladatelskou činnost, kterou zastávala až do roku 1907, během tohoto roku ji plně převzal hudební odbor Umělecké besedy, který navrhl vznik samostatného nakladatelského fondu pokračujícího v publikační činnosti. Tímto návrhem, jenž byl schválen valnou hromadou 28. prosince 1907, vznikla Hudební matice Umělecké besedy.¹

Hudební matice si již stanovila úkoly mnohem obsažnějšího rázu. Výbor hudebního odboru, který fond spravoval, vytvořil rámcový program, který měl za cíl zřídit moderní nakladatelství spolu s váženým hudebním periodikem. Tak vznikla *Hudební Revue*, která dokumentovala činnost Hudební matice a naše hudební poměry mezi lety 1908–1920.² Hlavní ediční činností počátečních let byly především klavírní výtahy českých oper v čele s díly Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka. V dalších letech však došlo k postupnému rozšiřování programu, zahrnování partitur, skladeb písňových, klavírních, sborových a dalších oborů publikačních. Taktéž nakladatelství navázalo spolupráci s novými autory a zahraničními nakladateli.³

Až první světová válka zřetelně utlumila činnost Hudební matice. Zejména v prvním roce vyvolala nižší ziskovost a způsobila odchod některých členů za vojenskými povinnostmi. Dalším důležitým vlivem na chod podniku měl rozpad monarchie a následný vznik samostatného Československa v roce 1918. Pod vlivem nadšení z vítězství došlo mezi lety 1918–1919 k horlivé publikační činnosti, ta byla ale pozastavena mezi lety 1919–1920 z důvodu výrazné reorganizace a tvorby nových plánů.⁴

¹ MIKOTA 1933, 99

² Hudební Revue byla vedena Karlem Steckerem a Karlem Hoffmeisterem.

³ MIKOTA 1933, 103

⁴ MIKOTA 1933, 107–108

Během počátku dvacátých let však došlo k výraznému rozkvětu, cílem promyšleného programu bylo zachytit novou tvorbu skladatelů, kteří až dosud vydávali svá díla především v zahraničí či jejich tvorba ještě nebyla publikována v hojnější míře, ačkoliv by si to zasloužila. Každým rokem, kromě nově objevujících jmen, přibývalo i publikačních oborů jako byly například komorní skladby instrumentální.

Roku 1921 se začal vydávat nový informativní časopis *Listy Hudební matice*⁵, který pro lepší srozumitelnost, zejména zahraničních čtenářů (obsahoval cizojazyčné části) změnil při VII. ročníku svůj název na *Tempo*. Tento měsíčník, který měl především funkci informativní a propagační, přesáhl dalece inzertně komerční charakter a stal se programově nejširším meziválečným hudebním časopisem, živou kronikou muzikantského života, zaměřenou na co nejširší čtenářskou obec.⁶ Stykům s cizinou a zahraniční propagaci věnovalo od svých počátků nakladatelství velkou pozornost. S mnoha zahraničními firmami sjednalo smlouvy o vzájemném zastoupení svých nákladů.⁷ Též se zúčastnilo velkého počtu mezinárodních hudebních výstav, především ve Frankfurtu a Ženevě.⁸

Velká pozornost byla věnována i neméně důležité propagaci domácí, která zahrnovala krom jiného úzkou spolupráci hudebními referenty denního tisku, novinkové koncerty, pravidelně vydávané seznamy a prospekty či pořádání výstav. Důležitým krokem bylo vstoupení Hudební matice do Klubu moderních nakladatelů „*Kmen*“, které se uskutečnilo roku 1926. Klub sdružoval nakladatele podobného smýšlení, jejichž cílem bylo vydávat knihy a hudebniny hodnotné jak po stránce obsahové, tak i ve výpravě vnější.⁹ Za přispění Hudební matice bylo také zřízeno notové oddělení Průmyslové tiskárny, se kterou vzájemně spolupracovali na vzniku vkusné, kvalitní výpravě matičních tisků, nejprve jen v grafické úpravě a později i za účasti výtvarníků.¹⁰

Hudební matice se stala nejvýznamnějším hudebním nakladatelstvím meziválečného Československa a předčila v množství a kvalitě (i typografické a výtvarné) nakladatelství jiná. Proměna však přišla po únorových událostech roku 1948, kdy těžiště spolčování v lidové demokracii přešlo na masové organizace a spolkové činnosti již nebylo nadále přáno. Nejdéle a nejúspěšněji však vzdoroval právě hudební odbor, přesto však bylo nakladatelství roku 1951 včleněno do Národního hudebního vydavatelství Orbis.¹¹

⁵ Listy Hudební Matice redigoval nejprve Oto Zítek a poté Boleslav Vomáčka.

⁶ MATYS 2003, 192

⁷ Mezi tyto firmy patřily např.: Simrock z Berlína, Universální edice z Vídně, Breitkopf & Härtel z Lipska, J. & W. Chester Ltd. z Londýny, M. Eschig & Cie z Paříže.

⁸ MIKOTA 1933, 111–113

⁹ Mezi další členy patřily: Aventinum, B. M. Klika, Družstevní práce, F. Borový Odeon, Orbis, S.V.U. Mánes, Spolek českých bibliofilů a jiné.

¹⁰ MATYS 2003, 197

¹¹ ČERNUŠÁK/ŠTĚDROŇ/NOVÁČEK 1965, 603

Populární hudba byla jen malým zlomkem rozsáhlé produkce Hudební matice, lze sem zařadit především písně Jaroslava Ježka ze 30. let, jež jsou ponejvíce spjaty s Osvobozeným divadlem. I na tomto nevelkém vzorku čítající několik desítek notových záznamů však můžeme spatřit velmi kvalitní umělecké projevy reflektující nejaktuálnější proudy ve výtvarném umění.

1.1. František Zelenka

Nejpočetnější soubor přebalů notových záznamů populární hudby vydaných Hudební maticí navrhl český architekt, scénograf a grafik František Zelenka (1904–1944). Mezi lety 1929–1932 vytvořil více jak dvě desítky těchto přebalů, a to především pro Osvobozené divadlo, ve kterém zastával v těchto letech pozici šéfa výpravy. Působil zde také jako kostýmní a scénický výtvarník, ale navrhoval i plakáty, programy a další tiskoviny. Je to právě on, jenž vytvořil vizuální styl, pod kterým si divadlo dodnes představujeme.¹² Na plakátě pro hru *Leon Clifton čili Perná noc s gorilou* [1, 2] zcela definoval formální a výtvarnou podobu dalších prací. Bravurní grafickou zkratkou vytvořil znak obou klaunů, které se jako moderní logo otiskly do paměti kolemjdoucích [3]. Jejich postavy (později jen hlavy) se objevují na téměř všech plakátech Osvobozeného divadla po celou dobu jeho trvání.¹³

Osvobozené divadlo vzniklo roku 1925 jako divadelní sekce Devětsilu a Zelenka sám pravděpodobně byl členem tohoto avantgardního sdružení anebo s ním alespoň úzce spolupracoval.¹⁴ V propagačních materiálech divadla užíval velkých ploch bez barevných přechodů, výrazného písma a fotomontáže. Vycházel zejména z konstruktivismu spojeným s hravým poetismem. Ten se zrodil právě na půdě Devětsilu a k jeho nejtypičtějším projevům patřily tzv. obrazové básně, kterými byl bezpochyby inspirován i Zelenka. Františku Zelenkovi se ze jmenovaných prvků podařilo vytvořit vlastní styl souznící s poetikou tvorby Osvobozeného divadla.

¹² KROUTVOR 1991b, 9

¹³ ŠTEMBERA 1997c, 11

¹⁴ HOROVÁ 1995b, 952

František Zelenka doplnil trio Voskovce, Wericha a Ježka a bylo by tedy vhodnější spíše mluvit o autorské čtveřici, jež s dokonalostí propojovala slovo, hudbu a obraz. Voskovec s Werichem Zelenkovu práci velmi obdivovali a ocenili ji i slovem: „*Pro divadlo, které od pradávna bylo odkázáno na skromné cedule anebo nanejvýš na odstrašující hrůzomalby čelných expresionistických výtvarníků, znamená Zelenkovo plakátové umění veliké obrození. Zelenka umí svým plakátem vytvořit celou atmosféru divadelní hry, aniž by užil jediného tahu neplakátového, aniž by maloval a popisoval, aniž by klamal obecnstvo nebo lichotil řediteli divadla. Přeloží doslovně jméno a obsah hry do přesného a silného jazyka barevného plakátu.*“¹⁵

Roku 1930 vytvořil rozměrný zájezdový plakát pro 3 jazzové revue [4], jenž se skládal ze dvou slepovaných částí. V Zelenkově scénické, ale i grafické tvorbě se často odráželo jeho architektonické školení, i zde plakát budoval jako funkcionalistickou architekturu s výraznou diagonálou, stěnami a bloky písmen. Přesto je geometrická přísnost jeho plakátů vždy narušena hravým momentem spojeným s poetismem. „*Pásově řazení textu připomíná reklamu, světelné poutače či palcové novinové titulky. Ruch města, moderní dynamismus, nové měřítko, organizovaný pohyb a působení masy, to vše vyjadřuje Zelenkův plakát výstižným schématem.*“ Kromě grafických prací, které Zelenka vytvářel pro Osvobozené divadlo, se věnoval i návrhům plakátů pro další scény – Národní, Stavovské či Vinohradské divadlo. Nikde však svůj talent neuplatnil tak jako v Osvobozeném divadle, zde našel svůj umělecký výraz a byl ve svém vlastním živlu.¹⁶

Svoji představu o tom, jak by měl vypadat moderní plakát František Zelenka jasně definoval v časopise *Žijeme* z roku 1931.¹⁷ Zvýrazňoval zde nutnost odpoutat se od malby, která na plakátech převládala již od secese. Jediným cílem plakátu podle Františka Zelenky je na sebe upozornit a vrýt se do paměti. Také říká, že u dobrého plakátu není vyhnutí, podívat se na něj zkrátka musíte – i když jedete automobilem nebo tramvají. Zelenka si uvědomoval tempo moderní doby, a i proto užíval náznaku a umělecké zkratky. Názornou ukázkou mohou být i plakáty pro Osvobozené divadlo, na kterých se poprvé díky Františku Zelenkovi objevují dvě hlavy Jiřího Voskovce a Jana Wericha, které se staly v podstatě ikonami. Sám Voskovec s Werichem Zelenkovy plakáty pro Osvobozené divadlo nazvali „*trochu ztlumenou cirkusovou reklamou*“.¹⁸

¹⁵ KROUTVOR 1991a, 69

¹⁶ Tamtéž, 69

¹⁷ Zelenka 1931, 172–177

¹⁸ VOSKOVEC/WERICH 1931, 147–148

František Zelenka neumístoval na plakát příliš informací – textových, ani obrazových, protože byl přesvědčen, a to zcela správně, že moderní člověk se na ulici nezastaví a nebude číst dlouhé reklamy. Reklama se mu musí dostat do hlavy mimochodem.¹⁹ Zelenkův význam na poli reklamní tvorby v rámci meziválečné Evropy stvrdil i šéfredaktor německého magazínu *Gebrauchsgraphik* K. H. Frenzel, jež ho spolu s Ladislavem Sutnarem, jako jediné dva zástupce z Československa zařadil s jejich příspěvky do jubilejního vydání tohoto magazínu z ledna 1933.²⁰ Zde Zelenka shrnul své hlavní myšlenky již publikované v magazínu *Žijeme*. Opět se vymezil vůči malířským technikám v moderním plakátu. „*Žádná ze zavedených malířských metod, ať už je to akvarel, pastel nebo dokonce grafické techniky jako je suchá jehla, linoryt nebo dřevoryt, nemohou vytvořit nové hodnoty plakátu.*“ Reprodukovaní metod malby v plakátové tvorbě označuje Zelenka za falšování materiálu stejně jako kdybychom se pokoušeli schodišťové haly malovat na způsob mramoru, taktéž navrhuje i malované písmo. Naopak vyzdvihuje užití fotografie a sílu barvy, která vše spojuje dohromady. K článku připojil jako ukázkou své práce reklamní plakát pro automobily značky *Aero* [5] a plakát pro hru Osvobozeného divadla *Caesar* [6].

Při tvorbě plakátů Zelenka nekladl důraz na rozlišování mezi uměním a reklamou, ve svém stylu neuznával hranici oddělující svět ideálů od každodenní skutečnosti. Plakáty pro minerální vodu *Ivanka*, firmu *Aero* [7], *JAWU* [8] či čaj *Sun tea* jsou stejně hodnotné jako jeho plakáty divadelní, filmové či výstavní. Zelenka ke vsí své práci přistupoval se stejnou uměleckou odpovědností, dělal všechno stejně dobře, a především stejně pořádně.²¹

V návrzích notových přebalů se Zelenka převážně držel své oblíbené techniky koláže. V četnější míře zde také uplatnil i techniku fotomontáže, již byl velkým zastáncem zejména ve svých teoretických článcích, ke kterým je jako příklady uváděl v obrazových přílohách, např. plakát pro firmu *Aero*[5,7], filmový plakát *Kavárnička* [9] či plakáty pro *Ultraplon* s Voskovcem a Werichem, ty však tvoří v jeho tvorbě velkých formátů menšinu a s fotomontáží se o poznání častěji setkáme v jeho pracích menších formátů, právě jako jsou přebaly notových záznamů. Jeho obálky hýří jasnými barvami, jsou vtipné, veselé a bezstarostné. Velká část Zelenkových originálních návrhů se nachází v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze. Při porovnání těchto materiálů s výslednými tištěnými obálkami, tak můžeme vysledovat umělcův tvůrčí postup.

¹⁹ TVRDÍKOVÁ 2009, 12

²⁰ ZELENKA 1933, 44–45

²¹ KROUTVOR 1991b, 10

Téměř na všech přebalech Zelenka uvádí název divadelní revui, popřípadě filmu, ze kterých písně pochází, název nakladatelství Hudební matice Umělecké besedy s rokem vydání, a především jména autora hudby a slov. Často se také v textové části nachází taneční styl skladeb, jako jsou tango, fox či waltz. Velká část přebalů je signována Zelenkovým typickým monogramem „FZ“. Originály uložené v depozitáři Uměleckoprůmyslového muzea jsou doplněny vlastnoručními Zelenkovými popisky s podrobnými instrukcemi tiskařům, jaký druh, barvu a velikost písma a podkladu mají použít. Z originálů je zřetelně rozpoznatelné, které písmo nechával Zelenka dotisknout a které si sám nakreslil či vystříhl.

Jedna část přebalů pro Osvobozené divadlo je tvořena technikou fotomontáže. Užití fotografie ve formě fotomontáže či fotogramů hrálo v grafickém designu této doby důležitou roli, jelikož tato moderní a avantgardní obrazová média z velké části nahradila grafickou a kresebnou ilustraci.²² Během dvacátých let se fotoobálka stala standartním znakem progresivního evropského grafického designu. V Československu se objevují fotografické a fotomontážní úpravy obálek systematicky v Devětsilu a jeho okruhu, s nimiž byl Zelenka v úzkém kontaktu. Jejich stylový rozsah byl značný – od fotomontážních úprav se stopami dadaismu, např. Otakar Mrkvička, Karel Teige, *Husa na provázku* od Jiřího Mahena, 1925 [10], nebo aplikací jednoduchých fotokompozic začleněných do typografické úpravy, jak můžeme vidět na obálce Jindřicha Štyrského pro knihu *Sen* H. G. Wellse [11], až po aplikaci nemanipulované fotografie, kterou použil Adolf Hoffmeister na obálku své publikace *Nevěsta* [12]. Výjimkou nebyly ani obálky či reklamní materiály s užitím techniky fotogramu – fotografické techniky bez užití fotoaparátu. Jejím nejznámějším světovým tvůrcem byl americký umělec Man Ray, jenž první práce tohoto typu publikoval kolem roku 1922 v časopise *Broom*. V reklamně fotogram jako první užil El Lisickij roku 1924 pro inkoust *Pelikan* [13].²³

Lehkou manipulací, a to vystříhnutím ženské hlavy, v tomto případě herečky Niny Bártů, a vložením do typografické úpravy, se vyznačuje přebal not z roku 1929 pro píseň *Mercedes* (I) [14], kde se Zelenka ještě vyhýbá užití výrazných barev a výsledný přebal působí velmi neutrálním dojmem. Fotografii mladé ženy užil Zelenka i pro přebal písně *Zasu* [15a], zde je již umístěna na výrazné červené pozadí. Fotografie je doplněna dalším vystříhaným textem, kde došlo ke kombinaci několika druhů písma. Vytištěná obálka se liší na rozdíl od originálu [15b] barvou ústředního pozadí.

²² MAČAS/MERGEL 2015, 42

²³ TSCHICHOLD 2021, 85

Fotografie na přebalech skladeb *Dynamit fox* [16], *Ezop a Brabenec* [17a, 17b], *Peníze nebo život* [18a, 18b] zobrazují hlavní aktéry her či filmů, především Voskovce s Werichem. Stejně je tomu i na přebalu *Evropa volá* (I) [19], kde protagonisté stojí u mapy Evropy [20], již roku 1932 namaloval Adolf Hoffmeister, další z tvůrců přebalů hudebnin Osvobozeného divadla. Na růžovo-černém přebalu skladby *Nikdy nikdo nic nemá* [21a, 21b] je zobrazen pes odkazující se slovům písně. Na notovém záznam *Bugatti step* [22] je pak vyobrazeno namalované klavírní křídlo, jemuž jsou prostřednictvím fotomontáže doplněny pneumatiky.

Druhá také početná část skladeb je tvořena kolážemi složenými z vystříhaných kreseb různých postav a předmětů, které jsou nalepené na výrazných podkladech. Jedná se o přebaly ke skladbám *Mercedes* (II) [23] či *Evropa volá* (II) [24a, 24b], jež vyšly opakovaně v novém designu. Dále tento výtvarný postup můžeme sledovat u skladeb *Don Juan Waltz* [25a, 25b], *Pražská Java* [26a, 26b], *Prodám srdce* [27a, 27b], *Na shledanou v lepších časech* [28a, 28b] či *Život je jen náhoda* [29a, 29b].

Také na přebalu pro píseň *Pochod stoprocentních mužů* [30a, 30b] z revue Osvobozeného divadla *Golem* se setkáváme s postavičkami protagonistů Voskovce a Wericha, jež jsou utvořeny technikou koláže. Tento přebal trefně komentuje Václav Holzknecht ve své knize Jaroslav Ježek a Osvobozené divadlo: „*Je tu výborně chycen vtip, obsažený v chlubitě nadsázce textu; oba honimírci působí v tomto pojetí vesele a jsou takto přijatelní se všemi sebechválami, jimiž se text hemží*“.²⁴ Obdobně tomu bylo i na plakátu [31] k samotné hře taktéž vytvořeným Františkem Zelenkou. Narozdíl od plakátu na písňovém přebalu postavičky nestojí frontálně, ale velmi efektivně pochodují středem po červené diagonále. Taktéž zde došlo k barevné proměně kostýmů a oproštění o malé detaily. Ilustrace ke skladbám *Kleopatra* [32a, 32b] a *Isabel Valse* [33] vytvořil Zelenka taktéž formou koláže, použil na ně ale speciální krajovaný papír se vzorem. U *Kleopatry* se také výrazně ve výsledném tisku proměnila oproti originálu [32b] barevnost.

Přebal skladby *Don Parola & Don Pandero* [34a, 34b] je řešen zejména typograficky, kdy je podklad tvořen vystříhanými pruhy barevných papírů. Pásky žlutých, červených, černých a bílých pásů se skvěle hodí k temperamentní písni, jež pojednává o životní odvaze. Další z přebalů ke skladbě *Prodám srdce – parodie* [35a, 35b] je řešen pouze tušovou kresbou v kombinaci s akvarelem. Obdobným kresebným způsobem byla také pravděpodobně vytvořena ilustrace přebalu k písni *Pochod neutrálů* [36].

²⁴ HOLZKNECHT 1957, 236

Zelenka také vytvořil návrhy na přebaly dvou dalších Ježkových skladeb, které pochází z filmu Gustava Machatého *Ze soboty na neděli*, jejichž slova napsal Vítězslav Nezval. Na přebalu ke *Slovníku lásky* [37a, 37b] užil žlutého podkladu, který je pokryt opakujícím se fotografickým portrétem Magdy Maděrové, hlavní hrdinky daného filmu, v rudé barvě. Fotografii této herečky použil i při ilustraci přebalu písně *Ted' ještě ne...* [38a, 38b], kde dívka, taktéž na žlutém podkladu, telefonuje a je částečně překryta názvem písně vyvedeným rudou bezpatkovou minuskulou.²⁵

Dalším z návrhů pro Hudební matici je přebal not pro slavnostní sokolský pochod Josefa Suka *V Nový život* [39a, 39b], kde ústřední roli hrají výrazné diagonály v kombinaci s fotomontáží a červeno-černou barevnou kombinací. Zde se nejvíce přiblížil nové typografii a tvorbě Ladislava Sutnara či Karla Teigehe. Sutnar byl jedním z předních představitelů nové typografie v Československu, a i on se podílel na tvorbě některých notových přebalů Hudební matice, avšak převážně pro skladby klasické či lidové hudby, např. pro přebal *Slovenských spevů* [40] taktéž zvolil kombinaci červeno-černé barvy a obálku doplnil fotomontáží.

Základ nové typografii položil roku 1923 jeden z nejvýznamnějších učitelů Bauhausu Lászlo Moholy-Nagy.²⁶ O systematické rozpracování a prosazení jeho avantgardních myšlenek do praxe grafického designu se zásadně zasloužil německo-švýcarský knižní grafik a typograf Jan Tschichold ve významné publikaci *Die Neue Typographie*, jež vyšla roku 1928. Tyto zásady výrazně propagoval zejména německý Bauhaus a brzy našly značnou odezvu i v Československu. K rychlému proniknutí výrazného typografického názoru snad ještě více, než knihy a časopisy, přispěly nejvšednější tisky, jako jsou účetní doklady, podnikové katalogy, plakáty či dopisní papíry.²⁷

Nová typografie se zřetelně lišila od všeho, co ji obklopovalo a ihned se stala rozpoznatelným mezinárodním dorozumívacím prostředkem. Nepřišla pouze s novým způsobem grafické úpravy či s odlišným typem písma, ale vyznačovala se především nebývalou univerzalitou, úderností, stručností, jednoznačností a srozumitelností, byla více mechanická a méně zdobná nežli styly předchozí (secese). Ideovými předpoklady, z nichž nová typografie vycházela byla účelnost, a především funkčnost při předávání vizuální informace. Nejdůležitějším posláním typografické úpravy se stalo zřetelné sdělení, jasná a přímočará komunikace se čtenářem.²⁸

²⁵ POLONYIOVÁ 2018, 29

²⁶ MAČAS/MERGEL 2015, 41

²⁷ Tamtéž, 40

²⁸ POLONYIOVÁ 2018, 10–11

Jan Tschichold ve své publikaci *Die Neue Typographie* píše: „Podstatou Nové typografie je jasnost. Staví ji to do vědomé opozice vůči typografii staré, jejímž cílem byla „krása“ a jejíž jasnost nedosáhla úrovně, kterou požadujeme dnes.“²⁹

Základními výrazovými prostředky nové typografie jsou bezpatková písma, která v kombinaci s plochami z čistých základních barev, jednoduchými grafickými symboly, vytvářejí přehledně členěné a jednoduché kompozice asymetricky včleněné do statické pravoúhlé sítě, již užil např. Karel Teige na návrhu obálky Seifertovy básnické sbírky *Na vlnách TSF* [41]. Časté bylo také užití diagonály jako dynamického prvku, můžeme se s tím setkat u obálky maďarského umělce Lajose Kassáka ke knize Tibora Déryho *Zpívali a umírali* [42]. Významnou roli v nové typografii zastává též fotografie a fotomontáž, jež nahradily grafickou či kresebnou ilustraci. Užití fotografie ve spojení s novou typografií můžeme spatřit ku příkladu na filmových plakátech Jana Tschicholda [43, 44] či u Karla Teigeho. Již v Teigeho rané tvorbě najdeme použití fotomontáže, kdy roku 1922 spolu s Bedřichem Feuersteinem, Jaromírem Krejcarem a Josefem Šímou vytvořili obálku *Sborníku nové krásy Život II* [45], na níž jsou propojeny dva motivy ztělesňující dokonalou krásu odvozenou zavedením prototypu aplikovaného na určitý standard – dórský sloup a diskové kolo automobilu,³⁰ ale i v jeho pozdějších pracích, např. na obálce k *Básním noci* [46] Vítězslava Nezvala.

1.2. Adolf Hoffmeister

Několik notových přebalů vytvořil také Adolf Hoffmeister (1902–1973), významný český malíř, kreslíř, karikaturista, ilustrátor a spisovatel. Spoluzakladatel Svazu moderní kultury Devětsil, který si prošel obdobími dadaismu, kubismu či poetického naivismu, přenesl koncem 20. let svůj zájem z malířství a sochařství na nové užité obory – fotografii, fotomontáž a karikaturu. Zvláště kresebné prostředky karikatury jako je zkratka, nadsázka, dynamika či tvarová deformace mu plně vyhovovaly. Na kresbě oceňoval nejvíce právě její čistotu a střídmost, které ji činí nanejvýš srozumitelnou. Hoffmeister svým kresebným stylem plným kultivovanosti a humoru vytvořil jedinečné portrétní umění, kde několika úspornými dovedl vyjádřit fyziognomii i psychickou hloubku svého modelu.³¹

²⁹ TSCHICHOLD 2021, 62

³⁰ POTŮČEK 2009

³¹ HOROVÁ 1995a, 272–273

Karikatura má širokou škálu výrazových možností, jejíž rozpětí sahá od jízlivé, útočné satiry na jedné straně až k jemné ironii a úsměvu, který však nezraňuje. Přesto, že Hoffmeister kreslil karikatury, kresby, jejichž obsah vzrušuje a přitahuje, jeho hlavním cílem bylo zamyšlení a poznání. Ve svých kresbách zachycoval osobnosti své doby a přibližoval je diváku s laskavou ironií a vtipem, stal se jakýmsi systematickým kronikářem kulturního klimatu meziválečné Evropy.³² Ke karikovaným osobám byl shovívavý, od samého počátku si zachovával jistou zdrženlivost. K úplnému zesměšnění, přecházejícímu do krutosti a ironie dospěl pouze v protifašistických kresbách.³³ Svými karikaturami přispíval do *Lidových novin*, *Rozprav Aventina*, do Šaldovy *Tvorby*, Fučíkova *Kmene*, *Literárních novin*, satirického týdeníku *Simplicus*, do pařížského deníku *L'Intransigeant* a mnoha dalších listů.³⁴ I Hoffmeisterova knižní ilustrace je úzce spojena s karikaturní tvorbou. Svými ilustracemi doprovázel jak své vlastní knihy, tak i díla významných českých i zahraničních spisovatelů (K. Čapek, E. Bass, V. Nezval, K. H. Borovský, G. K. Chesterton, I. Erenburg, J. Swift).

Na sklonku dvacátých a v průběhu třicátých let nabýval na významu jeho dávný zájem od divadla. Jakožto dramatik spolupracoval se Stavovským divadlem, s „Děčkem“ Emila Františka Buriana, a především s Osvobozeným divadlem, kde působil i v oblasti výtvarné,³⁵ navrhoval zde plakáty, obálky her, přebaly not a jiné tiskoviny.

Na přelomu dvacátých a třicátých let navrhl pro Hudební matici čtyři notové přebaly, jež se pojily s písněmi Osvobozeného divadla. Na prvním přebalu z roku 1929 k písni *Skafandr* [47a] ze pocházejících ze stejnojmenné hry vytvořil jemnou kresebnou linkou dvě kráčející postavy se psem, všechny oblečené ve skafandru. Jednoduchá úsměvná ilustrace je zasazena do podmořského pozadí plného rybek. Originální návrh [47b] tohoto přebalu spolu s autorovými přípisky tužkou týkající se zejména textové části je umístěn ve sbírkách Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Můžeme z něho vyčíst, že Hoffmeister postupoval technikou koláže, neboť bílé části přebalu jsou nalepeny na tmavě modrém malovaném podkladu. Podobným způsobem zřejmě postupoval i při tvorbě přebalu ke skladbě *Three policemen step* neboli *Tři strážníci* [48] taktéž pocházející ze hry *Skafandr*, na kterém jsou humorně zobrazeni Voskovec a Werich spolu s Ježkem v uniformách strážníků s rukama nad hlavou.

³² SVOBODOVÁ/RYSBIČKA 1992, 5–6

³³ SRP 2004, 10

³⁴ BYDŽOVSKÁ 2004, 48

³⁵ SVOBODOVÁ/RYSBIČKA 1992, 2

Třetímu návrhu z roku 1932 pro *Tucet melodií z Osvobozeného divadla* [49a] dominuje karikatura Jaroslava Ježka hrající na klavír. Za ním se nachází notový zápis s karikovanými tvářemi Voskovce a Wericha. Obálka je laděna do červené, bílé, a především modré barvy a po okrajích je vyplněna textem názvu, vydavatelství a jmény autorů – Ježka, Voskovce a Wericha, která jsou příznačně doplněna bílými hvězdami. Několika dalšími karikaturami jsou doplněny i texty a skladby uvnitř notového záznamu [49b].

Roku 1933 také navrhl přebal edice *Repertoire Osvobozeného divadla* [50], ve níž vycházely jednotlivé skladby. Na červeném podkladu, jenž je svrchu i zespodu orámován bílým pruhem, nahoře s textem názvu edice a dole vydavatelství, je zobrazena známá trojice, Voskovec s Werichem po boku a Ježek ležérně ležící pod nimi. V bílém čtverci, na nějž Werich poukazuje je napsán název skladby spolu se jmény tvůrců. Jsou to v podstatě tytéž postavy, lehce zjednodušené, jako se objevují na Hoffmeisterových obálkách her [51] či plakátech [52] pro Osvobozené divadlo, ale i v protifašistických karikaturních zobrazeních kritizujících například cenzuru [53] spojenou s tímto režimem, jež se dotýkala i Osvobozeného divadla. Tyto Hoffmeisterovy karikatury Voskovce a Wericha a Ježka se staly ikonickými. Pro Hoffmeistera bylo důležité dosáhnout standardu, zachytit stálý, podstatný rys osobnosti, její ideogram, stejně srozumitelný a účinný jako jména zúžená do iniciál.³⁶

Obraz skutečnosti měl být co nejobsažnější a zároveň ihned srozumitelný, proto chtěl vyjádřit okamžitý nápad rychle a přímo. Hoffmeisterovým základním výrazovým prostředkem byla jednoduchá lineární tušová kresba, odmítl iluzi třetího rozměru v kresbě, vylučoval prokreslování detailů a stínování. Nadbytek čar by dle jeho názoru způsobil nečitelnost kresby i písma.³⁷

³⁶ SRP 2004, 11

³⁷ BYDŽOVSKÁ 2004, 50

1.3. František Bidlo

Český kreslíř, karikaturista a ilustrátor František Bidlo (1885–1945), jenž byl vyučeným kloboučníkem, nikdy neprošel formálním uměleckým vzděláním. Byl autodidaktem, který ve své karikaturní tvorbě zprvu navazoval zejména na Thomase Theodora Heineho či Olafa Gulbranssona, autory mnichovského satirického časopisu *Simplicissimus*. Na počátku třicátých let dospěl k osobitému výrazu redukovanému na ornamentální linii.³⁸ Bidlovým výtvarným prostředkem se stala dynamická, často silně deformovaná tušová kresba v lapidární zkratce. Bidlo své první karikatury uveřejnil roku 1925 na stránkách satirického levicového týdeníku *Trn*, v časopisu *Avantgarda* či *Rudém právu*.³⁹ V roce 1928 opustil své zaměstnání v kloboučnické dílně a stal se hlavním kreslířem *Rudého večerníku*. Pro agitačně propagační oddělení komunistické strany vytvořil řadu plakátů a letáků vyzývající k revoluční vzpouře a třídnímu boji.⁴⁰

Intenzivně se také věnoval knižní ilustraci, jež tvoří různorodý a stylově rozsáhlý soubor od dětských knih po básnické sbírky (K. H. Borovský, V. Nezval, J. Seifert).⁴¹ Ve třicátých letech pracoval pro další významné tiskoviny – *Literární noviny*, *Tvorbu*, *Magazín Družstevní práce*, *Panoramu*, *Erotickou revui* a roku 1934 se ujal funkce odpovědného redaktora české verze satirického časopisu *Simplicus*.⁴² Roku 1934, kdy se zúčastnil také *Mezinárodní výstavy karikatury a humoru* pořádané spolkem Mánes, vytvořil přebal a celkovou úpravu notového záznamu Hudební matice *Osel a Stín* [54a, 54b, 54c]. Práce na ilustraci notového záznamu plného písni ze satirické divadelní hry *Osvobozeného divadla*, která kritizuje ovlivnitelnost lidí, úřady, byrokracii, a především varuje před vůdčími osobnostmi, kteří jsou schopni zmanipulovat lid, mu musela být velice blízká. Přebalu příznačně dominuje stylizovaný bílý osel v černém kruhu. Jednoduchý přebal je doplněn bezpatkovým písmem zvýrazněným vínovým podkladem. Originál [54b] tohoto přebalu se nachází v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze a je z něho zřetelné, že Bidlo použil techniku koláže, která je doplněná tužkovými přípisky týkajícími se textové úpravy.

³⁸ HAUSER 2015, 1

³⁹ POHRIBNÝ 1959, 5

⁴⁰ HAUSER 2015, 5

⁴¹ Tamtéž, 10

⁴² POHRIBNÝ 1959, 5

Plakát pro hru *Osel a stín* [55], jež měla premiéru 13. 10. 1933, vytvořil Bedřich Feuerstein a i něm se objevuje vyobrazení osla, Bidlo však zvíře zobrazil mnohem stylizovanějším, zkratkovitějším způsobem a vytvořil z někoho pouhý trefný minimalistický znak uprostřed černého kruhu. Uvnitř notového záznamu se objevuje dalších šest Bidlových karikatur zobrazujících nejprve tvůrce hudby Jaroslava Ježka, a poté především protagonisty, oslaře Skočdopolise a zubaře Nejezchlebose, do nichž jsou stylizovaní Voskovec s Werichem.⁴³

Ačkoliv se z Bidlovy rozsáhlé tvorby uchovaly v obecném povědomí převážně karikatury spisovatelů a dalších významných osobností, jeho těžiště díla tvoří především politická karikatura a další sociálně kritické a protiválečné kresby. Silně levicově zaměřený kreslíř byl ve třicátých letech mnohými kritiky nazýván jedním z nejvýznamnějších politických karikaturistů své doby. Působivost obsahu a sílu sdělení dokázal skloubit s originalitou a vysokou úrovní výtvarného výrazu. Bidlo stěžejním způsobem přispěl k tomu, že se karikatura stala ve dvacátých a třicátých letech nejen aktuálním a účinným prostředkem politického boje, ale že byla přijata jako relevantní žánr výtvarného umění.⁴⁴

1.4. Toyen

S Hudební maticí česká malířka Toyen (1902–1980), vlastním jménem Marie Čermínová, pravděpodobně spolupracovala na návrzích a celkové úpravě dvou notových záznamů, v letech 1933 a 1943. Na obou návrzích můžeme spatřit návaznost na její erotickou náměty, které prochází celou její tvorbou. Tyto náměty můžeme rozdělit do dvou odlišných poloh, ostřejších, určených bibliofilským tiskům, které se dostaly pouze k omezenému počtu čtenářů a idealizovanějším, uplatněným na volně rozšiřované tisky.⁴⁵ Malířčina rozsáhlá provokativní tvorba byla systematicky předváděna ve třech ročnících *Erotické revue* z let 1930–1933 a v *Edici 69*, které vydával Jindřich Štyrský. Ilustrace byly nejčastěji publikované pod jejím soukromým pseudonymem (T) nebo XX.⁴⁶ Otevřeností, s jakou tyto náměty Toyen zobrazovala, neměla kvalitativní ani kvantitativní srovnání se svými mužskými protějšky, které se jim věnovaly nesoustavně a často se zjevnými zábrany.

⁴³ POLONYIOVÁ 2018, 25–26

⁴⁴ HAUSER 2015, 1

⁴⁵ BYDŽOVSKÁ/SRP 2003, 26

⁴⁶ SRP 200, 87–88

Často se také ale věnovala knihám o lásce, které vycházely ve velkých nákladech, kde se k erotice vyjadřovala jen decentně, v náznacích.⁴⁷ Na přebalu notového záznamu z roku 1933, ke skladbě *Tisíc a jeden sen* [56] od Jaroslava Ježka, Toyen nakreslila snící nahou ženskou polopostavu s ladně rozhozenými vlasy. Smyslná kresba na bílém podkladu je doplněna diagonálně přebal křížícím červeným bezpatkovým písmem, jež je obklopeno modrými pásy s hvězdami symbolizujícími noční oblohu. Kresba je velice podobná těm, kterými Toyen ilustrovala *Heptameron novel převznesené a přeslavné princezny Markéty d'Angoulême* [57a, 57b], jež vydala roku 1932 Družstevní práce. Ten se stal v počtu 76 kreseb jejím nejrozsáhlejším ilustrovaným dílem.

Pro Hudební matici upravila taktéž notový záznam *Písní milostných* [58a, 58b] od Viléma Petrželky, pro nějž vytvořila, jak přebal, tak i uvnitř najdeme několik jejích kreseb. I zde najdeme zobrazení melancholických zasněných dívek. Podobnost ilustrace přebalu notového záznamu můžeme spatřit u Toyeniny obálky ke sbírce *Můj prsten leží pod mořem* [59] od Simonetty Buonaccini z roku 1942 se zasněnou dívčí tváří nacházející se v podmořském světě. Podvodní krajiny Toyen přitahovaly mimo jiné svými přírodními objekty vycházejícími tvarově z vaginálních archetypů – dutin, puklin, mušlí či rostlinami a korály připomínajícími falický symbol. Ženské tělo jako takové bylo přirozeně významným motivem v tvorbě Toyen. Její femininní ikonografie zdůrazňuje ženského prožívání světa a výjimečnosti ženského těla. Toyen zanechala ohledně rozsahu svého díla množství hádanek, jelikož část svých obálek nesignovala, či se podepisovala pouhým písmenem T., zůstává tedy předmětem spekulace, jaký postoj k částí této své tvorby zaujímal. Toyen vnímala a respektovala rozdíl mezi nízkým a vysokým uměním.⁴⁸ Své knižní obálky a ilustrace pravděpodobně nechápala jako jednu z hlavních oblastí své tvorby, ale přistupovala k nim jako ke specifickému oboru, který ačkoliv s ní z hlediska námětů často souvisí, není přímo vázán na její volnou tvorbu.⁴⁹

⁴⁷ BYDŽOVSKÁ/SRP 2003, 36

⁴⁸ TOMAN 2009, 179

⁴⁹ POLONYIOVÁ 2018, 20–21

1.5. Jindřich Štyrský

Rozsáhlá tvůrčí aktivita mnohostranného umělce, jakým byl Jindřich Štyrský (1899–1942), zasáhla významným způsobem do mnoha výtvarných odvětví. Věnoval se nejen malířství, koláží, kresbě, obrazovým básním, scénografii, ale také ilustraci, návrhům knižních obálek a typografii. Štyrský rozlišoval mezi prací, která mu poskytovala obživu a mezi vlastní tvorbou. Karel Teige dokonce při zahájení první Štyrského posmrtné výstavě v roce 1946 řekl: „*Dlouhá léta se ubíjel únavnou prací v zaměstnání, které, poskytujíc mu existenční minimum, olupovalo ho o možnost soustavné tvorby, která se setkávala s nepochopením a nezájmem, která byla předmětem výsměchu.*“ Teige tím nejspíš narážel na Štyrského každodenní práci pro různé nakladatelské domy, prováděnou zejména během třicátých let.⁵⁰

Mezi tuto "práci pro obživu" můžeme tedy pravděpodobně zařadit i mnoho knižních návrhů, které prováděl ve spolupráci s významnými českými nakladatelstvími, jako byl Odeon, Janda – Sfinx a další. Štyrský spojil své jméno s knihou již v raných fázích své tvorby a postupem času se věnoval téměř všemu, co s tiskem a knihou souvisí – vazbám, obálkám, ilustracím, typografii i vlastním publikačním a nakladatelským projektům. Jako jeden z prvních v českém knižním designu použil fotomateriál na obálce. Zlomový byl zřejmě rok 1924, kdy upravil obálky politické brožury Josefa Hory, knihy H. G. Wellse [11] či Nezvalovy *Pantomimy* [60], kterou řešil jako obrazovou báseň.⁵¹ Štyrského obálky vyjadřovaly ve zkratce svůj vlastní příběh, neměla obsah knihy ilustrovat, nýbrž evokovat a vizuálně uskutečňovat.⁵²

S fotomontáží pracoval Štyrský i na přebalech notových záznamů Hudební matice. Oba Štyrského návrhy jsou spojeny s Osvobozeným divadlem a tvorbou autorské trojice, Voskovce, Wericha a Ježka. Sám Štyrský v Osvobozeném divadle taktéž krátce působil, a to na přelomu let 1928/1929 jako šéf výpravy. Přebal notového záznamu ke dvěma písním z filmu *Hej rup* z roku 1934 [61a, 61b] Štyrský vyřešil použitím jednoduché fotomontáže. Výřez černobílé fotografie z daného filmu, na kterém jsou zobrazeni Voskovec s Werichem na výškové plošině, je ve spodní části zkombinován s nakreslenou červenou zdí.

⁵⁰ BYDŽOVSKÁ/SRP 2007, 7–8

⁵¹ TOMAN 2009, 164

⁵² BYDŽOVSKÁ/SRP 2007, 81

Písmo na bílém podkladu je jednoduché červeno-černé, pouze v hlavním názvu je zdvojené a je zde užito nakloněné roviny. Originální návrh [61b] tohoto přebalu se nachází v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze. Kombinaci fotomontáže a červené zdi spolu s názvem skladby vytvořenými akvarelem, doplňují Štyrského popisy tužkou. Ty zahrnují jak další text přebalu, tak podrobné požadavky pro tiskaře, týkající se písma a barvy obálky.

Pro notový záznam *Písničky V & W* [62a, 62b, 62c] navrhl Štyrský přebal i celkovou úpravu. V horní části přebalu použil černobílou fotografii orchestru, jemuž diriguje Jaroslav Ježek, který je pro zdůraznění obkroužením jednoduchou bílou kružnicí. Spodní část, jež je vyplněná zelenou barvou slouží jako pole pro text, kde Štyrský zkombinoval jednoduchého bezpatkového písma s výraznějším stínovaným písmem. Vnitřní výpravu doplnil Štyrský o fotografie známého tvůrčího tria a pod seznam písniček použil karikaturu Františka Bidla, která se pojí k písni *Kat a blázen*. I u Štyrského návrhů notových přebalů můžeme spatřovat ozvuky nové typografie, právě v užití fotomontáže, jednoduchého písma a úsporné, avšak výrazné barevnosti. Ačkoliv Štyrský tuto práci pravděpodobně nepovažoval za přímou součást svého díla, která by nesla znaky jeho osobitého rukopisu, má taktéž své nezpochybnitelné kvality.⁵³

⁵³ POLONYIOVÁ 2018, 18–19

1.6. František Muzika

Přebal pro notový záznam *Svět na ruby* [63a] vytvořil roku 1936 pro Hudební Matici český malíř, ilustrátor, typograf a scénograf František Muzika (1900–1947). Prostřednictvím fotomontáže skládající se z vystřižené fotografie globusu s dokreslenou plynovou masku vytvořil jakýsi antimilitaristický symbol. Originální návrh [63b] tohoto přebalu je umístěn ve sbírkách Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a je z něj zřetelné, že písmo názvu skladby vystříhal Muzika a zbytek textu byl dotvořen typografy. Muzika zde jednoduchého bezpatkového písma, které v hlavním názvu zasadil do černého obdélníku v nakloněné rovině.⁵⁴

Taktéž knižní úpravy byly nedílnou součástí Muzikovy umělecké kariéry, započal s nimi v průběhu dvacátých let. Rozhodujícím okamžikem byla roku 1927 nabídka místa výtvarného redaktora v nakladatelství Aventinum Otakara Štorcha-Mariena.⁵⁵ Později po rozpadu Aventina roku 1934 pracoval pro další významná nakladatelství jako byl Melantrich či František Borovský. Pro tato komerční nakladatelství většinou vytvářel úpravu rozsáhlých řad založenou na principu jednotného designu.⁵⁶

Při úpravě tiskovin kladl Muzika důraz na standardizaci formátu, zásadní roli hrál v jeho tvorbě fotomateriál ve spojení s minimalismem čerpajícím z konstruktivistické typografie. Oproti svým současníkům užívajících často hereckých fotografií či fotosek, které měly vnést do designu dynamiku současnosti, pracoval Muzika většinou s vysoce disciplinovanými a profesionálními fotografiemi, jmenovitě např. Jaromíra Funkeho, Aenne Biermannové či Alberta Renger-Patzsche.⁵⁷

⁵⁴ POLONYIOVÁ 2018, 22

⁵⁵ TOMAN 2009, 196

⁵⁶ Tamtéž, 201

⁵⁷ Tamtéž, 203

2. Nakladatelství R. A. Dvorský (1936–1949)

Zakladatelem jednoho z nejúspěšnějších a nejserióznějších nakladatelství domácí populární hudby byl R. A. Dvorský, rozený Rudolf Antonín Dvorský (1899–1966) [64]. Dvorský, jenž pocházel ze Dvora Králové (odtud jeho pseudonym), jakožto hudební skladatel, kapelník, klavírista, zpěvák a nakladatel patří k nejvýznamnějším postavám české moderní taneční hudby.

K hudbě měl Dvorský blízko již od dětství, v jeho první monografii je zmíněna jeho vzpomínka: „*Už od dětství jsem měl rád hudbu. V pěti letech jsem se začal učit hrát na housle, od šesti let na klavír a od rána do večera jsem zpíval. To už bylo zvykem u nás v rodině, že po večeři, když jsme sedávali já a moje dvě sestry s rodiči v kuchyni za stolem, otec odložil noviny a spustil potichoučku některou z národních písní. My jsme se k jeho hlasu postupně přidávali a zpívali k němu druhý a třetí hlas. Tak to bývalo v zimních měsících denně a já se nemohl nikdy dočkat chvíle, kdy tatínek spustí.*“⁵⁸ Po vychození obecné a měšťanské školy absolvoval i školu obchodní, poté prošel několika různými zaměstnáními a roku 1918 definitivně došel k názoru, že svůj život spojí s hudbou, protože bez ní nemůže žít.

Postupně se tak velmi pracovitý a talentovaný Dvorský vypracoval na hvězdu české populární hudby. To vše vyžadovalo velké úsilí, jež Dvorský vynakládal mnohdy na úkor svého zdraví a osobního života. Soubor Melody Boys [65], jenž založil roku 1929, se rychle stal legendou a ve své době sklízel neuvěřitelnou popularitu, o čemž svědčí například pozvánky k hostování v Německu, Belgii, Francii, Rakousku. Oblíbení byli zejména v Dánsku, opakovaně zde účinkovali v Královském Adlon klubu. Dvorský nahrával gramofonové desky u českých firem Esta a Ultraphon, jehož akcie roku 1932 koupil a stal se také členem jejich správní rady s výraznou rozhodovací pravomocí.

Roku 1935 byla pozice Dvorského orchestru na domácí hudební scéně nezpochybnitelná. R. A. Dvorský velmi dobře uměl vycítil vkus publika, v repertoáru orchestru se nacházely lidové písně, tanga, swing i jazz, převážně od českých autorů. S orchestrem spolupracovali např. zpěváci Sestry Allanovy, Arnošt Kavka, Zdena Vincíková či Inka Zemánková. Kromě angažmá v pražských nočních klubech (Esplanade, Lucerna bar) dostávali i četné nabídky k nahrávání filmové hudby. Vystoupení jejich orchestru z Barrandovských teras či v Karlových Varů, kam zajížděli hrát do hotelů Imperial a Richmond, byla pravidelně vysílána Československým rozhlasem a získala obrovskou popularitu.

⁵⁸ BITTNER 1998, 9

Dvorský se pro dokonalejší propagaci nových písní rozhodl v polovině třicátých let založit vlastní nakladatelství hudebnin. V tehdejší době bylo běžné, že pro šíření nových skladeb byla nejdůležitější jejich notová vydání a mladý hudebník současnou hudebně-nakladatelskou produkci shledával nevalné úrovně, jak skladeb, tak i jejich grafického provedení. Podal si tedy v létě roku 1935 na pražském magistrátu žádost o nakladatelskou koncesi, ve které se prokazoval mimo jiné i výučním listem a redaktorskou praxí v nakladatelství Josefa Springera. Koncese k provozování živnosti nakladatelství hudebnin mu byla vydána 23. ledna 1936.⁵⁹

Dvorský si byl přesně jist tím, co chce: specializované nakladatelství taneční hudby v celé její šíři od lidovek přes jihoamerické rytmy až po jazz. Dovršil tím koordinaci všech popularizačních složek v tomto hudebním žánru, kterému zasvětil svůj život: veřejné provozování (Melody Boys), rozhlas, gramodesky (především Ultraphon), film a tisk.⁶⁰ Nové nakladatelství sídlilo v centru Prahy v Klimentské ulici č. 32. Ve stejné budově se taktéž nacházely kancelářské prostory gramofonové společnosti Ultraphon. Zde ve třech malých místnostech probíhala téměř veškerá pracovní činnost od porad přes výběr skladeb až po prodej vytištěných not. Dvorský při práci nakladatele plně využil svých kontaktů jak mezi skladateli, tak i spojení s gramofonovou firmou Ultraphon a během několika měsíců se jeho nakladatelství zařadilo mezi zaběhnuté podniky podobného druhu.⁶¹

Soustředil kolem sebe skladatele a textaře všech žánrů taneční hudby, od venkovské hudby, tj. polek, valčíků a pochodů přes tanga až po moderní populární hudbu. Paleta hudebnin vydávaných R. A. Dvorským byla velmi pestrá. Ihned od počátku nakladatelství se stal výhradním vydavatelem Jaroslava Ježka, kterému do té doby vydávala jeho skladby Hudební matice Umělecké besedy. Dvorský u nás také jako první vydával skladby Izáka Dunajevského, autora hudby sovětských hudebních filmů. Ke spolupráci získal také nejoblíbenější skladatele české lidovky, jakými byli Karel Vacek, Jaromír Vejvoda či Václav Bláha. Krom toho okolo sebe soustředil také autory moderní populární hudby – Jiřího Traxlera, Kamila Běhounka, Václava Pokorného, Jaroslava Moravce, Jana Rachlíka, Leopolda Korbaře, Alfonse Jindru a mnohé další. Nové skladby k vydání prý Dvorský vybíral často následujícím způsobem. Pokud ho nějaká píseň upoutala, hrál ji po večerech k tanci a sledoval reakce přítomného publika.

⁵⁹ BITTNER 1998, 41

⁶⁰ BITTNER 1998, 84

⁶¹ MÜLLER 2020, 32

Když se rozhodl skladbu vydat, pozval si jejího autora a sdělil mu své připomínky. Poté, co zadal noty do tisku, ihned také zahájil reklamní propagaci. Pokud se jednalo o píseň, která podle jeho soudu mohla být velmi úspěšná nechal pro ni vytisknout zvláštní reklamní letáky. Základem Dvorského nakladatelské činnosti byly takzvané malé písničky, kde byl pouze notový záznam základní melodie s textem, za dobu trvání nakladatelství jich vyšlo přes pět set. Tyto malé písničky měly velký úspěch a prodávaly se řádově v desetitisících kusech. Tisk Dvorského nakladatelské produkce obstarávala Průmyslová tiskárna v Dobrovského ulici v Praze VII, méně náročnou produkci not pak zadával firmě Kisch-Trojan z Benátek nad Jizerou.⁶²

Roku 1939 byl do nakladatelství přijat Zdeněk Petr, kopřivnický rodák, jenž původně přijel do Prahy studovat architekturu. Jeho studium však bylo násilně přerušeno uzavřením vysokých škol po 17. listopadu 1939. Jeho pracovní náplň v nakladatelství byla velmi široká: vyřizování korespondence, psaní reklamních textů, smluv včetně cizojazyčných, korektury hudebnin či přijímání hotových nákladů. Postupně získal hudební vzdělání a věnoval se i úpravám skladem, ale také se staral o vysokou grafickou úroveň Dvorského hudebnin.⁶³

Během válečných let se Dvorskému nakladatelství velmi dobře dařilo a patřilo mezi nejúspěšnější v oblasti taneční hudby. V poválečných letech se Dvorskému povedli velké nakladatelské úspěchy, za prvé, když dojednal obchodní kontrakt s ředitelem londýnského nakladatelství The Athenaeum Music Publishing Co. – Claude B. Yearsleyem a za druhé, což se stalo Dvorského vrcholem zahraničního obchodu, podepsal smlouvu s Američanem Jackem Millsem, majitelem jednoho z největších světových hudebních nakladatelství Mills Music Inc. Tato spolupráce byla ale překažena únorovým převratem a převzetím moci Komunistickou stranou Československa, oba zahraniční nakladatelé kvůli politickému vývoji od smluv odstoupili. Zhroucení Dvorského životních plánů znamenala roku 1947 také smrt jeho syna Miroslava, který měl nakladatelství převzít. Roku 1948 tedy uvažoval, že své nakladatelství předá zaměstnanci Zdeňku Petrovi, ten ale jeho nabídku nepřijal. Jako předzvěst budoucího brzkého konce přišla zpráva, ve které Dvorskému psal 31. ledna 1949 sám ministr informací a osvěty Václav Kopecký a nařídil mu, aby přijal do nakladatelství zmocněnce prof. Václava Pospíšilíka.

⁶² MÜLLER 2020, 33

⁶³ BITTNER 1998, 85

Ten měl za úkol kontrolovat chod podniku po obchodní stránce. Likvidace soukromých nakladatelství už byla pouze otázkou času. „Ve smyslu přípisu Ministerstva informací a osvěty ze dne 9. srpna 1949 bylo veškeré zařízení přiděleno hudebnímu nakladatelství Orbis. Toho dne se dostavil zástupce Orbisu Gustav Schmaus, za jehož přítomnosti byl sepsán inventář kancelářského zařízení. Veškeré dokumenty byly uzamčeny a všechny neprodané hudebniny, co byly na skladě, byly dány zástupci knihkupců *Knih lidu a prodeje*.“ Ke 31. srpnu, tak byla všechna soukromá nakladatelství včetně R. A. Dvorského znárodněna. Skončilo tak jedno z nejúspěšnějších nakladatelství hudebnin, které v letech 1936–1949 vydalo přes pět set titulů.⁶⁴

2.1. Atelier Rotter

Vizuální podoba nakladatelství R. A. Dvorského je úzce spjata s Atelierem Rotter. Tímto Atelierem byl navržen největší počet přebalů hudebnin nakladatelství. Spolupráce byla navázána roku 1936, tedy ihned od počátku založení nakladatelství a ukončena byla zánikem Atelieru roku 1939.

Atelier vytvořil nakladatelství taktéž kompletní grafický design včetně loga, ve kterém se objevuje stylizovaná, jednoduchá kresba hlavy R. A. Dvorského s jeho pověstným knírkem [66]. Logo se kromě přebalů hudebnin objevovalo i na dopisních papírech, plakátech a dalších propagačních materiálech. V některých případech bývá logo lehce pozměněno, např. orámováno gramofonovou deskou, což odkazuje na úzkou spolupráci R. A. Dvorského s nahrávací společností Ultraphon [67].⁶⁵ Na vznik Dvorského loga po letech vzpomínal skladatel a hudebník Jiří Traxler těmito slovy: „Pokud vím, byl jediný hudební nakladatel na světě, který si mohl dovolit dát sestylizovat vlastní hlavu i s tím knírkem jako trademark svého podniku. Ješitnost? Možná, ale odpustil bych mu ji pro všechny jiné dobré vlastnosti. Jestli se o to vědomě snažil nebo ne, byl gentleman.“⁶⁶

⁶⁴ MÜLLER 2020, 68–69

⁶⁵ ŠTEMBERA 2008, 99

⁶⁶ MÜLLER 2020, 33

Zakladatelem a vedoucím jednoho z nejvýznamnějších reklamních ateliérů v Praze⁶⁷ od konce dvacátých let a po celá léta třicátá byl Ing. Vilém Rotter, jenž se narodil 28. května 1903 v Brně. Vilém (někdy také zvaný Willy či Wilhelm) Rotter vystudoval elektrotechniku na Českém učením technickém v Praze. Po ukončení studia se však rozhodl věnovat užité grafice a přibližně od poloviny dvacátých let se datuje jeho pařížský pobyt.

V této době byla Paříž v oboru grafiky na velmi vysoké úrovni a Rotter tak mohl načerpat bohaté zkušenosti, které posléze uplatnil v českém reklamním prostředí. Pracoval pro obchodní dům Au Printemps, kde jakožto aranžér navrhoval výlohy a zejména reklamní poutače objevující se ve velkých výkladech otevřených do ulice.⁶⁸ Úzkou spoluprací navázal též s významnou reklamní agenturou Agence de publicité DAM vedenou bratry Étienne a Léonem Damourovými, kteří mimo jiné vydávali od roku 1923 vlivný časopis *Vendre*, v němž se věnovali všem důležitým aspektům prodeje a reklamy.⁶⁹ Ve dvacátých letech je definitivně opuštěna secesní estetika, krátce po roce 1925 nastoupila generace ovlivněná zejména abstraktním uměním, kubismem a futurismem a tyto výtvarné tendence brzy pronikají i do reklamního prostředí. Hlavními průkopníky v oblasti plakátové tvorby tohoto období byl Leonetto Cappiello (1875–1942), Adolphe Jean-Marie Mouron – známý pod pseudonymem *Cassandre* (1901–1968), Jean Carlu (1900–1997) či Paul Colin (1892–1985).⁷⁰

Tvorba těchto umělců znamenala konečnou odluku od realistického ztvárnění a přesun k jasné a přehledné komunikaci pomocí znaku a symbolu, jako to můžeme spatřit například na plakátě Paula Colina k tanečnímu vystoupení Lisy Duncan [68], *Cassandreův Nord Express* [69] či právě v tvorbě agentury DAM, jež vytvořila řadu plakátů pro firmu Peugeot, které jsou plně dynamického pohybu [70].

Jedním z předních grafiků působících v tomto ateliéru byl Lajos Marton (1891–1952), v jehož plakátech taktéž nalezneme okouzlení z rychlosti [71, 72] a užití techniky tzv. americké retuše [73], dnes spíše známé pod pojmem *airbrush*. Americká retuš stejně jako *offset* patřily ve třicátých letech v Československu k nejnovějším technologiím. Barvy se při americké retuši nanášely pomocí stříkací pistole umožňující přechody barevných škál. Tuto především mezi francouzskými grafiky oblíbenou techniku, si Rotter velmi dobře osvojil a stal se např. vedle Alberta Jonáše⁷¹ [74] jedním z pionýrů jejího využití v reklamě v Československu.

⁶⁷ Dalšími velkými pražskými ateliéry byly např. PIRAS či Pacold a spol.

⁶⁸ FRENZEL 1931, 37

⁶⁹ ŠTEMBERA 2008, 96

⁷⁰ ŠTEMBERA 1997b, 8–9

⁷¹ Albert Jonáš (1893–1974) byl malíř, architekt a průmyslový návrhář. Vlastnil svůj reklamní ateliér. Kromě návrhů interiérů a výstav se soustavně od 30.-50. let věnoval plakátové tvorbě (reklamní, výstavní, turistické, divadelní a filmové). Spolu s Vilémem začali v plakátu jako první využívat techniku americké retuše pro *offsetový* tisk. SYLVESTROVÁ 2004, 474

Zpět do Prahy se Rotter vrátil pravděpodobně na počátku roku 1928, protože už v březnu tohoto roku vytvořil na obálkách časopisu *Světobzor* celostránkové inzerce pro automobilku Škoda a pokračoval tak i po následující měsíce [75, 76, 77]. Tyto inzerce jsou zprvu stále ještě pojaty více realisticky, ovlivněny art deco estetikou, postupně se však automobil proměnil v siluetu, která se svojí rychlostí postupně rozmazává [78]. V této době Rotter značil své práce pouze Ro či Rt, později to však bude Rotter či nejčastěji, se vznikem Atelieru, ATL. Rotter.

Vilém Rotter založil svůj Atelier někdy v průběhu roku 1928. Mezi známé pracovníky Atelieru patřili Vilém Heiter, Ladislav Kolda, Leo Ledvinka, Vilém Logner, Jan Jedlička a další.⁷² Individuální přístup těchto tvůrců však v reklamních materiálech Atelieru nelze s jistotou identifikovat, jelikož Vilém Rotter se snažil o jednotu produkce své firmy, ve které uplatňoval zejména poznatky ze svého pařížského pobytu. Mnoho bližšího o členech Atelieru nevíme, mnohdy nejsou známa ani jejich životní data. Leo Ledvinka byl členem Atelieru pouze krátce, působil zde od roku 1938, kdy přesídlil do Prahy. Tohoto roku byl uzavřen vídeňský Atelier Binder⁷³, kde dříve pracoval.⁷⁴ Vilém Heiter (1910–1970/1971) v Atelieru působil na konci 30. let, po jeho zániku si založil vlastní ateliér s názvem Heiter. Na začátku války navrhoval plakáty pro pražské Veletrhy i pro okupační Kuratorium, poté byl ale uvězněn a řadu let strávil v koncentračním táboře. Od roku 1948 žil ve Venezuele.⁷⁵ Malíř, sochař, ilustrátor a scénograf Vilém Logner (1910–1991) pracoval v předválečných letech kromě Atelieru Rotter i jako reklamní grafik pro firmu Baťa.⁷⁶ Architekt Jan Jedlička roku 1939 po emigraci Viléma Rottera jeho Atelier i Školu převzal.⁷⁷ Atelier byl přejmenován na Atelier Jedlička, avšak neměl dlouhého trvání. Roku 1940 byl zabrán Němci.⁷⁸

Roku 1934 Vilém Rotter založil soukromou reklamní školu. Mezi učitele Školy Rotter se mimo jiné řadili výše vyjmenovaní členové Atelieru – Heiter, Jedlička a Ledvinka. Mezi lety 1941–1944 zde působil jako učitel kreslení a reklamní grafiky také Vojtěch Kubašta (1914–1992), malíř, grafik a ilustrátor, jenž vystudoval architekturu na ČVUT, později se však věnoval především grafické práci. Mimo výuky ve Škole Rotter spolupracoval jako grafik s nakladatelstvím O. Štorch-Mariena, upravoval pro ně zejména Anglo-americkou literaturu a také uplatnil své architektonické vzdělání v řadě ilustrací spojených s pražskými památkami.

⁷² ŠTEMBERA 2008, 96

⁷³ Atelier Binder (1924–1938) byl vídeňským reklamním ateliérem založeným Josephem Binderem.

⁷⁴ <http://www.deutschefotothek.de/documents/wer/16330017#|home>, vyhledáno 16. 2. 2021

⁷⁵ SYLVESTROVÁ 2004, 472

⁷⁶ MALÁ/MALÝ 2001, 180

⁷⁷ SYLVESTROVÁ 2004, 474

⁷⁸ Více v podkapitole Atelier Jedlička na s. 41–42.

V 50. letech spolupracoval především s nakladatelstvím Artia, v němž se soustředil na dětskou literaturu.⁷⁹ Dalším ze známých učitelů Školy Rotter byl Emil Kotrba (1912–1983). Český malíř a grafik zde působil jako učitel figurálního a reklamního kreslení. Mimo jiné byl i členem Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Spolku přátel exlibris a drobné grafiky v Praze, vynikal zejména v technikách leptu a dřevorytu.⁸⁰ Soukromou školou prošla řada studentů, z nichž se někteří později připojili k Atelieru. Patřili mezi ně například Rudolf Kumpf, který ve Škole studoval v polovině 30. let. Již roku 1935 získal příležitost spolu se svou spolužačkou Hyblerovou navrhnout v rámci Školy Rotter velký plakát pro hru Osvobozeného divadla *Panoptikum*. Navrhl také několik filmových plakátů (*Mata Hari*, 1935; *Lidé v bílém*, 1935; *Cikánské děvče*, po 1936 a další).⁸¹

Mezi nejznámější absolventy patří Karel Vaca (1919–1989), český akademický malíř, ilustrátor, grafik, typograf, scénograf a kostýmní výtvarník. Programem školy, jež Vaca navštěvoval mezi lety 1937–1938, byla dle jeho slov: „*všestranná výuka, hlavně užité grafiky, kreslení, malování, nauka o písmu, kresba mody, kostýmní navrhování, a především reklamní a plakátová tvorba*“.⁸² Všechny tyto zkušenosti ve své práci bohatě zúročil. Po Rotterově škole absolvoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou (1945–1950), kde byl žákem Emila Filly. Dle Vacových návrhů bylo realizováno více jak 70 scénických výprav spolu s kostýmy, navrhl 341 divadelních a filmových plakátů, vytvořil na 130 ilustračních souborů a knižních obálek, ve volné tvorbě se věnoval především malbě, v níž se soustavně zabíral barevnou harmonií.⁸³ Kromě Karla Vacy školu navštěvovali také například František Bělský, Vít Gruss, Gerda Mandlerová, Miroslav Pelc, Bedřich Pokorný, Bedřich Zoul a řada dalších, kteří se v reklamě a propagaci uplatnili po válce i za socialismu.

Vilém Rotter jako jeden z mála profesionálních reklamních tvůrců dokázal své poznatky z reklamní praxe taktéž písemně formulovat. Nejrozsáhlejším textem tohoto typu je O životě reklamy v časopise *Měsíc* z roku 1935.⁸⁴ Rotter se zde zmiňuje o tom, že kdysi analyzoval na dvě stovky nejúspěšnějších plakátů světa a ve všech dohromady neshledal více než 6 či 7 motivů, však zpracovaných v různých formách.

⁷⁹ HOROVÁ 2006, 431

⁸⁰ HOROVÁ 2006, 406

⁸¹ SYLVESTROVÁ 2004, 476

⁸² PETROVÁ 2002, 63

⁸³ HOROVÁ 1995b, 887–888

⁸⁴ ROTTER 1935, 16–19

Z tohoto důvodu se podle Rottera tvůrce nemá snažit najít křečovitě nový motiv, ale především se vyjadřovat jednoduše, srozumitelně a přesto originálně: „*Neboť jen to, co tu dosud nebylo, je „správná“ reklama.*“ a taktéž: „*Dosáhnouti přiměřenými prostředky největšího možného úspěchu – čtyřmi barvami a čtverečným metrem papíru rozhýbati netečný dav – to je „umění reklamy“.*“

Dalším článkem s názvem Umění v reklamě přispěl do *Dobrého rádce. Ročenka Noviny IX* z roku 1938,⁸⁵ který začíná trefnou glosou: „*Umění v reklamě je zapotřebí jako soli do chleba. Ale příliš mnoho soli také nedělá dobře*“ a pokračuje např. „*Umění v reklamě je jen tehdy na místě, pomáhá-li prodávat*“. Tato slova podporují to, co již Rotter dříve zmínil, že reklama má být jednoduchá, trefná a měla tvůrci by měli zanechat přílišných uměleckých ambic.

Jiné praktické rady uvedl o rok později v *Technice reklamního kreslení v Dobrý rádce. Ročenka Noviny X.*,⁸⁶ kde vyzdvihuje několik svých zásad jako je: správné vyvážení textu a obrazu, užití výrazných kontrastů, kterými vynutíme pozornost, jasné charakterizování motivu, barevná i formální vyváženost, stylová jednotnost a technicky originální provedení, jímž by však neměla utrpět srozumitelnost motivu. Také klade důraz na estetický správné zobrazení, které vzbuzuje pocit libosti, jež příjem nabídky jistě příznivě ovlivní na a zmiňuje, že na technice provedení už tolik nezáleží. Všechny tyto body se v pracích svého Atelieru snažil důsledně dodržovat, a proto je styl Atelieru relativně dobře rozpoznatelný. Hlavními znaky jsou: užití kontrastních, výrazných barev, jež jsou uplatněny ve velkých plochách, plošné pojetí zobrazených figur a věcí či užití americké retuše, kdy je centrální motiv zvýrazněný obštíknutím pistole. V menších formátech Atelieru, zejména u přebalů filmových písní, se objevuje užití fotomontáže.

Roku 1930 Rotter uvádí svoji soukromou adresu Klimentská 32, je zajímavé, že na této adrese bude o šest let později se svým nakladatelstvím začínat i R. A. Dvorský. Atelier Rotter na počátku 30. let sídlil v ulici Jindřišská 32, zhruba od roku 1934 se však usadili v paláci u Nováků ve Vodičkově ulici 32, kde zůstali až do konce svého trvání.⁸⁷ Již od počátku 30. let se Atelier řadil mezi nejvýznamnější podniky svého druhu v Praze. Roku 1935 je ve zmíněném časopise *Měsíc* Rotter dokonce označován za šéfa největšího ateliéru pro reklamu v republice.⁸⁸

⁸⁵ ROTTER 1938, 22

⁸⁶ ROTTER 1939, 32–37

⁸⁷ ŠTEMBERA 2008, 96

⁸⁸ ROTTER 1935, 16

Roku 1932 vydal vlastní propagační brožuru s názvem Rotter, jež představuje celou šíři jeho tehdejší tvorby zahrnující plakáty, inserty, reklamní opony, kalendáře, prospekty, transparenty, vývěsky atd.⁸⁹ Navrhl reklamní propagaci řadě velkých firem, patřily mezi ně např. již zmíněná Škoda, Lux, Ultraphon, Zenit [79], Kodak, ČSD [80], Avia, ČSL, Praga [81], ale stejně tak spolupracoval i s drobnými podnikateli, oděvními firmami [82], výrobci potravin, drogistickými firmami, restauracemi apod.⁹⁰

Atelier Rotter však vedle čistě reklamních plakátů vytvářel také kulturní plakát spojený např. se školami tance [83], divadlem či filmem. Mezi lety 1931–1939 navrhl Atelier zhruba desítku plakátů pro české i zahraniční filmy. Spolupracoval s filmovými distributory jako byl Meissner, AB, Lucerna film, Elekta a další. Při tvorbě filmových plakátů užíval své charakteristické prostředky, plošnější pojetí postav, velké barevné plochy a mnohdy nechyběla ani oblíbená technika americké retuše. Plakáty čerpají z filmového děje a často se vychází z fotografií, které byly pořízeny během natáčení. Z nich jsou poté překresleny postavy či pouze portréty ústředních postav, jež jsou zasazeny do stylizovaného prostředí či jsou pouze neukotveně vloženy do barevné plochy. První z těchto filmových propagací byly v roce 1931 vytvořeny pro německé filmy *Komando lásky* [84] a také *Netopýr* [85], v němž je hlavním motivem stylizovaný portrét herečky Anny Ondrákové. Tento plakát se stylizovanou tváří jedné z našich nejznámějších prvorepublikových hereček, se řadí mezi nej kvalitnější práce Atelieru Rotter.⁹¹ Ústředního motivu s hlavní hrdinkou, v tomto případě Lídou Baarovou, se drží i plakát k filmové veselohře *Jsem děvče s čertem v těle* [86]. Z roku 1932 pochází jeden z nejznámějších plakátů Atelieru Rotter, jenž vznikl pro německou mutaci filmu Gustava Machatého *Ekstase* [87].⁹² Zde je užito velmi jednoduchého motivu siluety otevřených ženských úst, která odkazují k názvu filmu. V letech 1932–1933 vznikly také plakáty pro filmy *Anton Špelec ostrostřelec* [88] a *Pobočník Jeho Výsosti* [89] s populárním komikem Vlastou Burianem, v nichž se ústředním motivem stala karikatura herce. Ve stejné době Atelier vytvořil taktéž obdobné plakáty Burianova divadla pro hry *Hadrián z Římsu* [90] a *Kozderka to prozradí* [91].

⁸⁹ ROTTER 1932

⁹⁰ ŠTEMBERA 2008, 97–99

⁹¹ SYLVESTROVÁ 2004, 20

⁹² Verzi pro české publikum vytvořil Willi Weigelt.

2.1.1. Atelier Rotter a Osvobozené divadlo

Kromě Burianova divadla navázal Atelier Rotter úzkou spoluprací taktéž s Osvobozeným divadlem. Reklamní propagace avantgardního divadla měla velmi osobitou podobu silně spjatou s vůdčími osobnostmi herců Jiřího Voskovce a Jana Wericha, kteří si vybírali úzký okruh spolupracovníků podobného smýšlení a sami zasahovali do podoby vizuální prezentace, jež rezonovala s tvůrčí intelektuální atmosférou divadla.⁹³ Pro Osvobozené divadlo pracovala řada dalších významných výtvarníků – František Zelenka, Bedřich Feuerstein, Antonín Pelc, František Bidlo či Adolf Hoffmeister, i přesto byla podoba reklamní propagace při vší variantě zpracování, motivů, výrobních technik i formátů poměrně jednoduchá.

Osvobozené divadlo sídlilo v paláci U Nováků, tedy ve stejné budově jako od roku 1934 Atelier Rotter, což pravděpodobně zapříčinilo jejich spolupráci. Ta započala roku 1935, kdy studenti Školy Rotter a členové Atelieru Hyblerová a Rudolf Kumpf vytvořili plakát pro hru *Panoptikum*. Navázali zde na podélný formát, který se objevil poprvé roku 1933 u Bedřicha Feuersteina pro hru *Osel a stín* [55]. Tento podélný typ byl pravděpodobně umístován nad vchod divadla v pasáži u Nováků a předpokládalo se, že kolemjdoucí u tohoto typu, kdy písmo mohlo být lépe rozloženo, a tedy i zvětšeno, naváže lepší komunikaci. Hyblerová s Kumpfem vycházeli ze schematizovaných symbolů tváří Voskovce a Wericha od Františka Zelenky, doplnili je však o větší detaily a o stylizované figury obklopené rudou oponou.

Vilém Rotter projevil velkou vstřícnost tím, že poskytl prostor mladým začínajícím tvůrcům, zvážíme-li navíc, že teprve následující plakáty *Nebe na zemi* [92] a *Rub a líc* [93] nesou značku Atelieru.⁹⁴ I v těchto plakátech nalezneme ústředního motivu zkratkovitých kreseb hlav V+W. Od Zelenky Atelier převzal i stejný typ účesů, avšak již jsou rozlišeny jednotlivé prameny vlasů [94]. Plakát hry *Nebe na zemi* [92] je doplněn abstraktní hvězdnou oblohou ve fialové barvě, již místy překrývá zelená mlhovina a hvězdy. Totožného motivu je užito pro přebal stejnojmenné písně [95], jež v nakladatelství R. A. Dvorského vyšla roku 1936. Nad písmenem V se nachází hlava Jiřího Voskovce, nad W Jana Wericha. Voskovec má na protáhlém tvaru hlavy pěšinkou rozčísnuté vlasy, na tváři pouze naznačena ústa, pravá polovina obličeje je rastrována. Werichova hlava je naopak kulatá s úzkým kartáčem vlasů na vrcholku. Kromě úst naznačili i levé oko a obočí, což vychází z kostýmního líčení, jež herci v některých hrách Osvobozeného divadla používali [96], pravá polovina obličeje je opět rastrována.

⁹³ ADLEROVÁ 1983, 183–184

⁹⁴ ŠTEMBERA 1997a, 11

Lehce pozměněný motiv, ve kterém se pouze proměnila barevnost do šedo-červené a přibylo drobných hvězdiček na pozadí mlhoviny, se objevuje u přebalu písně *Politické nebe na zemi* [97] pocházející ze stejné hry. Ke hře se taktéž pojí píseň *Vousatý svět* [98], na jejímž přebalu již nehraje prim dvojice hlav komiků, ale zeměkoule s naznačeným mračnicím se obličejem na fialovém podkladu, jež má okolo sebe na stužku přivázanou paruku z nastříkaných vousů, což přímo odkazuje ke slovům písně („*Chceš-li aby ti šli na ruku-ba jo, nos aspoň vousatou paruku-ba jo*“.) Hlavy komiků se odsud ale nevytratily a nacházejí se zde stále v obdobné podobě, jako jsme již u Atelieru zvyklí, tentokrát však zmenšené a umístěné na oběžné dráze zeměkoule.

Plakátu pro hru *Rub a líc* [93] na červeném pozadí dominuje v centrální části název hry, ve kterém je slovo rub psáno černým písmem a připomíná stín bílého nápisu líc. Ke slovu rub jsou připojeny kresebně znázorněné cihly. Téměř totožné stylizované hlavy V+W jako u předchozí hry se nachází v levém horním rohu. Tutéž vizuální podobu převedl Atelier opět i na přebal písně *Rub a líc* ze stejnojmenné hry [99]. Jinou písní ze hry *Rub a líc* je *Svět patří nám* [100], i zde zůstáváme ve stejném barevném ladění červené, černé a bílé. Na stejném místě, kde v minulé písni dominoval nápis *Rub a líc* se objevuje opět v obdobné pozici zeměkoule se svým stínem. Zeměkoule, v pravé polovině s rovnoběžkami a poledníky, v levé s vyznačenými ústy, okem a obočím, odkazuje ke stylizované hlavě Wericha. Oválný šedý stín s vyznačenými ústy pak odkazuje k Voskovcovi.

Ke stejnojmenné hře se váže i píseň *Pra-pra-prabába mé prabáby* [101]. Z tohoto přebalu již mizí hlavy V+W úplně, ústředním motivem je na okrovém pozadí (v přetisku na červeném) bílá silueta stromu vážící se ke slovům písně o kořenech rodu a rodokmenu. V jeho středu se objevuje černá maska se starým vrásčitým obličejem a bradavicí, odkazující k věkovitosti a tradici s níž je pravděpodobně spojen i výběr gotizujícího písma názvu písně.

V roce 1937 Atelier taktéž vytvořil filmový plakát pro politickou grotesku režiséra Martina Friče *Svět patří nám* [102]. Na výrazném žlutém podkladu jsou hlavním motivem v prostoru nijak neukotvené stylizované postavy protagonistů V+W. Ti jsou stejně jako ve filmu zobrazení jako dva kameloti. V rukou drží deník *Excelsior* a poutače, v nichž jsou vepsána jména filmových tvůrců a herců. Tento motiv převedli i do přebalu do přebalu filmové písně *Stonožka* [103].

Dále roku 1938 navrhl Atelier přebaly pro písně ze hry *Těžká Barbora* [104, 105]. Jedná o jednotný design, který se u jednotlivých písni proměňuje pouze v barvě podkladu. Hlavním motivem zde je černé dělo, jež je ve hře pojmenované právě Těžká Barbora. Z děla vychází oblak bílého prachu, v němž je napsán historizujícím písmem název hry.

Stejného motivu, avšak v různých barevných variantách bylo užito i pro přebaly písní hry *Pěst na oko aneb Caesarovo finále* [106, 107]. Zde Atelier vytvořil obálku poněkud neobvykle pomocí fotomontáže, jež užíval především pro přebaly filmových písní. Najdeme zde sochu Michelangelova⁹⁵ Davida, jehož levé rameno je překryto plynovou maskou, která je varováním nadcházejícího válečného běsnění. *Pěst na oko aneb Caesarovo finále* byla poslední hrou Osvobozeného divadla, její uvádění přerušily až mnichovské události v září 1938. Jiří Voskovec koncem roku 1938 a Jan Werich spolu s Jaroslavem Ježkem 9. ledna 1939 opustili republiku. Nedlouho poté je následoval i Vilém Rotter. Tímto spolupráce Osvobozeného divadla s Atelierem Rotter tedy končí.

V pracích Atelieru pro Osvobozené divadlo nalezneme humor, imaginaci a poetiku spjatou s touto avantgardní scénou. Aniž by Atelier podstatně proměnil své formální prostředky, vytvořil velmi kvalitní produkci srovnatelnou s tvorbou ostatní výtvarníků spjatých s Osvobozeným divadlem.

2.1.2. Atelier Rotter a filmové písně

Atelier Rotter upravil taktéž několik obálek filmových písní. Nejčastěji zde bylo užito fotografií, které se vytvořily během natáčení, mnohdy v kombinaci s nějakou drobnou ilustrací. Centrální motivem tak jsou nejčastěji portréty či polopostavy protagonistů. Vznikly tak hravé fotomontáže a opět ani zde nechybí použití výrazných barevných ploch.

První filmovou písní ilustrovanou Atelierem Rotter byla roku 1937 píseň *Až jedenkrát* [108] z filmu *Jarčín profesor*. V centru se nachází tyrkysový obdélník, na jeho rozích se na diagonále objevují hlavy hlavní herecké dvojice Hany Vítové a Gustava Nezvala, jehož hlava je z fotografie přísně oříznuta, na pozadí nijak neukotvena a působí tak jako by se volně vznášela. Obdobného barevného pole v centru obálky, tentokrát růžového, po krajích doplněného srdíčky, nacházíme i na přebalu písně *Když to má v manželství klapat* [109] z filmu *Kariéra matky Lízalky*, v centru hraje prim polopostava hlavní hrdinky, již ztvárnila Antonie Nedošínská. Zajímavé je, že tento přebal je signován pouze Rotter. Takto své práce Vilém Rotter signoval pouze v několika případech do vzniku Atelieru, poté užíval výlučně signaturu ATL. Rotter.

⁹⁵ Slavný renesanční sochař je jednou z postav hry *Pěst na oko*.

Jelikož je ale posunuta i čára, která přetíná dvojici písmen T, jedná se zřejmě spíše o tiskovou chybu a písmena ATL. mohla zmizet nedopatřením. Z roku 1937 také pochází přebal písně *Hajej, hou hou* [110] s ústředním motivem mladá sirota Líza v podání Zdenky Sulanové, již překrývá ve spodní části domalovaná panenka. Roku 1938 byly vydána píseň *Bloudíme životem* [111] a *Sbohem buď pohádka mládí* [112], ve kterých je centrálním motivem ústřední dvojice zasazená do výrazného pozadí a obklopena drobnou kresbou. U druhé jmenované písně se signatura Atelieru objevuje poprvé na zadní straně. Zde se obvykle nacházel soupis písní vydaných nakladatelstvím v poslední době či nějaký specifický okruh písní jako v tomto případě. Dříve byla zadní strana vyvedena v jednoduché typografické úpravě [113], zde však Atelierem po pravé straně rudě orámováno a doplněno o drobné stylizované figury s kamerou odkazující k nápisu Písně ze zvukových filmů [114].⁹⁶

Na přebalu písně *Z dálky přijde štěstí* [115] jsou protagonisté vsazeni do namalované červené lodky na modrém pozadí značící vodní hladinu. Vtipně je řešena obálka písně *Já vím, já vím* [116], jsou zde vyobrazeni Máňa Hanková a Eman Fiala, kteří hráli vedlejší postavy – komornou a sluhu kapitána, ve filmu *Klatovští dragouni*. Postavy herců po sobě pokukují, avšak jsou rozděleni červeným diagonálně vedeným pruhem, o který se komorná opírá a přes nějž je jí do ruky vmalovaná prachovka. Centrální motivem přebalu písně *Směj se jen* [117] z filmu *Pán a sluha* je portrét hlavní hrdinky v podání Evy Gerové, již je domalována vesta s límcem, kterou ve filmu nosila. Pouze hlavní postava hrdiny je vyobrazena i na přebalu písně *Jen málo věřím* [118] z filmu *Krok do tmy*. Polopostava Rolfa Wanky s namířenou zbraní je zde umístěna na tyrkysové pozadí a je mu domalován jeho stín. Atelier Rotter je v tomto případě i autorem filmového plakátu [119], na rozdíl od přebalu písně se zde drží svého tradičnějšího postupu užití americké retuše.

Ne u všech filmových písní však najdeme užití fotomontáže. Například na přebalu písně z filmu *Panenvství s názvem Víť – vrátíš se...* [120], spatřujeme zasněný ostře řezaný profil ženské tváře vyhlížející z okna na hvězdou oblohu. Malované figury najdeme i na písních z filmu *Klapzubova jedenáctka s názvy Mladá stráž* [121] či *Krčma v Oděse* [122] z roku 1938.

⁹⁶ Neznamená to však nutně, že i přední strana byla provedena Atelierem Rotter, později se tato zadní strana objevuje i v případech, kdy titulní list s Atelierem Rotter nemůžeme s jistotou spojit. V tomto případě je jejich podíl ale velmi pravděpodobný, jelikož písně vyšly ihned za sebou (č. 106 a 107), ilustrace Atelieru se na zadní straně objevuje poprvé a provedení přebalů je velmi podobné.

U *Krčmy v Oděse* se opět setkáváme s ilustrovanou zadní stranou [123], tentokrát je to verze s černou linkou vyvedenými muzikanty se sombrery, jež používal Dvorský u tango písní. Obdobně plastičtější pojatá figura, než jsme doposud u Atelieru byli zvyklí, se nachází na přebalu písně *Zní píseň přírody* [124] z filmu *Pán a Sluha*.

2.1.3. Další notové přebaly vytvořené Atelierem Rotter

Jak jsme již zmínili, Atelier Rotter započal spolupráci s nakladatelstvím R. A. Dvorského ihned po jeho založení v roce 1936. První Atelierem ilustrovaný přebal patří písni *Šanghaj* [125], na modrém pozadí s nízkým horizontem je vyvedena drobná brána torii odkazující k asijské kultuře, na pravé straně se plaví rudá plachetnice, pod kterou je úzkými linkami naznačeno zvlněné moře. Logo R. A. Dvorského se obvykle barevně přizpůsobovalo barvě podkladu, zde je barevně sladěno v červeno-modré kombinaci.

Na přebalech písní *Posílám ti růže* [126] spatřujeme obdobnou siluetu ženské tváře jako u výše zmíněné filmové písně *Vím – vrátíš se* [120]. Subtilní figurální postavy se nachází na přebalech písně *Venezia* [127] či *Lady čeká námořníka* [128]. U písně *Proč mě lžeš* [129] Atelier použil fotografii populárního umělce Oldřicha Nového, jenž je autorem textu. Je zde zachycen jako klasický prvorepublikový elegant s motýlkem a buřinkou, jehož profil je zvýrazněn žlutým stínem. Jeho pohled směřuje na humorně namalované červenající se děvče, jež k němu zvedá své dlouhé řasy.

Typ figur jako na přebalech filmových písní *Mladá stráž* [121] či *Zní píseň přírody* [124], najdeme i na přebalech písní *Markytánka, Děvče mé pojd' za armádou* [130], kde je vyobrazena dívka s vlající československou vlajkou v modré uniformě, na přetisku pak v dynamičtějším pohybu a civilním šatu [131] či na valčíku *Zahrajte ještě jedenkrát* [132]. Zde je taktéž ilustrovaná zadní strana [133], tentokrát verze s veselými lidovými muzikanty pro polky a valčíky. Obdobně jsou zachyceny i postavy muzikanta na přebalu písně *Pimpo* [134] či *Starý harmonikář* [135]. Další typ figurálního pojetí můžeme spatřit na přebalech písní *Já mám ráda Sokola* [136], *Ryc a nebo nic* [137] či *Jen Tebe princezno má* [138]. Od stejného tvůrce může pocházet i série přebalů pro hudební grotesku *Hrom to tety* [139], opět proměňující pouze svoji barevnost [140].

Na károvaném podkladu se nachází v centru bílá skvrna, do které se zasazena postava stylizovaná postava kráčejícího dudáka, v tváři zbavena jakýchkoliv detailů, po pravé straně s textovou částí. Na mnoha přebalech nechybělo použití Rotterovy oblíbené techniky americké retuše, v některých případech jako u přebalů písní *Kousek modrého nebe* [141], *Cigáň, když písně hrá* [142] nebo *Bílý motýlek* [143], jež vyšly roku 1937 ihned za sebou, hrála hlavní roli.

Spolupráce nakladatelství R. A. Dvorského s Ateliérem Rotter byla ukončena emigrací Viléma Rottera. Rotter byl židovského původu, a ještě před okupací Československa německými vojsky v březnu roku 1939 se mu podařilo uprchnout do Paříže. Jednalo se tedy o spolupráci nepřilíš dlouhou, avšak intenzivní. Atelier Rotter vytvořil vizuální identitu Dvorského nakladatelství a mnoho ilustrátorů na jeho tvorbu navázalo. Po Rotterovi jeho Atelier převzal jeden z jeho členů – arch. Jan Jedlička a nechal jej přejmenovat na Atelier Jedlička (1939–1940)

2.2. Atelier Jedlička

Po emigraci Viléma Rottera převzal jeho zavedené grafické studio i reklamní školu arch. Jan Jedlička, jenž sám v Atelieru Rotter působil. Do Živnostenského rejstříku Magistrátu hlavního města Prahy způsob své živnosti zapsal jako „*organisace reklamy a provádění reklamních návrhů v rozsahu přípustném pro živnost svobodnou*“.⁹⁷

Pozici vedoucí grafika zastával Leo Ledvinka a pracovalo zde 15 reklamních tvůrců, z nichž část včetně Ledvinky pravděpodobně tvořili bývalí zaměstnanci Atelieru Rotter. Atelier Jedlička značil své práce stylizovanou jedličkou v černém štítku obklopeném nápisem s názvem ateliéru [144]. Během své krátké existence Atelier vytvořil několik reklamních a filmových plakátů [145] a pro nakladatelství R. A. Dvorského ilustroval na dvě desítky přebalů písniček.

Atelier Jedlička vycházel z prací Rotterova Atelieru, jelikož i tvůrci byli zřejmě z velké části stejní, výtvarné zpracování obálek nezaznamenalo velké proměny. Nadále užívali techniku americké retuše a ztvárnění štíhlých figur je velmi obdobné.

⁹⁷ Archiv hlavního města Prahy, E 2/129472, 124773–II–9.7.47. KOPCOVÁ 2007, 42

Přebaly s převažující figurální složkou spatřujeme u písní *Má láska je jazz* [146], kde je efektivně za použití stříkané barvy zobrazen ve svých siluetách orchestr, před nímž dominuje mohutná postava dirigenta. Siluety muzikantů se objevují i na přebalech písní z filmu *Píseň mládí – Signál zní* [147] či *Bílá, červená, modrá* [148]. K tomuto filmu se řadí i další písně – *Jenom s chutí do toho* [149], *Studenti, přišel den!* [150] či *Jdou panenky jdou* [151]. Přebaly Atelieru Jedlička nepostrádají humor a nadsázku, jak to například můžeme vidět u písní *Cvrček muzikant* [152], *Koza na ledě* [153], *Měsíc za mřížemi* [154] nebo *Kulhavá kobyla* [155]. Nechybí zde ani užití výrazné barevnosti [156, 157, 158], ale ani jemnější pojetí obálek s užitím siluet tváří a florálních motivů [159, 160]. Atelier neměl dlouhého trvání, po několika měsících provozu zanikl, pravděpodobně byl zabrán Němci jako židovský majetek a byl zlikvidován.⁹⁸

2.3. Atelier Burjanek

Téměř dvou desítkám přebalů písní vydaných R. A. Dvorským roku 1942 dal podobu Atelier Burjanek. Zakladatelem pražského reklamního a propagačního ateliéru byl průmyslový grafik Josef Burjanek (1913–1992). Atelier vznikl v druhé polovině 30. let a zaměstnával řadu výtvarníků, mnoho jmen však není známo. Později, v druhé polovině 40. let a na počátku 50. let to byl např. František Kardaš či František Sodoma. V první polovině 40. let se Atelier Burjanek spojil s reklamním ateliérem REMO (Reklama a módní kresba), založeným v polovině dvacátých let malířem Jiřím Jelínkem (1901–1941) a vznikla tak nová firma se zkratkou BaR (Burjanek a REMO), z jejich produkce jmenujme např. filmové plakáty *Moře – náš osud* (1945), *Nadlidé* (1946) anebo *Uloupená hranice* (1947) [161]. Roku 1951 se ateliér BaR sloučil s družstvem Tvar a transformovali se do nového výtvarného družstva Propagační tvorba.⁹⁹

Přebaly hudebnin, na kterých se Atelier Burjanek podílel, vznikly roku 1942 a jsou signovány ATL. Burjanek [162]. V porovnání s filmovými plakáty jsou přebaly hudebnin pojety stylizovaněji, s menší mírou užití realistických prvků. Filmové plakáty měly často malířský základ ve fotografické předloze a zobrazovaly především hlavní hrdiny v nějakém dramatickém okamžiku, jímž chtěly diváka přilákat do kina.

⁹⁸ SYLVESTROVÁ 2004, 474

⁹⁹ Výtvarné družstvo Propagační tvorba bylo založeno roku 1951 a sdružovalo několik desítek výtvarníků, kteří působili v oboru užité grafiky, výstavnictví a věnovali se volnému a užitému umění.

Obdobný záměr spatřujeme na hudebninách *Píseň převozníka* [163] s ústřední postavou Vlasty Buriana anebo *My tři* [164], kde jsou do namalovaného rámečku zasazeny Allanovy sestry, tehdy velmi populární ženské vokální trio. S větším stupněm realistického pojetí se setkáme ještě u přebalů písní *Plamínky v očích tvých* [165], *Recept na náladu* [166] či *Má melodie* [167].

Často se na přebalech objevují figurální výjevy načrtnuté jednoduchou linií a oprostěné o detaily, např. na přebalech písní *Povím ti tancem* [168], *Půjdu od tebe ráno* [169], *Polka modrých očí* [170], *Sladce mě líbej* [171] či *Markýza a Bubeníček* [172]. Karikaturně pojatý charakter postav spatřujeme na přebalech písní *Hej, panimámo!* [173] nebo *Drž mi palec* [174]. Stejně jako u Atelieru Rotter a Atelieru Jedlička se setkáváme se zasněným ženským profilem [175], zde je zasazen na žluto-modré stříkané pozadí vytvořené technikou americké retuše, již s oblibou využíval i tento ateliér.

Atelier Burjanek od konce třicátých let přes období okupace až po začátek poválečné ČSR vytvořil velké množství různých reklam, značné množství filmových plakátů – klasického formátu, ale i tzv. „nudlí“ [176], plakátů podlouhlých formátů, se kterými se ve válečném období setkáváme často, zejména kvůli nedostatku papíru.¹⁰⁰

2.4. Další autoři

I několik dalších jednotlivých autorů se podílelo na ilustraci hudebnin nakladatelství R. A. Dvorského. Mezi prvními to byl v roce 1936 zakázkový portrétní fotograf Vilém (někdy též uváděn jako Willi) Ströminger (1902–1985). Jeho kolorované fotografie můžeme spatřit na přebalech písní *Jediný den* [177] z veselohry *Jeho tři vdovy* či *Krásný den* [178]. Ströminger byl majitelem největšího pražského foto ateliéru s názvem S-Foto Ströminger, jenž sídlil na Vinohradech ve Francouzské ulici č.17. Ateliér spolupracoval snad se všemi významnými filmovými společnostmi – AB, Elektrafilm, Lucernafilm, Lloyd a Strömingerovi se podařilo zachytit většinu filmových hvězd českého filmu (Adina Mandlová, Lída Baarová, Oldřich Nový, Hugo Haas, Jiří Voskovec, Jan Werich a mnoho dalších). Kromě portrétní fotografie se ateliér zaměřoval především na fotosky (reklamní fotografie zachycující stěžejní momenty filmu).

¹⁰⁰ SYLVESTROVÁ 2004, 469

Vilém Ströminger byl po celý život úzce spjat s filmovým prostředím, svými fotografiemi dokumentoval například otevření ateliérů na Barrandově, ale i práci filmařů jako takovou. Velmi úzce spolupracoval zejména s režiséry Karlem Lamačem či jeho žákem Martinem Fričem a zdokumentoval významnou část jejich filmové tvorby.¹⁰¹

Přebaly dvou písních spojených s filmem *Krb bez ohně* [179, 180] z roku 1937 a opět užívajících fotografií hlavních hrdinů – v tomto případě Hany Vítové a samotného R. A. Dvorského, jsou signovány bureš [181]. S tímto jménem je spojena i vojenská písnička *Když vojáci jdou* [182]. Neznámý autor efektivně užíval techniku fotomontáže a v jeho pracích je viditelná znalost konstruktivistické estetiky a nové typografie. Obdobně je tomu i u přebalů [183, 184], jež jsou signovány Krejča. Přebaly neznámého autora vytvořené taktéž roku 1937 působí čistě a minimalisticky.

Se zpěvohrou *Divá Bára* z roku 1939 je spjato několik písní vydaných R. A. Dvorským – např. *Koza Vousatá* [185] či *Šup s ním do hrobu* [186]. Všechny mají jednotný design pouze proměňující barvu pozadí. Ústředním motivem přebalů je namalovaná ženská hlava v rudém puntíkatém šátku s otevřenými ústy v náznaku zpěvu. Stejný motiv je použit i na plakátu představení [187], jež se hrálo ve Švandově divadle. Autorem motivu je Jan Staněk (1919–1945), jenž se v tomto případě signoval jako Jenda Staněk [188]. Staňkova rodina vlastnila knihtiskárnu, ve které Jan formálně vedl reklamní oddělení a od čtyřicátých let převzal po otci Vilémovi chod celé společnosti. V rodinné knihtiskárně, jež se jako první na našem území specializovala na linoleotisk, se Jan Staněk zaměřoval především na návrhy a výrobu divadelních plakátů, z nichž mnohé jsou dodnes ceněny.¹⁰²

Za několika kvalitními, komiksovou estetikou laděnými přebaly z roku 1941 stojí dvojice Ička a Tíba se signaturou ička.tíba [189]. Bohužel více o této dvojici zatím není známo, v Archivu výtvarného umění ABART se nachází heslo ička.tíba pouze s informací, že se jednalo o typografa, grafika, pohlavím – muž.¹⁰³ Vše ale naznačuje tomu, že se jednalo o dvě spolupracující osoby, jelikož jsou známy i plakáty signované pouze TÍBA [190, 191].

¹⁰¹ ŠTYCH 2020

¹⁰² MAREK 2017

¹⁰³ <https://cs.isabart.org/person/130409>, vyhledáno 3. 3. 2021

Také jedna z písní *Svět je nejnejhezčí* [192] je značena pouze psacím písmenem i [193], což by mohlo odkazovat na osobu nacházející se pod jménem Ička, jelikož výtvarný projev je velmi blízký pracem se signaturou Ička. Tíba, které vyšly jen o dvanáct písní dále. Řadí se mezi ně *O Margareto* [194], *Když láska mizí* [195], *Soumrak* [196]. Taktéž *Sám chodívám rád* [197] a *Když musí někdy něco mít* [198], což jsou písně z filmu *Těžký život dobrodruha*, ve kterém se objevil i orchestr R. A. Dvorského a dvojice Ička a Tíba využili jejich fotografie v kombinaci s ilustrací. V druhém případě vycházeli přímo z fotografie [199] vytvořené výše zmíněným ateliérem Ströminger, pouze scénu s Adinou Mandlovou a Ladislavem Peškem zrcadlově obrátili. Výtvarnému provedení této dvojice odpovídá i přebal písně *To si pamatuj* [200], který však není signován.

Roku 1946 také vznikly dva přebaly signované Št. [201] od malíře, ilustrátora a karikaturisty Otakara Štembery (1914–1999). První motiv se váže k několika písním pocházejících z revue Divadla satiry *Cirkus Plechový* [202]. Druhý motiv je taktéž spjat s revue *Zvláštní vydání* [203] ze stejnojmenného divadla. V obou případech najdeme postavy karikujícího charakteru vyvedené černou linií. Vždy se pouze proměňuje název písně. Zadní strany jsou u obou motivů totožné. Nachází se zde jakýsi klaun–uvaděč, který prstem ukazuje na bílý plakát s reklamou na písně z protější hry [204]. Těžiště Štemberova díla spočívá v novinové a knižní ilustraci (přes 70 ilustrovaných knih). Byl spoluzakladatelem humoristického časopisu *Dikobraz*, od roku 1951 působil jako výtvarný redaktor deníku *Práce*.¹⁰⁴

Mezi lety 1946–1947 vznikly téměř čtyři desítky notových záznamů, jež jsou signovány sid [205], bohužel se je nepodařilo spojit s konkrétním tvůrcem. Oproti většině předchozích autorů na těchto přebalech ubylo kontrastní barevnosti, často jsou obálky pojaty pouze monochromně. Mnohdy se barevnost nemění několik písní vycházejících po sobě, což mohlo být s velkou pravděpodobností i ekonomickým řešením. V mnoha případech pracoval pouze se siluetami postav, zvířat či vyobrazených věcí [206, 207, 208, 209]. Na několika málo přebalech figury nabyly na plastičnosti a vyobrazených detailech [210, 211]. Taktéž často užíval techniku americké retuše [212] a na několika přebalech převažuje typografický charakter [213, 214]. Fotomontáž se zde objevuje pouze v jednom případě, u písně *Čekám na zázrak* [215] z filmu *Až se vrátíš*.

¹⁰⁴ MALÁ/MALÝ 2006, 39

V poválečném období byl jedním z autorů, který se na přebalech podíleli, karikaturista Jaroslav Vyskočil (1927–?). Vyskočil vystudoval v Praze Průmyslovou školu a Školu reklamního a módního kreslení. Následně se věnoval kresbě, kreslenému humoru a zabýval se převážně tématy z oblasti televize, reklamy a zdravotnictví. Roku 1996 se stal členem České unie karikaturistů.¹⁰⁵ Na hudebninách, jež jsou značeny Vyskočil [216] či JV [217] anebo obojí dohromady (Vyskočil na titulní straně, JV na straně zadní) převažují figurální náměty vytvořené jemnou černou linií [218, 219, 220, 221].

2.5. Nesignované písně

I přesto, že řada přebalů notových záznamů je signovaná, ve velké části tomu tak bohužel není. Jméno autora se krom signatury nedozvíme nikde jinde, ani např. na zadní straně přebalu, jak to můžeme spatřit u některých případech jiných nakladatelství (př. Hudební matice). U nakladatelství R. A. Dvorského vycházely (s jistotou mezi lety 1941–1946) každoročně seznamy vydaných písní¹⁰⁶ [222], ani zde však nenajdeme zmínku o umělcích, kteří se podíleli na výtvarné podobě přebalů.

Některé přebaly prostřednictvím komparace výtvarného projevu můžeme zařadit do okruhu Atelieru Rotter (či později ATL. Jedlička). Jsou příklady, které jsou svým pojetím tak podobné, že pochybujete, zda se signatura nezmizela pouze tiskovou chybou. Je tomu tak např. u písní *Když to má v manželství klapat* (ATL. Rotter) [109] a *Já neříkám tak ani tak* [223], která zůstala neznačena. Obě jsou písně filmové, vyšly těsně po sobě a je zde užito fotografie protagonistů na růžovém pozadí s drobnými kresbičkami okolo. Je zde i možnost, že se na přebalech podíleli i žáci Školy Rotter, kteří okoukali styl svých zkušenějších kolegů a své práce nesignovali. Vilém Rotter svým žákům rozhodně v zakázkách nebránil, příkladem je např. výše zmíněná zakázka plakátu Hyblerové a Kumpfa pro hru Osvobozeného divadla *Panoptikum*.

¹⁰⁵ MALÁ/MALÝ 2009, 322

¹⁰⁶ Seznam nakladatelství R. A. Dvorský, 1941–1946 v Národním konzervačním fondu Národní knihovny ČR.

Obdobná situace je i u dvou přebalů písní *Život je toužení* [224] a *Neříkej, že jsem tvá jediná...*[225], které jsou svým pojetím velmi podobné přebalům písní *Kousek modrého nebe* [141] a *Cigán, když píseň hrá* [142], jenž vyšly jen o pár písní dříve. Ve všech případech je velmi specificky užito formou tmavě modrých skvrn techniky americké retuše. Taktéž figurální pojetí některých dalších přebalů [226, 227, 228, 229, 230, 231] má velmi blízko k Atelieru Rotter. Po zániku ATL. Rotter v roce 1939 vznikla prodleva asi 60 vydaných písní, než se objevila signatura ATL. Jedlička. Je možné, že po ukončení Rotterova Atelieru, někteří jeho členové pokračovali ve spolupráci s Dvorského nakladatelstvím nadále a své práce neznačili.

I v období, kdy vycházely práce značené ATL. Burjanek, najdeme neznačené práce velmi podobného charakteru, zejména co se týká pojetí drobných útlých figur vyvedených jednoduchou linií [232, 233, 234, 235, 236].

3. Nakladatelství Mojmir Urbánek (1901–1949)

Toto nakladatelství založil roku 1901 Mojmir Urbánek (1873–1919). Navázal tak na rodinnou tradici svého otce, nakladatele a knihkupce Františka Augustina Urbánka, jenž byl majitelem jednoho z předních hudebních nakladatelství poslední třetiny 19. a počátku 20. století označovaného za první moderní hudební nakladatelství v českých zemích. Mojmir Urbánek získal nakladatelské zkušenosti v otcově podniku, ale taktéž během svých četných cest po světě. V roce 1893 se mu podařilo vycestovat do USA spolu s výpravou, která se zúčastnila světové výstavy v Chicagu. Nakonec zde zůstal další dva roky, sbíral zkušenosti u tamních firem a plánoval si založení vlastního podniku. Poté ještě nějaký čas pobýval ve Strassbourgu, Paříži a Londýně, kde nasbíral další cenné poznatky.

Své nakladatelství založil roku 1901 a po letech budování a skrovných začátkách ve Václavské ulici se roku 1910 rozhodl postavit si vlastní dům podle návrhu architekta Jana Kotěry. Vznikla tak jedna z prvních moderních železobetonových staveb v Praze, Mozarteum v Jungmannově ulic, kde sídlilo jeho nakladatelství, tiskárny a prodejny. Dům má i koncertní sál s jednou z nejlepších akustik v Praze, v němž kdysi Urbánek pořádal nakladatelské koncerty. Během první světové války působil jako důstojník jízdy a jeho zdraví po nákaze paratyfem v Srbsku bylo značně podlomeno a když se pak po válce roku 1919 nakazil streptokokem, chorobě podlehl. Za 18 let se Urbánkovi podařilo vybudovat dynamické, samostatné nakladatelství, jež spolupracovalo s řadou zahraničních firem. Po jeho smrti rodinný podnik pokračoval dále v úspěšné ediční činnosti, podnikl převzala manželka Mojmirů Urbánka Iška Urbánková. Po návratu z Ameriky roku 1924 se vedení podniku ujal syn Mojmir Urbánek mladší. Mojmir Urbánek byl skutečně prvním velkorysým nakladatelem dvacátého století, stal se průkopníkem nakladatelské samostatnosti české hudby, její nezávislosti na cizích nakladatelích a ryteckých závodech, podobně jako např. Emanuel Starý si pořídil roku 1919 vlastní nototiskárnu. Vydal úctyhodnou řadu hudebnin a mezi prvními se také se otevřel populární hudbě a hudbě jiných národů, především francouzské. Francie ho dokonce za jeho zásluhy o propagaci francouzské hudby u nás ocenila propůjčením titulu důstojníka francouzské Akademie, získal i řadu zahraničních ocenění, ku příkladu za jeho Edition MU byl roku 1927 na mezinárodní hudební výstavě v Ženevě vyznamenán Zlatou medailí.¹⁰⁷ Nakladatelství bylo zlikvidováno roku 1949, podobně jako většina ostatních, kdy byly nakladatelské firmy zákonem č. 49/1949 Sb. znárodněny a jejich náklady přešly do státního vydavatelského koncernu Orbis.

¹⁰⁷ SIGMUND 2004, 62–63

3.1. Notové záznamy Mojžíra Urbánka a jejich ilustrace

Notové záznamy malého formátu, kterými se práce zabývá, začal Mojžíř Urbánek vydávat zřejmě roku 1906. Všechny notové záznamy běžně datovány nejsou, ale právě toto datum se objevuje na některých z prvních vydaných písni. U všech záznamů najdeme na titulní straně číslování, jak za sebou postupně vycházely, do roku 1948/1949 jich celkem vyšlo nejméně 761.¹⁰⁸ Přebaly prvních dvou stovek notových přebalů vydaných ca mezi lety 1906–1931 byly převážně řešeny typograficky. V některých případech byly doplněny o ornament doznívající secese [237, 238, 239], u několika písni najdeme i drobnou kresbu, která se často opakuje i u dalších písni, jedná se zejména o kresbičky květin, stromů, či různých dekorativních symbolů [240, 241, 242]. Ani postavy nejsou výjimkou, např. u písni *Můj koníček* [243] spatřujeme secesně laděnou kresbu ženské postavy – múzy obklopené florálními motivy a motivy zdobné vlnovky, se secesí tak úzce spjatou, jež se promítá v jejich zdobně zvlněných kadeřích i záhybech lehkých šatů. Na titulní straně většinou převažovala textová část, kdy se i reklama v podobě soupisu dalších vydaných písni umísťovala na titulní stranu.

Přibližně od roku 1911 začne na přebaly Mojžíra Urbánka pronikat fotografie. Poprvé se s ní setkáme na přebalu písni *Ovčáček* [244], kde je vyobrazen herec Jindřich Mošna v kostýmu své postavy – Dubského z *Našich furiantů*. Dále na přebalech některých písni Karla Hašlera nechybí jeho portrétní fotografie [245]. Pro píseň *Proč je na nebi ten měsíček* [246] vznikl přebal s fotografií pocházející z ateliéru slavného Jana Nepomuka Langhane, na níž jsou zachyceni protagonisté operety *To se musí vidět*. Na přebalu písni *Praho, jak mám tě rád* spatřujeme panoramatickou fotografii Karlova mostu a Hradčan [247]. Kromě výše zmíněného Langhane neznáme autory daných fotografií, ani jméno žádného z umělců, který by se na provedení raných Urbánkových přebalů podílel.

¹⁰⁸ Tento počet notových záznamů se nachází v Hudebním oddělení Národní knihovny, a ačkoliv nemáme k dispozici soupis Urbánkova vydaného díla, můžeme se domnívat, že toto číslo je zřejmě celkové.

3.2. Ferenc Futurista

Prvním známým autorem, který se podílel na výtvarném zpracování Urbánkových přebalů, je Ferenc Futurista (1891–1947). Český umělec, vlastním jménem František Fiala, byl známý především jako komik, herec a muzikant. Nejprve se však u Antonína Rédla na Vinohradech vyučil štukatérství a poté studoval sochařství na Uměleckoprůmyslové škole v Praze u prof. Stanislava Suchardy a Celdy Kloučka, přednost však posléze dal především kariéře v prostředí kabaretu.

V nakladatelství Mojžíra Urbánka vyšla řada písní složená Futuristou, několik z nich se roku 1919 rozhodl vyprovodit i svými kresbami. Jedná se o humorné figurální kresby karikaturního charakteru vytvořené černou či modrou linií. Všechny jsou signovány jeho pseudonymem Ferenc. Na první z nich k písni *Keřasovo pokání* [248] je zobrazen žid jakožto tzv. keřas – typ obchodníka, jenž během I. světové války vydělával značné obnosy kvůli nedostatku zboží. Další jeho kresbu najdeme na přebalu písně *Čerstvá „mírová“* [249], *Máry Kůtnhóf* [250], *Píseň starého mládence* [251] anebo *O tom drancování* [252].

Futuristova výtvarná činnost není příliš dobře zmapovaná, je např. označován za autora soch (*Spravedlnost*, *Práce*, *Vlast a Samospráva*) na fasádě secesní radnice v Humpolci postavené mezi lety 1912–1914 dle návrhu architekta Františka Kavalíra, či hlav klaunů nad bočními vchody Vinohradského divadla v Praze,¹⁰⁹ písemné důkazy k tomu však chybí a mnoho dalšího o jeho výtvarné činnosti nevíme. Kresby na notových přebalech jsou proto poměrně raritní záležitostí a rozšiřují tak poznání tvorby tohoto umělce.

¹⁰⁹ <https://www.prostor-ad.cz/pruvodce/okolobrd/cernosic/futurist.htm>, vyhledáno 7. 4. 2021

3.3. František Zelenka

Roku 1929 vyšla v nakladatelství Mojžíra Urbánka píseň *Fata Morgana* ze stejnojmenné hry Osvobozeného divadla. František Zelenka (1904–1944) právě v daném roce začal v tomto divadle působit jako šéf výpravy a toto byla i první hra, na které se podílel jako scénograf a pro níž vytvořil i kostýmy. Český architekt a výtvarník židovského původu navrhl řadu přebalů hudebnin spjatých s Osvobozeným divadlem, které vyšly v nakladatelství Hudební matice.¹¹⁰

V nakladatelství Mojžíra Urbánka však z repertoáru této avantgardní divadelní scény vyšla pouze píseň *Fata Morgana* [253]. K této hře vytvořil Zelenka i plakát [254] a zřejmě i obálku programu [255]. Právě motiv, který se objevuje na obálce programu, tedy rudá rozevřená dlaň je zopakován i na přebalu dané písně. Totožné je i přehrazení dlaně v její spodní části červeným pruhem, jenž horizontálně rozděluje přebal. V tomto pruhu se nachází nápis s názvem hry, oproti obálce divadelního programu zmizela jména autorů, která se přesunula níže do žlutého bloku nalevo. Taktéž se proměnil typ písma, jež je u písně zdobnější, evokující prostředí divokého západu. Přebal je ve své polovině rozdělen i vertikálně, nalevo od motivu ruky se v horní části nachází žlutá mašinka. Jako na většině přebalů, které vytvořil Zelenka pro Hudební matici, i zde zřejmě použil svoji oblíbenou techniku koláže. Přebal se vyznačuje výraznou barevností a trefnou nadčasovostí vytvořenou zejména úspornými prostředky, se kterými zde autor pracoval.

¹¹⁰ Více o autorovi a výtvarném zpracování těchto přebalů na str. 12–18.

3.4. Jan Kreutz

Autorem více než desítky přebalů vydaných Mojzírem Urbánkem v letech 1934–1936 byl malíř a ilustrátor Jan Kreutz (1897–1979). Kreutz se narodil ve Vídni, kde studoval mezi lety 1915–1917 na Akademii výtvarného umění. Poté ještě navštěvoval soukromou malířskou školu J. Šilhavého (1921–1924). Podnikl mnoho studijních cest, nejprve po Evropě, zejména Itálii a roku 1928 se vydal společně s Alanem Forejtem do Ameriky, kterou společně procestovali od severu k jihu. Z cest zasílal své kresby, které byly otištěny v Národních listech.¹¹¹ V malbě se věnoval zejména národopisně laděným tématům spjatými s folklorem a oslavou venkovského života.

Jeho přebaly notových záznamů jsou pojaty progresivněji, lze u něj spatřovat poučení moderním grafickým designem. Často užívá techniky fotomontáže, nejčastěji využívá fotografií ženských tváří, jež doplňuje o kresebná vyobrazení [256, 257, 258]. Nejzdařilejší přebal tohoto typu vytvořil Kreutz pro píseň *Nevěř děvčátko* [259]. Je zde vyobrazena pouze rudě orámovaná horní část ženské tváře s bohatými loknami, spodní část je zahalena tmavou kruhovou výsečí připomínající část gramofonové deky, jež dodává ženské tváři na tajemné uhrančivosti. Další část přebalů je pojata pouze kresbou, často s užitím výrazných barev – nejtypičtější je kombinace červené a modré barvy. Kreutzovy postavy svým kresebným ztvárněním často nabývají jakéhosi komiksového ladění [260, 261, 262, 263, 264, 265, 266], jež působí velmi moderním dojmem a toto pojetí je velmi vzdáleno jeho malířskému ztvárnění vesnického žánru [267]. Své práce vždy signoval Kreutz [268].

¹¹¹ TOMAN 1993a, 565

3.5. František Voborský

Hudební skladatel, textař a výtvarník František Voborský (1906–1984) navrhl v rozmezí let 1933–1937 Urbánkovi asi desítku přebalů. Ve dvou případech se jedná o přebaly k písním, které složil on sám spolu s Františkem Eckerem a zbylé jsou spjaté s operetou *Kykyryký* a hudebním skladatelem Luděkem Pacákem. Voborský byl žákem Vratislava Huga Brunnera a Františka Podešvy na Uměleckoprůmyslové škole v Praze.¹¹² Během první republiky se živil jako písničkář, skladatel, malíř, ilustrátor, ale také spisovatel. Je autorem originální komiksové postavy Pepiny Rejholcové [269]. Příhody této postavičky vycházely nejprve tiskem v časopisu *Rozkvět* a roku 1932 byly Václavem Binovcem dokonce zfilmovány, na filmu se Voborský podílel především po hudební stránce, Pepině napsal několik písní, které tam zazní. Voborského výtvarné, ale i hudební a literární dílo je poměrně rozsáhlé. Hojně spolupracoval s hudebními skladateli Jaroslavem Jankovcem či Erno Košťálem s nímž vytvořil pozoruhodné hudební příběhy pro děti, ve kterých zpracovávali klasické pohádky (*Perníková chaloupka*, *Pohádka o Červené karkulce*, *Loupežníci a zvířátka*). Ve třicátých letech také působil jako scénický výtvarník v Divadle Jára Kohouta.

Během druhé světové války Voborský spolupracoval s nacistickým režimem. Publikoval v protektorátním tisku (zejména v listech *Národní politika*, *Árijský boj*, *Vlajka*) několik kolaborantských komiksů, ve kterých dehonestoval spojence. Také vytvořil postavu Žida Móricka [270] s nápadně velkým a opilecky rudým nosem prostřednictvím jehož se podílel na šíření antisemitské nálady.¹¹³ Za svoji kolaborantskou činnost byl dokonce roku 1946 odsouzen ke 25 letům těžkého žaláře.¹¹⁴

Jeho kresebný projev na přebalech je dobře rozpoznatelný a vychází z jeho jiných komiksových prací a ilustrací. Jednoduchou linií vytvářel humorné postavičky, pro řadu písní z operety *Kykyryký* jsou to okřídlené figurky zobrazující kohoutka se slepicí [271, 272, 273], ale na přebalu polky *Kykyryký* [274] například najdeme vtipně pojatou kohoutí postavu s mužskou hlavou a na přebalu *Co můžeš, udělej dneska* [275] je karikaturně ztvárněna postava muzikanta, kterak se svými drobnými ručkama dotýká plošně pojatého klavírního křídla. Na prvním přebalu [276], který vytvořil pro Urbánkovo nakladatelství najdeme signaturu VOBORSKÝ, na všech dalších notových záznamech to je už pouze VOBO [277].

¹¹² TOMAN 1993c, 658

¹¹³ KOŘÍNEK/PROKŮPEK 2012, 193–198

¹¹⁴ <https://cs.isabart.org/person/130330>, vyhledáno 11. 4. 2021

3.6. Další autoři a nesignované přebaly

Na mnohých přebalech najdeme signatury, které se doposud nepodařilo spojit s konkrétními tvůrci. Prvním z nich je autor se signaturou VN [278], jenž vytvořil pro nakladatelství Mojžíra Urbánka kolem desítky přebalů. Pracoval i pro mnohá další hudební nakladatelství, především Johna Gollwella, Accord, Zdeňka Vlka a další, přesto se nepodařilo zjistit, kdo se za tímto monogramem skrýval. Pro Urbánka tento umělec pracoval mezi lety 1931–1932. Jeho přebaly jsou pojety úspornou kresbou oprostěnou od detailů založenou na výrazné obrysové linii [279, 280, 281, 282, 283].

Dalším neznámým tvůrcem je monogramista m [284], i ten pracoval i pro jiné hudební nakladatele (např. František Kudelík, Grando). Pro Urbánka vytvořil mezi lety 1933–1934 přibližně třináct signovaných přebalů. Všechny se vyznačují moderním pojetím vycházejícím z principů konstruktivismu a nové typografie. S tím se pojí i jeho monogram, který se skládá z malého písmene m, právě užití pouze malého písma byl jeden z principů objevujících se v nové typografii. Na jeho přebalech se také často setkáme s užitím výrazné diagonály [285, 286]. Typický je i motiv srdce [287, 288, 289], který autor vnášel i do velmi minimalistických geometricky pojatých přebalů [290]. Pracoval taktéž s technikou fotomontáže [291], zejména využíval podobně jako jiní autoři přebalů filmových písní takzvaných fotosek [292], fotografií, které vznikly během natáčení.

Mezi jeho nejkvalitnější práce patří přebal k písni *Dita* [293], i zde zřejmě užil techniku fotomontáže, kdy vystříhl pruh s ženským očima a umístil ho na černé pozadí. Oči však ještě posléze zvýraznil kresbou. Celý obličej můžeme pouze tušit, jelikož oči jsou doplněny pouze rudými rty a jednoduchou bílou linií, jež naznačuje část kadeří. Použitím červených detailů na tmavém pozadí a ženského uhrančivého pohledu skvěle odpovídá žánru písňe – tangu. I minimalistický přebal pro další tango, píseň *Rety krvavé* [294] je velmi zdařilý, autor zde na červeném pozadí vyvedl v bílé barvě ženskou tvář pouze s naznačenými rudými rty, již protíná bílou linií vytvořená koktejlová sklenka. K tomuto přebalu má velmi blízko ten pro píseň *Nada* [184], kterou vytvořil umělec Krejča pro nakladatelství R. A. Dvorského roku 1937. Oba přebaly nám mohou vzdáleně připomenout jednu z Venuší, jež Ladislav Sutnar vytvářel v 60. a 70. letech.

S nakladatelstvím Mojžíra Urbánka spolupracoval také výtvarník, jenž se podepisoval jako bureš [181] a jehož práce už jsme mohli spatřit u nakladatelství R. A. Dvorského. Pro Urbánka mezi lety 1934–1941 vytvořil téměř pět desítek přebalů. Nejvíce se podílel na přebalech filmových písní, ve kterých používal pro ně typickou techniku fotomontáže, kterou často doplňoval kresbou [295, 296] anebo pouze výrazně barevným pozadím [297, 298, 299]. Najdeme u něho i přebaly, které jsou pojaty pouze kresebně, některé jsou pojaty více plošně a lineárně [300, 301, 302, 303, 304], jiné zase plastičtěji, jako například přebal pro píseň *Vám, letci, Vám* [305] se stíhačkou, která si proráží cestu tmavými mračny vytvořenými technikou americké retuše.

Mezi lety 1939–1944 se na těchto přebalech podílel i monogramista JW [306] či pouze W [307]. Na všech jeho přebalech najdeme figurální vyobrazení, jeho postavy jsou pojaty jednoduchou úzkou linií, jsou oproštěny o detaily a nechybí jim humor a nadsázka [308, 309, 310, 311, 312]. Najde se i řada zajímavých nesignovaných prací, např. přebaly písní z filmu *Kantor ideál* [313, 314] ovlivněné estetikou nové typografie, jež byly vytvořeny prostřednictvím fotomontáže. Zejména přebal písně *Tož promiňte, prosím* [315] vydané roku 1932, by nám mohl připomenout, zejména postavením figur, užitím červeno-oranžové barvy a uplatněním nakloněné roviny, obálku Ladislava Sutnara k publikaci G. B. Shawa *Drobnosti, výstřižky z novin* [316], jež byla vydána o rok později.

4. Nakladatelství Ferry Kovařík (1922–1948)

Zakladatelem tohoto nakladatelství byl hudební skladatel a nakladatel František Kovařík mladší (1899–1948), jenž si přezdíval Ferry. Již jeho otec František Kovařík starší byl populárním skladatelem, kapelníkem a taktéž vedl úspěšné nakladatelství, ve kterém jeho syn získal své první zkušenosti. Osamostatnil se již roku 1922, kdy si založil svoji vlastní nakladatelskou firmu, jež zpočátku sídlila na Vinohradech v ulici Brandlova 12, později v ulici Karlova 12. Vlastním nákladem vydával nejen své písně, ale i populární úpravy jiných skladatelů. Od konce 20. let se nakladatelsky profesionalizoval a zároveň se specializoval na šlágry z domácí tzv. prvorepublikové operety a filmů, které kombinovaly styl lidovky s modernějšími tanečními rytmy, taktéž u někoho hojně vycházely tramské písně a lidová hudba.¹¹⁵ Vydal i četná alba pro zpěv a piano, zvláště malou edici písniček, která do 1948 soustředila 749 titulů a jejímiž přebaly se tato práce zabývá. Mezi lety 1930–1948 nakladatelství Ferryho Kovaříka vydobylo, zejména na poli populární hudby, jedno z vedoucích postavení.

4.1. František Karel Loukotka

Přebaly notových záznamů vydaných Ferrym Kovaříkem jsou již od počátku jejich vydávání roku 1922 výtvarně zpracovány. Prvním známým výtvarníkem, který se na přebalech podílel, byl František Karel Loukotka (1883–1944). Malíř a ilustrátor studoval Akademii výtvarných umění v Praze u prof. Bohumíra Roubalíka a poté také soukromě u prof. Julia Fischera či malíře Karla Reisnera. Svými kresbami přispíval do velké řady časopisů, například byl autorem řady ilustrovaných vtipů [317]. Loukotka se taktéž věnoval knižní ilustraci a tvorbě plakátů. Roku 1927 byl v Opavě vyznamenán II. cenou v soutěži výstavního plakátu.¹¹⁶ Pro Kovaříka vytvořil pouze jeden motiv [318], který se však posléze objevil na více přebalech. Jednalo se o kresbu pro *Sbírku lidových popěveků*, na níž se objevuje ležérně stojící dandy, jenž v levé ruce drží taktovku a pravou má zastrčenou v kapse, oči má přivřené a ústa otevřená v náznaku zpěvu. Velké písmeno S z nápisu *Sbírka lidových popěveků* má mladý muž obkroužené okolo hrudi. Pod kresbou se nachází v bílém štítku signatura Loukotka [319]. Kresba se poté objevila znovu ve stejné podobě na přebalu písně *V té žižkovské republice...* [320] anebo ve zmenšeném formátu, kdy byla kresba doplněna secesně laděným orámováním [321, 322].

¹¹⁵ JOSEFÍKOVÁ 2009

¹¹⁶ TOMAN 1993b, 47

4.2. František Voborský

Téměř třem desítkám přebalů vydaných Ferrym Kovaříkem mezi lety 1927–1939 vtiskl jejich podobu hudební skladatel, textař a výtvarník František Voborský (1906–1984).¹¹⁷ Voborský je autorem již zmiňované originální komiksové postavy Pepiny Rejholcové, jejíž příběhy vycházely časopisecky a taktéž byly zfilmovány. Jedna z písní, již Voborský pro svoji postavu napsal, vyšla i u Kovaříka s názvem *Já mám holku novou Pepku Rejholcovou* [323]. Všechny své přebaly upravoval Voborský kompletně včetně jím navrženého písma. Jeho obálky hýří barvami a živou, mnohdy až karikaturně pojatou kresbou vytvořenou jednoduchou linií. Například na přebalu písně *Když jsem šel z hub, ztratil jsem zub* [324] karikaturně ztvárnil komika a herce Ference Futuristu s jeho pověstnými výraznými předními zuby. Výtvarné pojetí vždy trefně odpovídalo vyznění skladby, jednou více humornému, jako u písně *Volova láska* [325], na níž vyobrazil Voborský vola s krávou, jenž však mají lidské postavy, elegantní oblečení a tančí uprostřed parketu či na přebalu *Kozí marnivost* [326], kde nakreslil kozu ověšenou perlami, kterak si pudruje svůj čumák a poté zase různé trampské, tklivé písně doplnil vhodnou kresbou s melancholickým nádechem [327, 328]. Jeho signatury byly různé, např. F. Voborský, F.V., Voborský, Fráňa Voborský a v pozdějších letech nejčastěji VOBO.

4.3. Jan Korda

Necelou desítku přebalů pro Kovaříka navrhl Jan Korda (1904–1986). Tento skladatel, textař a zakládající člen legendární české skupiny Settleři, jenž si říkal Jenda, neměl žádné výtvarné školení. Svými kresbami doprovodil výhradně trampské písně, které složil on sám anebo skladatel Vladimír Eddy Fořt. Na prvním přebalu, jež vytvořil pro píseň *Pojď dívko s námi* [329] se nachází lehce expresivně laděná perokresba krácejícího muzikanta zasazená do neutrálního pozadí, pouze vkusně doplněna modrým orámováním textových částí. Signována je j. ko. 30 [330], stejně jako jeho další práce, které jsou vždy spjaty s trampskou a dobrodružnou tematikou [331, 332], jako např. přebal pro píseň *Hej šup námořníci* [333] laděný do zelené barvy, na němž jsou tváře dvou námořníků naznačeny jen pár liniemi, které dávají tušit hlavy s dýmkami v ústech a s typickými čapkami. Podobně je pojata i obálka písně *Tulácká, slunéčko zlaté* [334], na níž jsou naznačeny obrysy dvou postav, ta však není signovaná, ale jelikož se týká o skladbu, kterou Korda složil a k jehož výtvarnému projevu má blízko, můžeme se domnívat, že je i autorem i této kresby.

¹¹⁷ Navrhoval přebaly i u nakladatele Mojžíra Urbánka, více na str. 53.

4.4. František Kárník

Malíř a ilustrátor František Kárník (1905–?) vytvořil pro Kovaříka mezi lety 1931–1938 zřejmě čtyři přebaly notových záznamů. O Kárníkovi není mnoho známo, roku 1931 pořádal v Topičově salonu výstavu svých děl inspirovaných cestami po západní francouzské Africe. Autor předmluvy výstavního katalogu Dr. Antonín Dolenský vyzdvihoval jeho cit pro grafické techniky – zejména dřevořezbu.¹¹⁸ Přebaly hudebnin jsou však pojaty kresebně, první přebal vytvořil pro populární píseň *Cikánka* [335] skladatele Karla Vacka, jež velmi napomohla vzkvétajícímu nakladatelství k úspěchu a Vacek se poté stal jedním z Kovaříkových kmenových autorů.¹¹⁹ Na červeno-zlatém pozadí je ztvárněna krásná cikánská dívka se zlatou čelenkou ve vlasech tvořenou drobnými penízky a s velkými spirálovitými náušnicemi. Postava je plasticky pojata a vystínována, což se v tomto období u figurálních výjevů příliš neobjevovalo, postavy byly spíše lineárnější, oproštěné o detaily. Obdobnou obálku vytvořil pro píseň *Tys falešná* [336], jež vyšla u nakladatele Jaroslava Stožického roku 1933. Ženská postava jde zde opět nakreslena z části z boku a její rameno, přes které na nás zasněně hledí, je tím zvýrazněno.

Jeho další přebaly, které vyšly u Ferryho Kovaříka, jsou již pojaty úspornějšími prostředky, pro trampskou píseň *Já přijdu za tebou* [337] na tmavomodrém pozadí vytvořil siluetu romantického výjevu chatičky obklopené stromovím, za níž září žlutavý měsíc v úplňku, se kterým sladil barvu názvu písně i signatury [338]. Přebal písně *Frajerka v tom našem sadečku* [339] doplnil Kárník o jemnou kresbu rozkvetlé jabloňové větvičky a další přebal vytvořil roku 1938 pro píseň *Co mám to dám* [340], na jehož černém pozadí spatřujeme symbolický výjev se srdcem na bílé rozevřené dlani.

¹¹⁸ TOMAN 1993d, 466

¹¹⁹ JOSEFÍKOVÁ 2009

4.5. Erich Kaizr

Roku 1938 se na grafickém zpracování Kovaříkových hudebnin podílel i malíř, grafik a ilustrátor Erich Kaizr (1919–1980). Kaizr studoval mezi lety 1936–1938 v soukromé reklamní škole Rotter u prof. Lea Ledvinky a Emila Kotrby. Přebaly hudebnin pocházejících z roku 1938 tedy vytvářel ještě během studia anebo těsně po jeho ukončení. Školení v této soukromé škole a blízký vliv Atelieru Rotter¹²⁰ se silně odrazilo v Kaizerově výtvarném projevu. S operetou *Za naší salaší* je spjata několik písní [341, 342], na jejichž přebalech se objevuje stejný motiv s bačou ve vyšivaném kroji, s typickým kloboukem a holí v ruce, jenž rozesmátý stojí na zelených pastvinách, nad kterými se tyčí ostré vrcholky slovenských velehor. Zde i na jiných přebalech vytvořených Kaizerem [343, 344, 345] můžeme pozorovat velmi obdobné pojetí figur jako u Atelieru Rotter, hýřící barvami, oproštěné o detaily, s očima pouze naznačenými tmavými skvrnami. Své práce signoval Erich Kaizr EK, Kai nebo Kaizr. Po studiu působil mezi lety 1938–1941 jako malíř a grafik v propagačním oddělení nakladatelství Melantrich. Výtvarně zpracoval i řadu hudebnin vydaných jinými nakladatelstvími jako bylo Grando, Jan Švehla či Jana Hoffmanna. V malířském díle u něho převažovala krajinářská a později abstraktní tvorba a v 60. letech se zabýval realizacemi monumentálních plastik vytvářených z kovu.¹²¹

¹²⁰ Více o Atelieru a škole Rotter na str. 30–41.

¹²¹ MALÁ/MALÝ 2000, 52

4.6. Mihály Biró

Roku 1937 vytvořil několik přebalů hudebnin maďarský grafik, kreslíř a karikaturista židovského původu Mihály Biró (roz. Mihály Weinberger, 1886–1948). Biró vystudoval Královskou školu užitého umění v Budapešti. V letech 1908–1910 podnikl studijní cesty do Berlína, Mnichova a Anglie, kde navštěvoval v Chipping Campden dílny proslulého hnutí uměleckých řemesel Arts and Crafts a stal se zde žákem Charles Robert Ashbeeho, mimo jiné zde získal také ocenění v soutěži o plakát pro magazín *The Studio*.

Biró je mezinárodně považován za zakladatele politicky angažovaného plakátu a zejména díky tomu je často označován za nejznámějšího reklamního tvůrce své doby ve Střední Evropě.¹²² Především proslul svými revolučními návrhy z desátých let 20. století. Jeho díla měla velký vliv jak na jeho současníky, tak i na další generace tvůrců plakátů po celé Evropě. Po návratu do Budapešti tvořil plakáty zejména pro sociálnědemokratickou stranu Maďarska a stal se předním grafikem jejich novin *Népszava (Hlas lidu)*. Roku 1912 vytvořil zřejmě své nejznámější dílo, plakát pro noviny, na kterém se nachází *Červený muž s kladivem* [346], pro něhož byl modelem jeho blízký přítel, maďarský šampion v zápase Tibor Fischer.¹²³ Tento motiv se proslavil zejména v roce 1919, kdy byl nerozlučně ztotožněn s maďarskou revolucí a objevoval se v různých formátech ve velkém množství maďarského sociálnědemokraticky zaměřeného tisku. *Červený muž* oslavoval běžného pracovníka jako ekvivalent mytologických postav Herkula nebo Vulkána a trefně ztělesňoval energii revolučních mas. Dnes se nachází v různých světových sbírkách, včetně newyorského Muzea moderního umění.¹²⁴ V roce 1919, po vzniku Maďarské sovětské republiky, se Biró stal předním propagandistickým umělcem: vytvářel plakáty, slavnostní dekorace, sochy atd. Pracoval zde ale i na reklamních zakázkách. Vytvořil plakáty např. pro maďarský koňak *Unicum Zwack* [347] anebo obuvnickou firmu *Palma*, jež byla jednou z nejplodnějších firem v oblasti reklamy ve Střední Evropě. Plakát pro tuto firmu [348], jenž Biró vytvořil mezi lety 1911–1912 a který využívá jeho karikaturního nadání, se stal v tomto období jedním z nejvíce rozmnožovaných plakátů v Maďarsku.¹²⁵

¹²² PATERSON 2012, 141

¹²³ https://www.moma.org/collection/works/126205?artist_id=36589&page=1&sov_referrer=artist, vyhledáno 17. 4. 2021

¹²⁴ https://www.moma.org/collection/works/133911?artist_id=36589&page=1&sov_referrer=artist, vyhledáno 17. 4. 2021

¹²⁵ PETERSON 2012, 142

Po pádu krátkého sovětského režimu musel Biró uprchnout, byl pozván do Berlína dr. Hansem Sachsem, předním sběratelem plakátů a zakladatelem časopisu *Das Plakat*, do kterého Biró přispíval již na sklonku první světové války [349]. Dále působil i ve Vídni, kde tvořil plakáty a ilustrace pro noviny a časopisy jako *Arbeiter-Zeitung*, *Neue Freie Presse*, *Die Stunden* a během dvacátých let se stal jedním z nejpopulárnějších návrhářů komerčních plakátů celého regionu. Pracoval pro řadu reklamních agentur a filmových distributorů a produkoval řadu úspěšných návrhů využívajících výrazových účinků jeho dřívější práce, ale nyní dekorativněji a více malířským způsobem.

Důležitou součástí Biróových děl byla typografie, jež se často byla organickou součástí kompozice. Spatřovat to můžeme na plakátech pro mezinárodní vídeňský veletrh *Wiener Internationale Messe* [350], kdy písmena WIM jsou dokonce koncipována jako kolosální struktura stoupající z výstaviště a tvořící bránu pro návštěvníky anebo na plakátě pro cigaretové papírky *Abadie* [351], jehož rudý nápis se za sebou opakuje a tvoří tak most klenoucí se nad vodní hladinu, po jehož vrcholku si cestu razí vlak a pod nímž efektně proplová parník. Ať už kvůli neúspěchu reagovat na měnící se trendy na trhu nebo pouze menší produktivitu, popularita Mihály Biróa na konci dvacátých let prudce poklesla.¹²⁶

Jeho situace se vzhledem k vzestupu nacionálního socialismu v Německu zhoršovala a Biró v roce 1934 utekl do Československa. Ve špatné finanční situaci a stále se horšícím zdravotním stavem se marně snažil získat povolení ke vstupu do Maďarska. Působil v Bratislavě, v Nitře se podílel na fresce Dělnického domu a zřejmě nějakou dobu pobýval i v Praze, kde si hledal nové zakázky. Po přijetí Mnichovské dohody uprchl Biró z Československa do Paříže, kde válku přežil jen díky tomu, že ji kvůli tuberkulóze strávil po nemocnicích. V roce 1947 ho maďarská socialistická vláda povolala zpět do Budapešti, kde se mu dostalo velké pocty a získal nabídku na univerzitní místo na Maďarské akademii výtvarných umění, které však nemohl přijmout kvůli svému špatnému zdravotnímu stavu. Zemřel v roce 1948.¹²⁷

Návrhy na notové přebaly, jež vytvořil pro nakladatelství Ferryho Kovaříka v období svého československého exilu doplňují představu o jeho výtvarné době tohoto nepříliš prozkoumaného období, ve kterém měl o zakázky spíše nouzi. Na prvním přebalu, který vytvořil k písni *Zůstaň se mnou chvíli* [352] vyobrazil na tmavém pozadí motiv vázy s růží, za níž se objevuje zelený kruh. S podobně jednoduchým motivem, tentokrát zobrazujícím srdce s klíčem, se setkáme i na přebalu písně *Když mě má holčička nechce mír ráda...* [353].

¹²⁶ PETERSON 2012, 143

¹²⁷ <https://budapestposter.com/artists/200>, vyhledáno 17. 4. 2021

Pro píseň *Nad modrou Vltavou* [354] zvolil přebal v kontrastní modro-žluté barevné kombinaci, na němž se nachází kresba říční hladiny, nad kterou se tyčí Vyšehrad spolu s bazilikou sv. Petra a Pavla, nad jejíž věžemi je efektně umístěn zvlněný název písně. Ve stejné barevnosti byl vytvořen i jednoduchý přebal písně *Bílý den se k spánku kloní* [355]. Dvě písně, pro které Biró vytvořil přebaly, jsou spjaty se slavnou obuvnickou firmou Tomáše Bati, jsou to *Od Baťova ke Zlínu* [356] s kresbou uhánějícího automobilu po klikaté silnici z jednoho červeného bodu do druhého a také *Stačí se do nebe dívat!* [357], kde jsou zobrazeny davy kráčejících dělníků na pozadí moderního Zlína s řadou výškových budov. Mihály Biró vytvořil taktéž přebaly pro píseň *Zahraj nám kapelo* [358] s hravou kresbou muzicírujících mužů v dolní části a v horní části s malými tančícími andílky a starším vousatým andělem držícím klíč. Přebal písně *Až pojedu k muzice* [359] sladil do červeno-modro-bílé kombinace v níž nakreslil i zdravícího šohaje pečlivě nastrojeného ve zdobném kroji, který na svém oři zcela jistě míří za muzikou. Ve stejném roce, tedy 1937, vypracoval taktéž jeden přebal notového záznamu i pro nakladatelství Grando a to pro píseň *Koupím ti pejška* [360], na němž se nachází lehce expresivně laděná humorná kresba pospíchajícího černého knírače, který za sebou zjevně táhne svého pána, jenž je naznačen pouze svojí dlaní objevující se na pravé straně. Spěchajícímu tempu pejška je přizpůsoben i zbytek kresby, kdy se zdá, že stromy i architektura v zadním plánu rychle ubíhají a pozorovateli ve spěchu mizí před očima.

4.7. Další autoři

I pro nakladatelství Ferryho Kovaříka pracovala řada autorů, jejichž signatury však prozatím nejsme schopni spojit s konkrétními jmény. Stejně jako u nakladatelství R. A. Dvorského a Mojžíra Urbánka, i zde se setkáme se jménem bureš. Pro Kovaříka pracoval v letech 1933–1941 a vytvořil přes šest desítek notových přebalů. Pro filmové písně a písně z operet volil techniku fotomontáže doplněnou o kresbu, vznikly tak hravé přebaly plné humoru [361, 362, 363]. Hojně také používal techniku americké retuše [364, 365]. Některé přebaly pojal zejména typograficky jako u písně *Vynechaná* [366], jejíž po diagonále ubíhající nápis je vytvořen plasticky. Na mnoha jeho přebalech najdeme figurální motivy spíše plošnějšího a lineárního charakteru [367, 368]. Pro Kovaříka vytvořil také sedm notových záznamů autor s podpisem dudař. Setkáme se u něho s figurami karikaturního charakteru [369], ale i s jemně vykreslenými ženskými tvářemi [370] či pouhými siluetami [371]. Jeho práce mají minimalističtější charakter a střídmější barevnost [372, 373]. Tři čistě figurální přebaly vytvořil umělec, jenž se signoval Dela, první dva z roku 1932 jsou vytvořeny pro tango *Carmella* [374] a *Lilien* [375] a ženské postavy jižanských tanečnic jsou zde plasticky pojaty barvou či pastelem. U třetího přebalu pro píseň *Pro chvíli štěstí* [376], který vytvořil s odstupem let roku 1937, také nechybí ženská figura, nyní ale oproštěna o detaily a vytvořená pouze plochami bílé a červené barvy. S monogramistou VN jsme se již setkali u nakladatelství Mojžíra Urbánka. Pro Kovaříka vytvořil v letech 1930–1932 několik přebalů s figurálními motivy vytvořenými výraznou obrysovou linkou [377, 378, 379]. V nakladatelství Ferryho Kovaříka také vyšlo velké množství písní spjatých s filmem a operetou, a na jejichž přebalech se nachází fotografie protagonistů. Fotografie jsou často kolorovány [380], lehce přemalovány [381], ale najdou se i případy užití pouze černobílé verze [382]. Často na těchto přebalech najdeme štítky těchto fotografů, a tak víme, které fotoateliéry se na tvorbě přebalů podílely. Patří mezi ně pražské ateliéry jako již u nakladatelství R. A. Dvorského zmíněný Ströminger [383], Foto Balzar Praha [384], Foto Kala z Dejvic [385], Foto Frič a Rubáš z Karlína [386], z mimopražských ateliérů to pak byl například Foto Vlasák z Českých Budějovic [387] či brněnské ateliéry – Foto Petruj [388] anebo Foto Graubnerová-Mahlerová [389].

5. Jiná nakladatelství a s nimi spjatí výtvarníci

Populární hudba vycházela i u velké řady dalších nakladatelství a přebalům jejich hudebnin se taktéž dostalo zajímavého výtvarného zpracování. Mezi tato nakladatelství se řadí například nakladatelství Jana Hoffmanna vva. (1849–1945), Accord (1919–1945), Jaroslav Stožický (1920–1949), Jan Švehla (1922–1949), Zdeněk Vlk (1923–1949), John Gollwell (1924–1934), Grando (1934–1949) či František Kudelík (1937–1949). Na přebalech těchto nakladatelství spolupracovali jak někteří výše jmenovaní umělci, ale objevují se zde i nová jména a velká řada jich zůstala nesignována.

Velký počet přebalů hudebnin výtvarně zpracoval monogramista VN, jehož práce jsme již mohli spatřit v nakladatelství Urbánkově i Kovaříkově, dále spolupracoval s nakladatelstvími Jana Hoffmanna vva., John Gollwell, Zdeněk Vlk a Jan Švehla. Přebaly, jenž vytvářel mezi lety 1928–1935 jsou pojaty výlučně kresebně, s převahou figurálního zobrazení a jsou ovlivněné art-deco estetikou. Jeho výtvarné vyjádření plně souzní s prostředím kabaretů [390, 391, 392], ve kterých tyto písně zaznívaly. Trefně zachycoval dobovou módu [393, 394], ve 20. letech došlo ke zkrácení dámských sukní nad kolena, ale i zkrácení účesů na módní mikádo, jak můžeme vidět na řadě hudebnin [395, 396]. Většina postav je pojata lineárně a plošně, najdou ale i příklady plastičtějšího ztvárnění jako na přebalu písně *Cigánské ballady* [397]. Produkci tohoto umělce lze srovnat například s některými díly Rogera de Valeria (1886–1951), francouzského ilustrátora, malíře a afišisty, vlastním jménem Rogera Lavirona, jenž se proslavil zejména svými reklamními plakáty, které vytvořil pro firmy jako Air France, Chrysler či Citroën. Valerio měl s navrhováním přebalů hudebnin bohatou zkušenost, pracoval pro významné pařížské nakladatelství Francis Salabert, pro něhož výtvarně zpracoval přes 2000 přebalů. Zejména ženské tváře na přebalech písní *V očích mámivých, zřel jsem hřích* [398], *Máňa okatá* [399] či *Mařenko, ty má milá* [400] mají blízko k Valeriovu přebalu písně *Bright eyes* [401], jež vyšla roku 1920. Ale i v celofigurálních ztvárněních najdeme jistou podobnost, například při porovnání přebalu *Každá holka není k mání* [402] či *To je to nalejvá* [403] s Valeriovým *Raymonde, Trois jeunes filles neues* [404]. Dalším autorem, ke kterému měl VN blízko byl architekt, grafický a reklamní návrhář Emil Weiss, především u obou můžeme sledovat červenovlasé krásky, u VN na přebalu písně *Sluníčko už za horama usíná* [405], kde na nás žena pomrkává velmi podobně jako na plakátu Weisse z roku 1928 pro *Pyjama Redoute* [406].

Pro nakladatelství Zdeňka Vlka, Jaroslava Stožického či Jana Švehly navrhl zpočátku 30. let několik přebalů František Kárník, jehož práce jsme již viděli u Ferryho Kovaříka. V jeho pracích se setkáme s plasticky pojatými figurami [407, 408] a snahou prohloubit prostor pomocí sbíhavé perspektivy [409, 410]. Jeden z přebalů je pojat výrazně expresivněji, a to pro píseň *Marná vzpomínka* [411]. V levém horním rohu je zobrazena část plačící tváře, jinak je ale plocha přebalu pokryta hrotitými výběžky připomínající ostré střepy, v jejichž záhybech jsou umístěny nápisové části. Název písně je zvýrazněn červenou barvou a je umístěn kolmo k těmto hrotům.

Dalším autorem, který pracoval pro více nakladatelských domů byl Jan Kreutz. Jeho figury jsou vytvořeny výraznou linií a stejně jako u prací pro Mojmíra Urbánka nám připomenou komiksovou estetiku [412, 413, 414]. Využíval taktéž techniky americké retuše jako na minimalisticky pojatém přebalu *Zahrej tu píseň svou* [415], na kterém se v červenozelené kontrastní barevnosti nachází silueta houslisty. Taktéž František Voborský nespolupracoval pouze s Ferrym Kovaříkem a Mojmírem Urbánkem, ale řadu přebalů vytvořil i pro nakladatelství Grando, Zdeněk Vlk a Jana Hoffmanna vva. Oproti výše zmíněným přebalům, které byly pojat zejména kresebně a vycházely z Voborského komiksových prací, zde pracoval i s technikou fotomontáže [416, 417] a americké retuše [418]. Setkáme se zde, např. u přebalu písně *Volám tě moje mládí...* [419] také s lidově laděnými motivy a ornamenty či kresbou uhlem [420], která u něho doposud nebyla k vidění. Stejně jako pro nakladatelství Ferryho Kovaříka, tak i pro Jana Švehlu vytvořil několik přebalů autor, jenž se podepisoval dudař. Jeho práce jsou minimalistické, je z nich čitelné poučení konstruktivismem a znalost zásad nové typografie [421]. Nejčastěji užíval techniky fotomontáže v kombinaci s kresbou [422] a téměř nikdy u něho nechybělo důmyslné zakomponování diagonály, mnohdy originálním způsobem [423, 424, 425].

Řadu přebalů notových záznamů pro několik dalších nakladatelství vytvořil i Erich Kaizr. Tento žák reklamní školy Rotter většinu těchto návrhů vytvořil ještě během svého studia zde (1936–1938) a jeho výtvarný projev je silně ovlivněn produkcí této reklamní školy a s ní úzce spjatým Atelierem Rotter. Velmi podobné je pojetí silně stylizovaných figur [426, 427, 428], výrazná barevnost i použití techniky americké retuše [429, 430, 431, 432].

Obdobné figurální pojetí jako v Ateliéru Rotter můžeme spatřovat i u tvůrců se signaturou bobí [433, 434] či Zeisová [435, 436] z počátku 40. let a nemůžeme vyloučit to, že se jednalo o žáky Rotterovy školy či členy Ateliéru anebo se tito výtvarníci alespoň stylem úspěšného meziválečného reklamního studia inspirovali. Přebaly Ateliéru Rotter se výlučně objevovaly v nakladatelství R. A. Dvorského, s výjimkou jednoho, a to pro píseň *Sejde s očí sejde s myslí* [437], která byla složena pro Dvorského Melody Boys a vyšla roku 1933 v nakladatelství Zdeněk Vlk. V této době totiž nakladatelství R. A. Dvorského ještě neexistovalo, bylo založeno až o tři roky později. Přebal s elegantní ručkou držící kapesník je signován pouze Rotter, což je méně se objevující se signatura Ateliéru oproti častějšímu značení ATL. Rotter.

Pro nakladatelství Jana Hoffmanna vva. vytvořil šest přebalů také reklamní návrhář německé národnosti Willi Weigelt. V Praze působil po celá třicátá léta a také zpočátku let čtyřicátých, kdy jako afišista pracoval v reklamní agentuře UR Praga. Věnoval se i tvorbě filmových plakátů, z těch nejznámějších to jsou pro filmy *Erotikon* [438], *Ekstase* [439] či *To neznáte Hadimršku* [440].¹²⁸ Na přebalech hudebnin mnohdy ztvárňoval figury karikaturního charakteru [441, 442], pracoval s jednoduchou obrysovou linií, ale setkáme se u někoho i s realističtější pojetými kráskami jako na přebalu písně *Heled' koukej – podívej* [443].

Dalším německým umělcem, který se podílel na výtvarném zpracování notových záznamů vydaných v nakladatelství Zdeněk Vlk byl Willy Herzig (1894–1978), reklamní návrhář pocházející z Drážďan. Navrhování přebalů notových záznamů populární hudby bylo jádrem jeho tvorby – pracoval pro významná nakladatelství jako byly des Wiener-Boheme-Verlags, Alrobi-Musikverlags, des Drei Masken Verlags a další. Herzigovy obálky však Vlk pouze převzal z jejich původních vydání, jak tomu můžeme vidět na příkladu písně *Eine kleine Sehnsucht* [444], jež vyšla roku 1930 v berlínském nakladatelství Karl Brüll. V českém vydání vyšla tato píseň stejného roku pod názvem *Jenom trochu touhy* [445]. Ke změně došlo pouze ve formě písma, které je na originálním přebalu červeně malované a dodává celému výjevu na dynamičnosti, v české verzi je natištěno. Malovaný přístroj kamery s rukou, která jej ovládá a páska s fotografiemi protagonistů filmu, ze kterého píseň pochází, zůstaly v nezměněné formě. Obdobně to bylo pravděpodobně i s přebalem písně *Ať žije Hawai – má krásná Hawai* [446] z roku 1931, na němž se exotická krajina plná vzrostlých palem zahaluje do zlatavého světla zapadajícího slunce.

¹²⁸ SYLVESTROVÁ 2004, 495

Když se pozorněji zadíváme, spatříme siluetu ženy, která své tělo nastavuje hřejivým slunečním paprskům. Původní německou verzi se nepodařilo dohledat, avšak podobným námětem se Herzig zabýval například na přebalu písně *Ewiger Mai strahlt in Hawai* [447] z roku 1931, kde však zapadající sluneční kotouč pozoruje objímající se pár. Herzig také vytvořil obálku písně *Jdi, zlaté dítě, spát...* [448], kterou tentokrát pojednal vodovými barvami. Na pozadí rozvětveného růžově kvetoucího stromu spatřujeme měsíc v úplňku a rozsvícené okno v patře budovy, pod kterým se nachází loutnista, zřejmě hrající dívce, o níž se uchází.

Tento způsob přebírání původního výtvarného zpracování hudebnin se uplatnil zejména v nakladatelském domě Accord, jenž použil velkou řadu přebalů převážně od německých, rakouských ale i francouzských umělců. Je to zejména spjato s faktem, že nakladatelství se specializovalo na šlágry z německých filmů, ale i jiných zemí západní Evropy a USA.¹²⁹ Mezi tyto zahraniční autory patřil výše zmíněný Willy Herzig. Accord převzal jeho přebal například pro píseň *Ty umíš jen lásku lhát* [449], v původním vydání s názvem *Deux Cœurs* [450], jež vyšla roku 1930 v pařížském nakladatelství Francis Salabert. Přebal je téměř identický, změnily se pouze nápisy, ale i typ zdobného písma zůstal stejný. Dále také pro píseň *Jen španělské tango* [451], v originále publikovaném roku 1931 vídeňským nakladatelstvím Wiener Boheme Verlag pod názvem *Ein spanischer Tango und ein Mädel wie Du...* [452], také pro píseň *Já líbám ručku vám* [453], jež vyšla roku 1928 v berlínském nakladatelském domě Karl Brüll s názvem *Ich küsse ihre Hand Madame* [454], zde byla proměněna barevnost z červené do černé a písmo v české verzi není zdobné. Barevnost byla utlumena také v případě přebalu písně *Hubička* [455], která vyšla roku 1927, původně v amsterodamském nakladatelství Hollandsche Vuvag s názvem *Als je een Meisje Kussen wilt...* [456]. Ve dvacátých letech u Accordu také vyšla řada děl převzatých především z vídeňského vydavatelství Wiener Boheme Verlag či haagského Jac. Elte, jež výtvarně zpracoval rakouský reklamní návrhář a afišista Otto Dely (1884–1935) [457]. Opět je buď upravena pouze barevnost nebo styl písma, do výtvarného pojetí však není jiným způsobem zasahováno. Jeho art-decem ovlivněné, mnohdy humorné kresby můžeme spatřovat na přebalech písní *Zvon lásky* [458, 459], *Ty nemusíš mne zdravit!* [460, 461], *Já musím říci!* [462, 463], *Ta Blanka!* [464, 465], *Ach, jak to přijde, že tak modré oči máš?* [466, 467] či *Parlez-vous français?* [468, 469].

¹²⁹ SIGMUND 2004, 16

Na dvou přebalech se setkáme s kresbami rakouského malíře a ilustrátora Gabora (Gabriela) von Ferenchich (1874–1928),¹³⁰ o němž toho není mnoho známo, víme však, že přebaly notových záznamů pojednával pro různá nakladatelství v Rakousku, Německu, Itálii či Nizozemí. Na přebalu písně *Líbám, ženy, vás tak rád* [470, 471] z operety Paganini, můžeme spatřovat plně soustředěného realisticky ztvárněného houslového virtuosa obklopeného dlouhovlasými nahými múzami, jež se k němu oddaně lnou. Přebal písně *Když tě nikdo nedrží* [472] umělec pojal taktéž kresebně, tentokrát však uvolněněji a zobrazil tak vtipnou scénu rychle ujíždějícího, téměř vznášejícího se automobilu, kterému se kolemjdoucí se svým pašíkem s úlekem uhýbá, aby nedošlo k nehodě jako v případě husy ležící na zádech. Jeden přebal k písni *Crazy words – crazy tunes* [473] byl převzat od amerického výtvarníka Alberta Wilfreda Barbelleho (1887–1957), jenž se specializoval na reklamní tvorbu a obálky hudebnin. Oproti americkému vydání [474], jež vyšlo u newyorského nakladatelství Ager, Yellen & Bornstein, Inc, byla použita pouze původní kresba signovaná Barbelle [475] bez výrazného růžového pozadí. Další dva přebaly pochází od francouzského malíře, ilustrátora a kostýmního výtvarníka maďarsko-židovského původu Marcela Vertése (1895–1961) a to pro písně *Má mě ráda!* [476], jejíž přebal s karikurně vyvedeným gentlemanem je shodný s tím původním [477], který vyšel ve vídeňském nakladatelství Wiener Boheme Verlag. Na druhém přebalu od Vertése k písni *Ach Karolino!* [478] se nachází jemně pojatá kresba dívčí tváře ze tříčtvrtečního profilu. Obě umělcovy práce jsou signovány Vertés Paris [479]. Dalšími z těchto umělců byli autoři se signaturami Klinka [480, 481, 482], Anto [483, 484, 485, 486], Bombach [487, 488], A. Wegener [489, 490, 491, 492] či Sagai [493, 494, 495, 496, 497, 498], jenž se však nepodařilo spojit s konkrétními identitami, ale podařilo se vyhledat alespoň část původních vydání těchto hudebnin.

¹³⁰<https://www.austrianposters.at/2018/03/03/musikalienverlage-in-wien-ab-1900-am-beispiel-des-lyra-verlags-h-molitor-und-des-zeichners-g-v-ferenchich/>, vyhledáno 25. 4. 2021

Závěr

V každém se zmíněných nakladatelství se objevily práce rozmanitého charakteru řady výtvarníků ovlivněných různými výtvarnými směry. Někteří pracovali pouze pro dané nakladatelství, ale práce několika autorů se prolíná skrze více nakladatelských domů – zejména Františka Voborského, Jana Kreutze, Františka Kárníka či monogramistů VN, m anebo výtvarníka bureše. Velké množství prací též zůstalo nesignovaných, v některých případech jsem se snažila vyzdvihnout kvalitní ukázky této tvorby anebo ji prostřednictvím komparace přiřadit do okruhu konkrétního autora či reklamního ateliéru. Soupis vydaných hudebnin se mi podařilo získat u nakladatelství Hudební matice¹³¹ a R. A. Dvorský¹³², ale občasnou zmínku o umělcích, jenž se na výtvarné podobě hudebnin podíleli, najdeme jen u prvního jmenovaného, jinak nešlo vycházet jinak než ze signatury a komparací výtvarného projevu.

Pro nakladatelství Hudební matice tvořili přebaly hudebnin především výtvarníci úzce spjatí s uměleckým svazem Devětsil – František Zelenka, Adolf Hoffmeister, František Muzika, Toyen, Jindřich Štyrský či František Bidlo. V době, kdy většina z představených děl vznikla, již svaz nefungoval, přesto můžeme v tvorbě těchto autorů spatřovat příklon k hravému poetismu, který se půdě Devětsilu zrodil. Tento okruh umělců vytvářel přebaly především pro Osvobozené divadlo a skladby Jaroslava Ježka, Jiřího Voskovce a Jana Wericha, taktéž bývalé členy Devětsilu. Z celkového počtu třiceti pěti přebalů, kteří umělci dohromady vytvořili, nebyly pouze čtyři z nich vytvořené pro Osvobozené divadlo, jež vzniklo roku 1925 právě jako divadelní sekce Devětsilu. Toto avantgardní umělecké sdružení, které se velkou mírou zasloužilo o přínos moderního umění v Československu, se tedy stalo výchozím bodem pro všechny tyto umělce. Kromě poetismu byli tito umělci ovlivněni také novou typografií, jejíž zásady se v tomto období projevovaly ve všech podobách užité grafiky. Zásady nové typografie přivedl do úprav notových záznamů Ladislav Sutnar na konci dvacátých let, kdy vytvářel přebaly zejména pro vážnou hudbu vydávanou Hudební maticí. Zmínění výtvarníci uplatňovali zásady nové typografie méně důsledně, avšak je patrné, že i jejich tvorbu a produkci i mnoha dalších výtvarníků pracujících pro jiná nakladatelství, jako byl monografista m či umělci se signaturami bureš, Krejča či dudař, ovlivnila.

¹³¹ HÖRBINGER / LÁSKA, 1949

¹³² Seznam nakladatelství R. A. Dvorský, 1941–1946 v Národním konzervačním fondu Národní knihovny ČR.

V nakladatelství R. A. Dvorského najdeme především barvami hýřící přebaly vytvořené jedním z nejvýznamnějších reklamních ateliérů třicátých let 20. století Atelierem Rotter. K Atelieru byla přiřčena i soukromá reklamní škola, z níž vyšla velká řada výtvarníků, z nichž se někteří notové ilustraci pravděpodobně věnovali i nadále, jelikož řada nesignovaných prací nese charakteristické znaky právě pro tento Atelier. Ze známých jmen je to např. Erich Kaizr, jenž pracoval pro nakladatelství Ferry Kovařík, Jana Hoffmanna vva. či Jan Švehla. U Atelieru Rotter se také hojně rozšířila technika americké retuše, jíž byl Vilém Rotter, zakladatel Atelieru, průkopníkem v reklamním odvětví v Československu. Tuto specifickou techniku stříkané barvy převzalo mnoho výtvarníků a objevila se na přebalech téměř všech nakladatelských domů. Další důležitou technikou objevující se na hudebninách velmi často je fotomontáž. Ta je ponejvíce spjata s filmovými písněmi a písněmi z operet, jelikož na jejich přebalech se ponejvíce uplatňovaly tzv. fotosky, reklamní fotografie zachycující stěžejní momenty filmu a jejich protagonisty. Pro tyto přebaly bylo využíváno fotografií věhlasných ateliérů jako byl Foto Ströminger, Foto Balcar, foto Kala a mnohé další. Tuto moderní techniku ve svých dílech užívali také mnozí další výtvarníci poučení principy nové typografie, se kterou je technika úzce spjata – např. František Zelenka, František Muzika, bureš či monogramista m.

Do vizuální podoby hudebnin zasáhlo i několik zahraničních umělců. Pro nakladatelství Ferry Kovařík či Grando v roce 1937 během svého československého exilu vytvořil Mihály Biró, jeden z nejvýznamnějších maďarských reklamních umělců tohoto období, několik přebalů. Jeho tvorba z těchto let není příliš známá a objev přebalů nám pomůže ucelit představu o tom, čím se v tomto období umělec v Československu živil. Pro řadu přebalů hudebnin byly převzaty s drobnými úpravami jejich originální návrhy vytvořené pro zahraniční nakladatelství. Zejména v nakladatelství Accord či Zdeněk Vlk jsme se tak mohli setkat s pracemi výtvarníků jako byli Willy Herzig, Gabor von Ferenchcich, Albert Wilfred Barbelle, Marcel Vertés a jiní.

Uvědomuji si, že práce některých výtvarníků a jejich notové přebaly by si zasloužily větší pozornosti a zejména podrobnější porovnání s pracemi jiných umělců, kteří svou prací zasáhli v první polovině dvacátého století až do sféry tvorby plakátů, knižní ilustrace či reklamní produkce. Také by jistě stálo za to podniknout rozsáhlejší pátrání po tom, kteří výtvarníci působili pod signaturami, k níž se nepodařilo přiřadit konkrétního autora a taktéž více prozkoumat práce nesignované. Tato práce není kompletním výčtem ilustrovaných přebalů notových záznamů populární hudby, jež vycházely ve velkých nákladech a v mnoha různých nakladatelství, ale na ukázce produkce několika vybraných nakladatelství jsem se snažila poukázat na originální a kvalitní zpracování podoby hudebnin, jimž doposud nebyl v odborných publikacích věnován větší prostor.

Literatura a zdroje

ADLEROVÁ 1983 — Alena ADLEROVÁ: České užité umění 1918–1938, Praha 1983

D'ANGOULÊME 1932 — Markéta D'ANGOULÊME: Heptameron novel převznešené a přeslavné princezny Markéty d'Angouleme, královny Navarské, Praha 1932

BITTNER 1998 — Vladimír BITTER: R. A. Dvorský, král české taneční hudby, Praha 1988

BYDŽOVSKÁ/SRP 2003 — Lenka BYDŽOVSKÁ / Karel SRP: Knihy s Toyen, Praha 2003

BYDŽOVSKÁ 2004 — Lenka BYDŽOVSKÁ: Stenogramy osobností. In: Karel Srp (ed.), Adolf Hoffmeister, Praha 2004

BYDŽOVSKÁ/SRP 2007 — Lenka BYDŽOVSKÁ / Karel SRP: Jindřich Štyrský, Praha 2007

ČELADÍN 2017 — Jindřich ČELADÍN: Český filmový plakát 1931–1948, Výběr úzkých formátů. Praha 2017

ČERNUŠÁK/ŠTĚDROŇ/NOVÁČEK 1965 — Gracian ČERNUŠÁK / Bohumír ŠTEDROŇ / Zdenko NOVÁČEK: Státní hudební vydavatelství. In: Československý hudební slovník osob a institucí. Sv. 2. M–Ž. Praha 1965

FARNÍK 2005 — Jaroslav FARNÍK (ed.): V+W=100, Pocta Jiřímu Voskovcovi a Janu Werichovi, Vždy s úsměvem, Praha 2005

FREMUNT/KROUTVOR 1984 — Stanislav FREMUNT / Josef KROUTVOR: Sborník 10 let Osvobozeného divadla, Praha 1984

FRENZEL 1931 — Hermann Karl FRENZEL: Reklamekünstler der Tschechoslowakei. In: Gebrauchsgraphik, October 1931, 30–59

HAUSER 2015 — Jakub HAUSER: František Bidlo – Homo politicus (kat.výst.), Praha 2015

HOLZKNECHT 1957 — Václav HOLZKNECHT: Jaroslav Ježek a Osvobozené divadlo, Praha 1957

HÖRBINGER / LÁSKA, 1949 — Emilian HÖRBINGER / Ladislav LÁSKA (eds.): Žeň Hudební matice, Praha 1949

HOROVÁ 1995a — Anděla Horová (ed.): Nová encyklopedie českého výtvarného umění I, A–M, Praha 1995

HOROVÁ 1995b— Anděla Horová (ed.): Nová encyklopedie českého výtvarného umění II, N–Ž, Praha 1995

HOROVÁ 2006 — Anděla HOROVÁ (ed.): Nová encyklopedie českého výtvarného umění III. Dodatky. Praha 2006

KOPCOVÁ 2007 — Zuzana KOPCOVÁ: Atelier Rotter (bakalářská práce na Filosofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci). Olomouc 2007

KOŘÍNEK/PROKŮPEK — Pavel KOŘÍNEK / Tomáš PROKŮPEK (eds.): Signály z neznáma, český komiks 1922–2012. Řevnice 2012

KROUTVOR 1984 — Josef KROUTVOR: Moderní český plakát 1918–1945 (kat.výst.). Praha 1984

KROUTVOR 1985 — Josef KROUTVOR: Pražský chodec, Dějiny českého plakátu 1890–1945. Praha 1985

KROUTVOR 1988 — Josef KROUTVOR: Pražská nároží 1890–1940 (kat. výst.). Praha 1988

KROUTVOR 1988 — Josef KROUTVOR: Pražská nároží 1890–1940 (kat. výst.). Praha 1988

KROUTVOR 1991a — Josef KROUTVOR: Poselství ulice. Z dějin plakátu a proměn doby. Praha 1991

KROUTVOR 1991b — Josef KROUTVOR: Plakáty Františka Zelenky. In: Jiří HILMERA / Josef KROUTVOR / Zdeněk LUKEŠ et al., Zelenka – Plakáty, architektura, divadlo (kat.výst.). Praha 1991

KROUTVOR 1994 — Josef KROUTVOR: Divadelní plakáty (dějiny), Rotter, Hadrián z Římsu. In: Divadelní noviny, č. 20, 28. 11. 1994, 11

MAČAS/MERGEL 2015 — Dominik MAČAS / Jan MERGEL: Nová typografie. In: Ladislav Sutnar, Návrat. Plzeň 2015

MALÁ/MALÝ 2000 — Alena MALÁ / Zbyšek MALÝ (eds.): Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2000, V. díl, Ka–Kom. Ostrava 2000

MALÁ/MALÝ 2001 — Alena MALÁ / Zbyšek MALÝ (eds.): Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2001, VII. díl, L–Mal. Ostrava 2001

MALÁ/MALÝ 2006 — Alena MALÁ / Zbyšek MALÝ (eds.): Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2001, XVII. díl, Šte–Tich. Ostrava 2006

MALÁ/MALÝ 2009 — Alena MALÁ / Zbyšek MALÝ (eds.): Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2010, XX. díl, Vil–Vz. Ostrava 2009

MATYS 2003 — Rudolf MATYS: V umění volnost. Kapitoly z dějin Umělecké besedy. Praha 2003

MIKOTA 1933 — Václav MIKOTA, Hudební Matice Umělecké besedy. Její vznik, vývoj a vyhlídky s chronologickými přehledy. In: František Skácelík (red.), Sedmdesát let Umělecké besedy 1863–1933. Praha 1933

MÜLLER 2020 — Jan MÜLLER: R. A. Dvorský. Ústí nad Labem 2020

PATERSON 2012 — Dominic PATERSON: Seeing Red: Hungarian Revolutionary Posters / Pathos in Rot. In : A Journal of Decorative Arts, Design History, and Material Culture , Vol. 19, No. 1, 2012, 141–144

PETROVÁ 2002 — Eva PETROVÁ (ed.): Karel Vaca. Náchod 2002

POHRIBNÝ 1959 — Arsen POHRIBNÝ: František Bidlo (kat. výst.). Brno 1959

POLONYIOVÁ 2018 — Veronika POLONYIOVÁ: Ilustrované edice Hudební matice Umělecké besedy v 1. polovině 20. století (bakalářská práce na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci). Olomouc 2018

ROTTER 1932 — Vilém ROTTER: Rotter. Praha 1932

ROTTER 1939 — Vilém ROTTER: Technika reklamního kreslení. In: Kreslíme abychom propagovali, Ročenka Noviny X, 1939, 34–37

ROTTER 1938 — Vilém ROTTER: Umění v reklamě. In: Ročenka Noviny IX, 1938, 22–23

ROTTER 1935 — Vilém ROTTER: O životě reklamy. In: Měsíc, 1935, ročník 4., č. 8, 16–19

SIGMUND 2004 — Aleš SIGMUND: Lexikon českých hudebních nakladatelů. Sychrov 2005

SRP 2004 — Karel SRP: Karikatura a stroj času. In: Karel Srp (ed.), Adolf Hoffmeister. Praha 2004

SRP 2009 — Karel SRP: Karel Teige a typografie, asymetrická harmonie. Praha 2009

SVOBODOVÁ/RYBIČKA 1992 — Kateřina SVOBODOVÁ / Tomáš RYBIČKA: Adolf Hoffmeister, Tváře, podoby, podobenství (kat. výst.). Brno 1992

SYLVESTROVÁ 2004 — Marta SYLVESTROVÁ (ed.): Český filmový plakát 20. století. Brno 2004

ŠTEMBERA 2008 — Petr ŠTEMBERA: Reklamní plakát v Praze ve 30. letech. Vilém Rotter a jeho Atelier. In: 64. Bulletin Moravské Galerie, 2008, 95–100

ŠTEMBERA 1997a — Petr ŠTEMBERA: Divadelní plakáty (dějiny): Různí autoři, Osvobozené divadlo. In: Divadelní noviny, č. 4, 18. 2. 1997, 11

ŠTEMBERA 1997b — Petr ŠTEMBERA: Francouzský meziválečný plakát (kat. výst.), Praha 1997

ŠTEMBERA 1997c — Petr ŠTEMBERA: Divadelní plakáty (dějiny): František Zelenka, Leon Clifton čili Perná noc s gorilou. In: Divadelní noviny, , č. 2, 27. 1. 1997, 11

TOMAN 1993a — Prokop TOMAN: Nový slovník československých výtvarných umělců, 6. díl, Klí–Kyt. Ostrava 1993

TOMAN 1993b — Prokop TOMAN: Nový slovník československých výtvarných umělců, 7. díl, L–Mar. Ostrava 1933

TOMAN 1993c — Prokop TOMAN: Nový slovník československých výtvarných umělců, 13. díl, Tob–Wen. Ostrava 1933

TOMAN 1993d — Prokop TOMAN: Nový slovník československých výtvarných umělců, 5. díl, Chal–Klí. Ostrava 1933

TOMAN 2009 — Jindřich TOMAN: Moderní česká kniha, Foto/montáž tiskem. Praha 2009

TSCHICHOLD 2021 — Jan TSCHICHOLD: Nová typografie. Praha 2021

TVRDÍKOVÁ 2009 — Lada TVRDÍKOVÁ: Scénograf František Zelenka (diplomová práce na Filosofické fakultě Masarykovi Univerzity v Brně). Brno 2009

VOSKOVEC/WERICH 1931 — Jiří VOSKOVEC / Jan WERICH: Divadelní plakáty Fr. Zelenky. In: Panorama IX, 1931–2, 147–8

ZELENKA 1931 — František ZELENKA: O plakátu. In: Žijeme 1931, Obrázkový magazín dnešní doby, 1931, 172–177

ZELENKA 1933 — František ZELENKA: Franz Zelenka, Prag. In: Gebrauchsgraphik, 1933, Januar, 44–45

Internetové zdroje

JOSEFÍKOVÁ 2009 — Lenka JOSEFÍKOVÁ: Ferry Kovařík. In: Český hudební slovník osob a institucí, https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=3335, vyhledáno 15. 4. 2021

MAREK 2017 — Luboš MAREK: Staněk Jan (1919–1945). In: Národní filmový archiv. <http://docplayer.cz/111044893-Stanek-jan.html>, vyhledáno 3. 3. 2021

POTŮČEK 2009 — Jakub POTŮČEK: Obálka sborníku nové krásy život II, 1922. In: Kulturní magazín Uni, <https://www.magazinuni.cz/architektura/obalka-sborniku-nove-krasy-zivot-ii-1922>, vyhledáno 3. 4. 2021

ŠTYCH 2020 — Václav ŠTYCH: Vilém Ströminger. In: Strominger. <http://strominger.xf.cz>, vyhledáno 3. 3. 2021

Seznam vyobrazení

1. František Zelenka, *Leon Clifton čili perná noc s gorilou*, 1931 plakát, barevná litografie, 125 x 187 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 5177. Reprodukce z: KROUTVOR 1991a, nestr.
2. František Zelenka, *Leon Clifton čili perná noc s gorilou*, 1931, detail plakátu, Osvobozené divadlo, barevná litografie, 125 x 187 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 5177. Reprodukce z: KROUTVOR/FREMUNT 1984, obr. 7
3. František Zelenka, *Don Juan a Comp.*, 1931, detail plakátu, barevná litografie, 124 x 185 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2907. Reprodukce z: KROUTVOR/FREMUNT 1984, obr. 22
4. František Zelenka, *3 jazzové revue*, 1930, plakát, barevná litografie, 126 x 188 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2297. Reprodukce z: KROUTVOR 1991b, 11
5. František Zelenka, *Aero*, 1932, plakát, barevná litografie, 93 x 124 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2224. Reprodukce z: KROUTVOR 1991a, nestr.
6. František Zelenka, *Caesar*, 1932, plakát, barevná litografie, 122 x 175 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 1910. Reprodukce z: KROUTVOR 1991a, nestr.
7. František Zelenka, *Aero, malý vůz pro velké cesty!*, 1934, plakát. Zdroj: http://www.travelbrochuregraphics.com/Automotive_Pages/Autos_2/Aero.htm, vyhledáno 25. 3. 2021
8. František Zelenka, *JAWA 175*, 30. léta 20. století, plakát. Zdroj: <https://www.flickr.com/photos/27862259@N02/5900958117/>, vyhledáno 25. 3. 2021
9. František Zelenka, *Kavárnička*, 1931, plakát, barevný ofset, 91 x 126 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 6418. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 175
10. Otakar Mrkvička, Karel Teige, *Husa na provázku*, obálka, 1925. Reprodukce z: TOMAN 2009, 50
11. Jindřich Štyrský, *Sen*, obálka, 1924. Reprodukce z: TOMAN 2009, 50
12. Adolf Hoffmeister, *Nevěsta*, obálka, 1927. Reprodukce z: TOMAN 2009, 51

13. El Lisickij, *Pelikan*, reklamní inzerát, 1924. Reprodukce z: TSCHICHOLD 2021, 85
14. František Zelenka, *Mercedes (I)*, přebal notového záznamu, Hudební matice, 1930, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3676 . Foto: archiv autorky
- 15a. František Zelenka, *Zasu*, přebal notového záznamu, Hudební matice, 1929, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3467. Foto: archiv autorky
- 15b. František Zelenka, *Zasu*, originální návrh přebalu notového záznamu, 1929, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8634. Foto: archiv autorky
16. František Zelenka, *Dynamit fox*, přebal notového záznamu, 1930, 230 x 170 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 F 1868. Foto: archiv autorky
- 17a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Ezop a brabenec*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3867. Foto: archiv autorky
- 17b. František Zelenka, originální návrh přebalu *Ezop a brabenec*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8620. Foto: archiv autorky
- 18a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Peníze nebo život*, 1932, 340 x 270 mm, Antikvariát Avion. Zdroj: <https://www.antikavion.cz/kniha/penize-nebo-zivot-slow-fox-a-pisen-ze-stejnojmenného-filmu-jaroslav-jezek-1932-8117> , vyhledáno 29. 3. 2021
- 18b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Peníze nebo život*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze GS 8622 /1, 2. Foto: archiv autorky
19. František Zelenka, přebal notového záznamu *Evropa volá (I)*, 1932, 167 x 135 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze. Foto: archiv autorky
20. Adolf Hoffmeister, *Mapa Evropy pro Osvobozené divadlo*, 1932. Reprodukce z: SRP (ed.) 2004, 139
- 21a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Nikdy nic nikdo nemá*, 1932, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach. Foto: archiv autorky
- 21b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Nikdy nic nikdo nemá*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8626. Foto: archiv autorky

- 22.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Bugatti step*, 1931, 340 x 270 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze. Foto: archiv autorky
- 23.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Mercedes (II)*, 1930, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 58 G 133. Foto: archiv autorky
- 24a.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Evropa volá (II)*, 1932, 340 x 270 cm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3832
- 24b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Evropa volá (II)*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8624. Foto: archiv autorky
- 25a.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Don Juan Waltz*, 1931, 340 x 270 cm, Antikvariát Pražský Almanach. Foto: archiv autorky
- 25b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Don Juan Waltz*, 1931, 340 x 270 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8630. Foto: archiv autorky
- 26a.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Pražská Java*, 1932, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach. Foto: archiv autorky
- 26b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Pražská Java*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8616. Foto: archiv autorky
- 27a.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Prodám srdce – parodie*, 1931, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 1875. Foto: archiv autorky
- 27b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Prodám srdce – Parodie*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8632. Foto: archiv autorky
- 28a.** František Zelenka, Přebal notového záznamu *Na shledanou v lepších časech*, 1932, 167 x 137 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze. Foto: archiv autorky
- 28b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Na shledanou v lepších časech*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8625. Foto: archiv autorky

29a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Život je jen náhoda*, 1932, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach. Zdroj:

<https://www.artbook.cz/products/2272?variant=27736915913>, vyhledáno 18. 3. 2018

29b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Život je jen náhoda*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8623/ 1, 2. Foto: archiv autorky

30a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Pochod stoprocentních mužů*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 142. Foto: archiv autorky

30b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Pochod stoprocentních mužů*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8619. Foto: archiv autorky

31. František Zelenka, *Golem*, 1931, plakát, barevná litografie, 185x 126 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2864. Foto: archiv autorky

32a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Kleopatra*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3883. Foto: archiv autorky

32b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Kleopatra*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 9635. Foto: archiv autorky

33a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Isabel valse*, 1931, 340 x 270 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze. Foto: archiv autorky

33b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Isabel valse*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum, GS 8628. Foto: archiv autorky

34a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Don Parola & Don Pandero*, 1931, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach. Foto: archiv autorky

34b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Don Parola & Don Pandero*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8633. Foto: archiv autorky

35a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Prodám srdce – parodie*, 1931, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 1875. Foto: archiv autorky

- 35b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Prodám srdce – Parodie*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8632. Foto: archiv autorky
- 36.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Pochod neutrálů*, 1930, 340 x 270 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze. Foto: archiv autorky
- 37a.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Slovník lásky*, 1931, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 1875. Foto: archiv autorky
- 37b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Slovník lásky*, 1931, 340 mm x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8637. Foto: archiv autorky
- 38a.** František Zelenka, přebal notového záznamu *Ted' ještě ne...*, 193, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 58 B 3780. Foto: archiv autorky
- 38b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Ted' ještě ne...*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8636. Foto: archiv autorky
- 39a.** František Zelenka, přebal notového záznamu *V nový život*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 1219. Foto: archiv autorky
- 39b.** František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *V nový život*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8706
- 40.** Ladislav Sutnar, Přebal notového záznamu *Slovenské spevy*, sešit V, 1930, 320 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 D 1213. Foto: archiv autorky
- 41.** Karel Teige, *Na vlnách TSF*, návrh na obálku knihy, 1925. Reprodukce z: TSCHICHOLD 2021, 208
- 42.** Lajos Kassak, *Zpívali a umírali (Énekelnek és meghalnak)*, obálka knihy, 1928. Zdroj: <https://moma-prints.tumblr.com/post/635608156473540608/%C3%A9nekelnek-%C3%A9s-meghalnak-they-live-and-they-die>, vyhledáno 3. 4. 2021
- 43.** Jan Tschichold, *Die hose*, filmový plakát, 1927. Reprodukce z: TSCHICHOLD 2021, 177
- 44.** Jan Tschichold, *Die frau ohne namen*, filmový plakát, 1927. Reprodukce z: TSCHICHOLD 2021, 175

45. Bedřich Feuerstein, Jaromír Krejcar, Josef Šíma, Karel Teige, *Život II, sborník nové krásy*, obálka, 1922. Reprodukce z: TSCHICOLD 2021, 207
46. Karel Teige, *Básně noci*, obálka knihy, 1938. Reprodukce z: SRP 2009, 187
- 47a. Adolf Hoffmeister, přebal notového záznamu *Skafandr*, 1929, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3456. Foto: archiv autorky.
- 47b. Adolf Hoffmeister, originální návrh přebalu notového záznamu *Skafandr*, 1929, 380 x 320 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8617. Foto: archiv autorky
48. Adolf Hoffmeister, přebal notového záznamu *Three policemen step / Tři strážníci*, 1932, 340 x 270 mm, Muzeum České hudby Národního muzea v Praze. Foto: archiv autorky
- 49a. Adolf Hoffmeister, přebal notového záznamu *Tucet melodií z Osvobozeného divadla*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3978. Foto: archiv autorky
- 49b. Adolf Hoffmeister, kresby uvnitř notového záznamu *Tucet melodií z Osvobozeného divadla*, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3978. Foto: archiv autorky
50. Adolf Hoffmeister, přebal notového záznamu *Repertoir Osvobozeného divadla, V domě straší duch*, 1933, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 914. Foto: archiv autorky
51. Adolf Hoffmeister, *Líčení se odročuje*, obálka hry, 1929. Reprodukce z: FARNÍK 2005, 12
52. Adolf Hoffmeister, *Líčení se odročuje*, plakát, 1929. Reprodukce z: FARNÍK 2005, 13
53. Adolf Hoffmeister, *Nájezd cenzury*, 1937. Reprodukce z: SRP 2004, 143
- 54a. František Bidlo, přebal notového záznamu *Osel a stín*, 1934, 340x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4016. Foto: archiv autorky
- 54b. František Bidlo, originální návrh přebalu notového záznamu *Osel a stín*, 1934, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8629. Foto: archiv autorky
- 54c. František Bidlo, kresby uvnitř notového záznamu *Osel a stín*, 1934, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4016. Foto: archiv autorky

55. Bedřich Feuerstein, *Osel a stín*, 1933, plakát, barevná litografie, 93 x 248 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 18516. Reprodukce z: FARNÍK 2005, 26
56. Toyen, přebal notového záznamu *Tisíc a jeden sen*, 1933, 275 x 195 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3990. Foto: archiv autorky
57. Toyen, kresby z knihy *Heptameron novel převznesené a přeslavné princezny Markéty d'Angoulême*, královny Navarské, 1932. Reprodukce z: D'ANGOULÊME 1932, 3, 159
- 58a. Toyen, přebal notového záznamu *Písň milostné*, 1943, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 A 6992. Foto: archiv autorky
- 58b. Toyen, kresby uvnitř notového záznamu *Písň milostné*, 1943, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 A 6992. Foto: archiv autorky
59. Toyen, *Můj prsten leží po mořem*, obálka knihy, 1942, Antikvariát Čejka. Zdroj: https://www.google.com/search?q=M%C5%AFj+prsten+le%C5%BE%C3%AD+pod+mo%C5%99em&sxsrf=ALeKk01ZhwU021KQv8dVyrzrpFyovYA:1617113326180&source=lnms&tbn=isc&sa=X&ved=2ahUKEwjT6vjKmNjvAhVC6qQKHxrED30Q_AUoAXoECAEQAw&biw=1280&bih=610#imgsrc=SsV44hs4rM-E0M, vyhledáno 30. 3. 2021
60. Jindřich Štyrský, *Pantomima*, obálka knihy, 1924, Antikvariát Pražský Almanach. Zdroj: <https://www.artbook.cz/products/104342?variant=27736559625>, vyhledáno 30. 3. 2021
- 61a. Jindřich Štyrský, přebal notového záznamu *2 písň z filmu Hej rup*, 1934, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 7201. Foto: archiv autorky
- 61b. Jindřich Štyrský, originální návrh notového záznamu *2 písň z filmu Hej rup*, 1934, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8639. Foto: archiv autorky
- 62a. Jindřich Štyrský, přebal notového záznamu *Písničky V&W*, 1946, 340 x 280 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4151. Foto: archiv autorky
- 62b. Voskovec a Werich ve filmu *Hej rup*, Jaroslav Ježek, fotografie uvnitř notového záznamu *Písničky V&W*, 1946, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4151. Foto: archiv autorky
- 62c. František Bidlo, kresba *Kat a blázen* uvnitř notového záznamu *Písničky V&W*, 1946, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4151. Foto: archiv autorky

- 63a.** František Muzika, přebal notového záznamu *Svět na ruby*, 1936, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 A 3933. Foto: archiv autorky
- 63b.** František Muzika, originální návrh přebalu notového záznamu *Svět na ruby*, 1936, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8621. Foto: archiv autorky
- 64.** R. A. Dvorský ve čtyřicátých letech na Barrandově. Reprodukce z: BITTNER 1998, obrazová příloha, nepag.
- 65.** R. A. Dvorský a se svým souborem Melody Boys. Zdroj: <https://hankuv-dum.cz/dny-r-a-dvorskeho>, vyhledáno 9. 3. 2021
- 66.** Atelier Rotter, Logo nakladatelství R. A. Dvorský. Foto: archiv autorky
- 67.** Atelier Rotter, Propagace orchestru R. A. Dvorského Melody Boys a firmy Ultraphon. Reprodukce z: BITTNER 1998: R. A. Dvorský, král české taneční hudby, obr. Příloha, nepag.
- 68.** Paul Colin, *Lisa Duncan*, 1928, barevná litografie, plakát, 29, 8 x 22, 2 cm, Mutual Art. Zdroj: <https://www.mutualart.com/Artwork/LISA-DUNCAN/AEFFBB65F0541620>, vyhledáno 27. 1. 2021
- 69.** Cassandre, *Nord Express*, 1927, plakát, barevná litografie, 105 x 75 cm, National Gallery of Australia. Zdroj: <https://cs.nga.gov.au/detail.cfm?irn=309833>, vyhledáno 27. 1. 2021
- 70.** DAM, *Une Peugeot roule bien*, 1930, plakát, barevná litografie, 118 x 79 cm, Artcurial. Zdroj: <https://www.artcurial.com/en/lot-dam-une-peugeot-roule-bien-2645-194#popin-active>, vyhledáno 27. 1. 2021
- 71.** DAM (Lajos Marton), *Motos Peugeot*, 1928, barevná litografie, 118 x 79 cm, Les affiches d'Oncle Archibald. Zdroj: <http://oncle-archibald-posters.blogspot.com/2009/12/motos-peugeot.html>, vyhledáno 27. 1. 2021
- 72.** DAM (Lajos Marton), *Peugeot*, 1930, barevná litografie, 118 x 79 cm, Artnet. Zdroj: http://www.artnet.com/artists/lajos-marton/peugeot-HefcJhvmwf_J4XDYWU-SlQ2, vyhledáno 27. 1. 2021
- 73.** DAM (Lajos Marton), *Cycles Automoto*, 1930, plakát, barevná litografie, 202 x 304 cm, Artnet. Zdroj: <http://www.artnet.com/artists/lajos-marton/cycles-automoto-PDpjPgdc7jy-wlYSxehfqq2>, vyhledáno 27. 1. 2021

74. Albert Jonáš, *Jízdní hlídka*, 1936, plakát, barevný ofset, 125 x 95 cm, soukromá sbírka. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 79
75. Rotter, *Auto Škoda*, plakát, Světozor XXVIII, 1. 3. 1928, č. 21, 403, Národní digitální knihovna. Zdroj: <https://ndk.cz/view/uuid:704b3bc0-7e6a-11e5-9cbd-5ef3fc9ae867?page=uuid:c13713b0-7e6f-11e5-be6a-001018b5eb5c>, vyhledáno 27. 1. 2021
76. Rotter, *Auto Škoda*, plakát, Světozor XXIX, 18. 10. 1928, č. 2, 33, Národní digitální knihovna. Zdroj: <https://ndk.cz/view/uuid:1b921190-f047-11e5-8d5f-005056827e51?page=uuid:f82ce260-f04c-11e5-87ba-5ef3fc9bb22f>, vyhledáno 27. 1. 2021
77. Rotter, *Auto Škoda*, plakát, Světozor XXIX, 27. 12. 1928, č. 12, 281, Národní digitální knihovna. Zdroj: <https://ndk.cz/view/uuid:1208acc0-f04b-11e5-8d5f005056827e51?page=uuid:4b928630-f04d-11e5-ae80-001018b5eb5c>, vyhledáno 27. 1. 2021
78. Rotter, *Auto Škoda*, plakát, Světozor XXIX, 29. 8. 1929, č. 47, 1045, Národní digitální knihovna. Zdroj: <https://ndk.cz/view/uuid:3f888eb0-f6ac-11e5-87ba-5ef3fc9bb22f?page=uuid:0829dc31-f6b6-11e5-8745-005056825209>, vyhledáno 27. 1. 2021
79. Rotter, *Radio Zenit*, Ucho světa: Radio Zenit, 1929, plakát, barevný ofset, 95 × 60 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2233. Reprodukce z: KROUTVOR 1988, nepag.
80. ATL. Rotter, *Slovenská strela*, ČSD, 1936, plakát, barevný ofset, Nový čas, Nezávislý deník. Zdroj: <https://www.cas.sk/fotogaleria/985637/legenda-oziva-slovenska-strela-sa-vracia-po-60-rokoch/3/>, vyhledáno 29. 1. 2021
81. Rotter, *Tenisové úbory Praga*, 1930–1931, barevný ofset, 121 × 90 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 10 502. Reprodukce z: KROUTVOR 1991a, 120
82. Rotter, *Tip-top shoe*, kol. 1930, plakát, barevná litografie, 126 x 95 cm. MG Brno, GD 24.767. Foto: Andrea Velnerová. Reprodukce z: ŠTEMBERA 2008, 98
83. Rotter, *Večery moderních tanců*, 1935, plakát, barevný ofset, 61 × 48 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 3803. Reprodukce z: KROUTVOR 1991a, nepag.
84. Rotter, *Komando lásky*, 1931, plakát, barevný ofset, 88 × 120 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 1916. Reprodukce z: KROUTVOR 1988, nepag.

- 85.** Rotter, *Netopýr*, 1931, plakát, barevný ofset, 120 × 84 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 1917. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 173
- 86.** Rotter, *Jsem děvče s čertem v těle*, 1933, plakát, barevný ofset, 185 × 125 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 2070. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 187
- 87.** Rotter, *Ekstase*, 1932, plakát, barevný ofset, 120 × 84 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 1917. Reprodukce z: KROUTVOR 1991a, 116
- 88.** Rotter, *Anton Špelec ostrostřelec*, 1932, plakát, barevný ofset, 124 × 91 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 1334. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 182
- 89.** Rotter, *Pobočník Jeho Výsosti*, 1933, plakát, barevná litografie, 121 × 90 cm, Moravská galerie v Brně, MG 24 766. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 186
- 90.** Rotter, *Hadrian z Římsu*, 1933, plakát, barevná litografie, 124 × 186, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 6380. Zdroj:
<http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=DivNII/3.1994/20/11.png>, vyhledáno 25. 3. 2021
- 91.** Rotter, *Kozderka to prozradí*, 1932, plakát, barevná litografie, 190 × 126 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 6381. Reprodukce z: KROUTVOR 1991a, 117
- 92.** Atelier Rotter, *Nebe na zemi, V+W, Osvobozené divadlo*, 1936, plakát, barevný ofset, 92×244, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 11 635. Reprodukce z: ŠTEMBERA 1997a, 11
- 93.** Atelier Rotter, *Rub a líc*, 1936, plakát, barevný ofset, 95 × 250 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 7968. Reprodukce z: ŠTEMBERA 1997a, 11
- 94.** Atelier Rotter, *Rub a líc*, 1936, plakát, barevný ofset, 95 × 250 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 7968. Reprodukce z: KROUTVOR/FREMUNT 1984, obr. 53
- 95.** Atelier Rotter, *Nebe na zemi*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 19, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 96.** Jiří Voskovec a Jan Werich, fotografie ze hry Osvobozeného divadla *Rub a líc*, 1936. Reprodukce z: FARNÍK 2005, obálka

- 97.** Atelier Rotter, *Politické nebe na zemi*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 21, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 98.** Atelier Rotter, *Vousatý svět*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 20, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 99.** Atelier Rotter, *Rub a líc*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 39, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 100.** Atelier Rotter, *Svět patří nám*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 35, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 101.** Atelier Rotter, *Pra-pra prabába mé prabáby*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 37 a+b, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 102.** Atelier Rotter, *Svět patří nám*, 1937, barevný ofset, 125 x 93, Národní filmový archiv v Praze, NFA 3374. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 212
- 103.** Atelier Rotter, *Stonožka*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 54, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 104.** Atelier Rotter, *Holduj tanci, pohybu*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 75, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 105.** Atelier Rotter, Přebaly notových záznamů písní ze hry *Těžká Barbora*, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 71 (vpravo dole) – 76 (vlevo nahoře), 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 106.** Atelier Rotter, *Trojský kůň*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 110, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 107.** Atelier Rotter, Přebaly notových záznamů písní ze hry *Pěst na oko*, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 110 (vlevo nahoře) – 114 (vpravo dole), 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 108.** Atelier Rotter, *Až jedenkrát*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 60, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 109.** Atelier Rotter, *Když to má v manželství klapat*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 62, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 110.** Atelier Rotter, *Hajej, hou hou*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 98, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 111.** Atelier Rotter, *Bloudíme životem*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 107, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 112.** Atelier Rotter, *Sbohem buď pohádka mládí...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 106, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 113.** Atelier Rotter, *To byl ten nejhezčí valčík*, zadní strana přebalu notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 89, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 114.** Atelier Rotter, *Sbohem buď pohádka mládí...*, zadní strana přebalu notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 106, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 115.** Atelier Rotter, *Z dálky přijde štěstí*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 127, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 116.** Atelier Rotter, *Já vím, já vím*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 91, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 117.** Atelier Rotter, *Směj se jen....*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 126, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 118.** Atelier Rotter, *Jen málo věřím*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 103, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 119.** Atelier Rotter, *Krok do tmy*, 1938, plakát, barevný ofset, 125 × 95 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 2011. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 84
- 120.** Atelier Rotter, *Vím – vrátíš se...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 94, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 121.** Atelier Rotter, *Mladá stráž*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 122, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 122.** Atelier Rotter, *Krčma v Oděse*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 123, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 123.** Atelier Rotter, *Krčma v Oděse*, zadní strana přebalu notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 123, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 124.** Atelier Rotter, *Zní píseň přírody*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 125, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 125.** Atelier Rotter, *Šanghaj*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 13, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 126.** Atelier Rotter, *Posílám Ti růže*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 14, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 127.** Atelier Rotter, *Venezia*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 33, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 128.** Atelier Rotter, *Lady čeká námořníka...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 33, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 129.** Atelier Rotter, *Proč mě lžeš*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 69, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 130.** Atelier Rotter, *Markytánka (I)*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 121/a, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 131.** Atelier Rotter, *Markytánka (II)*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 121/b, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 132.** Atelier Rotter, *Zahrajte ještě jedenkrát*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 128, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 133.** Atelier Rotter, *Zahrajte ještě jedenkrát*, zadní strana přebalu notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 128, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 134.** Atelier Rotter, *Pimpo*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 95, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 135.** Atelier Rotter, *Starý harmonikář*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 87, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 136.** Atelier Rotter, *Já mám ráda Sokola*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 101, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 137.** Atelier Rotter, *Ryc a nebo nic*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 102, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 138.** Atelier Rotter, *Jen tebe princezno má...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 109, 59 g 001240. Foto: archiv autorky Atelier Rotter,
- 139.** *Ano, mamá*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 78, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 140.** Atelier Rotter, Přebaly notových záznamů písní z hudební grotesky *Hrom do tety*, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 78–84, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 141.** Atelier Rotter, *Kousek modrého nebe*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 56, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 142.** Atelier Rotter, *Cigáň, když píseň hrá*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 57, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 143.** Atelier Rotter, *Bílý motýlek*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 58, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 144.** Atelier Jedlička, detail signatury, 1939. Foto: archiv autorky
- 145.** Atelier Jedlička, *Srdce v celofánu*, 1939, plakát, barevný ofset, 126 x 95 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 1906. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 219
- 146.** Atelier Jedlička, *Má láska je jazz*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 191, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 147.** Atelier Jedlička, *Signál zní*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 216, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 148.** Atelier Jedlička, *Bílá, červená, modrá*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 218, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 149.** Atelier Jedlička, *Jenom s chutí do toho*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 217, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 150.** Atelier Jedlička, *Studenti, přišel den!*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 219, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 151.** Atelier Jedlička, *Jdou panenky jdou*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 220, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 152.** Atelier Jedlička, *Cvrček muzikant*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 194, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 153.** Atelier Jedlička, *Koza na ledě*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 211, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 154.** Atelier Jedlička, *Měsíc za mřížemi*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 212, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 155.** Atelier Jedlička, *Kulhavá kobyla*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 215, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 156.** Atelier Jedlička, *V komoře je myš*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 192, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 157.** Atelier Jedlička, *Růže z Argentiny*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 204, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 158.** Atelier Jedlička, *Tiše hrá můj bandoneon*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 205, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 159.** Atelier Jedlička, *Zahrada snů*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 197, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 160.** Atelier Jedlička, *Mlčení ve dvou*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 210, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 161.** Atelier BaR, *Uloupená hranice*, filmový plakát, barevný ofset, 1947, 79 x 56 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 7219. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 242
- 162.** ATL. Burjanek, signatura. Foto: archiv autorky
- 163.** Atelier Burjanek, *Píseň převozníka*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 326, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 164.** Atelier Burjanek, *My tři*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 325, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 165.** Atelier Burjanek, *Plaménky v očích tvých*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 320, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 166.** Atelier Burjanek, *Recept na náladu*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 317, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 167.** Atelier Burjanek, *Má melodie*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 322, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 168.** Atelier Burjanek, *Povím to tancem*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 316, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 169.** Atelier Burjanek, *Až půjdu od tebe ráno*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 318, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 170.** Atelier Burjanek, *Polka modrých očí*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 319, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 171.** Atelier Burjanek, *Sladce mě líbej*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 321, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 172.** Atelier Burjanek, *Markýza a bubeníček*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 328, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 173.** Atelier Burjanek, *Hej, panimámo!*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. , 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 174.** Atelier Burjanek, *Drž mi palec..*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 327, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 175.** Atelier Burjanek, *Nevíš, ach nevíš*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 306, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 176.** Atelier Burjanek, *Tulák Macoun*, 1939, plakát, barevný ofset, 95 x 31 cm, Muzeum města Prahy, MMP H 286.300. Reprodukce z: ČELADÍN 2017, 101
- 177.** Foto Ströminger, *Jediný den*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 7, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 178.** Foto Ströminger, *Krásný sen*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 17, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 179.** bureš, *Krb bez ohně*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 45, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 180.** bureš, *Ukolébavka*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 46, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 181.** bureš, detail signatury, 1937. Foto: archiv autorky
- 182.** bureš, *Když vojáci jdou*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 46, 59 g 001240
- 183.** Krejča, *Vesele do nového dne*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 41, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 184.** Krejča, *Nad'a*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 42, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 185.** Jenda Staněk, *Koza vousatá*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 180, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 186.** Jenda Staněk, *Šup s ním do hrobu*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 183, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 187.** Jenda Staněk, *Divá Bára*, 1939, plakát. Reprodukce z: <https://www.terryhopenozky.cz/plakaty/parametr-1-autori/7357-stanek-jenda>, vyhledáno 6. 3. 2021
- 188.** Jenda Staněk, detail signatury, 1939. Foto: archiv autorky
- 189.** Ička. tíba, detail signatury, 1941. Foto: archiv autorky
- 190.** Tíba, *Žaluji*, 1941, plakát, Muzeum hlavního města Prahy, MMP H 296.365. Reprodukce z: ČELADÍN 2017, 127
- 191.** Tíba, *Noc v Benátkách*, 1943, plakát, Muzeum hlavního města Prahy, MMP H 296.230. Reprodukce z: ČELADÍN 2017, 135
- 192.** i, *Svět je nejnejhezčí*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 246, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 193.** i, detail signatury, 1941. Foto: archiv autorky
- 194.** Ička. tíba, *O Margareto*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 258, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 195.** Ička. tíba, *Když láska mizí*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 264, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 196.** Ička. tíba, *Soumrak*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 276, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 197.** Ička. tíba, *Sám já chodívám rád*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 278, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

198. ička.tíba, *Každý musí někdy něco mít*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 279, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

199. Foto Ströminger, Adina Mandlová a Ladislav Pešek ve filmu *Těžký život dobrodruha*, 1941, Národní filmový archiv. Reprodukce z:
<https://www.filmovyprehled.cz/cs/film/395940/tezky-zivot-dobrodruha>, vyhledáno 6. 3. 2021

200. Anonym, *To si pamatuj*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 277, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

201. Otakar Štembera, detail signatury, 1946. Foto: archiv autorky

202. Otakar Štembera, *Argentina*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 449, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

203. Otakar Štembera, *Atomovka*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 453, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

204. Otakar Štembera, *Argentina a Atomovka*, zadní strany přebalů notových záznamů, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 449, 453, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

205. sid, detail signatury, 1946. Foto: archiv autorky

206. sid, *Povídali, že mu hráli*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 443, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

207. sid, *Říkej mi to potichoučku*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 444, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 208.** sid, *Až koníčky osedlám*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 463, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 209.** sid, *Ty měsíc a já*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 486, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 210.** sid, *Hřebík v botě*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 482, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 211.** sid, *Když jdu já ulicí*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 495, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 212.** sid, *Bim bam*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 464, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 213.** sid, *Ty a stále ty*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 461, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 214.** sid, *Prázdný kout*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 514, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 215.** sid, *Čekám na zázrak*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 507, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 216.** Jaroslav Vyskočil, detail signatury a, 1946. Foto: archiv autorky
- 217.** Jaroslav Vyskočil, detail signatury b, 1946. Foto: archiv autorky
- 218.** Jaroslav Vyskočil, *Je tomu měsíc...*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 470, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 219.** Jaroslav Vyskočil, *Musím to zaklepat*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 471, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

220. Jaroslav Vyskočil, *Krátce po půlnoci*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 473, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

221. Jaroslav Vyskočil, *Máš rety jako maliny*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 475, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

222. R. A. Dvorský, *Seznamy vydaných písní 1941–1946*, Národní knihovna České republiky – Národní konzervační fond. Foto: archiv autorky

223. Anonym, *Já neříkám tak ani tak*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 65, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

224. Anonym, *Život je toužení*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 67, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

225. Anonym, *Neříkám, že jsem tvá jediná*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 66, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

226. Anonym, *Ty jsi hezký*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 132, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

227. Anonym, *Hrály dudy...*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 137, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

228. Anonym, *Bejvalo, bejvalo...*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 140, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

229. Anonym, *Po našem si dáme hrát*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 141, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

230. Anonym, *Je na západ cesta dlouhá*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 184, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

- 231.** Anonym, *Modrooká panenka*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 189, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 232.** Anonym, *Dobrá večer, slečno*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 300, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 233.** Anonym, *Prosím, neodcházej...*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 312, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 234.** Anonym, *Když nám bývalo šestnáct*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 315, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 235.** Anonym, *Láska se mi vyhýbá*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 336, 59 g 001240. Foto: archiv autorky
- 236.** Anonym, *Muž jiné ženy*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 340, 59 g 001240
- 237.** Anonym, *A já sám.*, přebal notového záznamu, 1906, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 15, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 238.** Anonym, *Šancovnice*, přebal notového záznamu, 1918, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 169, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 239.** Anonym, *Kolíne, Kolíne...*, přebal notového záznamu, 1906, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 6, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 240.** Anonym, *Hoj, Mařenko!*, přebal notového záznamu, 1906, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 3, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 241.** Anonym, *Když se pan Fořt Srna oženil*, přebal notového záznamu, 1917, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 144, 59 g 889. Foto: archiv autorky

- 242.** Anonym, *Po starých zámeckých schodech*, přebal notového záznamu, 1911, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 53 a, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 243.** Anonym, *Můj koníček*, přebal notového záznamu, 1906, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 10, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 244.** Anonym, *Ovčáček*, přebal notového záznamu, 1911, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 51, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 245.** Anonym, *Nad naši Prahu není.*, přebal notového záznamu, 1913, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 80, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 246.** Anonym, *Proč je na nebi ten měsíček.*, přebal notového záznamu, 1914, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 102, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 247.** Anonym, *Praho, jak mám tě rád..!*, přebal notového záznamu, 1916, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 124, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 248.** Ferenc Futurista, *Keťasovo pokání*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 178, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 249.** Ferenc Futurista, *„Čerstvá mírová“*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 179, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 250.** Ferenc Futurista, *Máry Kůtnhóf, t. zv.: Černá Máry*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 192, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 251.** Ferenc Futurista, *Píseň starého mládence*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 196, 59 g 889. Foto: archiv autorky

- 252.** Ferenc Futurista, *O tom drancování*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 205, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 253.** František Zelenka, *Fata morgana*, přebal notového záznamu, 1929, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 221, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 254.** František Zelenka, *Fata Morgana*, 1929, plakát, barevná litografie, 63 x 95 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 5116. Reprodukce z: FARNÍK 2005, 14
- 255.** František Zelenka, *Fata Morgana*, 1929, obálka divadelního programu, 235 x 155 mm. Reprodukce z: FARNÍK 2005, 14
- 256.** Jan Kreutz, *Já tady nebudu*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 293, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 257.** Jan Kreutz, *Júli polka*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 297, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 258.** Jan Kreutz, *Počívám jarný vetřík*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 302, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 259.** Jan Kreutz, *Nevěř děvčátko*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 301, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 260.** Jan Kreutz, *Bílý námořník*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 301, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 261.** Jan Kreutz, *Prečo v srdci skrýváš*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 299, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 262.** Jan Kreutz, *Tulácké srdce*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 311, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 263.** Jan Kreutz, *Nazdar, sluníčko!*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 319, 59 g 889. Foto: archiv autorky

- 264.** Jan Kreutz, *Za větrem*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 330, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 265.** Jan Kreutz, *Vesele, jen vesele!*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 346 b, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 266.** Jan Kreutz, *Při nic za nic...*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 348, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 267.** Jan Kreutz, *Ždiaranka*, olej, 1938, 78 x 59 cm, Dorotheum Praha. Zdroj: https://www.artplus.cz/cs/aukce/11949zdiaranka?category=3&s=false&p=12&order=date_desc&how=desc&vydrazene=&fromAuthor=1962-kreutz-jan&page=1, vyhledáno 11. 4. 2021
- 268.** Jan Kreutz, signatura notového přebalu. Foto: archiv autorky
- 269.** František Voborský, *Pepina Rejholcová: Cesty k síle a kráse*, 1933. Zdroj: <https://magazin.aktualne.cz/kultura/signal-y-z-neznama-vypraveji-v-doxu-o-dejinach-cesk/r~i:gallery:30085/r~i:photo:537382/>, vyhledáno 11. 4. 2021.
- 270.** František Voborský, *Móricek šušká*, 1942. Reprodukce z: KOŘÍNEK/PROKŮPEK 2012, 196
- 271.** František Voborský, *Píchám, píchám*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 365, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 272.** František Voborský, *Hvězdička štěstí nám zapadá*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 367, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 273.** František Voborský, *Já si snad zoufám*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 371, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 274.** František Voborský, *Kykyryký*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 364, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 275.** František Voborský, *Co můžeš, udělej dneska*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 366, 59 g 889. Foto: archiv autorky

- 276.** František Voborský, *Režný pytlík ovsa*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 256, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 277.** František Voborský, signatura notového přebalu. Foto: archiv autorky
- 278.** VN, signatura notového přebalu. Foto: archiv autorky
- 279.** VN, *Moje Máry*, přebal notového záznamu, 1931, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 223, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 280.** VN, *Píseň o krisi*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 231, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 281.** VN, *ta naše Madla*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 232, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 282.** VN, *Anduličko hezká.*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 234, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 283.** VN, *Pepička*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 236, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 284.** m, signatura notového přebalu. Foto: archiv autorky
- 285.** m, *Věnujte se dějinám*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 252, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 286.** m, *V dáli na bílém rozcestí*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 262, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 287.** m, *Do tvých malých ruček*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 255, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 288.** m, *Walz o jaru*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 259, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 289.** m, *Vieš, čo ma trápí*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 286, 59 g 889. Foto: archiv autorky

- 290.** m, *Až všechno tě zradí*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 289, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 291.** m, *Žena láskou vždy nasytí*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 261, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 292.** m, *Nikdo se neptá, co srdce šeptá*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 288, 59 g 889
- 293.** m, *Dita*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 266, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 294.** m, *Rety krvavé*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 273, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 295.** bureš, *S Bohem, mé štěstí*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 310, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 296.** bureš, *Señorito, až se setmí*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 373, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 297.** bureš, *Vše, o čem se může zdát*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 362, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 298.** bureš, *hledám štěstí*, přebal notového záznamu, 1938, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 454, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 299.** bureš, *Dejte si radit*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 483, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 300.** bureš, *když s tebou jsem tak sám*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 316, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 301.** bureš, *Dva kohoutovi na jednom smetišti*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 317, 59 g 889. Foto: archiv autorky

- 302.** bureš, *O ženách, mé štěstí*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 334, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 303.** bureš, *Tvá ústa malá*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 326 a, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 304.** bureš, *Neposeda Bob*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 394, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 305.** bureš, *Vám, letci, Vám*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 281, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 306.** J. W., *Už nikdy víc milovat nebudu*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 510, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 307.** W, *Kdybys ty mi pusu dala*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 580, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 308.** W, *Rytmus je můj kamarád*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 523, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 309.** W, *Chyťte brouka*, přebal notového záznamu, 1940, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 527, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 310.** J.W., *Fakír*, přebal notového záznamu, 1940, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 542, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 311.** W, *Špatný trumpetista*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 591, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 312.** W, *Páv a bába*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 633, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 313.** Anonym, *Můj ideál*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 238, 59 g 889. Foto: archiv autorky
- 314.** Anonym, *Jarní píseň*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 239, 59 g 889. Foto: archiv autorky

315. Anonym, *Tož promiňte, prosím*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 240, 59 g 889. Foto: archiv autorky

316. Ladislav Sutnar, G. B. Shaw, *Drobnosti, výstřižky u novin*, obálka, 1933. Foto: archiv autorky

317. František Karel Loukotka, *Nová hra pro děti*, 1918. Zdroj:

<https://www.bejvalo.cz/clanek/vtipy-z-doby-prvni-svetove-valky-z-nich-rada-plati-dodnes>,

vyhledáno 15. 4. 2021

318. František Karel Loukotka, *Když jsem se rošoup*, přebal notového záznamu, 1922, 190 x 132 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 2, 59 g 294. Foto: archiv autorky

319. František Karel Loukotka, signatura notového záznamu. Foto: archiv autorky

320. František Karel Loukotka, *V té Žižkovské republice...*, přebal notového záznamu, 1922, 190 x 132 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 3, 59 g 294. Foto: archiv autorky

321. František Karel Loukotka, *Ta naše Kačka*, přebal notového záznamu, 1922, 190 x 132 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 5, 59 g 294. Foto: archiv autorky

322. František Karel Loukotka, *Ovčáček*, přebal notového záznamu, 1922, 190 x 132 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 11, 59 g 294. Foto: archiv autorky

323. František Voborský, *Já mám holku novou Pepku Rejholcovou*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 86, 59 g 294. Foto: archiv autorky

324. František Voborský, *Když jsem šel z hub, ztratil jsem zub*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 88, 59 g 294. Foto: archiv autorky

325. František Voborský, *Volova láska*, přebal notového záznamu, 1927, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 55, 59 g 294. Foto: archiv autorky

- 326.** František Voborský, *Kozí marnivost*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 61, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 327.** František Voborský, *Až mě budou muzikanti poslední už hrát*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 70, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 328.** František Voborský, *Tichá noc*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 73, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 329.** Jenda Korda, *Pojď dívko s námi*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 89, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 330.** Jenda Korda, signatura notového záznamu. Foto: archiv autorky
- 331.** Jenda Korda, *Nelkej kamaráde*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 95, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 332.** Jenda Korda, *Indiánská láska*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 100, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 333.** Jenda Korda, *Hej šup námořníci*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 99, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 334.** Jenda Korda, *Tulácká, slunéčko zlaté*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 101, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 335.** František Kárník, *Cikánka*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 106, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 336.** František Kárník, *Tys falešná*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jaroslav Stožický, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 154, 59 g 884. Foto: archiv autorky
- 337.** František Kárník, *Já přijdu za tebou*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 119, 59 g 294. Foto: archiv autorky

- 338.** František Kárník, signatura notového záznamu. Foto: archiv autorky
- 339.** František Kárník, *Frajerka v tom našem sadečku*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 132, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 340.** František Kárník, *Co mám to dám*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 450, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 341.** Erich Kaizr, *Nejhezčí tango*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 487, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 342.** Erich Kaizr, *Maminko, já chci miminko*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 488, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 343.** Erich Kaizr, *Mámo, já chci sokola...*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 475, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 344.** Erich Kaizr, *Ráno, raníčko..*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 476, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 345.** Erich Kaizr, *Když se štěstí ztratí...*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 478, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 346.** Mihály Biró, *Május 1, 1919*, 1919, plakát, litografie, 126 x 95 cm, Muzeum moderního umění v New Yorku, č. objektu 137.2010. Zdroj: https://www.moma.org/collection/works/133911?artist_id=36589&page=1&sov_referrer=artist, vyhledáno 17. 4. 2021
- 347.** Mihály Biró, *Unicum Zwack*, 1918, plakát, litografie, 124 x 92 cm. Zdroj: <https://www.christies.com/lot/lot-mihaly-biro-unicum-zwack-6005097/?lid=1&from=relatedlot&intobjectid=6005097>, vyhledáno 17. 4. 2021
- 348.** Mihály Biró, *Palma*, 1923–1924, plakát, litografie, 124 x 92 cm. Zdroj: <https://hu.museum-digital.org/index.php?t=objekt&oges=418>, vyhledáno 17. 4. 2021

349. Mihály Biró, *Das plakat, Januar 1917*, 1917. Zdroj:

<https://magazines.iaddb.org/issue/DP/1917-01-01/edition/null/page/1?query=>, vyhledáno

17. 4. 2021

350. Mihály Biró, *III. Wiener Internationale Messe*, 1922, plakát, litografie. Zdroj: Mihály Biró,

III. Wiener Internationale Messe, 1922, plakát, litografie, vyhledáno 17. 4. 2021

351. Mihály Biró, *Abadie*, 1923–1924, plakát, litografie, 125.5 x 186.9 cm, Muzeum

moderního umění v New Yorku, č. objektu 138.2010. Zdroj:

<https://www.moma.org/collection/works/133914>, vyhledáno 17. 4. 2021

352. Mihály Biró, *Zůstaň se mnou chvíli*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry

Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 436, 59 g 294. Foto: archiv autorky

353. Mihály Biró, *Když mě má holčička nechce mít ráda...*, přebal notového záznamu, 1937,

170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 4441, 59 g 294.

Foto: archiv autorky

354. Mihály Biró, *Nad modrou Vltavou*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry

Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 439, 59 g 294. Foto: archiv autorky

355. Mihály Biró, *Bílý den se k spánku kloní*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm,

Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 440, 59 g 294. Foto: archiv

autorky

356. Mihály Biró, *Od Baťova ke Zlínu*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry

Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 443, 59 g 294. Foto: archiv autorky

357. Mihály Biró, *Stačí se no nebe dívat!*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm,

Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 444, 59 g 294. Foto: archiv

autorky

358. Mihály Biró, *Zahraj nám kapelo...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry

Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 448, 59 g 294. Foto: archiv autorky

359. Mihály Biró, *Až pojedu k muzice...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry

Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 447, 59 g 294. Foto: archiv autorky

- 360.** Mihály Biró, *Koupím ti pejska*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Grando, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 103 a, 59 g 1085. Foto: archiv autorky
- 361.** bureš, *O Vás jen snít chci já*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 162, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 362.** bureš, *Zelená se, zelená...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 410, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 363.** bureš, *Pod našima okny*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 411, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 364.** bureš, *Tu mně vždy zpívala moje máma*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 163, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 365.** bureš, *S Bohem, přátelé*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 297, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 366.** bureš, *Vynechaná*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 314, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 367.** bureš, *Má láska vzdálená...*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 316, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 368.** bureš, *Žízeň velkou mám*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 522, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 369.** dudař, *Šoféři, šoféři*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 129, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 370.** dudař, *Ty jsi mi slíbila*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 299, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 371.** dudař, *Když zhasnou oči děvčete*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 261, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 372.** dudař, *Dvě srdéčka*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 262, 59 g 294. Foto: archiv autorky

- 373.** dudař, *Byl první máj*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 265, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 374.** Dela, *Carmella*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 104, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 375.** Dela, *Lilian*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 134, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 376.** Dela, *Pro chvílku štěstí*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 435, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 377.** VN, *Písnička Vénů*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 80, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 378.** VN, *Vzpomenem, vzpomenem, vzpomenem...*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 81, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 379.** VN, *Věro!*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 110, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 380.** Foto Balcar, *Za úsměv jediný*, přebal notového záznamu, 1944, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 626, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 381.** Foto Kala, *Na řece Vltavě*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 395, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 382.** Foto Ströminger, *Kalná voda*, přebal notového záznamu, 1944, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 643, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 383.** Foto Ströminger, *Všichni mládenci tancují*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 398, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 384.** Foto Balzar, *Valčík štěstí*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 278, 59 g 294. Foto: archiv autorky

- 385.** Foto Kala, *usmívej se, usmívej...*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 487, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 386.** Foto Frič a Rubáš, *Tak už to ve světě bývá...*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 329, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 387.** Foto Vlasák, *Ten, kdo pije rád*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 491, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 388.** Foto Petruj, *Přijde jaro...*, přebal notového záznamu, 1936, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 376, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 389.** Foto Graubnerová-Mahlerová, *Láska je jak motýl*, přebal notového záznamu, 1936, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 377, 59 g 294. Foto: archiv autorky
- 390.** VN, *Když jsem v světě sám*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 21, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 391.** VN, *Stará dej sem gramofon, naučím tě black bottom*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 41, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 392.** VN, *Moje Hanna – to je panna*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 65, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 393.** VN, *Přijď zítra zas...*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 308, 59 g 887. Foto: archiv autorky
- 394.** VN, *Proto jsem si namluvila vdovce*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 50, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 395.** VN, *Katy sundej šaty!*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 51, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 396.** VN, *Dívenko hezká*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 70, 59 g 287. Foto: archiv autorky

- 397.** VN, *Cigánská balada*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 118, 59 g 281. Foto: archiv autorky
- 398.** VN, *V očích mámivých zřel jsem hřích...*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 47, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 399.** VN, *Máňa okatá*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 81, 59 g 281. Foto: archiv autorky
- 400.** VN, *Mařenko, ty má milá*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 113, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 401.** Roger De Valerio, *Bright eyes*, přebal notového záznamu, 1920, Editions Francis Salabert: Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/browse/item/91/8/>, vyhledáno 24. 4. 2021
- 402.** VN, *Každá holka není k mání*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 22, 59 g 287. Foto: archiv autorky
- 403.** VN, *To se to nalejvá*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 223, 59 g 281. Foto: archiv autorky
- 404.** Roger De Valerio, *Raymonde, Trois jeunes filles neues*, přebal notového záznamu, 1929, Editions Francis Salabert. Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/browse/item/224/8/>, vyhledáno 24. 4. 2021
- 405.** VN, *Sluníčko už za horama usíná*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 69, 59 g 287. Foto: archiv autorky
- 406.** Emil Weiss, *Pyjama redoute*, plakát, 1928. Reprodukce z: KROUTVOR 1991a, 106
- 407.** František Kárník, *Holka, která nechce sekat*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jaroslav Stožický, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 151, 59 g 884. Foto: archiv autorky
- 408.** František Kárník, *Pytlácká smůla*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jaroslav Stožický, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 153, 59 g 884. Foto: archiv autorky

- 409.** František Kárník, *Až bude ženská milice*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jaroslav Stožický, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 150, 59 g 884. Foto: archiv autorky
- 410.** František Kárník, *Od Bílé Hory táhnou dragouni*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 196, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 411.** František Kárník, *Marná vzpomínka*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 202, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 412.** Jan Kreutz, *Když spatřím Freda*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 149, 59 g 281. Foto: archiv autorky
- 413.** Jan Kreutz, *Pomněnka*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 192, 59 g 887. Foto: archiv autorky
- 414.** Jan Kreutz, *Hop hej...*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 200, 59 g 281. Foto: archiv autorky
- 415.** Jan Kreutz, *Zahrej tu píseň svou...*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 335, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 416.** František Voborský, *Já mám ráda šoféra*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Grando, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 17, 59 g 1085. Foto: archiv autorky
- 417.** František Voborský, *Já mám ráda šoféra*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 159, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 418.** František Voborský, *Hvězdy v Tvých očích hoří*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 163, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 419.** František Voborský, *Volám Tě moje mládí...*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 412, 59 g 887. Foto: archiv autorky

- 420.** František Voborský, *Zlý osud*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 218, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 421.** dudař, *Marta*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 253, 59 g 897. Foto: archiv autorky
- 422.** dudař, *Jen ty jediná*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 254, 59 g 897. Foto: archiv autorky
- 423.** dudař, *Tam na tom nábřeží*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 262, 59 g 897. Foto: archiv autorky
- 424.** dudař, *Tam na tom nábřeží*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 262, 59 g 897. Foto: archiv autorky
- 425.** dudař, *Mám v lese bílou cestičku*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 276, 59 g 897. Foto: archiv autorky
- 426.** Erich Kaizr, *Já ráda tancuju*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 196, 59 g 287. Foto: archiv autorky
- 427.** Erich Kaizr, *Česká kutálka...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 202, 59 g 287. Foto: archiv autorky
- 428.** Erich Kaizr, *Blondýnka hezká...*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 218, 59 g 287. Foto: archiv autorky
- 429.** Erich Kaizr, *Až půjdeme ze cvičáku...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 411, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 430.** Erich Kaizr, *Ty jsi mé nebe...*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 407, 59 g 887. Foto: archiv autorky
- 431.** Erich Kaizr, *Přiznám se Vám...*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 391, 59 g 887. Foto: archiv autorky

- 432.** Erich Kaizr, *Plešatá*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 211, 59 g 887. Foto: archiv autorky
- 433.** bobi, *Číšnická polka*, přebal notového záznamu, 1941, 170 x 135 mm, František Kudelík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 560, 59 g 1323. Foto: archiv autorky
- 434.** bobi, *Kdo nepije pivečko...*, přebal notového záznamu, 1941, 170 x 135 mm, František Kudelík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 574, 59 g 1323. Foto: archiv autorky
- 435.** Zeisová, *Já měl panenku..*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Grando, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 147, 59 g 1085. Foto: archiv autorky
- 436.** Zeisová, *Málo lásky pro mne máš*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Grando, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 151, 59 g 1085. Foto: archiv autorky
- 437.** Rotter, *Sejde s očí sejde s myslí...*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 151, 59 g 892. Foto: archiv autorky
- 438.** Willi Weigelt, *Erotikon*, 1929, filmový plakát, barevný ofset, 122 x 92 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 25452. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 167
- 439.** Willi Weigelt, *Extase*, 1932, filmový plakát, barevný ofset, 125 x 95 cm, Národní filmový archiv, 5731. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 180
- 440.** Willi Weigelt, *To neznáte Hadimršku*, 1931, filmový plakát, barevný ofset, 125 x 95 cm, Národní filmový archiv, 1720b. Reprodukce z: SYLVESTROVÁ 2004, 176
- 441.** Willi Weigelt, *Hubatá*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 96, 59 g 287. Foto: archiv autorky
- 442.** Willi Weigelt, *Ahoj*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 123, 59 g 287. Foto: archiv autorky
- 443.** Willi Weigelt, *Heleď koukej – podívej*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 98, 59 g 287. Foto: archiv autorky
- 444.** Willy Herzig, *Eine kleine Sehnsucht*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Karl Brüll.

Zdroj:<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Eine+kleine+Sehnsucht/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

445. Willy Herzig, *Jenom trochu touhy*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 128, 59 g 892. Foto: archiv autorky

446. Willy Herzig, *At žije Hawai – má krásná Hawai*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 122, 59 g 892. Foto: archiv autorky

447. Willy Herzig, *Ewiger Mai strahlt in Hawai*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Editeur A. Cranz. Zdroj:

<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Ewiger+Mai+strahlt+in+Hawa/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

448. Willy Herzig, *Jdi, zlaté dítě, spát...*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 129, 59 g 892. Foto: archiv autorky

449. Willy Herzig, *Ty umíš lásku jen lhát...*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 419, 59 g 269

450. Willy Herzig, *Deux Cœurs...*, přebal notového záznamu, 1930, Francis Salabert. Zdroj:

<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Deux+C%593urs%e2%80%a6+Une+Valse/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

451. Willy Herzig, *Jen španělské tango*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 500, 59 g 269. Foto: archiv autorky

452. Willy Herzig, *Ein spanischer Tango und ein Mädel wie Du...*, přebal notového záznamu, 1931, Wiener Boheme Verlag. Zdroj:

<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Ein+spanischer+Tango+und+ein+M%3a4del+wie+Du+.../ShowData/8/Submit>, vyhledáno 25. 4. 2021

453. Willy Herzig, *Já líbám ručku Vám madame...*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 226, 59 g 269. Foto: archiv autorky

- 454.** Willy Herzig, *Ich küsse ihre Hand Madame*, přebal notového záznamu, 1928, Karl Brüll.
Zdroj:<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Ich+k%3%bcsse+ihre+Hand+Madame/S+howData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021
- 455.** Willy Herzig, *Hubička*, přebal notového záznamu, 1927, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 119, 59 g 269. Foto: archiv autorky
- 456.** Willy Herzig, *Als je een Meisje Kussen wilt...*, přebal notového záznamu, 1927, Hollandsche Vuvag. Zdroj:
<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Als+je+een+Meisje+Kussen+wilt.../ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021
- 457.** Otto Dely, signatura notového přebalu. Foto: archiv autorky
- 458.** Otto Dely, *Zvon lásky*, přebal notového záznamu, 1922, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 53, 59 g 269. Foto: archiv autorky
- 459.** Otto Dely, *Glocken der Liebe*, přebal notového záznamu, 1922, Wiener Boheme Verlag.
Zdroj:
<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Glocken+der+Liebe/ShowData/8/Submit/>,
vyhledáno 25. 4. 2021
- 460.** Otto Dely, *Ty nemusíš mne zdravit!*, přebal notového záznamu, 1922, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 54, 59 g 269. Foto: archiv autorky
- 461.** Otto Dely, *Du brauchst mich nicht zu grüssen*, přebal notového záznamu, 1922, Wiener Boheme Verlag. Zdroj:
<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Du+brauchst+mich+nicht+zu+gr%3%bcssen/S+howData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021
- 462.** Otto Dely, *Já musím říci!*, přebal notového záznamu, 1923, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 79, 59 g 269. Foto: archiv autorky
- 463.** Otto Dely, *Als ik je zie dan moet ik huilen!*, přebal notového záznamu, 1923, Jac. Elte.
Zdroj:
<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Als+ik+je+zie+dan+moet+ik+huilen/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

464. Otto Dely, *Ta Blanka!*, přebal notového záznamu, 1924, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 80, 59 g 269. Foto: archiv autorky

465. Otto Dely, *Die Blanka, ja die Blanka!*, přebal notového záznamu, 1924, Wiener Boheme Verlag. Zdroj:

<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Die+Blanka,+ja+die+Blanka!/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

466. Otto Dely, *Ach jak to přijde, že tak modré oči máš?*, přebal notového záznamu, 1923, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 85, 59 g 269. Foto: archiv autorky

467. Otto Dely, *Wo hast du nur die schönen blauen Augen her?*, přebal notového záznamu, 1923, Wiener Boheme Verlag. Zdroj:

<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Wo+hast+du+nur+die+sch%c3%b6nen+blauen+Augen+her/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

468. Otto Dely, *Parlez-vous français?*, přebal notového záznamu, 1926, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 138, 59 g 269. Foto: archiv autorky

469. Otto Dely, *Parlez-vous français?*, přebal notového záznamu, 1926, Wiener Boheme Verlag. Zdroj:

<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Parlez-vous+fran%c3%a7ais/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

470. Gabor von Ferenchich, *Líbám, ženy, vás tak rád*, přebal notového záznamu, 1925, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 148, 59 g 269. Foto: archiv autorky

471. Gabor von Ferenchich, *Gern hab' ich die Frau'n geküsst*, přebal notového záznamu, 1925, Crescendo Theaterverlag. Zdroj:

<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Gern+hab'+ich+die+Frau'n+gek%c3%bcst/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

472. Gabor von Ferenchich, *Když tě nikdo nedrží*, přebal notového záznamu, 1925, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 130, 59 g 269. Foto: archiv autorky

473. Albert Wilfred Barbelle, *Crazy Words – Crazy Tune*, přebal notového záznamu, 1927, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 253, 59 g 269. Foto: archiv autorky

474. Albert Wilfred Barbelle, *Crazy Words – Crazy Tune*, přebal notového záznamu, 1927, Ager, Yellen & Bornstein Inc. Zdroj: <https://yorkspace.library.yorku.ca/xmlui/handle/10315/28576?locale-attribute=fr>, vyhledáno 25. 4. 2021

475. Albert Wilfred Barbelle, signatura přebalu notového záznamu. Foto: archiv autorky

476. Marcel Vertés, *Mám mě ráda!*, přebal notového záznamu, 1924, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 97, 59 g 269. Foto: archiv autorky

477. Marcel Vertés, *Sie liebt mich!*, přebal notového záznamu, 1923, Wiener Boheme Verlag. Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/search/title/Sie+liebt+mich!/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

478. Marcel Vertés, *Ach Karolino!*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 455, 59 g 269. Foto: archiv autorky

479. Marcel Vertés, signatura notového přebalu. Foto: archiv autorky

480. Klinka, *Ta láska..*, přebal notového záznamu, 1924, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 75, 59 g 269. Foto: archiv autorky

481. Klinka, signatura notového přebalu. Foto: archiv autorky

482. Klinka, *I love you!*, přebal notového přebalu, 1922, Wiener Boheme Verlag. Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/search/illustrator/Klinka/12159/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

483. Anto, *Když ty se k tomu nemáš...*, přebal notového záznamu, 1923, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 72, 59 g 269. Foto: archiv autorky

484. Anto, *Der Knalleffekt*, přebal notového záznamu, 1923, Karl Brüll, Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/search/title/der+knalle/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

485. Anto, *Ty vzala jsi mi srdce*, přebal notového záznamu, 1923, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 293, 59 g 269. Foto: archiv autorky

486. Anto, *Du hast mein Herz gestohlen*, přebal notového záznamu, 1922, Berliner Bohème Verlag.

Zdroj:<https://www.imagesmusicales.be/search/title/Du+hast+mein+Herz+gestohlen/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

487. Bombach, *Forget Me Not*, přebal notového záznamu, 1920, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 293, 59 g 269. Foto: archiv autorky

488. Bombach, *Forget Me Not*, přebal notového záznamu, 1920, Roehr, C. M. Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/search/title/Forget+Me+Not/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

489. A. Wegener, *Julčo, proč hořá tvá líc?..*, přebal notového záznamu, 1926, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 240, 59 g 269. Foto: archiv autorky

490. A. Wegener, *Meisje ben jij zoo op kussen verzot?..*, přebal notového záznamu, 1926, Uitgaven A. Cohen. Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/search/title/Meisje+ben+jij+zoo+op+kussen+verzot/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

491. A. Wegener, *S Bohem má milá!..*, přebal notového záznamu, 1925, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 234, 59 g 269. Foto: archiv autorky

492. A. Wegener, *Goeden Nacht, Marie*, přebal notového záznamu, 1925, Uitgaven A. Cohen. Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/search/title/Goeden+Nacht,+Marie/ShowData/8/Submit/>, vyhledáno 25. 4. 2021

493. Sagai, signatura notového přebalu

494. Sagai, *Co na sebe mám vzít?..*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 372, 59 g 269. Foto: archiv autorky

495. Sagai, *Was zieh' ich heute an?..*, přebal notového záznamu, 1930, Wiener Boheme Verlag. Zdroj:

<https://www.imagesmusicales.be/search/illustrator/Sagai/6852/ShowData/8/Submit/>,

vyhledáno 13. 5. 2021

496. Sagai, *Donna Klára...*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 388, 59 g 269. Foto: archiv autorky

497. Sagai, *Oh, Donna Clara...*, přebal notového záznamu, 1930, Wiener Bohème Verlag.

Zdroj: <https://www.imagesmusicales.be/search/illustrator/Sagai/6852/ShowData/8/Submit/>,

vyhledáno 13. 5. 2021

498. Sagai, *Manuela*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 424, 59 g 269. Foto: archiv autorky

Obrazová příloha

1. František Zelenka, *Leon Clifton čili Perná noc s gorilou*, 1931, plakát, barevná litografie, 125x187 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 5177

2. František Zelenka, *Leon Clifton čili Perná noc s gorilou*, 1931, detail plakátu, barevná litografie, 125x187 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 5177

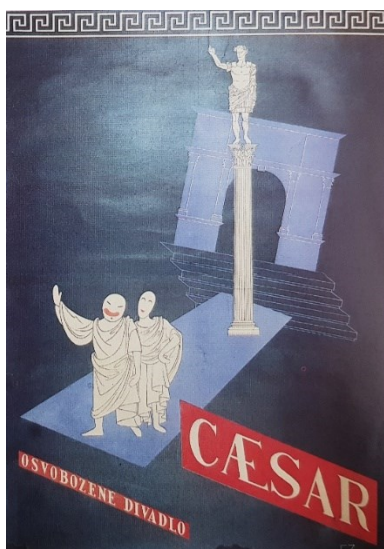
3. František Zelenka, *Don Juan a Comp.*, 1931, detail plakátu, barevná litografie, 124x185 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2907

4. František Zelenka, *3 jazzové revue*, 1930, plakát, barevná litografie, 126x188 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2297

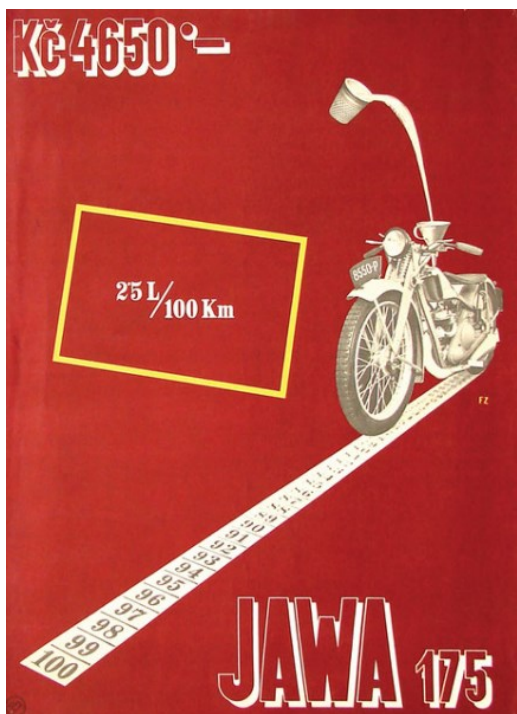
5. František Zelenka, *Aero*, 1932, plakát, barevná litografie, 93x124 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2224

6. František Zelenka, *Caesar*, 1932, plakát, barevná litografie, 122x175 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 1910

7. František Zelenka, *Aero, malý vůz pro velké cesty!*, 1934, plakát

8. František Zelenka, *JAWA 175*, 30. léta 20. století, plakát

9. František Zelenka, *Kavárnička*, 1931, plakát, barevný ofset, 91x126 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 6418

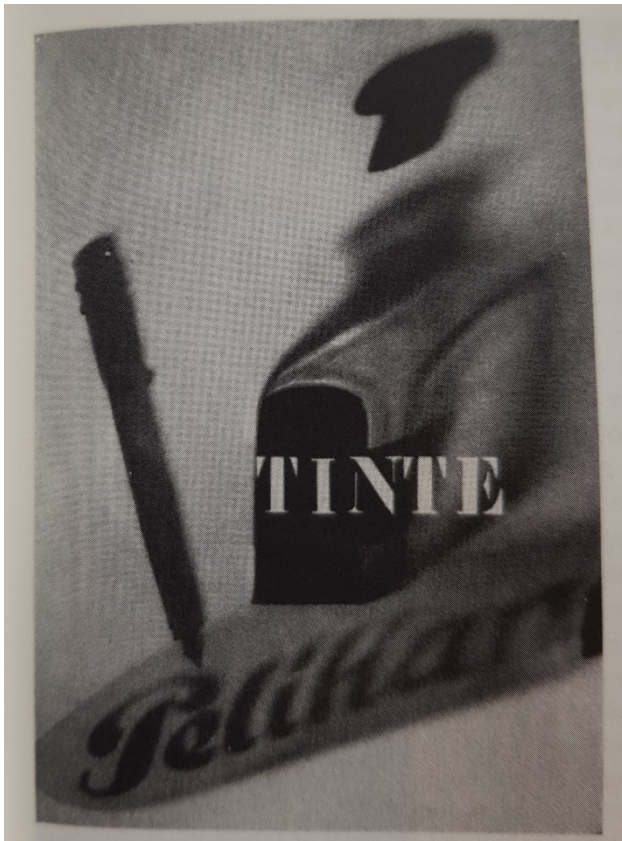
10. Otakar Mrkvička, Karel Teige, *Husa na provázku*, obálka, 1925

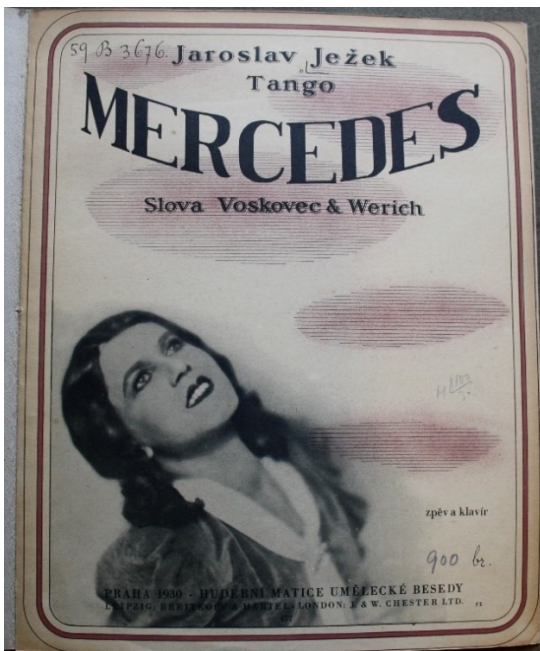
11. Jindřich Štyrský, *Sen*, knižní obálka, 1924

12. Adolf Hoffmeister, *Nevěsta*, knižní obálka, 1927

13. El Lisickij, *Pelikan*, reklamní inzerát, 1924

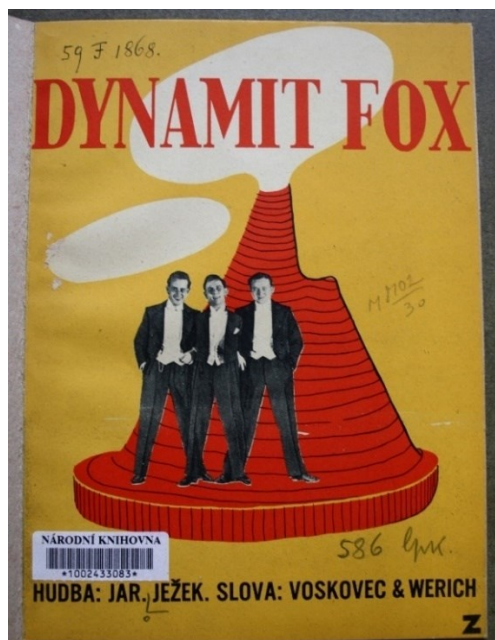

14. František Zelenka, *Mercedes* (I), přebal notového záznamu, Hudební matice, 1930, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3676

15a. František Zelenka, *Zasu*, přebal notového záznamu, Hudební matice, 1929, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3467

15b. František Zelenka, *Zasu*, originální návrh přebalu notového záznamu, 1929, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8634

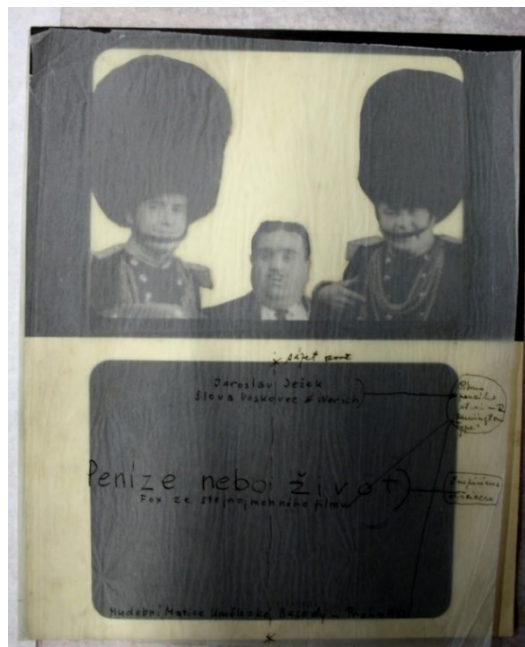
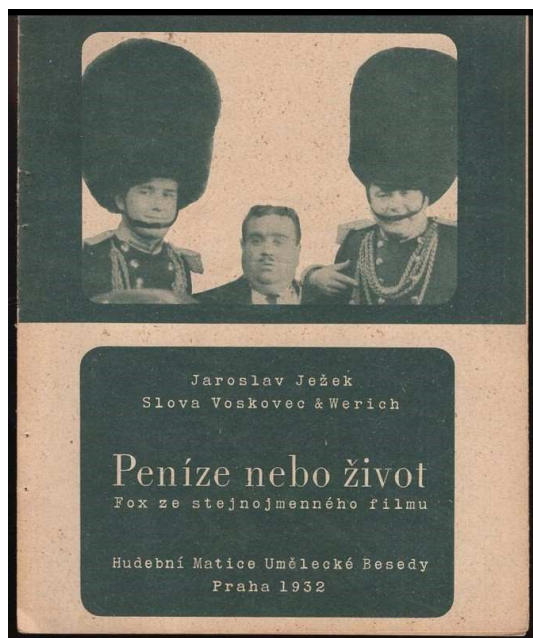

16. František Zelenka, *Dynamit fox*, přebal notového záznamu, 1930, 230 x 170 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 F 1868

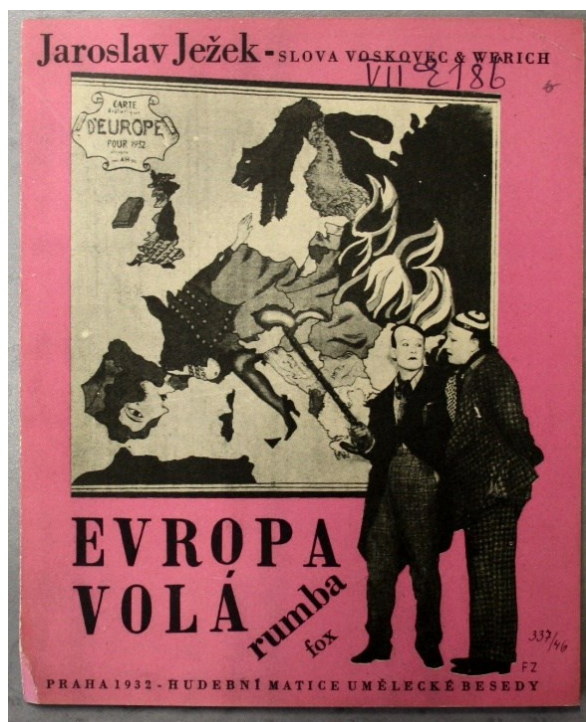
17a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Ezop a brabenec*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3867

17b. František Zelenka, originální návrh přebalu *Ezop a brabenec*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8620

18a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Peníze nebo život*, 1932, 340 x 270 mm, Antikvariát Avion

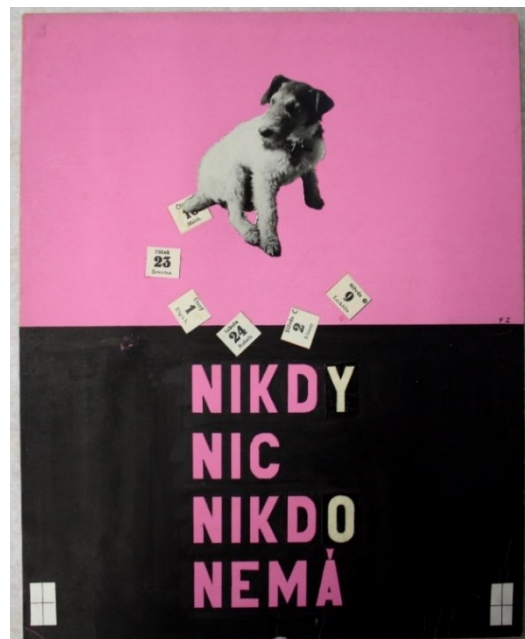
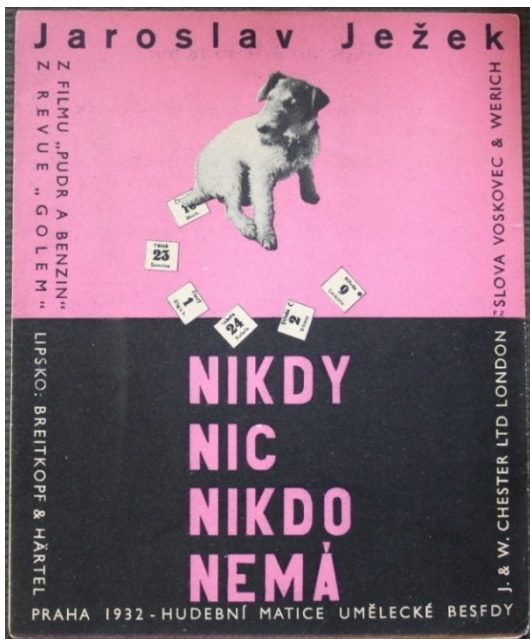
18b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Peníze nebo život*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze GS 8622 /1, 2

19. František Zelenka, přebal notového záznamu *Evropa volá* (I), 1932, 167 x 135 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze

20. Adolf Hoffmeister, Mapa Evropy pro Osvobozené divadlo, 1932

21a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Nikdy nic nikdo nemá*, 1932, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach

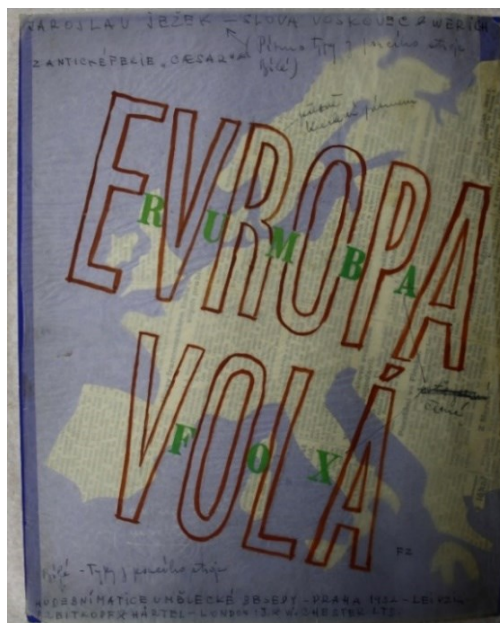
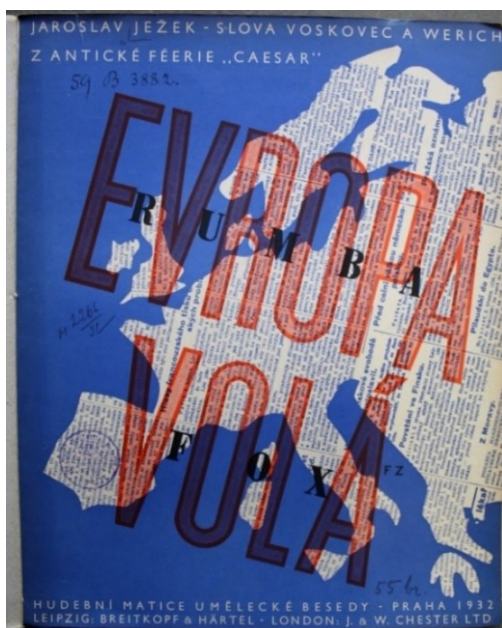
21b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Nikdy nic nikdo nemá*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8626

22. František Zelenka, přebal notového záznamu *Bugatti step*, 1931, 340 x 270 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze

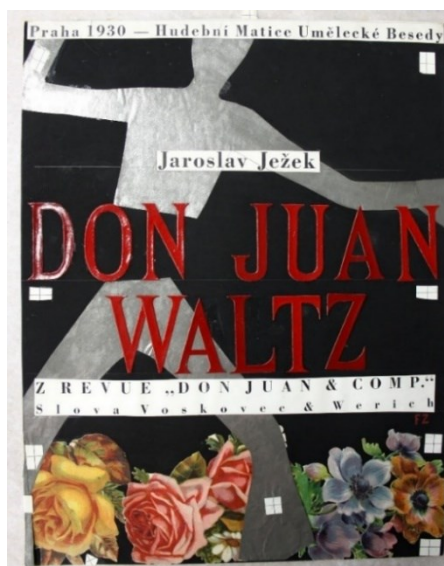
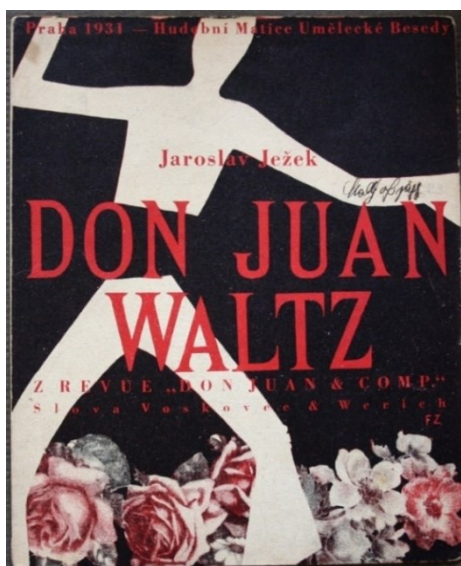

23. František Zelenka, přebal notového záznamu *Mercedes (II)*, 1930, 167 x 137 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 133

24a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Evropa volá (II)*, 1932, 340 x 270 cm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3832

24b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Evropa volá (II)*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8624

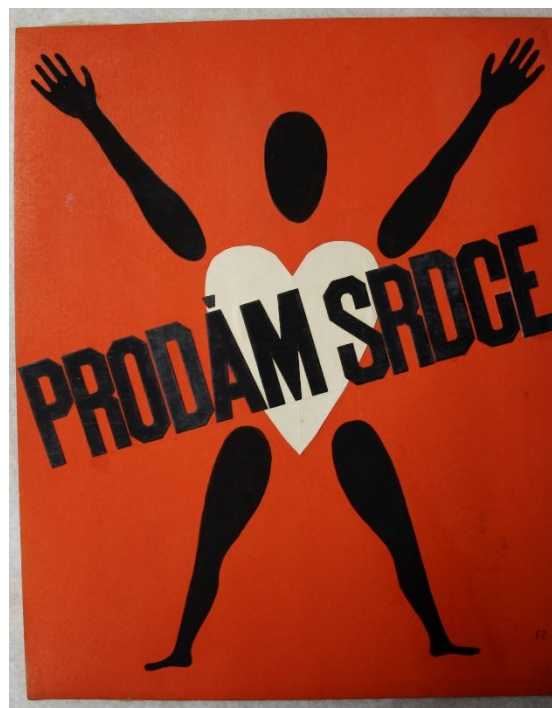
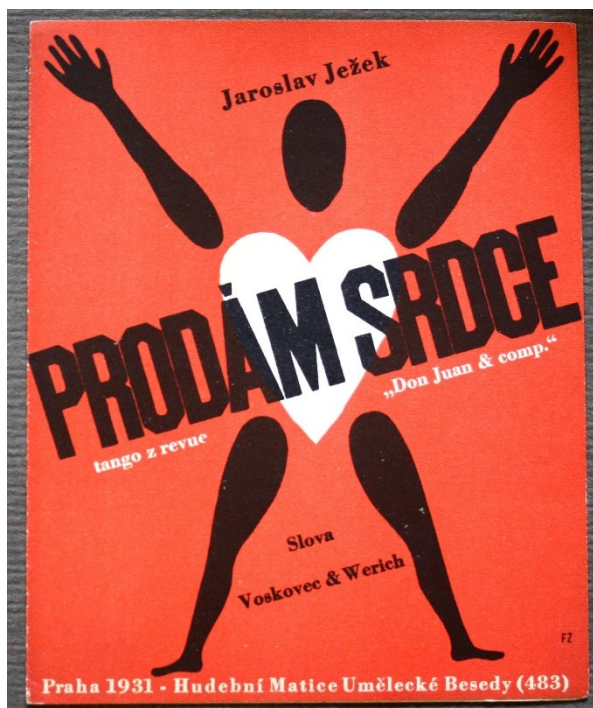
25a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Don Juan Waltz*, 1931, 340 x 270 cm, Antikvariát Pražský Almanach

25b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Don Juan Waltz*, 1931, 340 x 270 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8630

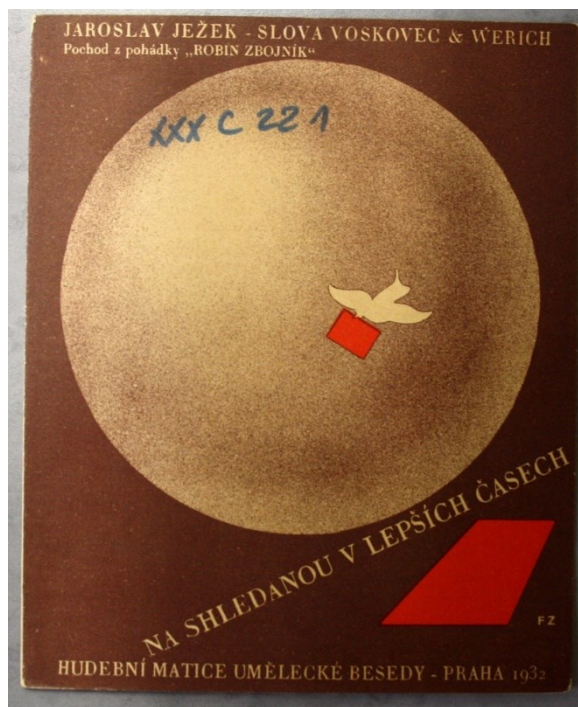
26a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Pražská Java*, 1932, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach

26b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Pražská Java*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8616

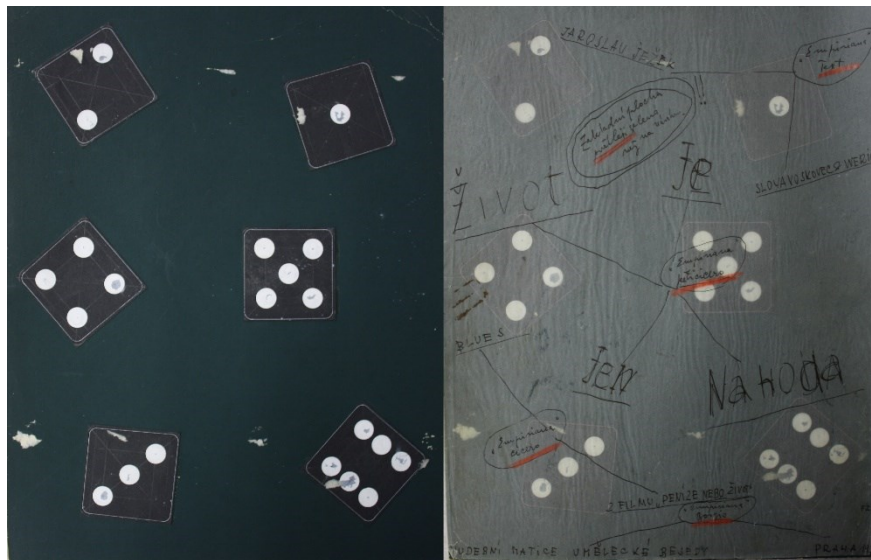
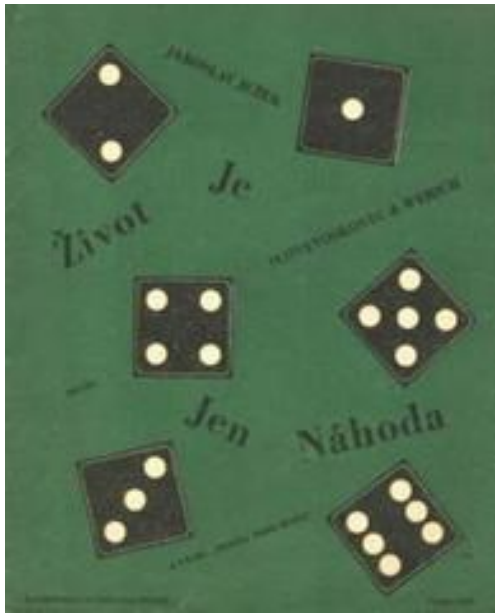
27a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Prodám srdce*, 1931, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach

27b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Prodám srdce*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8631

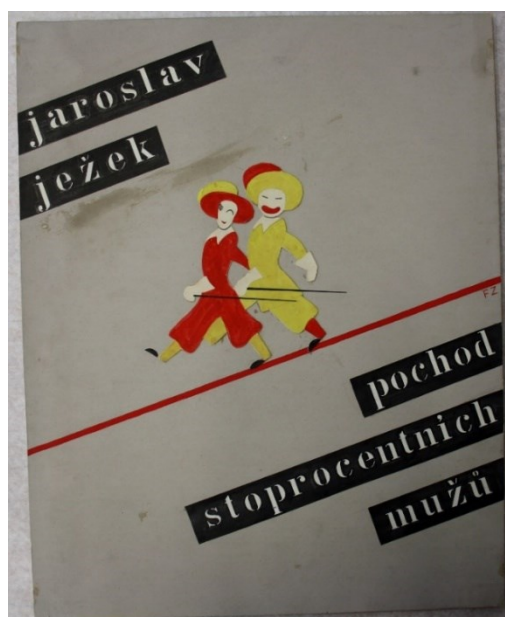
28a. František Zelenka, Přebal notového záznamu *Na shledanou v lepších časech*, 1932, 167 x 137 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze

28b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Na shledanou v lepších časech*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8625

29a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Život je jen náhoda*, 1932, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach

29b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Život je jen náhoda*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8623/ 1, 2

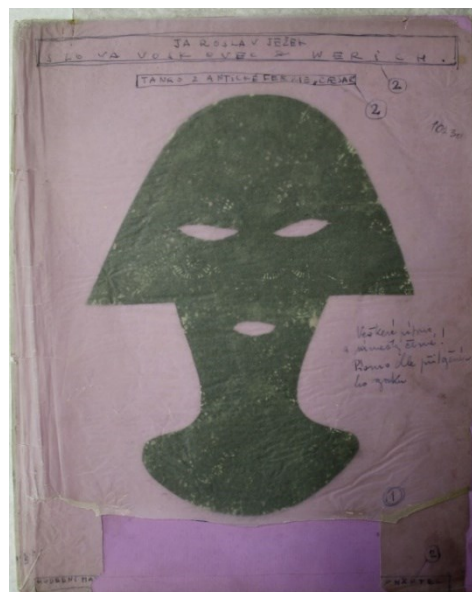

30a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Pochod stoprocentních mužů*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 142

30b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Pochod stoprocentních mužů*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8619

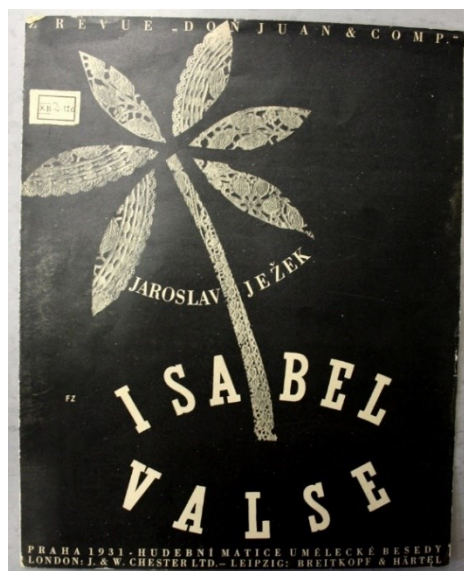

31. František Zelenka, *Golem*, 1931, plakát, barevná litografie, 185x 126 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2864

32a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Kleopatra*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3883

32b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Kleopatra*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 9635

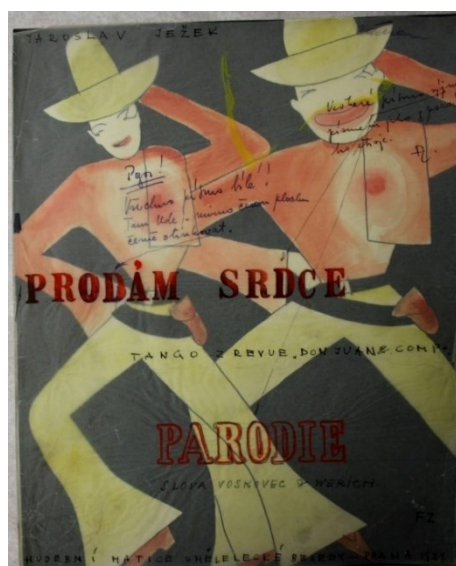
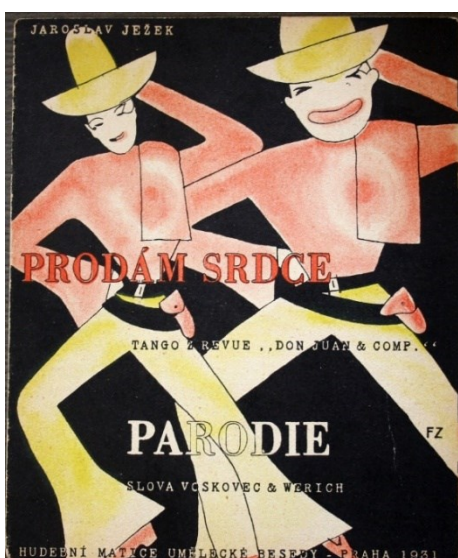
33a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Isabel valse*, 1931, 340 x 270 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze

33b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Isabel valse*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum, GS 8628

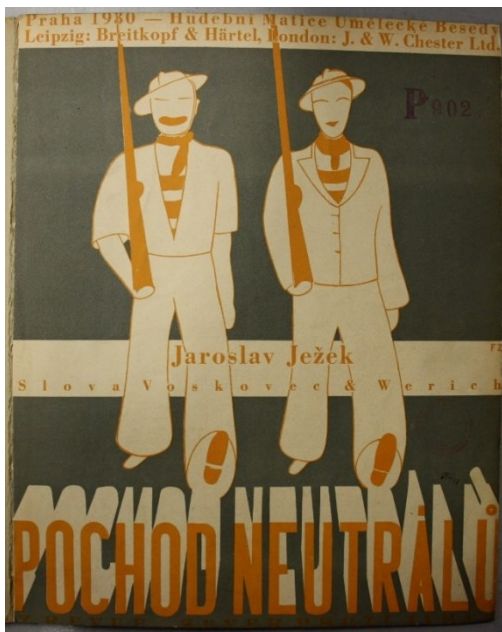
34a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Don Parola & Don Pandero*, 1931, 340 x 270 mm, Antikvariát Pražský Almanach

34b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Don Parola & Don Pandero*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8633

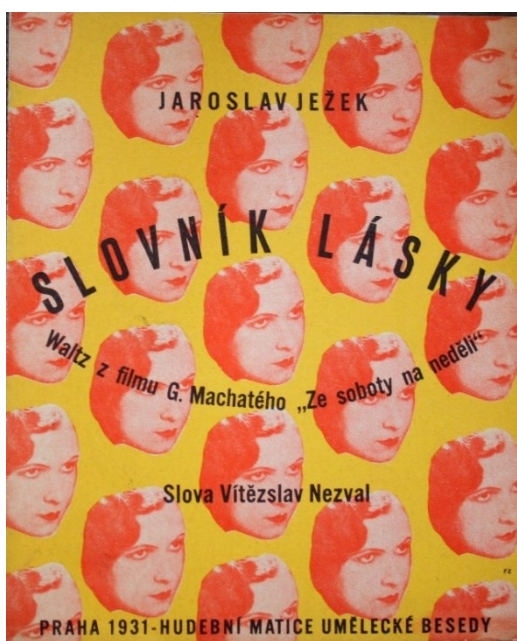

35a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Prodám srdce – parodie*, 1931, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 1875

35b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Prodám srdce – Parodie*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8632

36. František Zelenka, přebal notového záznamu *Pochod neutrálů*, 1930, 340 x 270 mm, České muzeum hudby Národního muzea v Praze

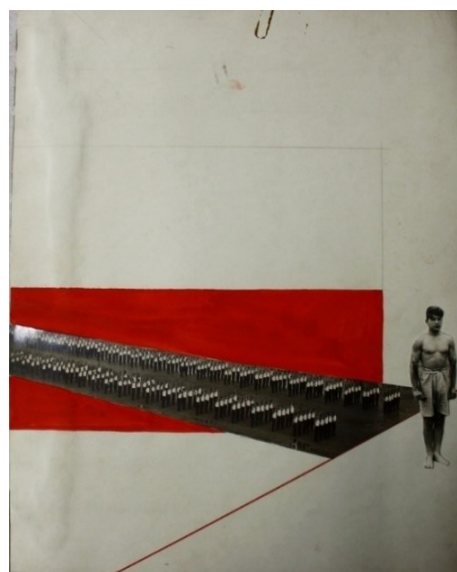
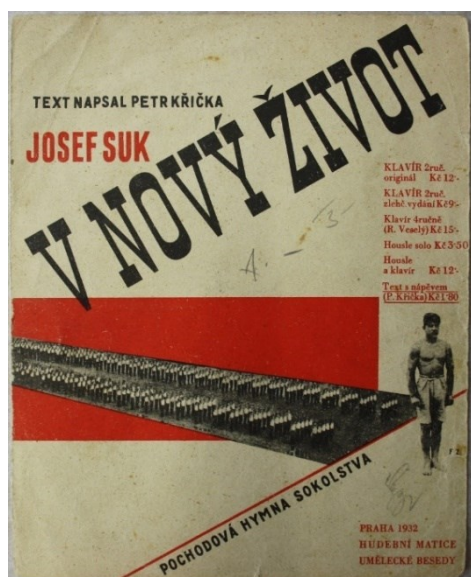
37a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Slovník lásky*, 1931, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 1875

37b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Slovník lásky*, 1931, 340 mm x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8637

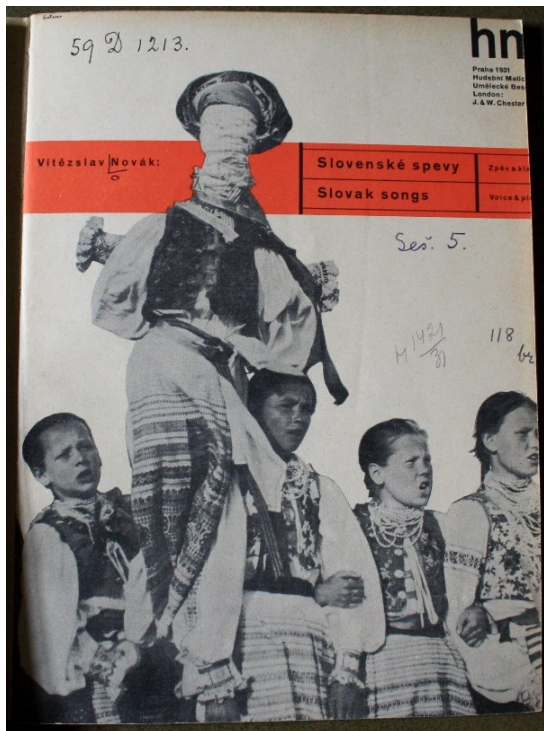
38a. František Zelenka, přebal notového záznamu *Ted' ještě ne...*, 193, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 58 B 3780

38b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *Ted' ještě ne...*, 1931, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8636

39a. František Zelenka, přebal notového záznamu *V nový život*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 1219

39b. František Zelenka, originální návrh přebalu notového záznamu *V nový život*, 1932, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8706

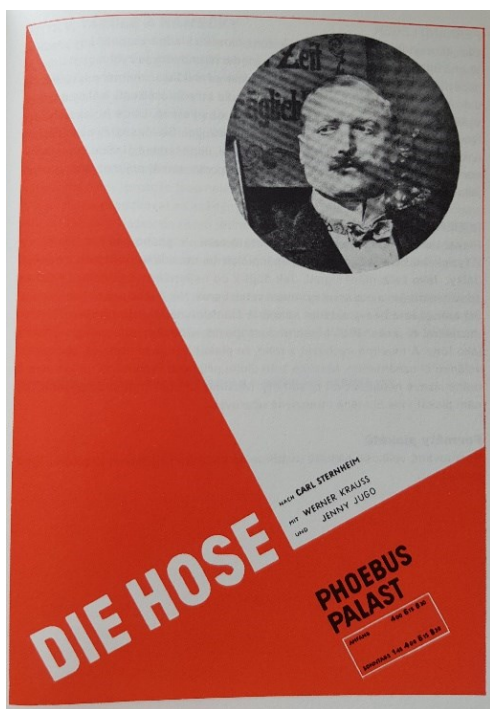
40. Ladislav Sutnar, Přebal notového záznamu *Slovenské spevy*, sešit V, 1930, 320 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 D 1213

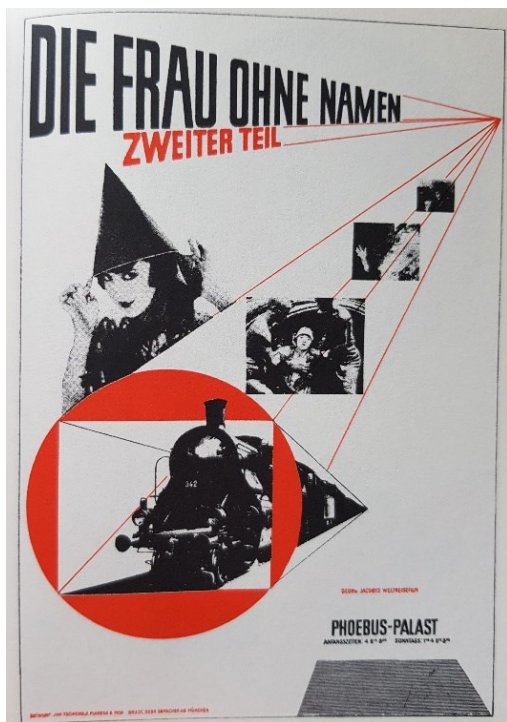
41. Karel Teige, *Na vlnách TSF*, návrh na obálku knihy, 1925

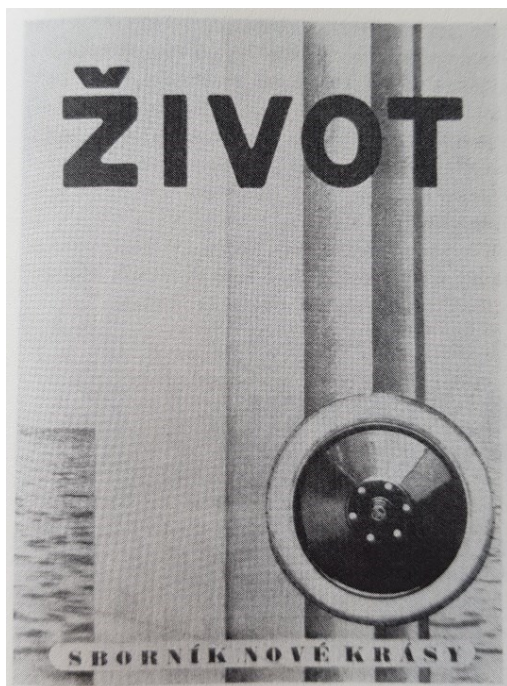
42. Lajos Kassak, Zpíváli a umírali (Énekelnek és meghalnak), obálka knihy, 1928

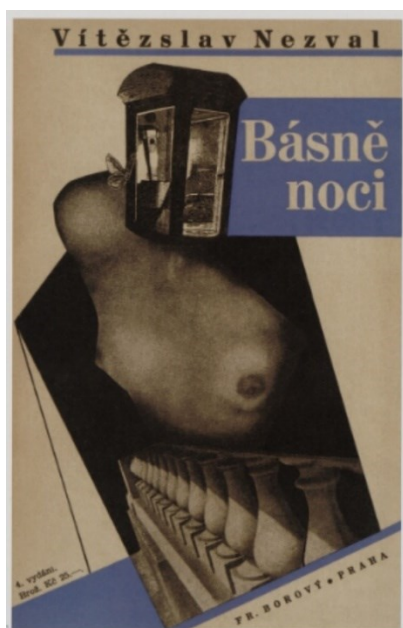
43. Jan Tschichold, *Die hose*, filmový plakát, 1927

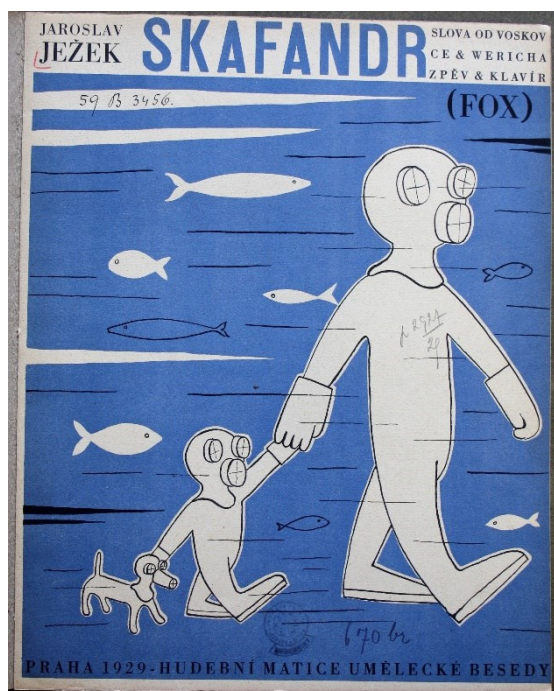
44. Jan Tschichold, *Die frau ohne namen*, filmový plakát, 1927

45. Bedřich Feuerstein, Jaromír Krejcar, Josef Šíma, Karel Teige, *Život II*, sborník nové krásy, obálka, 1922

46. Karel Teige, *Básně noci*, obálka knihy, 1938

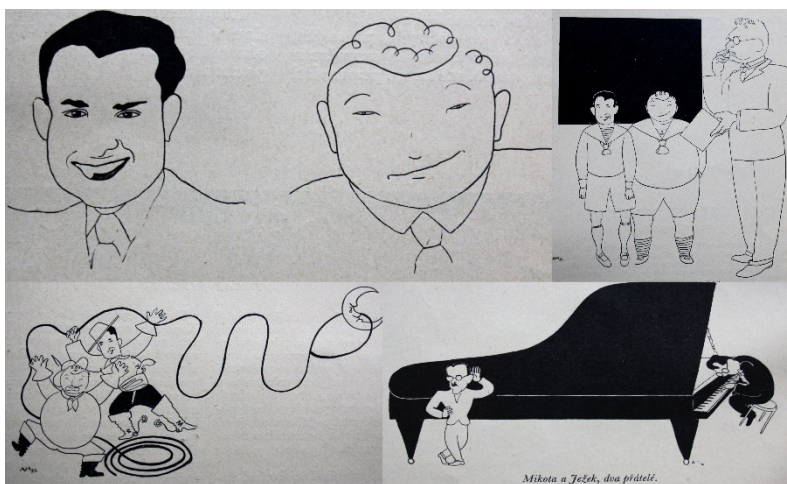

47a. Adolf Hoffmeister, přebal notového záznamu *Skafandr*, 1929, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3456

47b. Adolf Hoffmeister, originální návrh přebalu notového záznamu *Skafandr*, 1929, 380 x 320 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8617

48. Adolf Hoffmeister, přebal notového záznamu *Three policemen step / Tři strážníci*, 1932, 340 x 270 mm, Muzeum České hudby Národního muzea v Praze

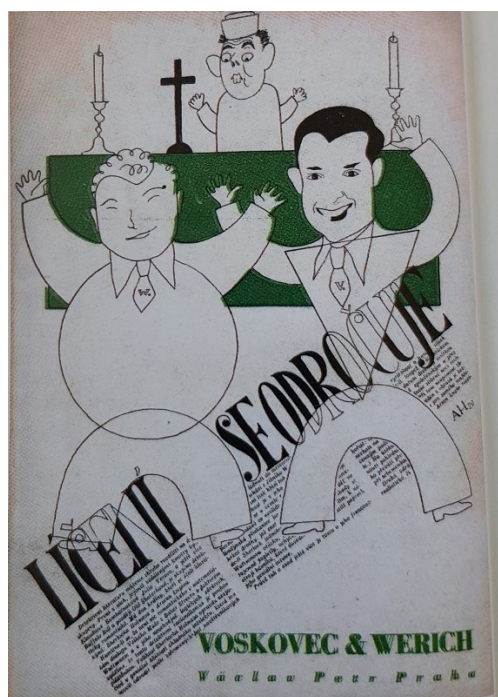

49a. Adolf Hoffmeister, přebal notového záznamu *Tucet melodií z Osvobozeného divadla*, 1932, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3978

49b. Adolf Hoffmeister, kresby uvnitř notového záznamu *Tucet melodií z Osvobozeného divadla*, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3978

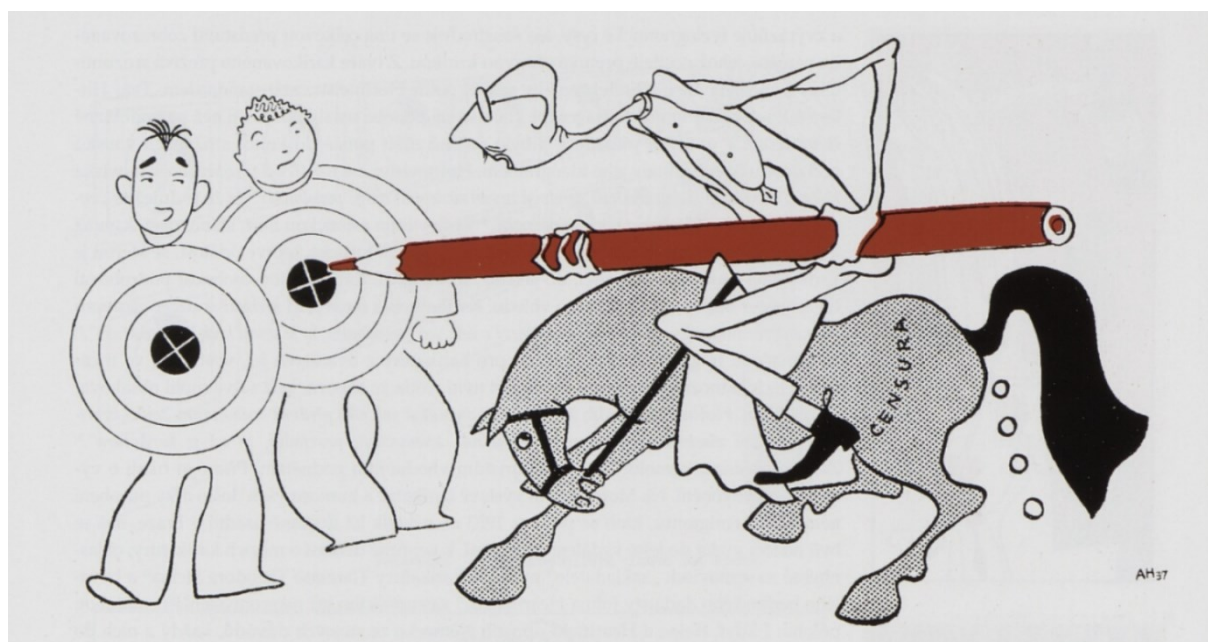
50. Adolf Hoffmeister, přebal notového záznamu *Repertoir Osvobozeného divadla, V domě straší duch*, 1933, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 G 914

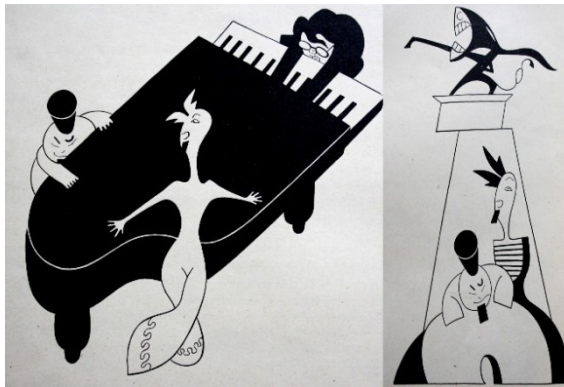
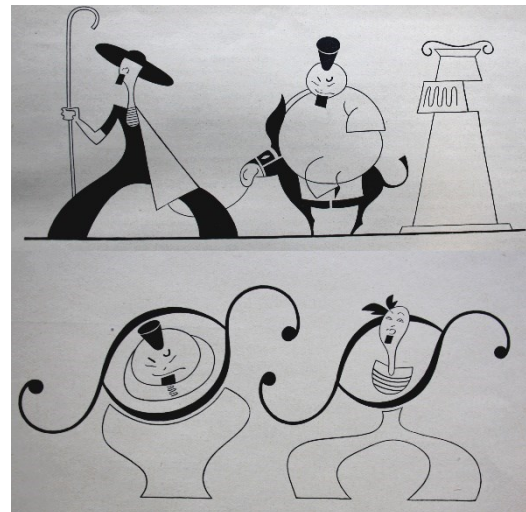
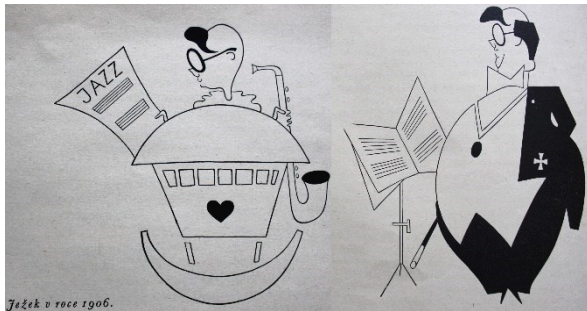
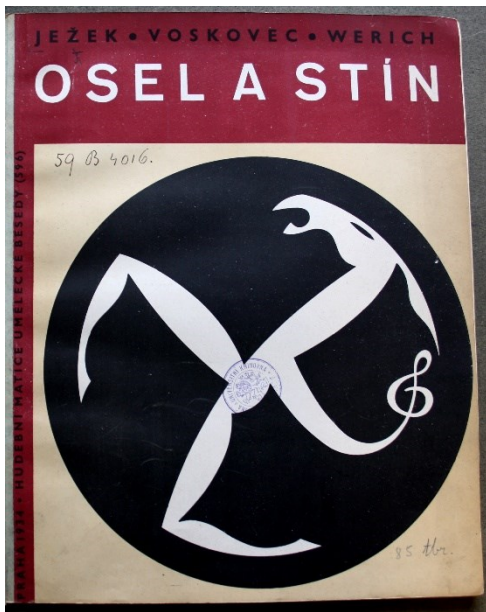
51. Adolf Hoffmeister, *Ličení se odročuje*, obálka hry, 1929

52. Adolf Hoffmeister, *Ličení se odročuje*, plakát, 1929

53. Adolf Hoffmeister, *Nájezd cenzury*, 1937

54a. František Bidlo, přebal notového záznamu *Osel a stín*, 1934, 340x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4016

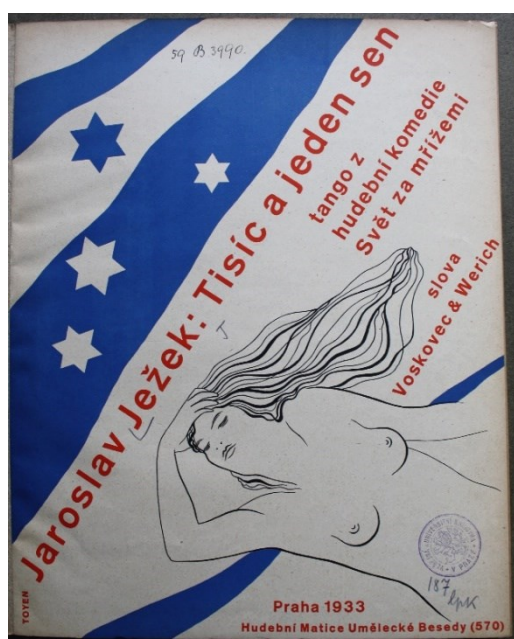
54b. František Bidlo, originální návrh přebalu notového záznamu *Osel a stín*, 1934, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8629

54c. František Bidlo, kresby uvnitř notového záznamu *Osel a stín*, 1934, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4016

55. Bedřich Feuerstein, *Osel a stín*, 1933, plakát, barevná litografie, 93 x 248 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 18516

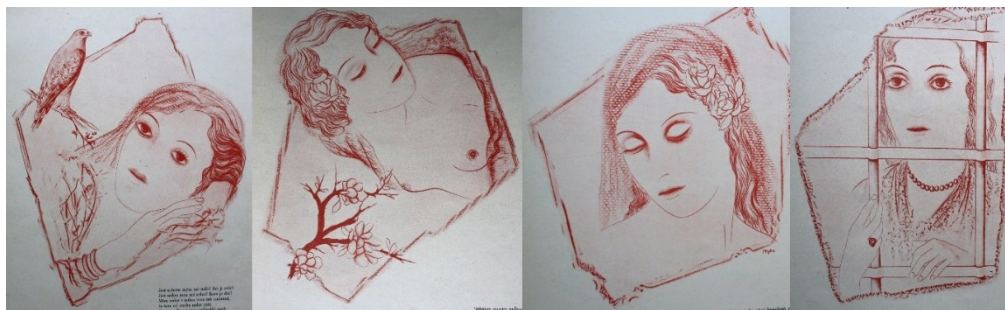
..

56. Toyen, přebal notového záznamu *Tisíc a jeden sen*, 1933, 275 x 195 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 3990

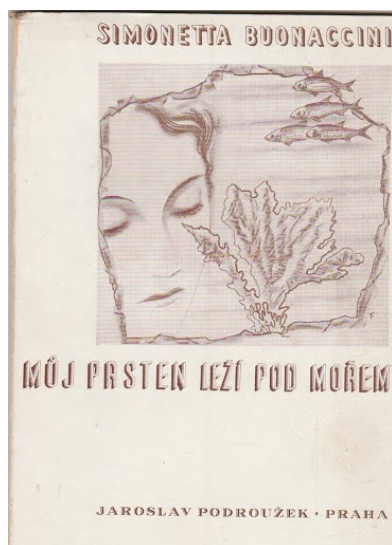

57. Toyen, kresby z knihy *Heptameron novel převznesené a přeslavné princezny Markéty d'Angoulême*, královny Navarské, 1932

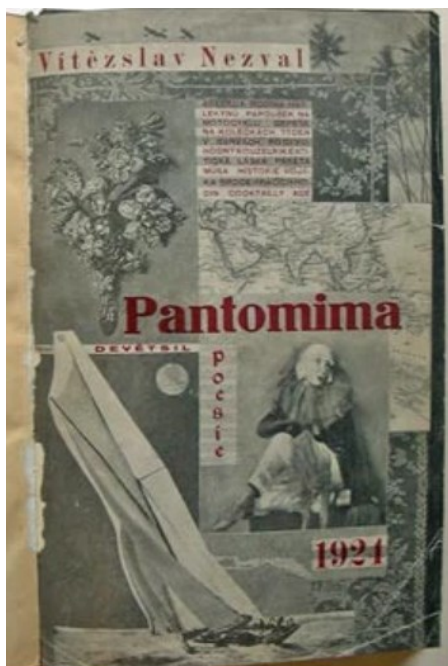

58a. Toyen, přebal notového záznamu *Písně milostné*, 1943, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 A 6992

58b. Toyen, kresby uvnitř notového záznamu *Písně milostné*, 1943, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 A 6992

59. Toyen, *Můj prsten leží pod mořem*, obálka knihy, 1942, Antikvariát Čejka

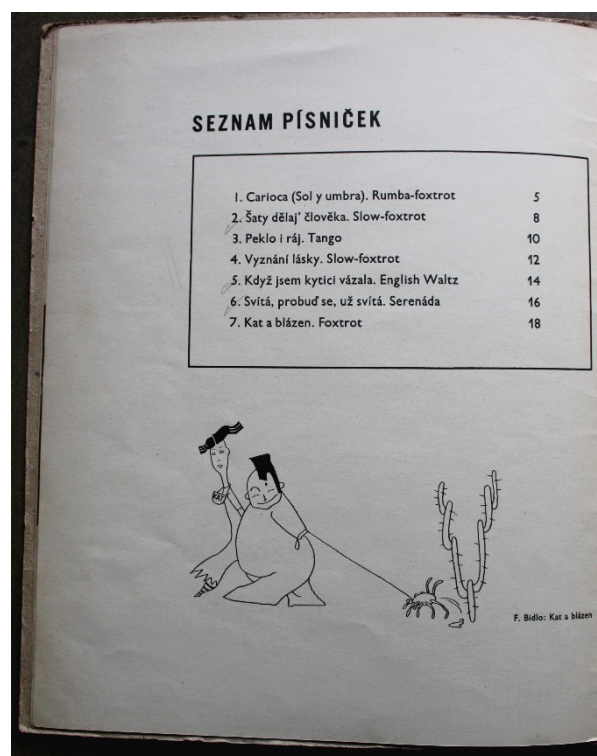
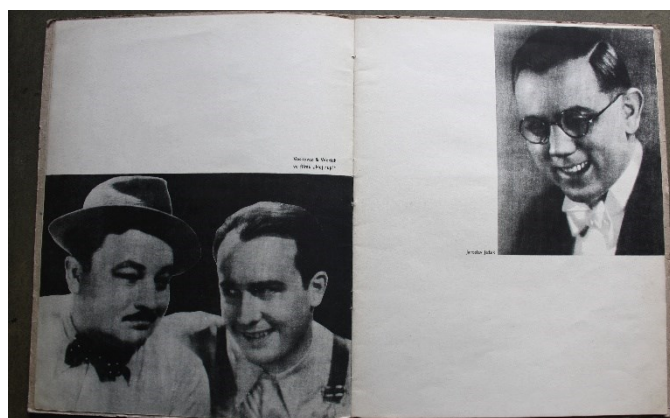
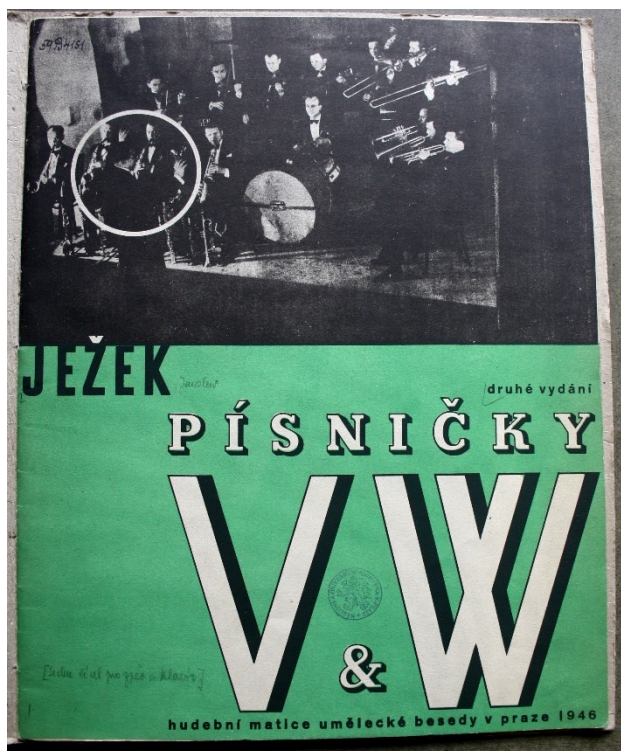

60. Jindřich Štyrský, *Pantomima*, obálka knihy, 1924, Antikvariát Pražský Almanach

61a. Jindřich Štyrský, přebal notového záznamu *2 písně z filmu Hej rup*, 1934, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 7201

61b. Jindřich Štyrský, originální návrh notového záznamu *2 písně z filmu Hej rup*, 1934, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8639

62a. Jindřich Štyrský, přebal notového záznamu *Písničky V&W*, 1946, 340 x 280 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4151

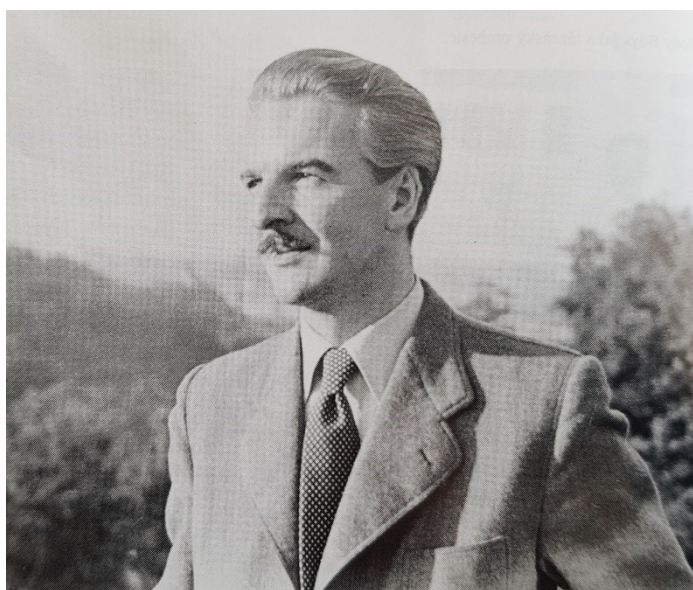
62b. Voskovec a Werich ve filmu *Hej rup*, Jaroslav Ježek, fotografie uvnitř notového záznamu *Písničky V&W*, 1946, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4151

62c. František Bidlo, kresba *Kat a blázen* uvnitř notového záznamu *Písničky V&W*, 1946, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 B 4151

63a. František Muzika, přebal notového záznamu *Svět na ruby*, 1936, 340 x 270 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, 59 A 3933

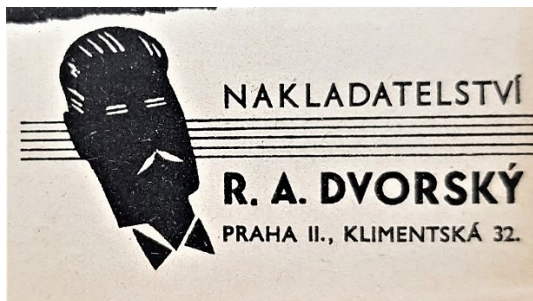
63b. František Muzika, originální návrh přebalu notového záznamu *Svět na ruby*, 1936, 340 x 270 mm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GS 8621

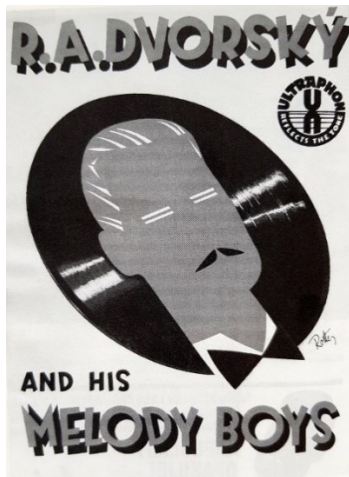
64. R. A. Dvorský ve čtyřicátých letech na Barrandově

65. R. A. Dvorský a se svým souborem Melody Boys

66. Atelier Rotter, Logo nakladatelství R. A. Dvorský

67. Atelier Rotter, Propagace orchestru R. A. Dvorského Melody Boys a firmy Ultraphon

68. Paul Colin, *Lisa Duncan*, 1928, plakát, barevná litografie, 29, 8 x 22, 2 cm

69. Cassandre, *Nord Express*, 1927, plakát, barevná litografie, 105 x 75 cm

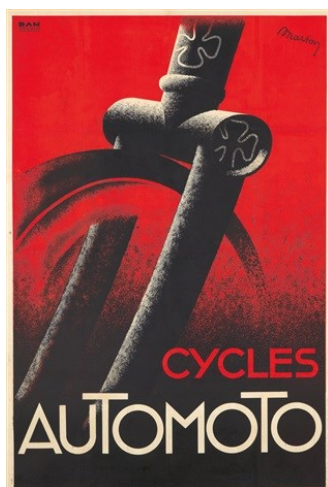
70. DAM, *Une Peugeot roule bien*, 1930, plakát, barevná litografie, 118 x 79 cm

71. DAM (Lajos Marton), *Motos Peugeot*, 1928, plakát, barevná litografie, 118 x 79 cm

72. DAM (Lajos Marton), *Peugeot*, 1930, plakát, barevná litografie, 118 x 79 cm

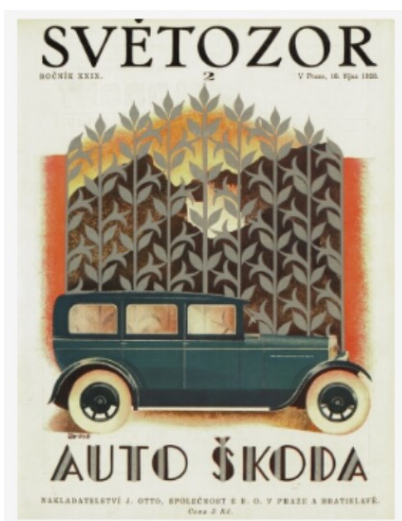
73. DAM (Lajos Marton), *Cycles Automoto*, 1930, plakát, barevná litografie, 202 x 304 cm

74. Albert Jonáš, *Jízdní hlídka*, 1936, plakát, barevný ofset, 125 x 95 cm, soukromá sbírka

75. Rotter, *Auto Škoda*, plakát, Světozor XXVIII, 1. 3. 1928, č. 21

76. Rotter, *Auto Škoda*, plakát, Světozor XXIX, 18. 10. 1928, č. 2

77. Rotter, *Auto Škoda*, Světozor XXIX, 27. 12. 1928, č. 12

78. Rotter, *Auto Škoda*, Světozor XXIX, 29. 8. 1929, č. 4

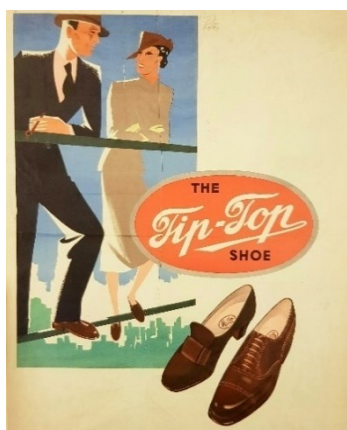
79. Rotter, *Ucho světa: Radio Zenit*, 1929, plakát, barevný ofset, 95 × 60 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 2233

80. ATL. Rotter, *Slovenská strela*, ČSD, 1936, plakát, barevný ofset

81. Rotter, *Tenisové úbory Praga*, 1930–1931, plakát, barevný ofset, 121 × 90 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 10 502

82. Rotter, *Tip-top shoe*, kol. 1930, plakát, barevná litografie, 126x95 cm, Moravská galerie v Brně, GD 24.767

83. Rotter, *Večery moderních tanců*, 1935, plakát, barevný ofset, 61 × 48 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 3803

84. Rotter, *Komando lásky*, 1931, plakát, barevný ofset, 88 × 120 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 1916

85. Rotter, *Netopýř*, 1931, plakát, barevný ofset, 120 × 84 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 1917

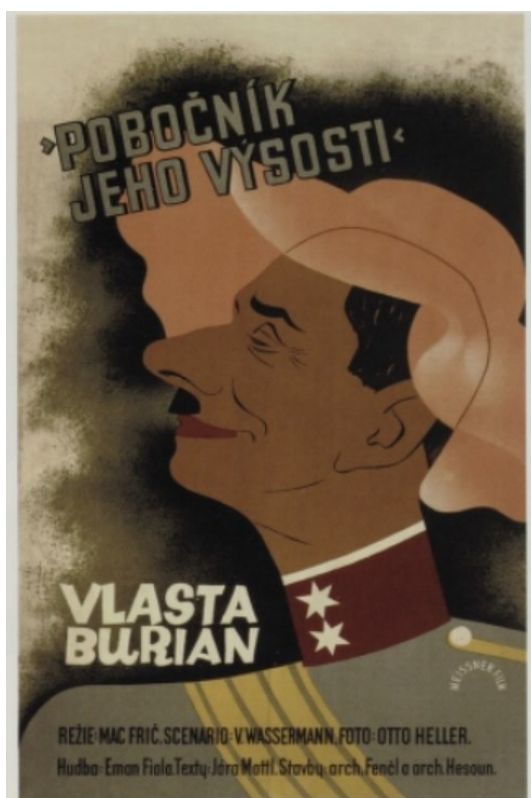
86. Rotter, *Jsem děvče s čertem v těle*, 1933, plakát, barevný ofset, 185 × 125 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 2070

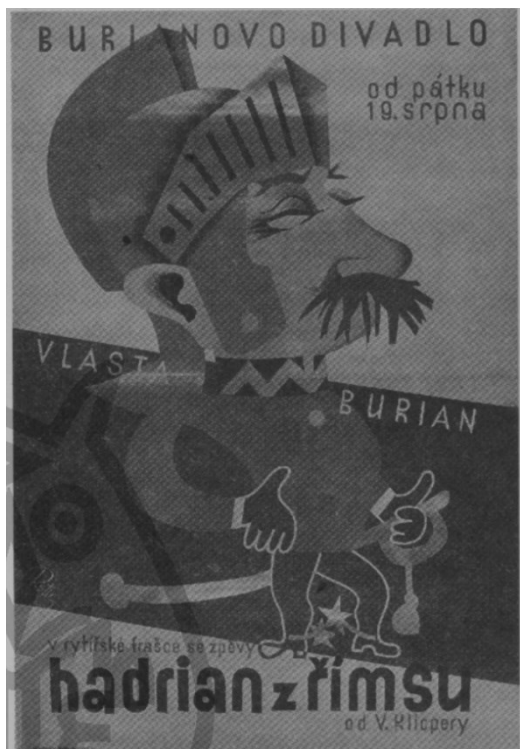
87. Rotter, *Ekstase*, 1932, plakát, barevný ofset, 120 × 84 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 1917

88. Rotter, *Anton Špelec ostrostřelec*, 1932, plakát, barevný ofset, 124 × 91 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 1334

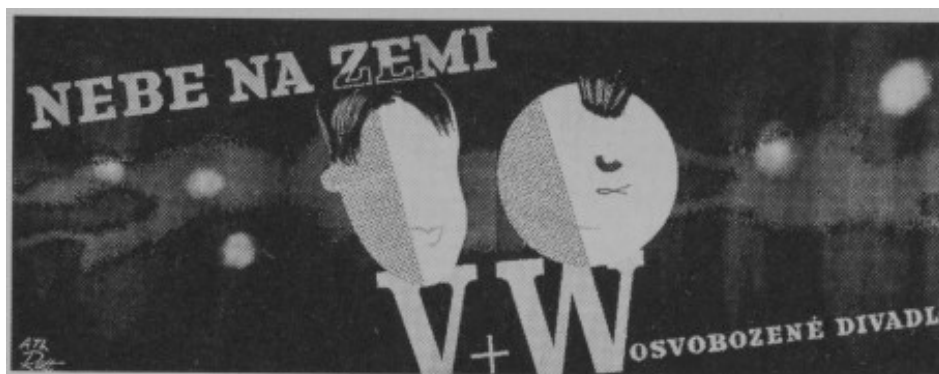
89. Rotter, *Pobočník Jeho Výsosti*, 1933, plakát, barevná litografie, 121 × 90 cm, Moravská galerie v Brně, MG 24 766

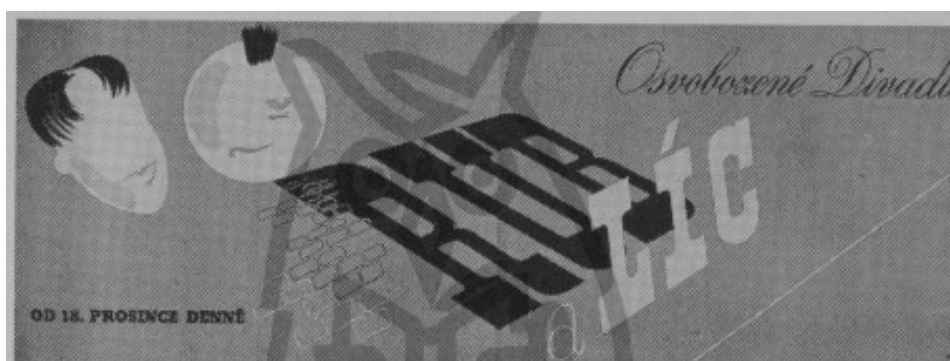
90. Rotter, *Hadrian z Římsu*, 1933, plakát, barevná litografie, 124 × 186, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 6380

91. Rotter, *Kozderka to prozradí*, 1932, plakát, barevná litografie, 190 × 126 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 6381

92. Atelier Rotter, *Nebe na zemi*, V+W, *Osvobozené divadlo*, 1936, plakát, barevný ofset, 92 × 244 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 11 635

93. Atelier Rotter, *Rub a líc*, *Osvobozené divadlo*, 1936, plakát, barevný ofset, 95 × 250 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 7968

94. Atelier Rotter, *Rub a líc*, 1936, detail plakátu, barevný ofset, 95 × 250 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 7968

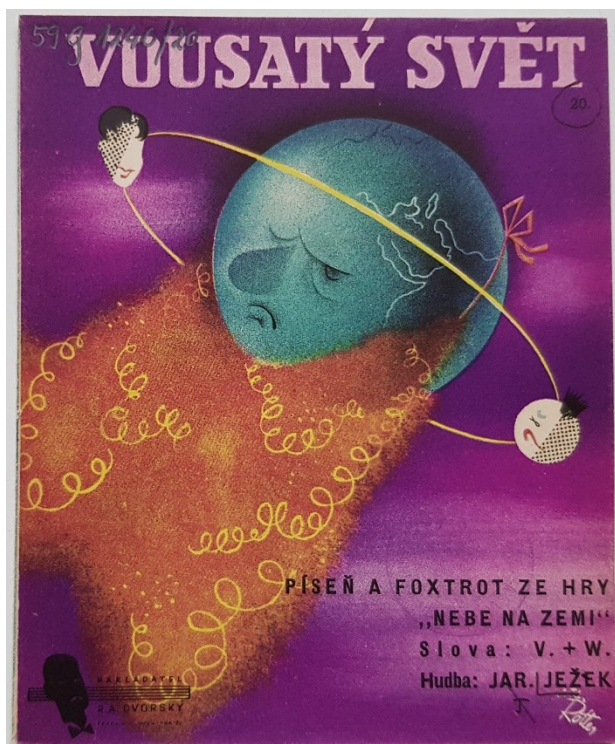
95. Atelier Rotter, *Nebe na zemi*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 19, 59 g 001240

96. Jiří Voskovec a Jan Werich, fotografie ze hry Osvobozeného divadla *Rub a líc*, 1936

97. Atelier Rotter, *Politické nebe na zemi*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 21, 59 g 001240

98. Atelier Rotter, *Voušatý svět*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 20, 59 g 001240

99. Atelier Rotter, *Rub a líc*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 39, 59 g 001240

100. Atelier Rotter, *Svět patří nám*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 35, 59 g 001240

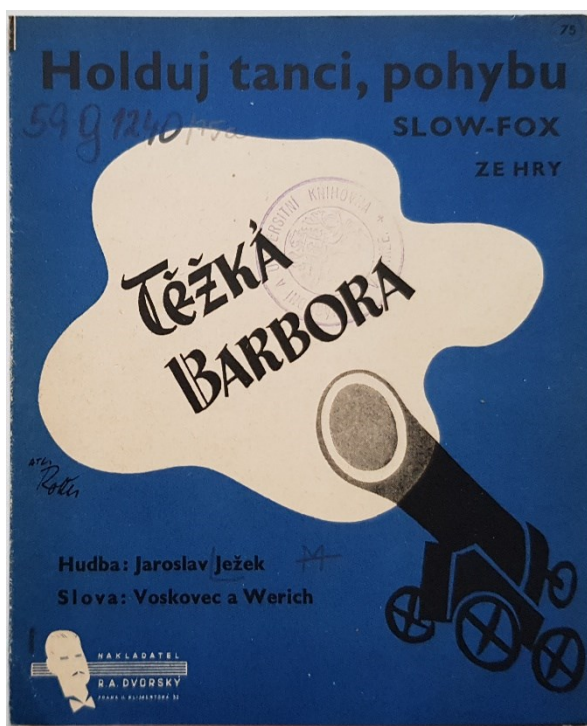
101. Atelier Rotter, *Pra-pra prabába mé prabáby*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165x135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 37 a+b, 59 g 001240

102. Atelier Rotter, *Svět patří nám*, 1937, plakát, barevný ofset, 125x93, Národní filmový archiv v Praze, NFA 3374

103. Atelier Rotter, *Stonožka*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165x135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 54, 59 g 001240

104. Atelier Rotter, *Holduj tanci, pohybu*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 75, 59 g 001240

105. Atelier Rotter, Přebaly notových záznamů písní ze hry *Těžká Barbora*, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 71 (vpravo dole) – 76 (vlevo nahoře), 59 g 001240

106. Atelier Rotter, *Trojský kůň*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 110, 59 g 001240

107. Atelier Rotter, Přebaly notových záznamů písní ze hry *Pěst na oko*, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 110 (vlevo nahoře) – 114 (vpravo dole), 59 g 001240

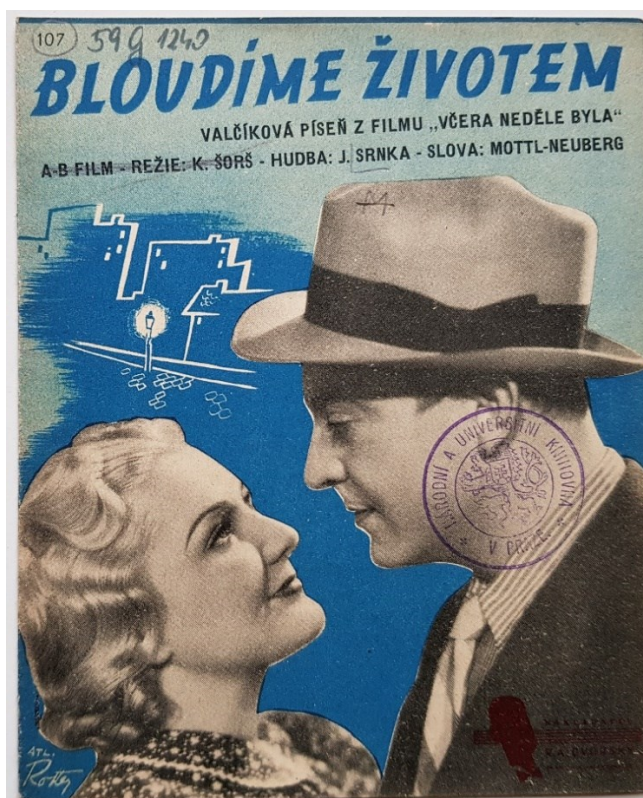
108. Atelier Rotter, *Až jedenkrát*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 60, 59 g 001240

109. Atelier Rotter, *Když to má v manželství klapat*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 62, 59 g 001240

110. Atelier Rotter, *Hajej, hou hou*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 98, 59 g 001240

111. Atelier Rotter, *Bloudíme životem*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 107, 59 g 001240

112. Atelier Rotter, *Sbohem buď pohádka mládí...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 106, 59 g 001240

113. Atelier Rotter, *To byl ten nejhezčí valčík*, zadní strana přebalu notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 89, 59 g 001240

114. Atelier Rotter, *Sbohem buď pohádka mládí...*, zadní strana přebalu notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 106, 59 g 001240

115. Atelier Rotter, *Z dálky přijde štěstí*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 127, 59 g 001240

116. Atelier Rotter, *Já vím, já vím*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 91, 59 g 001240

117. Atelier Rotter, *Směj se jen...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 126, 59 g 001240

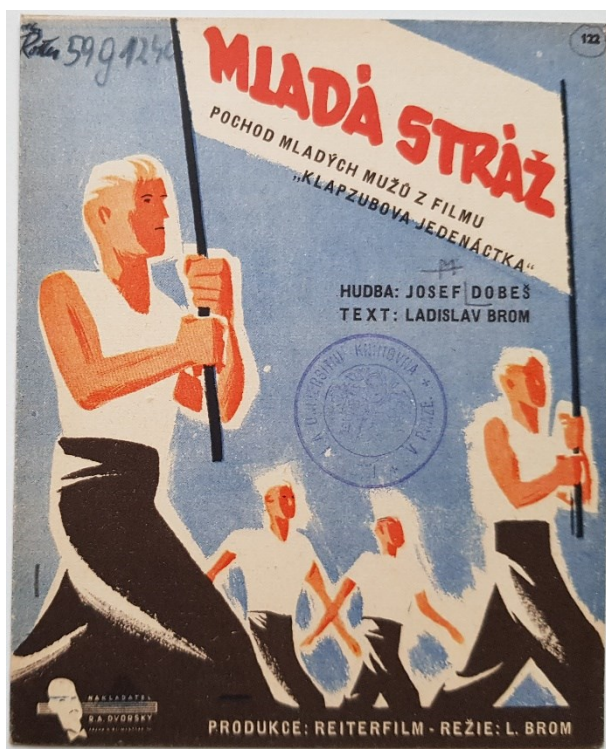
118. Atelier Rotter, *Jen málo věřím*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 103, 59 g 001240

119. Atelier Rotter, *Krok do tmy*, 1938, plakát, barevný ofset, 125 × 95 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 2011

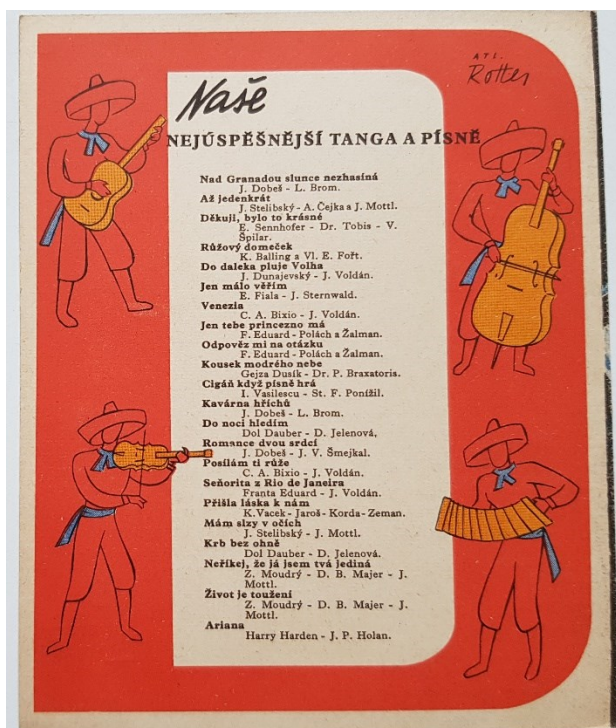
120. Atelier Rotter, *Vím – vrátíš se...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 94, 59 g 001240

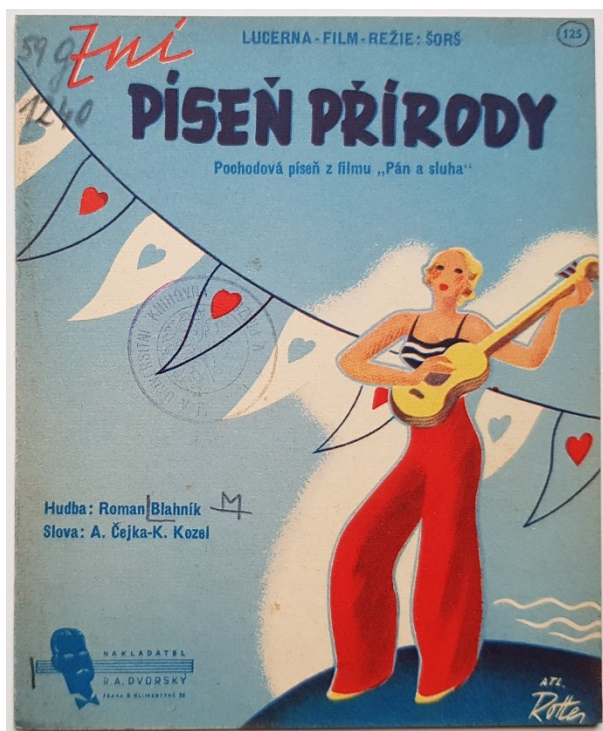
121. Atelier Rotter, *Mladá stráž*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 122, 59 g 001240

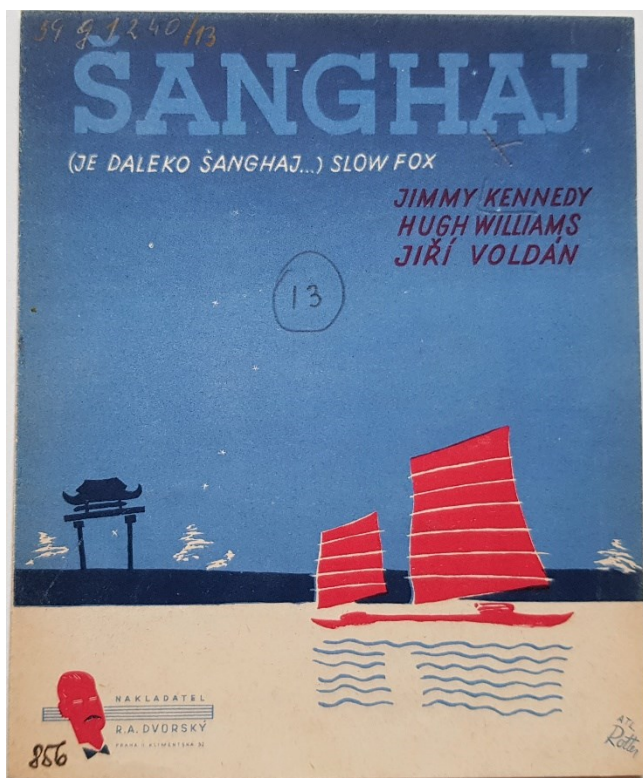
122. Atelier Rotter, *Křčma v Oděse*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 123, 59 g 001240

123. Atelier Rotter, *Krčma v Oděse*, zadní strana přebalu notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 123, 59 g 001240

124. Atelier Rotter, *Píseň přírody*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 125, 59 g 001240

125. Atelier Rotter, *Šanghaj*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 13, 59 g 001240

126. Atelier Rotter, *Posílám Ti růže*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1936, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 14, 59 g 001240

127. Atelier Rotter, *Venezia*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 33, 59 g 001240

128. Atelier Rotter, *Lady čeká námořníka...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 33, 59 g 001240

129. Atelier Rotter, *Proč mě lžeš*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 69, 59 g 001240

130. Atelier Rotter, *Markytánka (I)*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 121/a, 59 g 001240

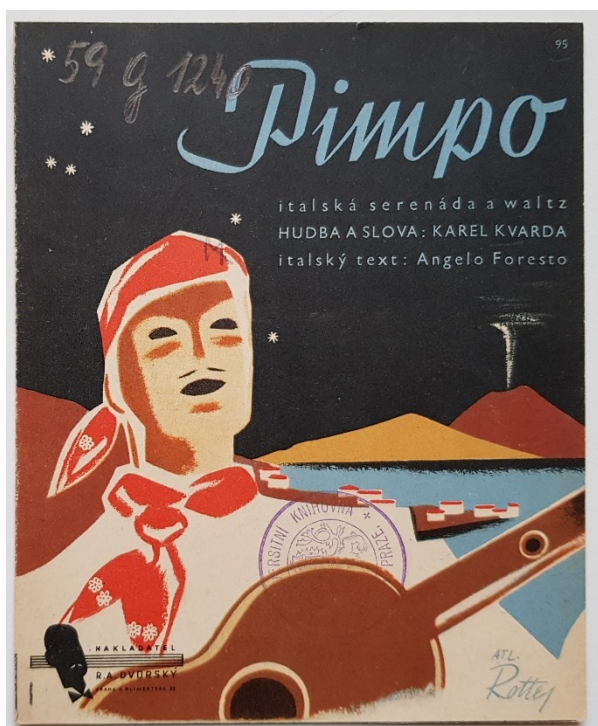
131. Atelier Rotter, *Markytánka (II)*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 121/b, 59 g 001240

132. Atelier Rotter, *Zahrajte ještě jedenkrát*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 128, 59 g 001240

133. Atelier Rotter, *Zahrajte ještě jedenkrát*, zadní strana přebalu notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 128, 59 g 001240

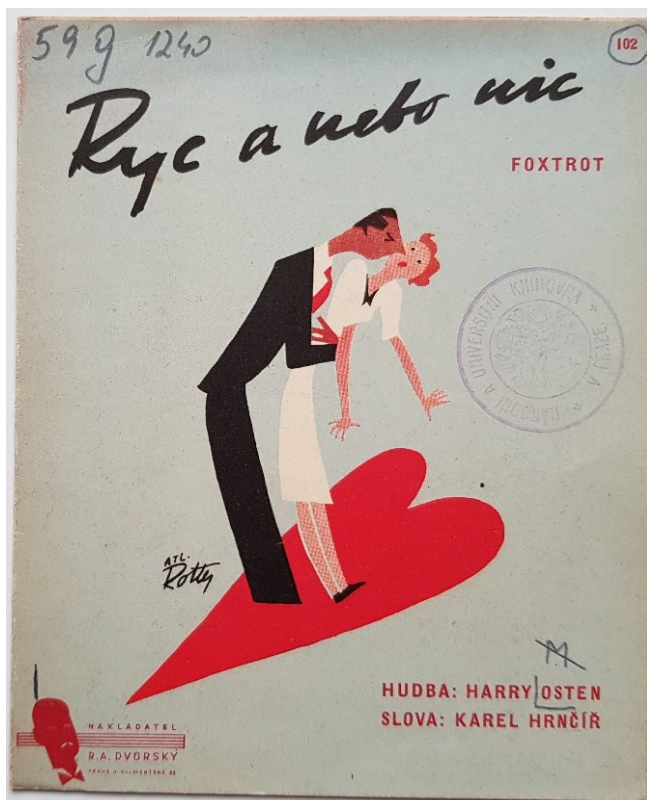
134. Atelier Rotter, *Pimpo*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 95, 59 g 001240

135. Atelier Rotter, *Starý harmonikář*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 87, 59 g 001240

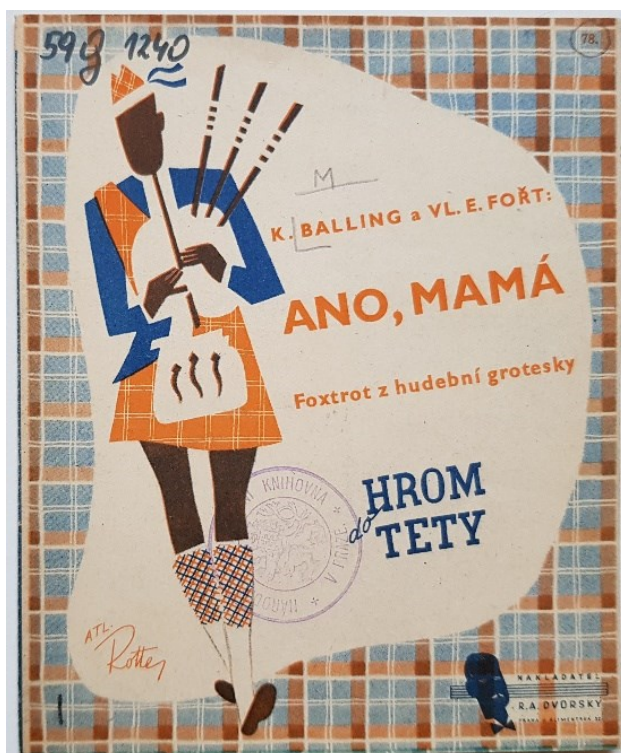
136. Atelier Rotter, *Já mám ráda Sokola*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 101, 59 g 001240

137. Atelier Rotter, *Ryc a nebo nic*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 102, 59 g 001240

138. Atelier Rotter, *Jen tebe princezno má...*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 109, 59 g 001240

139. Atelier Rotter, *Ano, mamá*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 78, 59 g 001240

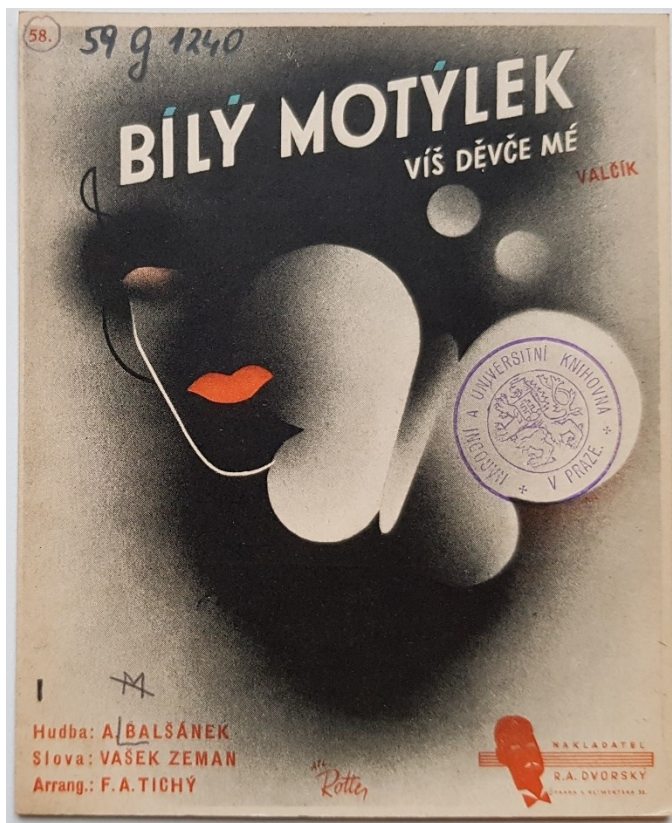
140. Atelier Rotter, Přebaly notových záznamů písní z hudební grotesky *Hrom do tety*, R. A. Dvorský, 1938, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 78–84, 59 g 001240

141. Atelier Rotter, *Kousek modrého nebe*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 56, 59 g 001240

142. Atelier Rotter, *Cigán, když píseň hrá*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 57, 59 g 001240

143. Atelier Rotter, *Bílý motýlek*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165x135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 58, 59 g 001240

144. Atelier Jedlička, detail signatury, 1939

145. Atelier Jedlička, *Srdce v celofánu*, 1939, plakát, barevný ofset, 126 × 95 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 1906

146. Atelier Jedlička, *Má láska je jazz*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 191, 59 g 001240

147. Atelier Jedlička, *Signál zní*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 216, 59 g 001240

148. Atelier Jedlička, *Bílá, červená, modrá*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 218, 59 g 001240

149. Atelier Jedlička, *Jenom s chutí do toho*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 217, 59 g 001240

150. Atelier Jedlička, *Studenti, přišel den!*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 219, 59 g 001240

151. Atelier Jedlička, *Jdou panenky jdou*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 220, 59 g 001240

152. Atelier Jedlička, *Cvrček muzikant*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 194, 59 g 001240

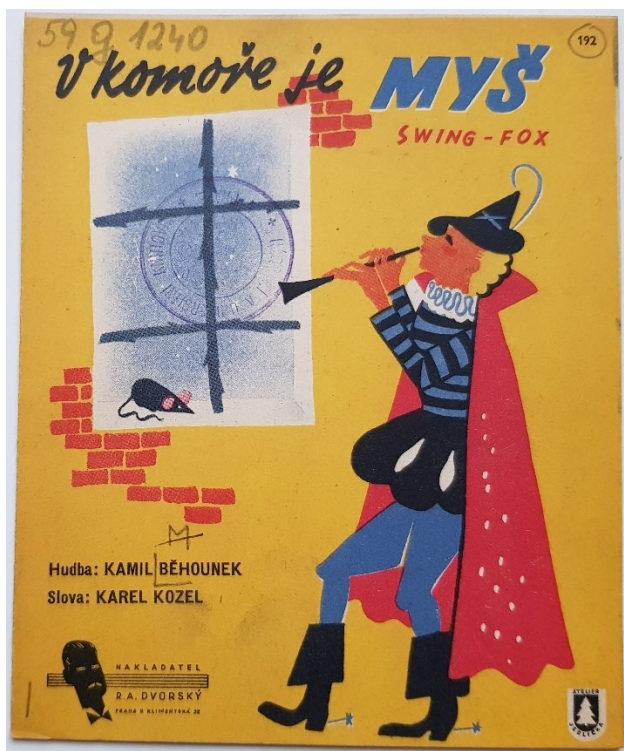
153. Atelier Jedlička, *Koza na ledě*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 211, 59 g 001240

154. Atelier Jedlička, *Měsíc za mřížemi*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 212, 59 g 001240

155. Atelier Jedlička, Kulhavá kobyla, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 215, 59 g 001240

156. Atelier Jedlička, V komoře je myš, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 192, 59 g 001240

157. Atelier Jedlička, *Růže z Argentiny*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 204, 59 g 001240

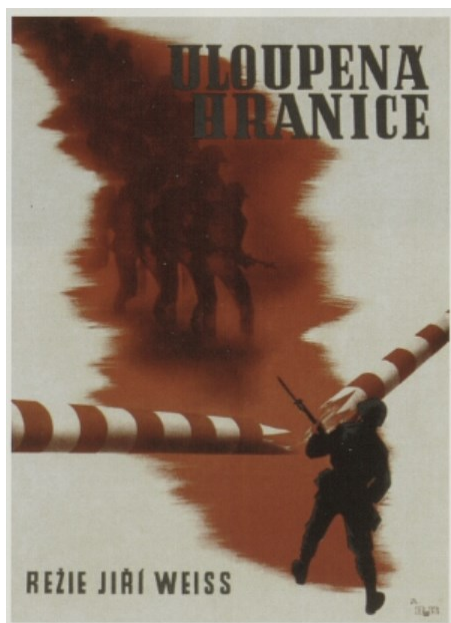
158. Atelier Jedlička, *Tiše hrá můj bandoneon*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 205, 59 g 001240

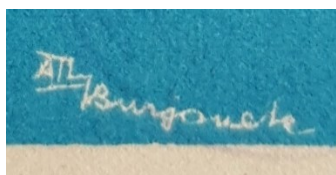
159. Atelier Jedlička, *Zahrada snů*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 197, 59 g 001240

160. Atelier Jedlička, *Mlčení ve dvou*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1939, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 210, 59 g 001240

161. Atelier BaR, *Uloupená hranice*, 1947, plakát, barevný ofset, 79 x 56 cm, Národní filmový archiv v Praze, NFA 7219

162. ATL. Burjanek, signatura

163. Atelier Burjanek, *Píseň převozníka*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 326, 59 g 001240

164. Atelier Burjanek, *My tři*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 325, 59 g 001240

165. Atelier Burjanek, *Plaménky v očích tvých*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 320, 59 g 001240

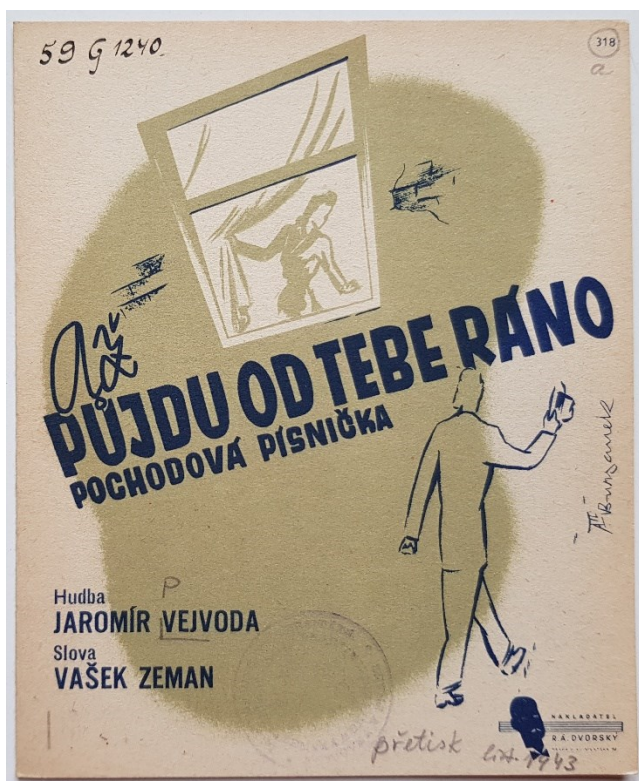
166. Atelier Burjanek, *Recept na náladu*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 317, 59 g 001240

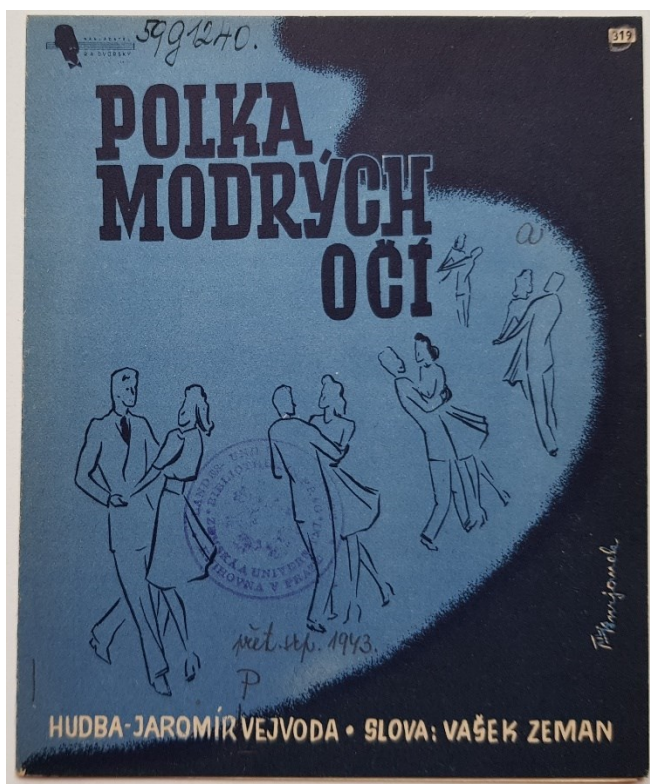
167. Atelier Burjanek, *Má melodie*, přebal notového záznamu, 1942, 165x135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 322, 59 g 001240

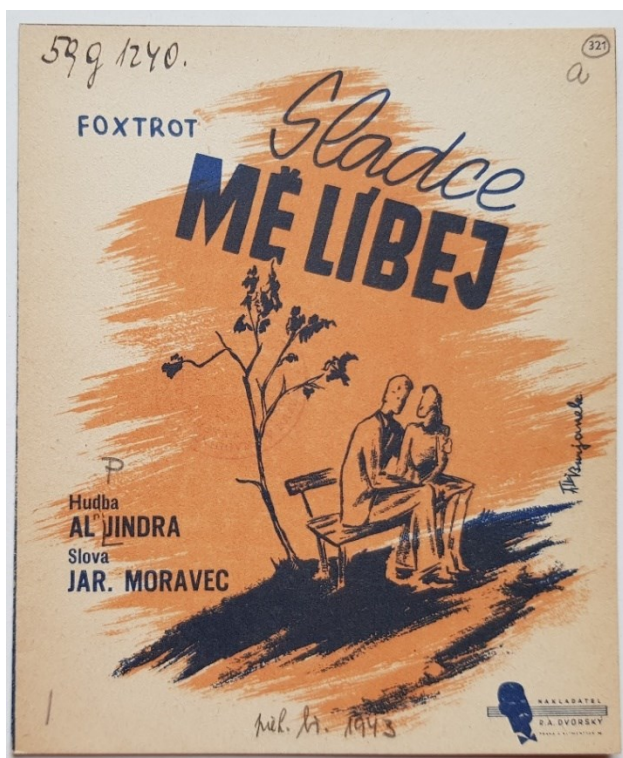
168. Atelier Burjanek, *Povím to tancem*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 316, 59 g 001240

169. Atelier Burjanek, *Až půjdu od tebe ráno*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 318, 59 g 001240

170. Atelier Burjanek, *Polka modrých očí*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 319, 59 g 001240

171. Atelier Burjanek, *Sladce mě líbej*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 321, 59 g 001240

172. Atelier Burjanek, *Markýza a bubeníček*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 328, 59 g 001240

173. Atelier Burjanek, *Hej, panimámo!*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. , 59 g 001240

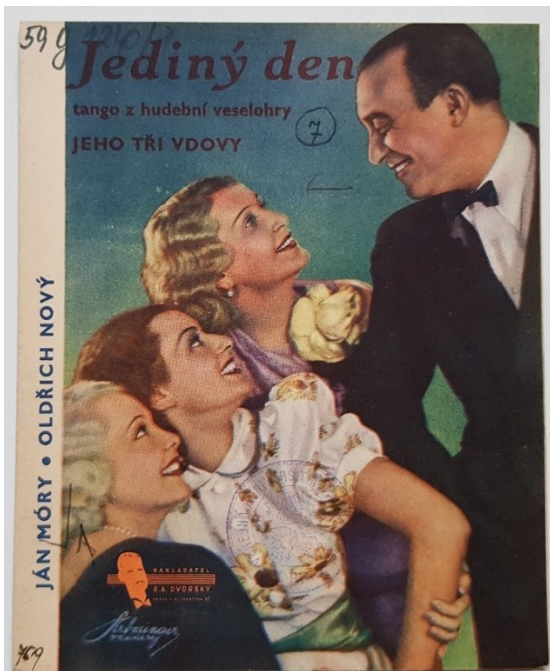
174. Atelier BurjaneK, *Drž mi palec..*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 327, 59 g 001240

175. Atelier BurjaneK, *Nevíš, ach nevíš*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 306, 59 g 001240

176. Atelier Burjanek, *Tulák Macoun*, 1939, plakát, barevný ofset, 95 x 31 cm, Muzeum města Prahy, MMP H 286.300

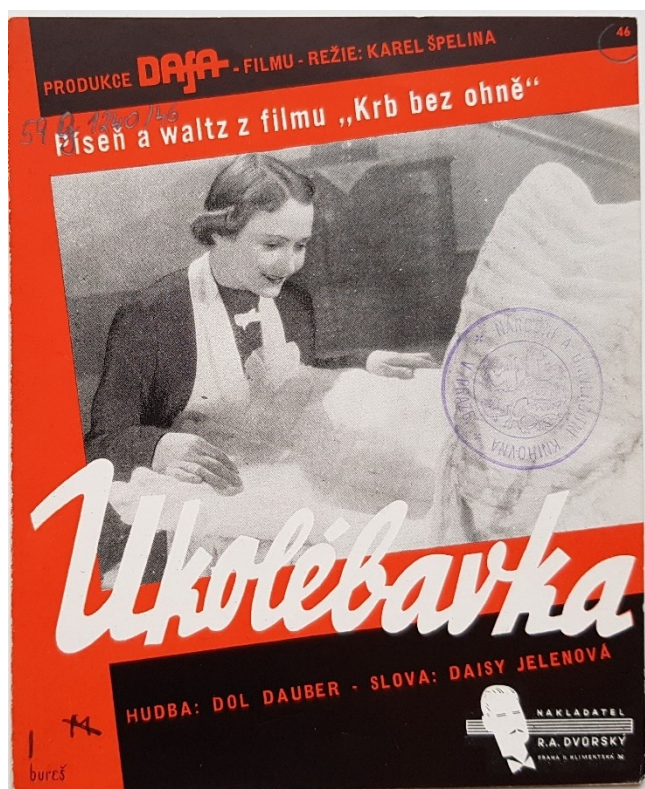
177. Foto Ströminger, *Jediný den*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 7, 59 g 001240

178. Foto Ströminger, *Krásný sen*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 17, 59 g 001240

179. bureš, *Krb bez ohně*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 45, 59 g 001240

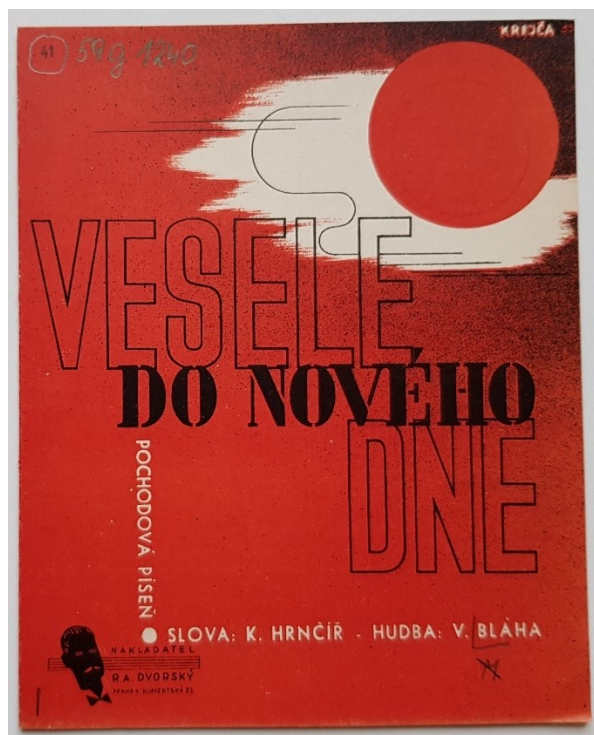
180. bureš, *Ukolebávka*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 46, 59 g 001240

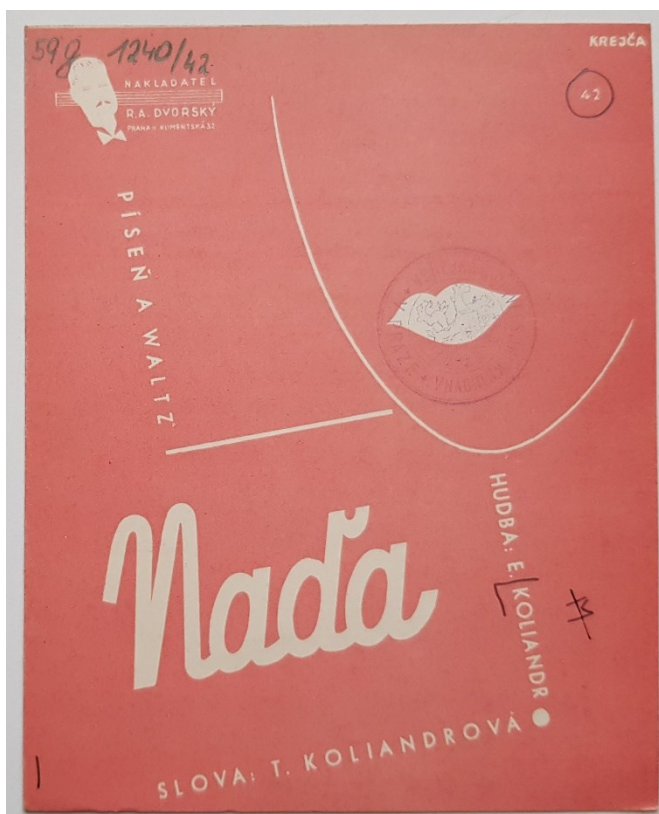
181. bureš, detail signatury, 1937

182. Bureš, *Když vojáci jdou*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 46, 59 g 001240

183. Krejča, *Vesele do nového dne*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 41, 59 g 001240

184. Krejča, *Nada*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 42, 59 g 001240

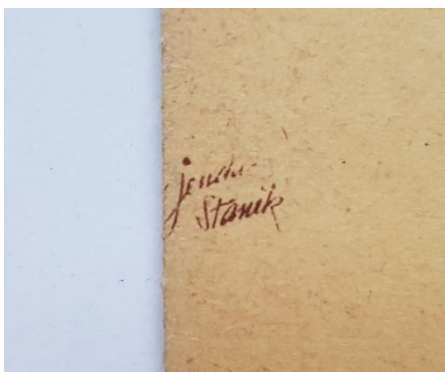
185. Jenda Staněk, *Koza vousatá*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 180, 59 g 001240

186. Jenda Staněk, *Šup s ním do hrobu*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 183, 59 g 001240

187. Jenda Staněk, *Divá Bára*, 1939, plakát

188. Jenda Staněk, detail signatury, 1939

189. Ička.Tíba, detail signatury, 1941

190. Tíba, Žaluji, 1941, plakát, Muzeum hlavního města Prahy, MMP H 296.365

191. Tíba, *Noc v Benátkách*, 1943, plakát, Muzeum hlavního města Prahy, MMP H 296.230

192. i, *Svět je nejnejhezčí*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 246, 59 g 001240

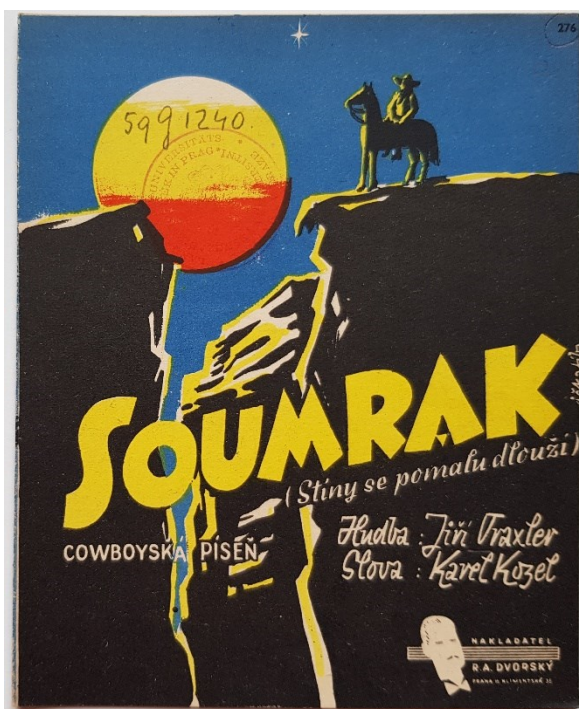
193. i, detail signatury, 1941

194. ička.tíba, *O Margareto*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 258, 59 g 001240

195. ička.tíba, *Když láska mizí*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 264, 59 g 001240

196. ička.tíba, *Soumrak*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 276, 59 g 001240

197. iČka.tíba, *Sám já chodívám rád*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 278, 59 g 001240

198. iČka.tíba, *Každý musí někdy něco mít*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 279, 59 g 001240

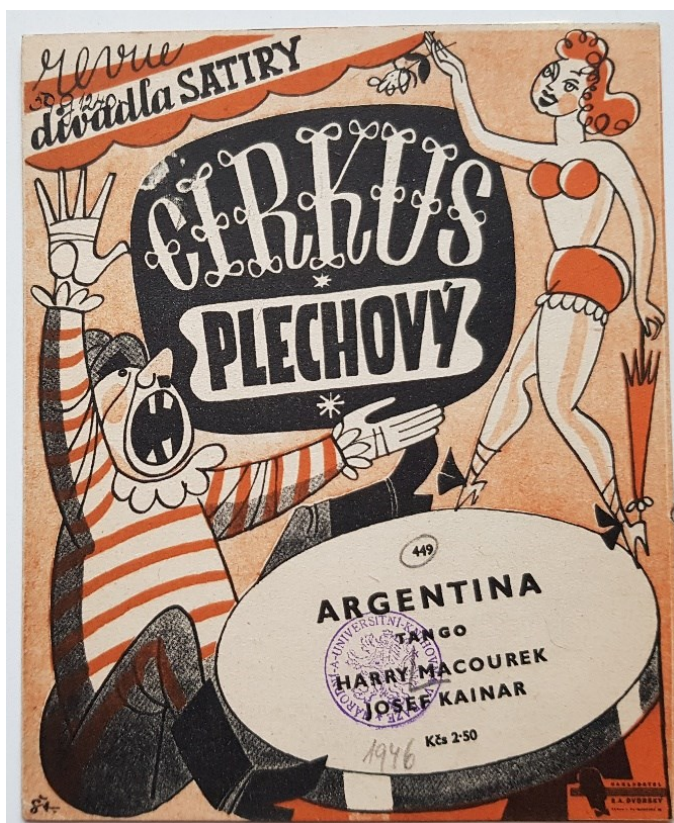
199. Foto Ströminger, Adina Madlová a Ladislav Pešek ve filmu *Těžký život dobrodruha*, 1941, Národní filmový archiv

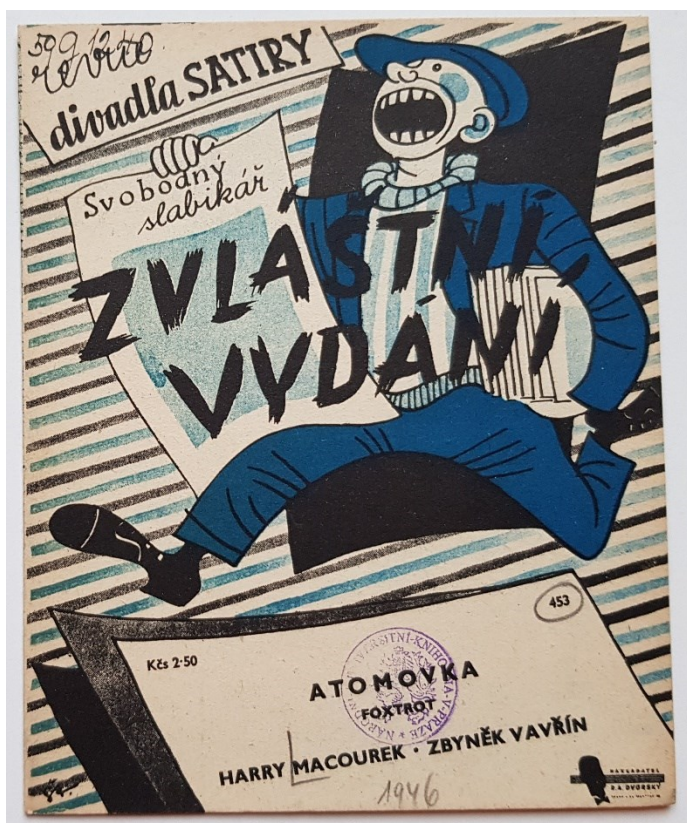
200. Anonym, *To si pamatuj*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 277, 59 g 001240

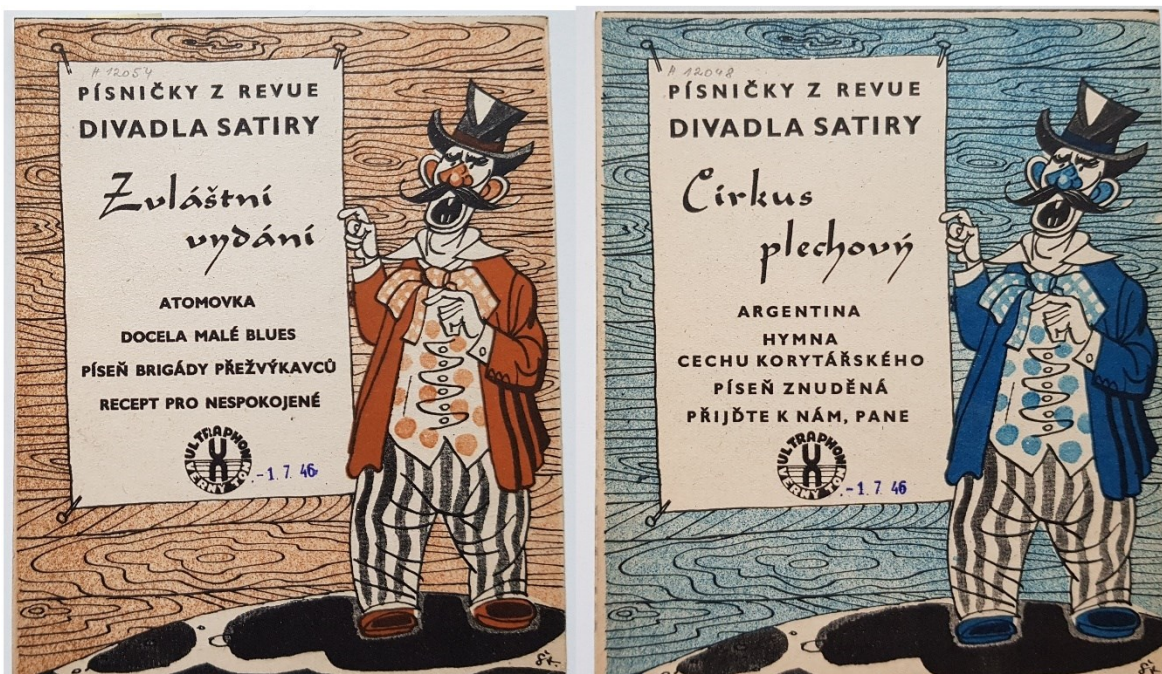
201. Otakar Štembera, detail signatury, 1946

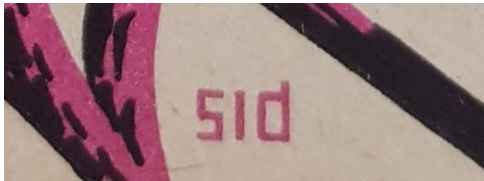
202. Otakar Štembera, *Argentina*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 449, 59 g 001240

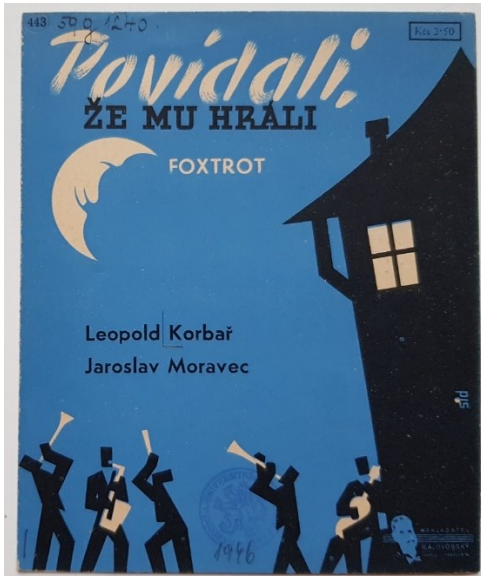
203. Otakar Štembera, *Atomovka*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 453, 59 g 001240

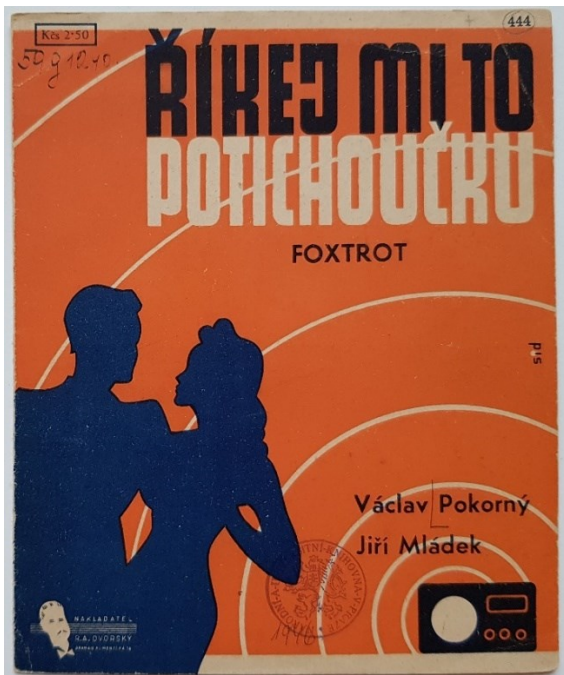
204. Otakar Štembera, *Argentina a Atomovka*, zadní strany přebalů notových záznamů, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 449, 453, 59 g 001240

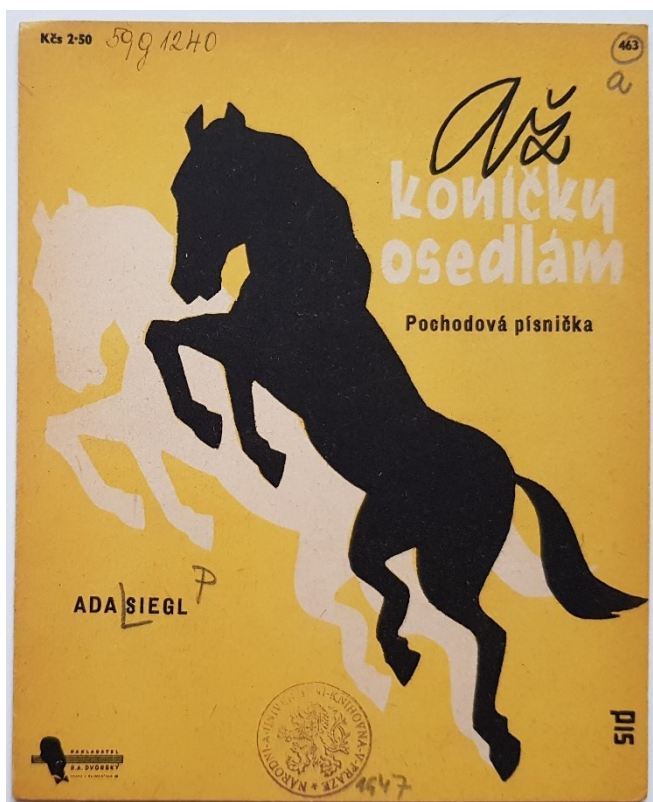
205. sid, detail signatury, 1946

206. sid, *Povídali, že mu hráli*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 443, 59 g 001240

207. sid, *Říkej mi to potichoučku*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 444, 59 g 001240

208. sid, *Až koničky osedlám*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 463, 59 g 001240

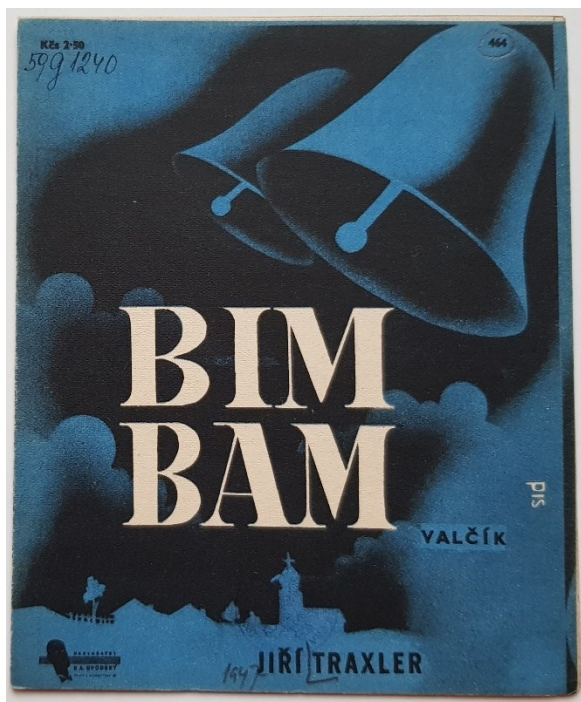
209. sid, *Ty, měsíc a já*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 486, 59 g 001240

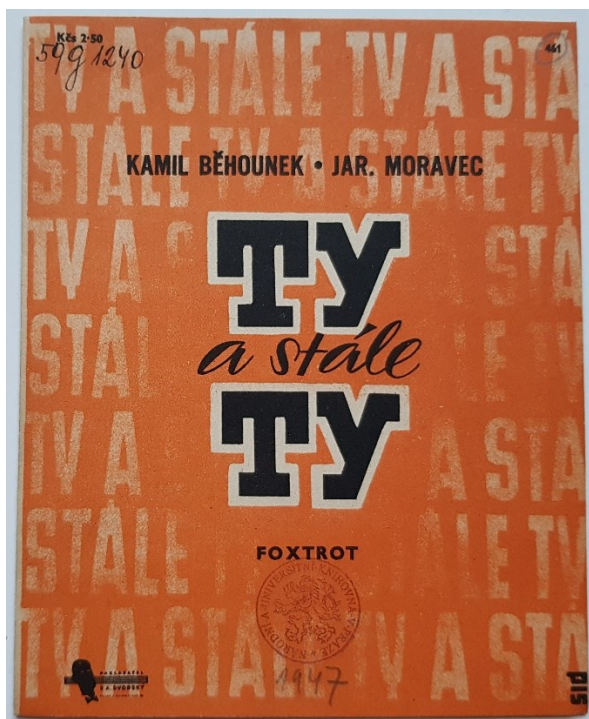
210. sid, *Hřebík v botě*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 482, 59 g 001240

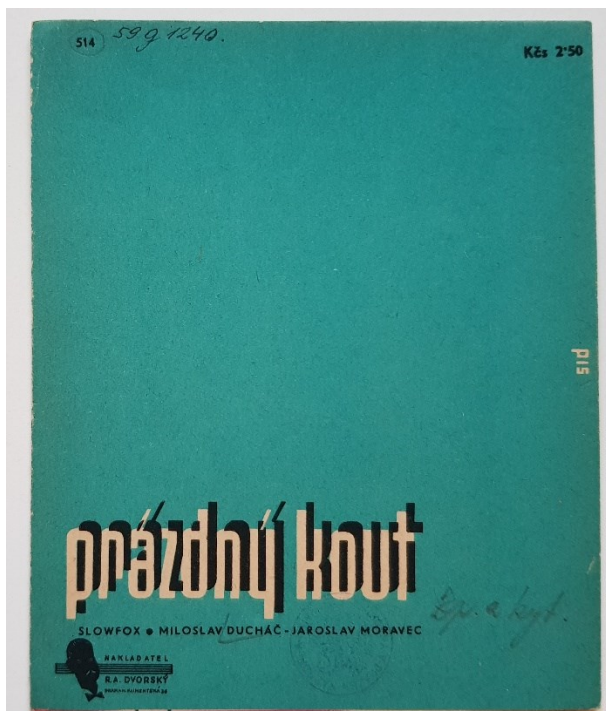
211. sid, *Když jdu já ulicí*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 495, 59 g 001240

212. sid, *Bim bam*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 464, 59 g 001240

213. sid, *Ty a stále ty*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 461, 59 g 001240

214. sid, *Prázdný kout*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 514, 59 g 001240

215. sid, *Čekám na zázrak*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 507, 59 g 001240

216. Jaroslav Vyskočil, detail signatury a, 1946

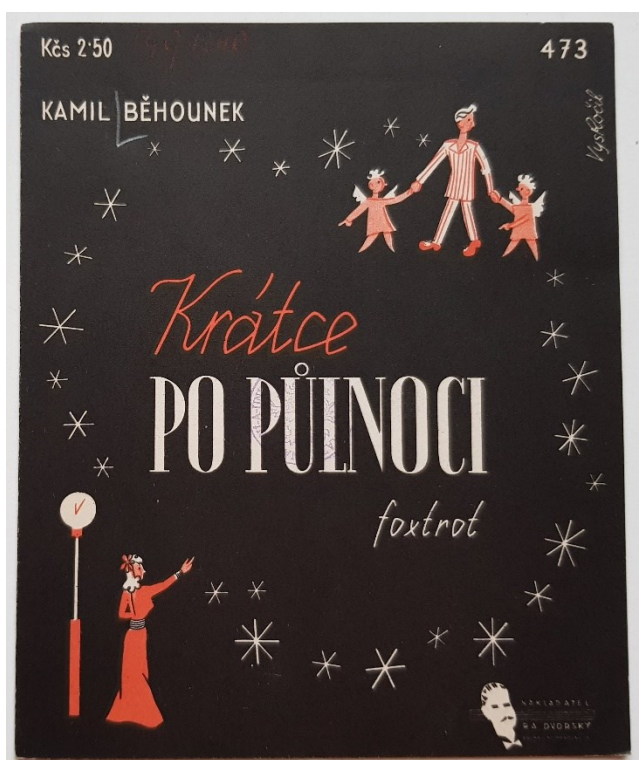
217. Jaroslav Vyskočil, detail signatury b, 1946

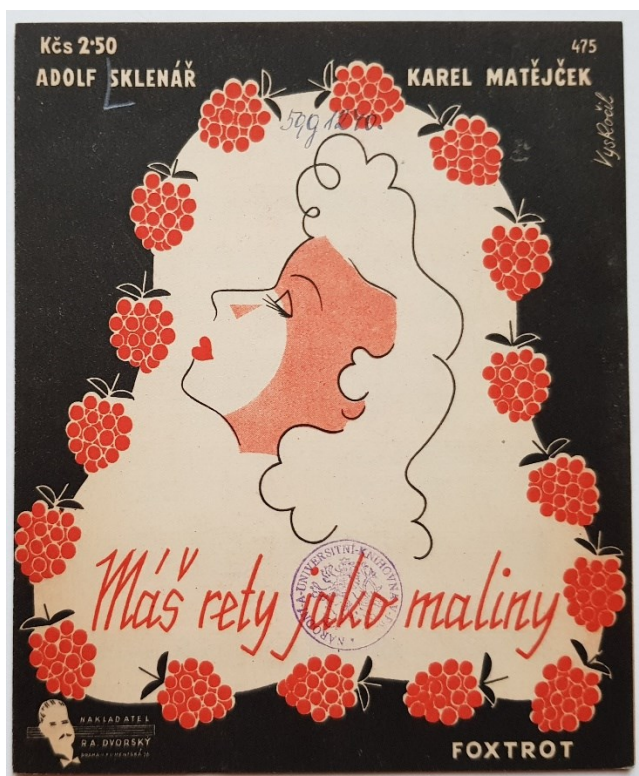
218. Jaroslav Vyskočil, *Je tomu měsíc...*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 470, 59 g 001240

219. Jaroslav Vyskočil, *Musím to zaklepat*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 471, 59 g 001240

220. Jaroslav Vyskočil, *Krátce po půlnoci*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 473, 59 g 001240

221. Jaroslav Vyskočil, *Máš retý jako maliny*, přebal notového záznamu, 1946, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 475, 59 g 001240

222. R. A. Dvorský, *Seznamy* vydaných písní 1941–1946, Národní knihovna České republiky – Národní konzervační fond

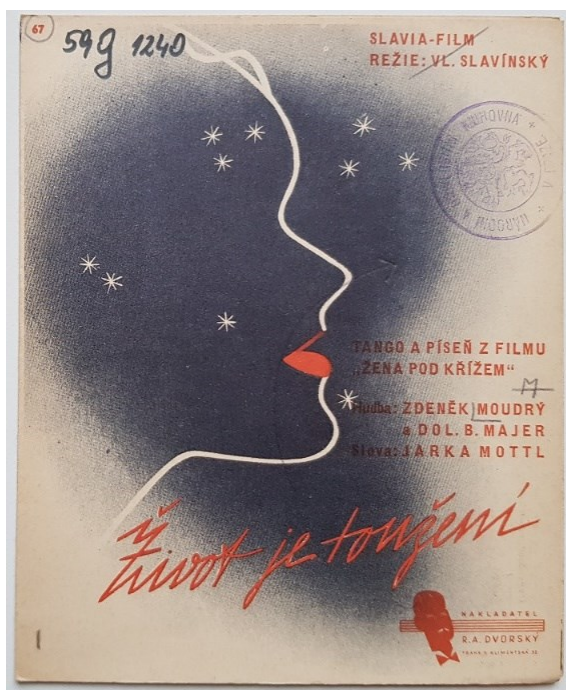

223. Anonym, *Já neříkám tak ani tak*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 65, 59 g 001240

223. Anonym, *Já neříkám tak ani tak*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 65, 59 g 001240

109. Atelier Rotter, *Když to má v manželství klapat*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 62, 59 g 001240

224. Anonym, *Život je toužení*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 67, 59 g 001240

225. Anonym, *Neříkám, že jsem tvá jediná*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 66, 59 g 001240

141. Atelier Rotter, *Kousek modrého nebe*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 56, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

142. Atelier Rotter, *Cigán, když píseň hrá*, přebal notového záznamu, R. A. Dvorský, 1937, 165 x 135 mm, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 57, 59 g 001240. Foto: archiv autorky

224. Anonym, *Život je toužení*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 67, 59 g 001240

225. Anonym, *Neříkám, že jsem tvá jediná*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 66, 59 g 001240

226. Anonym, *Ty jsi hezký*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 132, 59 g 001240

227. Anonym, *Hrály dudy...*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 137, 59 g 001240

228. Anonym, *Bejvalo, bejvalo...*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 140, 59 g 001240

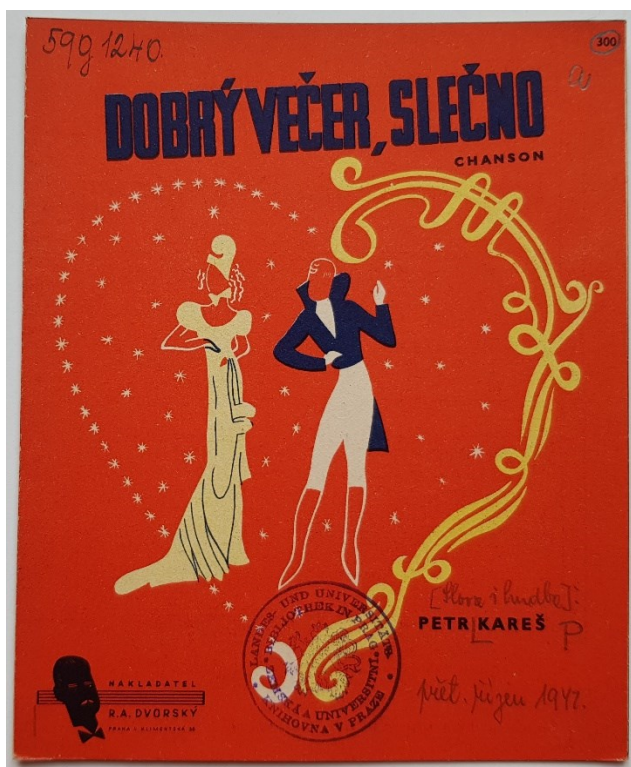
229. Anonym, *Po našem si dáme hrát*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 141, 59 g 001240

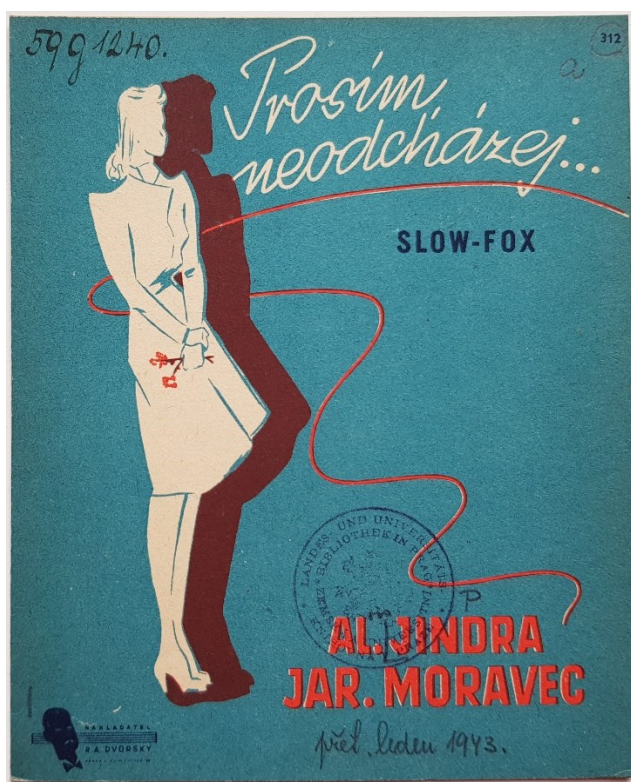
230. Anonym, *Je na západ cesta dlouhá*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R.
A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 184, 59 g 001240

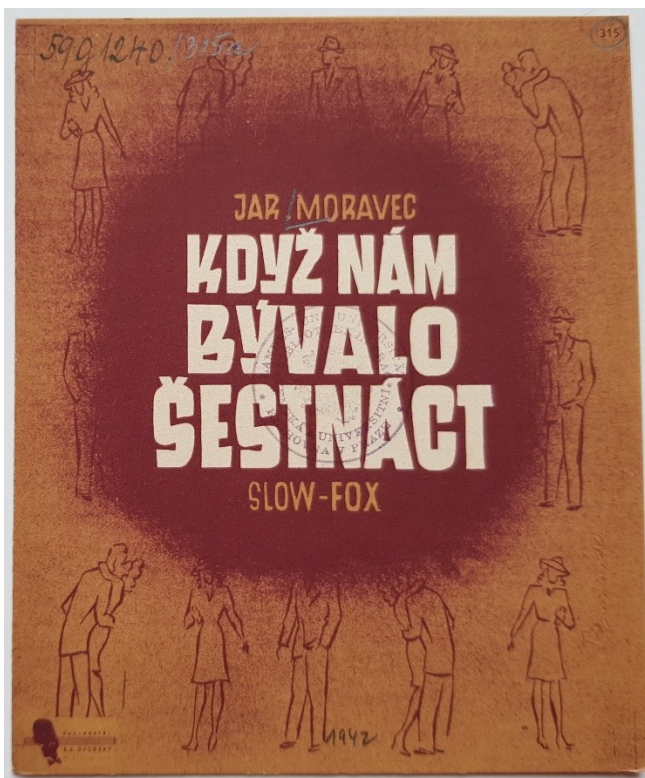
231. Anonym, *Modrooká panenka*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, R. A.
Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 189, 59 g 001240

232. Anonym, *Dobry večer, slečno*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 300, 59 g 001240

233. Anonym, *Prosím, neodcházej...*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 312, 59 g 001240

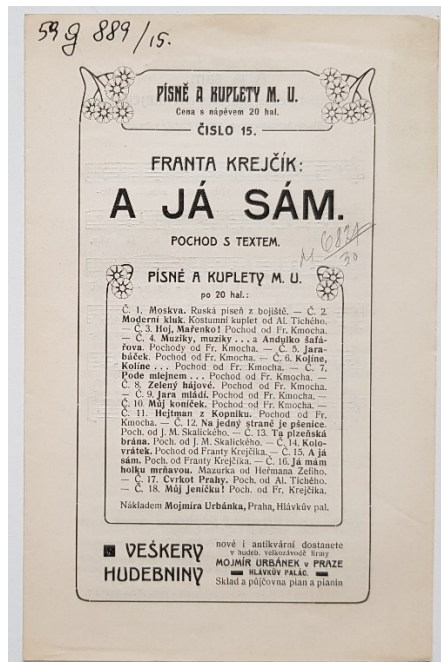
234. Anonym, *Když nám bývalo šestnáct*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 315, 59 g 001240

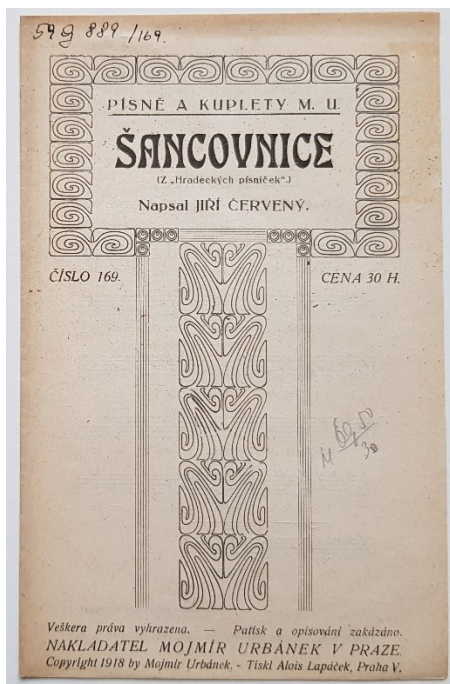
235. Anonym, *Láska se mi vyhýbá*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 336, 59 g 001240

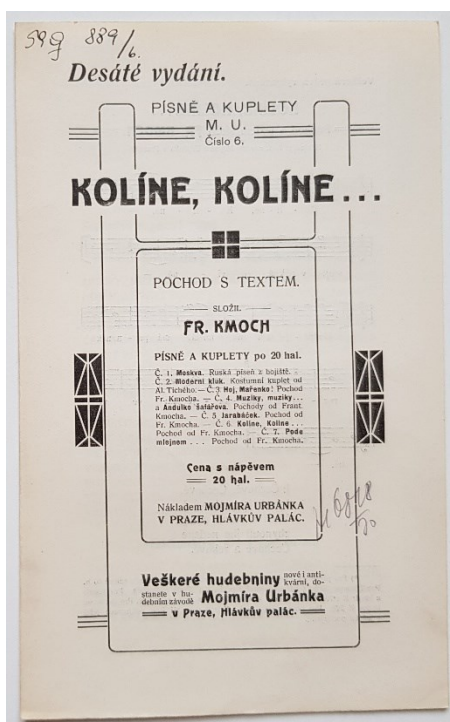
236. Anonym, *Muž jiné ženy*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, R. A. Dvorský, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 340, 59 g 001240

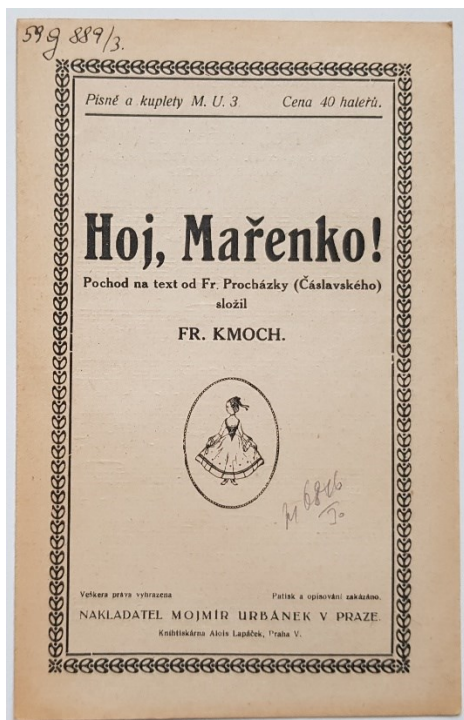
237. Anonym, *A já sám.*, přebal notového záznamu, 1906, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 15, 59 g 889

238. Anonym, *Šancovnice*, přebal notového záznamu, 1918, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 169, 59 g 889

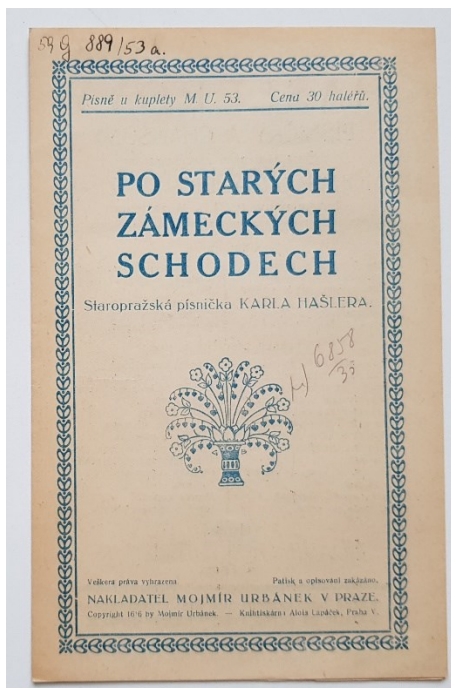
239. Anonym, *Kolíne, Kolíne...*, přebal notového záznamu, 1906, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 6, 59 g 889

240. Anonym, *Hoj, Mařenko!*, přebal notového záznamu, 1906, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 3, 59 g 889

241. Anonym, *Když se pan Fořt Srna oženil*, přebal notového záznamu, 1917, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 144, 59 g 889

242. Anonym, *Po starých zámeckých schodech*, přebal notového záznamu, 1911, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 53 a, 59 g 889

59 g 889/10.

PÍSNĚ A KUPLETY
M. U. č. 10.

CENA S NÁPĚVEM
20 hal.

MŮJ KONÍČEK.

PÍSNĚ A KUPLETY
po 20 h.

POCHOD S TEXTEM
SLOŽIL: **FR. KMOČ**

Č. 1. MOSKVA. Ruská píseň z hrstiže. — Č. 2. MODERNÍ KLUK. Kostumní kuplet od Al. Tichého. — Č. 3. HOJ, MARENKO! Pochod od Frant. Kmocha. — Č. 4. MUŽIKY, MUŽIKY... s ANDULKO ŠAFÁROVA. Pochody od Fr. Kmocha. — Č. 5. JARABÁČEK. Pochod od Fr. Kmocha. Č. 6. KOLINE, KOLINE... Pochod od Frant. Kmocha. — Č. 7. PODE MLEJNEM... Pochod od Fr. Kmocha. Č. 8. ZELENÝ HÁJOVÉ. Pochod od Fr. Kmocha. Č. 9. JARA MLÁDÍ. Pochod od Fr. Kmocha. Č. 10. MŮJ KONÍČEK. Pochod od Fr. Kmocha.

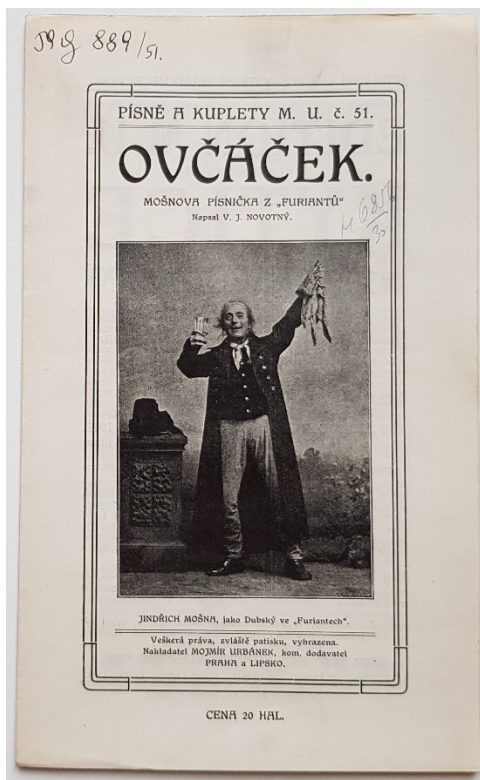
Nakladem
Mojmíra Urbánka,
Praha, Hlávkův palác.

Veškeré hudebniny

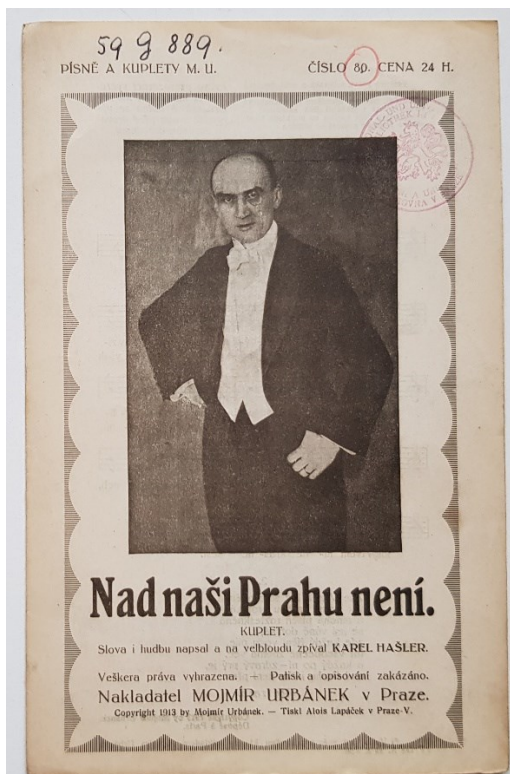
nové i antikvární
dostanete v hu-
debním závodě

MOJMÍRA URBÁNKA
V PRAZE,
HLÁVKOV PALÁC.

243. Anonym, *Můj koníček*, přebal notového záznamu, 1906, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 10, 59 g 889

244. Anonym, *Ovčáček*, přebal notového záznamu, 1911, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 51, 59 g 889

245. Anonym, *Nad naši Prahu není.*, přebal notového záznamu, 1913, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 80, 59 g 889

246. Anonym, *Proč je na nebi ten měsíček.*, přebal notového záznamu, 1914, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 102, 59 g 889

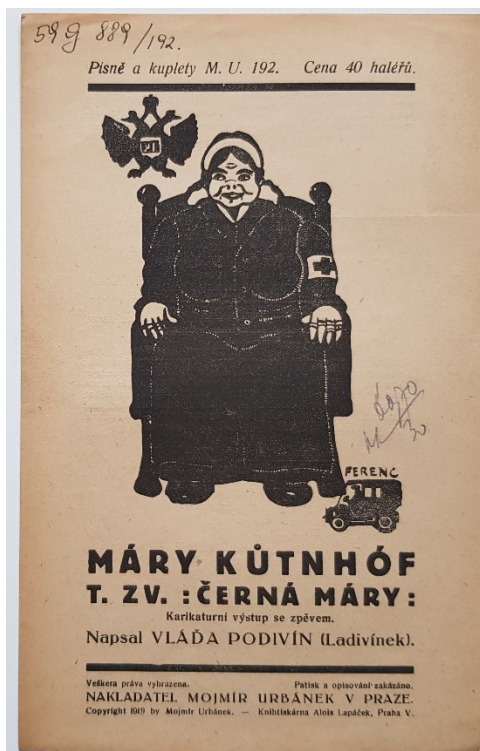
247. Anonym, *Praho, jak mám tě rád..!*, přebal notového záznamu, 1916, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 124, 59 g 889

248. Ferenc Futurista, *Ketasovo pokání*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 178, 59 g 889

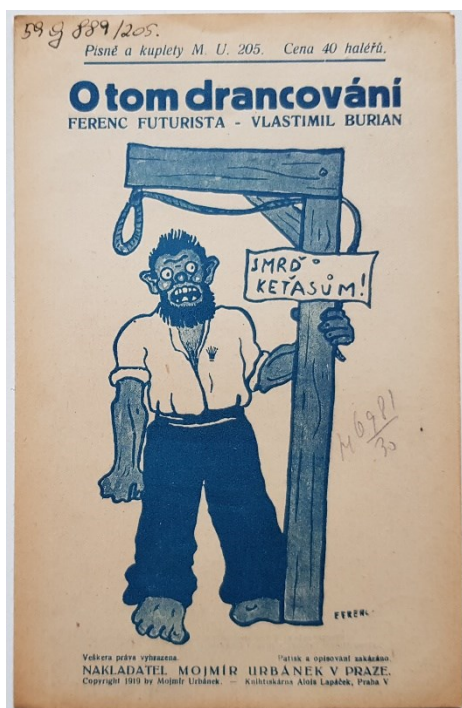
249. Ferenc Futurista, *„Čerstvá mírová“*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 179, 59 g 889

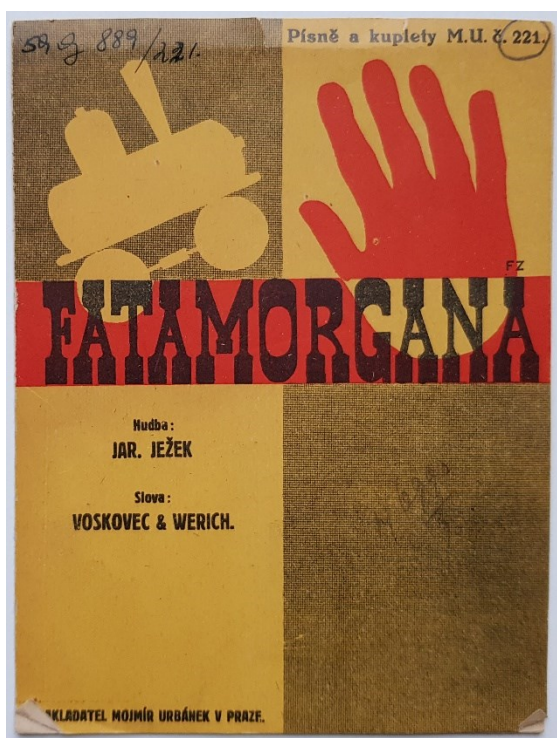
250. Ferenc Futurista, *Máry Kútnhóf, t. zv.: Černá Máry*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 192, 59 g 889

251. Ferenc Futurista, *Píseň starého mládence*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 196, 59 g 889

252. Ferenc Futurista, *O tom drancování*, přebal notového záznamu, 1919, 210 x 130 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 205, 59 g 889

253. František Zelenka, *Fata morgana*, přebal notového záznamu, 1929, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 221, 59 g 889

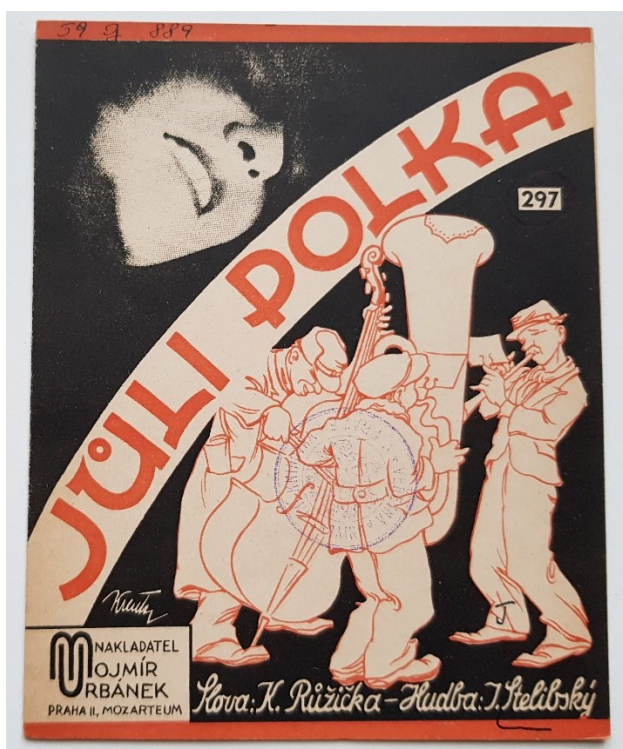
254. František Zelenka, *Fata Morgana*, 1929, plakát, barevná litografie, 63 x 95 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 5116

255. František Zelenka, *Fata Morgana*, 1929, obálka divadelního programu, 235 x 155 mm

256. Jan Kreutz, *Já tady nebudu*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 293, 59 g 889

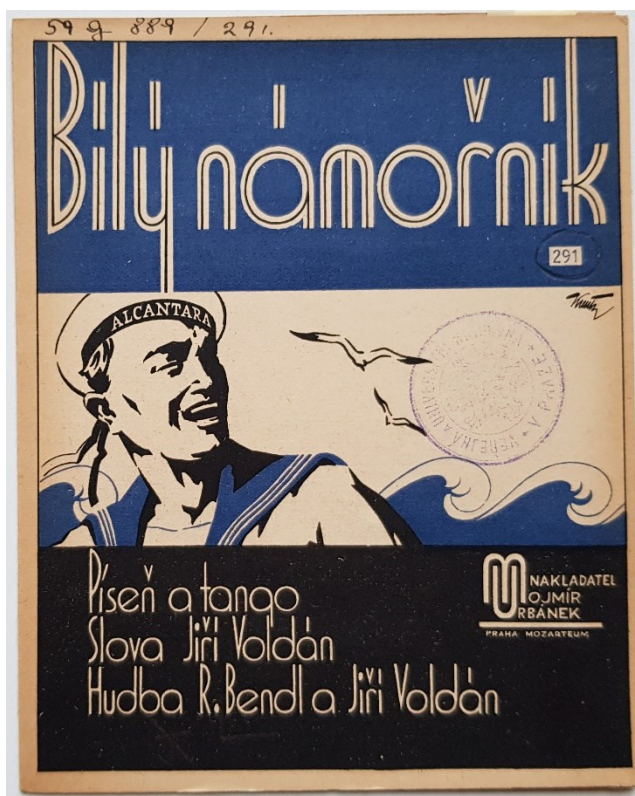
257. Jan Kreutz, *Jůli polka*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 297, 59 g 889

258. Jan Kreutz, *Počívám jarný vetník*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 302, 59 g 889

259. Jan Kreutz, *Nevěř děvčátko*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 301, 59 g 889

260. Jan Kreutz, *Bílý námořník*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 301, 59 g 889

261. Jan Kreutz, *Prečo v srdci skrývaš*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 299, 59 g 889

262. Jan Kreutz, *Tulácké srdce*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 311, 59 g 889

263. Jan Kreutz, *Nazdar, sluníčko!*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 319, 59 g 889

264. Jan Kreutz, *Za větrem*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 330, 59 g 889

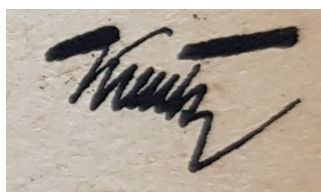
265. Jan Kreutz, *Vesele, jen vesele!*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 346 b, 59 g 889

266. Jan Kreutz, *Při nic za nic...*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 348, 59 g 889

267. Jan Kreutz, *Ždiaranka*, olej, 1938, 78 x 59 cm, Dorotheum Praha

268. Jan Kreutz, signatura notového přebalu

269. František Voborský, Pepina Rejholcová: Cesty k síle a kráse, 1933

270. František Voborský, Móricek šušká, 1942

271. František Voborský, *Píchám, píchám*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 365, 59 g 889

272. František Voborský, *Hvězdička štěstí nám zapadá*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 367, 59 g 889

273. František Voborský, *Já si snad zoufám*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 371, 59 g 889

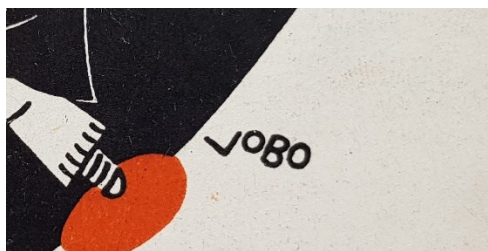
274. František Voborský, *Kykyryký*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 364, 59 g 889

275. František Voborský, *Co můžeš, udělej dneska*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 366, 59 g 889

276. František Voborský, *Režný pytlík ovsa*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 256, 59 g 889

277. František Voborský, signatura notového přebalu

278. VN, signatura notového přebalu

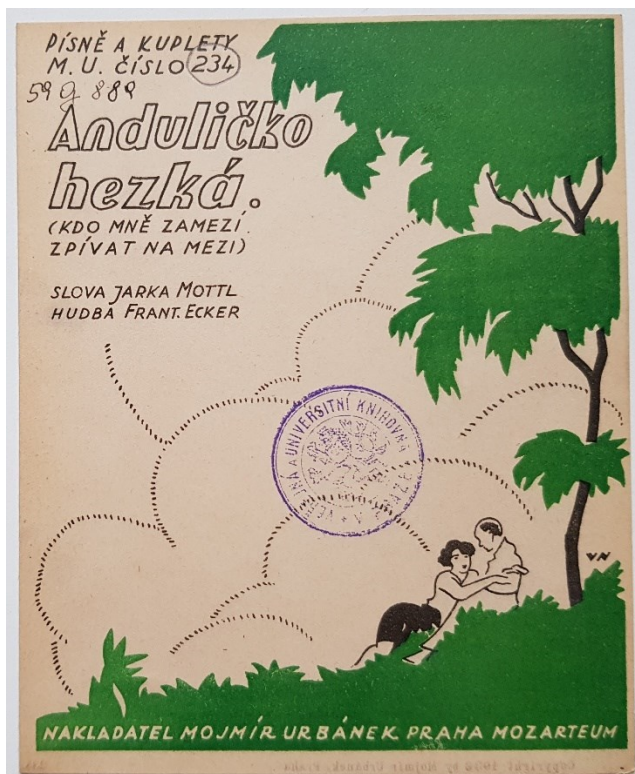
279. VN, *Moje Máry*, přebal notového záznamu, 1931, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 223, 59 g 889

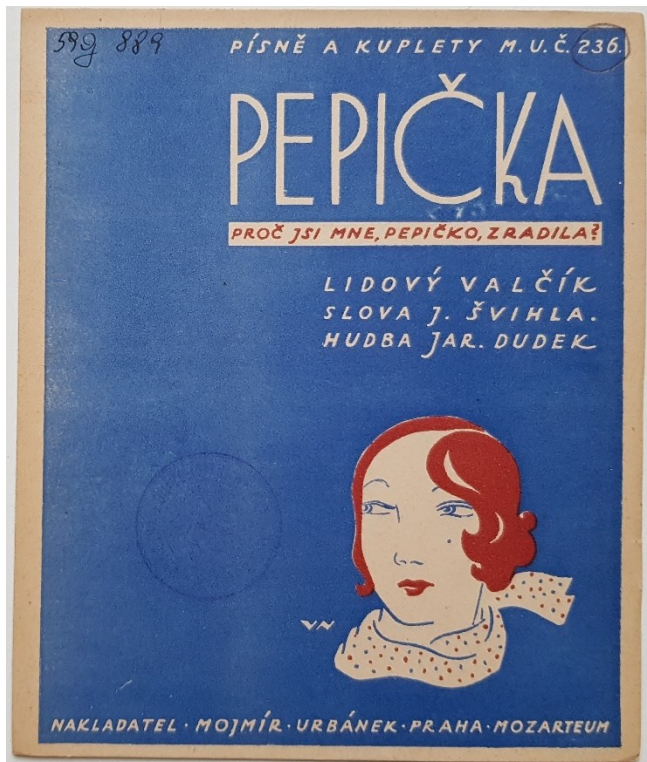
280. VN, *Píseň o krizi*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 231, 59 g 889

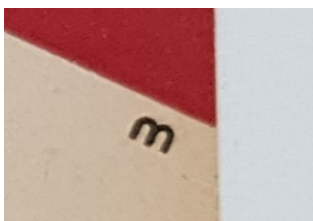
281. VN, *ta naše Madla*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 232, 59 g 889

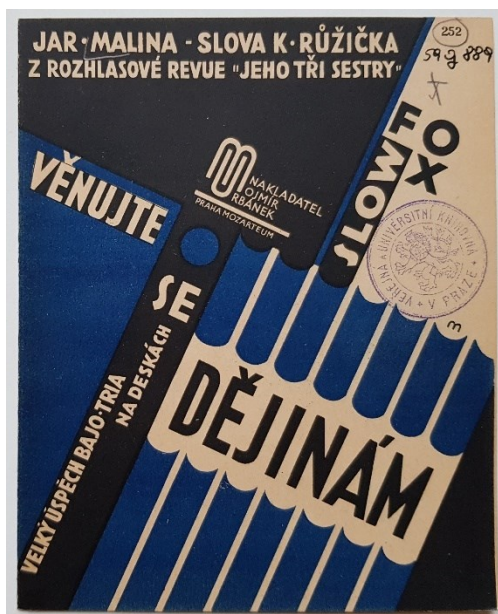
282. VN, *Anduličko hezká.*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 234, 59 g 889

283. VN, *Pepička*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 236, 59 g 889

284. m, signatura notového přebalu

285. m, *Věnujte se dějinám*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 252, 59 g 889

286. m, *V dáli na bílém rozcestí*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 262, 59 g 889

287. m, *Do tvých malých ruček*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 255, 59 g 889

288. m, *Walz o jaru*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 259, 59 g 889

289. m, *Vieš, čo ma trápí*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 286, 59 g 889

290. m, *Až všechno tě zradí*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 289, 59 g 889

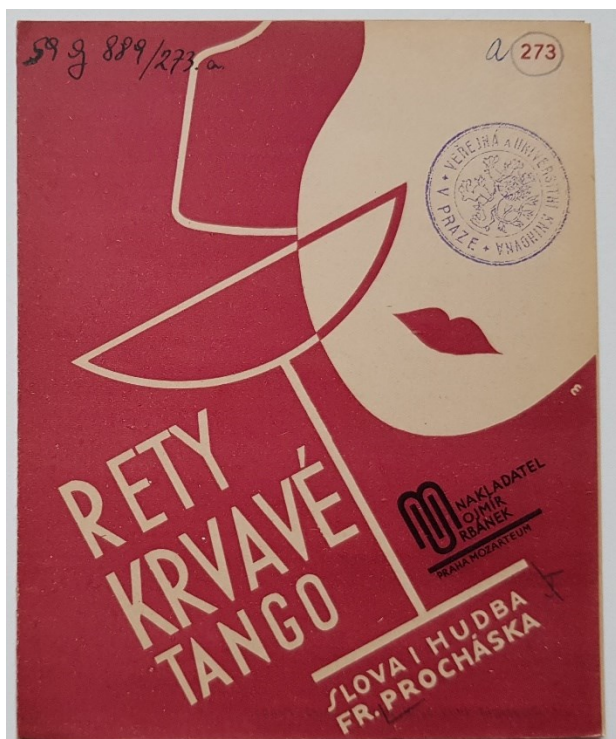
291. m, *Žena láskou vždy nasytí*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 261, 59 g 889

292. m, *Nikdo se neptá, co srdce šeptá*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 288, 59 g 889

293. m, *Dita*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 266, 59 g 889

294. m, *Rety krvavé*, přebal notového záznamu, 1933, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 273, 59 g 889

295. bureš, *S Bohem, mé štěstí*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 310, 59 g 889

296. bureš, *Señorito, až se setmí*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 373, 59 g 889

297. bureš, *Vše, o čem se může zdát*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 362, 59 g 889

298. bureš, *Hledám štěstí*, přebal notového záznamu, 1938, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 454, 59 g 889

299. bureš, *Dejte si radit*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 483, 59 g 889

300. bureš, *když s tebou jsem tak sám*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 316, 59 g 889

301. bureš, *Dva kohouti na jednom smetišti*, přebal notového záznamu, 1935, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 317, 59 g 889

302. bureš, *O ženách, mé štěstí*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 334, 59 g 889

303. bureš, *Tvá ústa malá*, přebal notového záznamu, 1936, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 326 a, 59 g 889

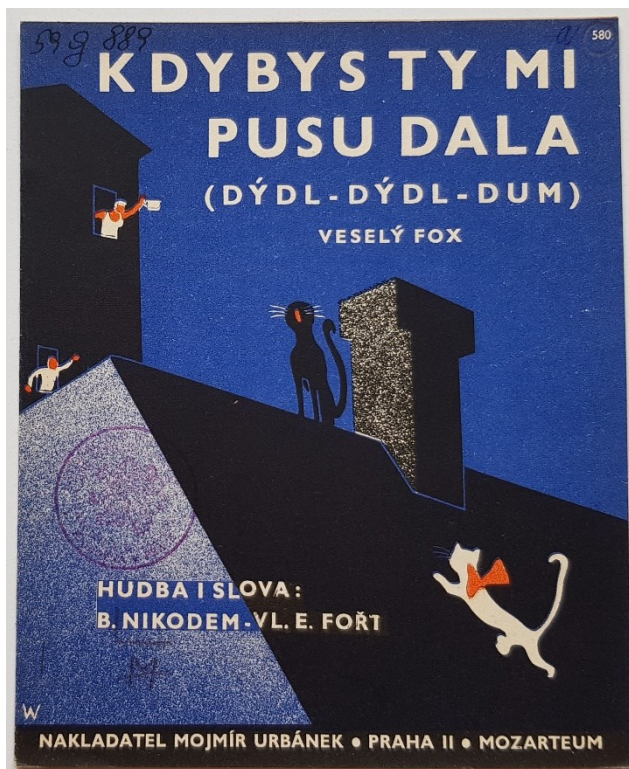
304. bureš, *Neposeda Bob*, přebal notového záznamu, 1937, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 394, 59 g 889

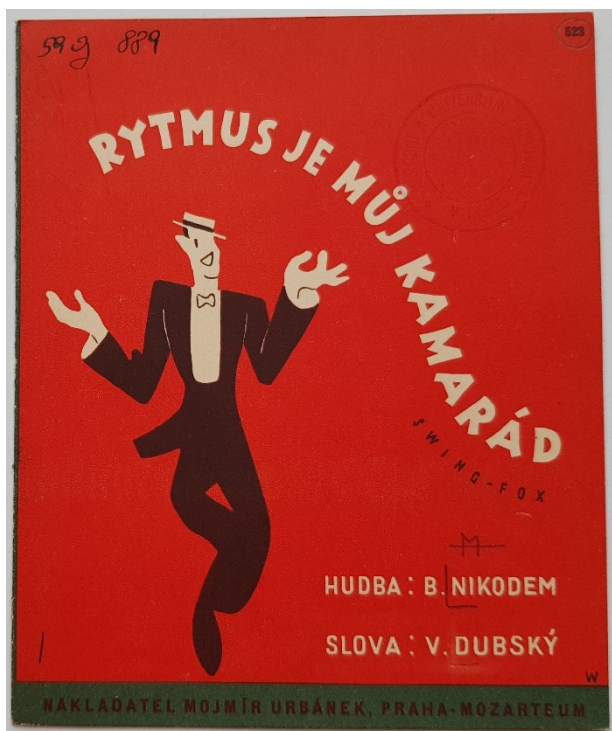
305. bureš, *Vám, letci, Vám*, přebal notového záznamu, 1934, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 281, 59 g 889

306. J. W., *Už nikdy víc milovat nebudu*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 510, 59 g 889

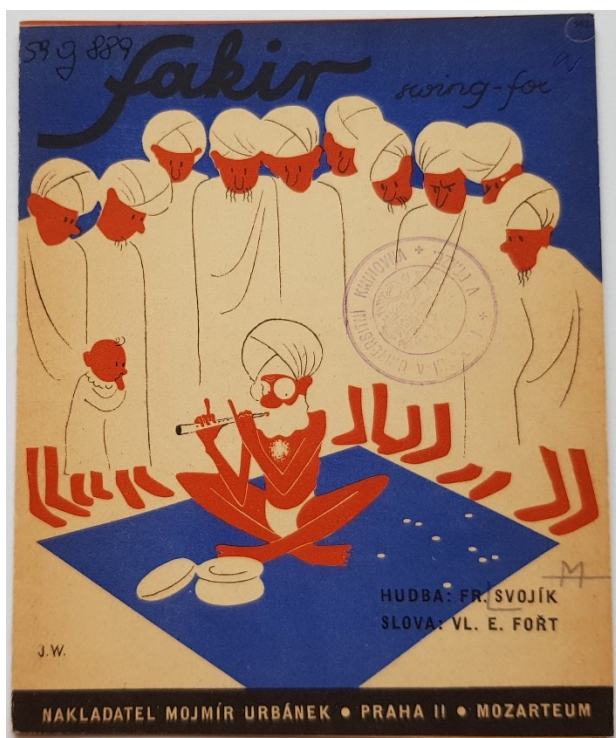
307. W, *Kdybys ty mi pusu dala*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 580, 59 g 889

308. W, *Rytmus je můj kamarád*, přebal notového záznamu, 1939, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 523, 59 g 889

309. W, *Chyťte brouka*, přebal notového záznamu, 1940, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 527, 59 g 889

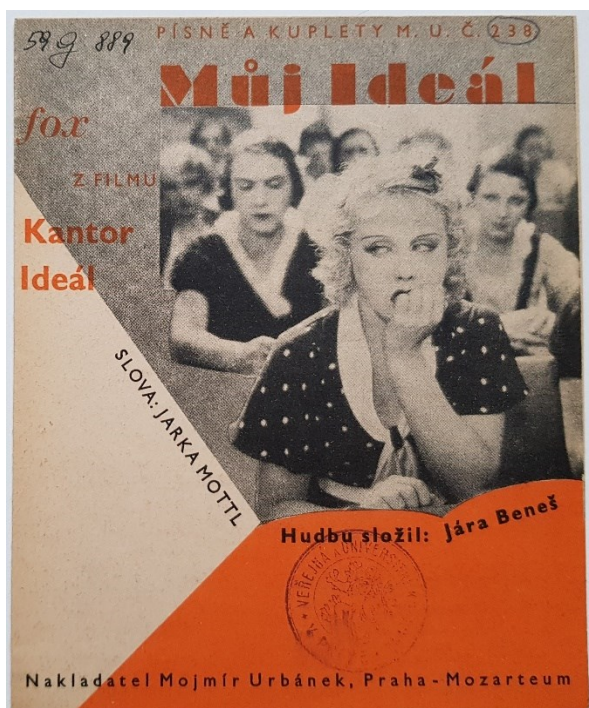
310. J.W., *Fakír*, přebal notového záznamu, 1940, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 542, 59 g 889

311. W, *Špatný trumpetista*, přebal notového záznamu, 1941, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 591, 59 g 889

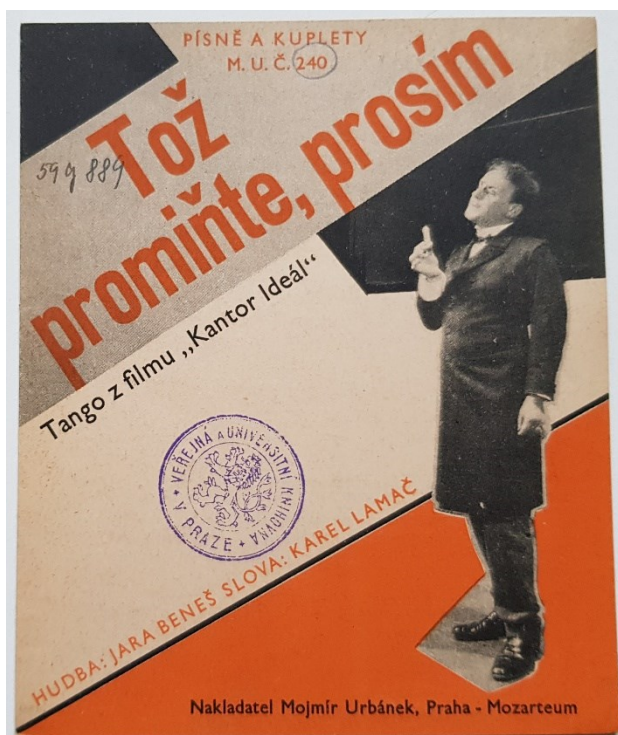
312. W, *Páv a bába*, přebal notového záznamu, 1942, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 633, 59 g 889

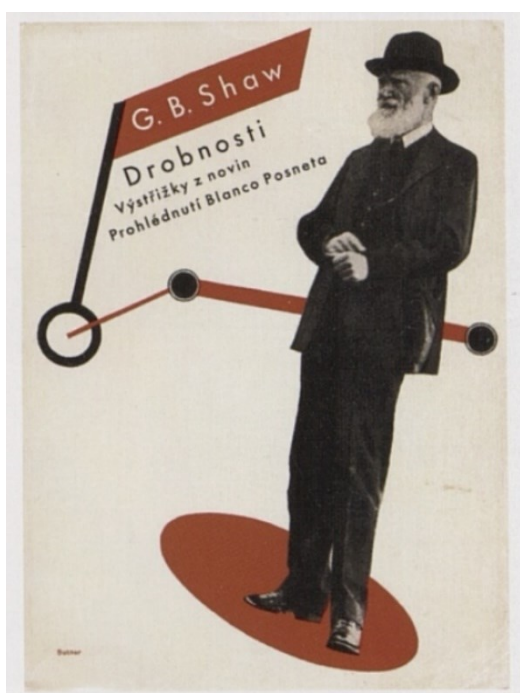
313. Anonym, *Můj ideál*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 238, 59 g 889

314. Anonym, *Jarní píseň*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmir Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 239, 59 g 889

315. Anonym, *Tož promiňte, prosím*, přebal notového záznamu, 1932, 165 x 135 mm, Mojmír Urbánek, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 240, 59 g 889

316. Ladislav Sutnar, *G. B. Shaw, Drobnosti, výstřižky u novin*, obálka, 1933

317. František Karel Loukotka, *Nová hra pro děti*, 1918

318. František Karel Loukotka, *Když jsem se rošoup*, přebal notového záznamu, 1922, 190 x 132 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 2, 59 g 294

319. František Karel Loukotka, signatura notového záznamu

320. František Karel Loukotka, *V té Žižkovské republice...*, přebal notového záznamu, 1922, 190 x 132 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 3, 59 g 294

321. František Karel Loukotka, *Ta naše Kačka*, přebal notového záznamu, 1922, 190 x 132 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 5, 59 g 294

322. František Karel Loukotka, *Ovčáček*, přebal notového záznamu, 1922, 190 x 132 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 11, 59 g 294

323. František Voborský, *Já mám holku novou Pepku Rejholcovou*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 86, 59 g 294

324. František Voborský, *Když jsem šel z hub, ztratil jsem zub*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 88, 59 g 294

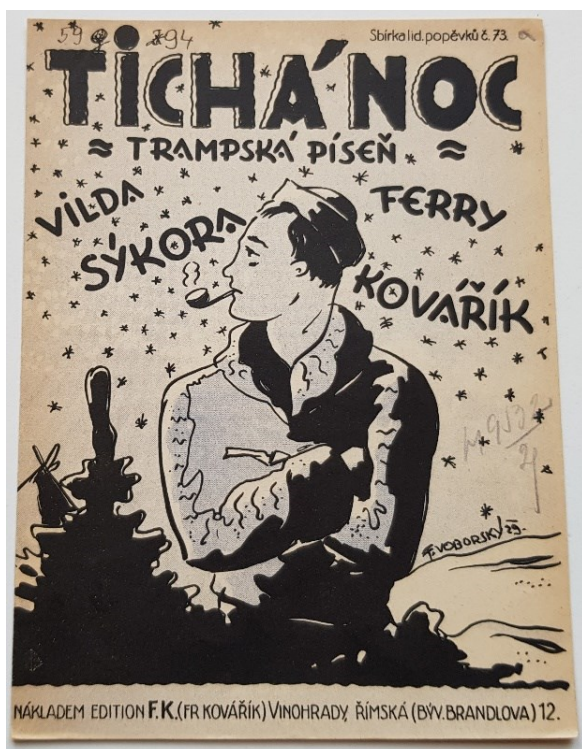
325. František Voborský, *Volova láska*, přebal notového záznamu, 1927, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 55, 59 g 294

326. František Voborský, *Kozí marnivost*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 61, 59 g 294

327. František Voborský, *Až mě budou muzikanti poslední už hrát*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 70, 59 g 294

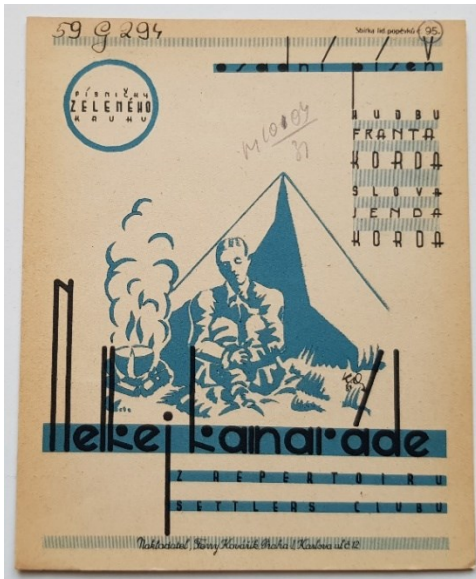
328. František Voborský, *Tichá noc*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 73, 59 g 294

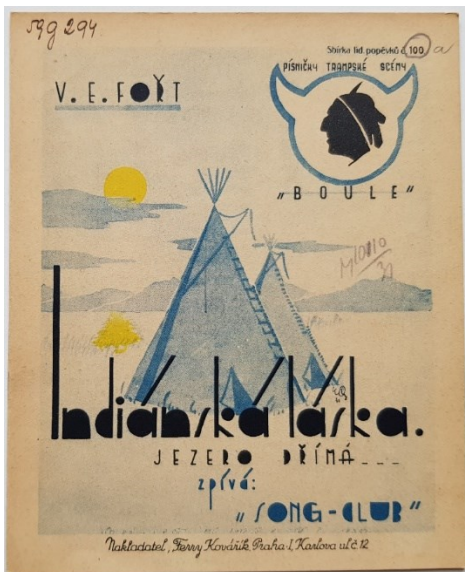
329. Jenda Korda, *Pojď dívko s námi*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 89, 59 g 294

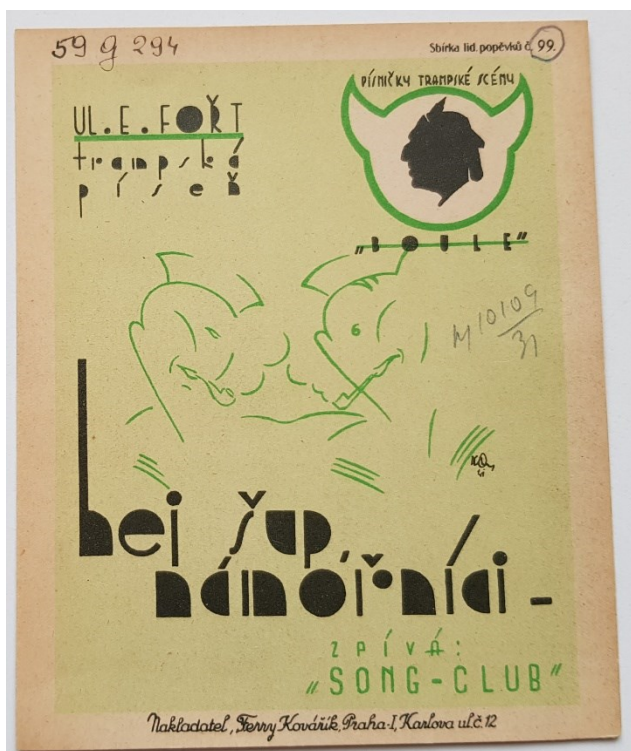
330. Jenda Korda, signatura notového záznamu

331. Jenda Korda, *Nelkej kamaráde*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 95, 59 g 294

332. Jenda Korda, *Indiánská láska*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 100, 59 g 294

333. Jenda Korda, *Hej šup námořníci*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 99, 59 g 294

334. Jenda Korda, *Tulácká, slunéčko zlaté*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 101, 59 g 294

335. František Kárník, *Cikánka*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 106, 59 g 294

336. František Kárník, *Tys falešná*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jaroslav Stožický, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 154, 59 g 884

337. František Kárník, *Já přijdu za tebou*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 119, 59 g 294

338. František Kárník, signatura notového záznamu

339. František Kárník, *Frajerka v tom našem sadečku*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 132, 59 g 294

340. František Kárník, *Co mám to dám*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 450, 59 g 294

341. Erich Kaizr, *Nejhezčí tango*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 487, 59 g 294

342. Erich Kaizr, *Maminko, já chci miminko*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 488, 59 g 294

343. Erich Kaizr, *Mámo, já chci sokola...*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 475, 59 g 294

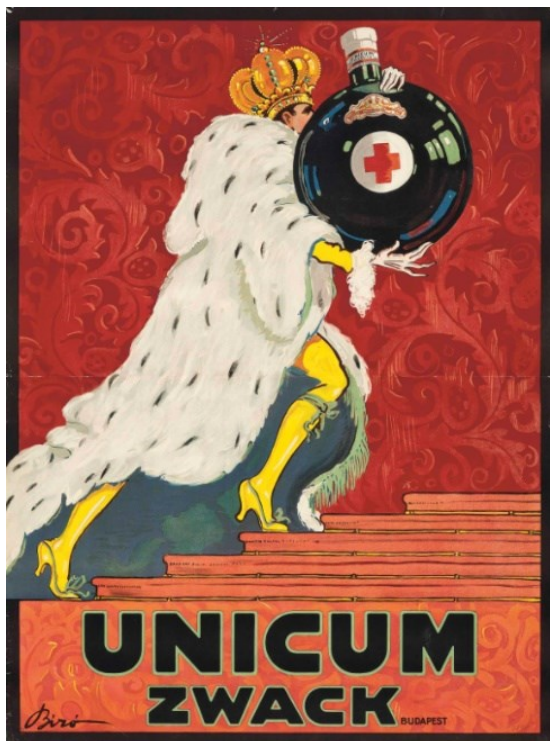
344. Erich Kaizr, *Ráno, raničko..*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 476, 59 g 294

345. Erich Kaizr, *Když se štěstí ztratí...*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 478, 59 g 294

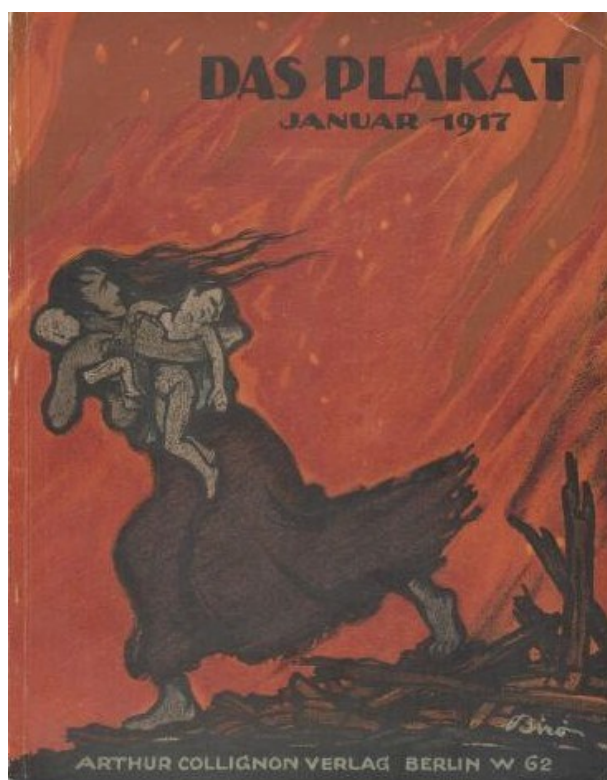
346. Mihály Biró, *Május 1, 1919*, 1919, plakát, litografie, 126 x 95 cm, Muzeum moderního umění v New Yorku, č. objektu 137.2010

347. Mihály Biró, *Unicum Zwack*, 1918, plakát, litografie, 124 x 92 cm

348. Mihály Biró, *Palma*, 1923–1924, plakát, litografie, 124 x 92 cm

349. Mihály Biró, *Das plakát, Januar 1917*, 1917

350. Mihály Biró, *III. Wiener Internationale Messe*, 1922, plakát, litografie

351. Mihály Biró, *Abadie*, 1923–1924, plakát, litografie, 125.5 x 186.9 cm, Muzeum moderního umění v New Yorku, č. objektu 138.2010

352. Mihály Biró, *Zůstaň se mnou chvíli*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 436, 59 g 294

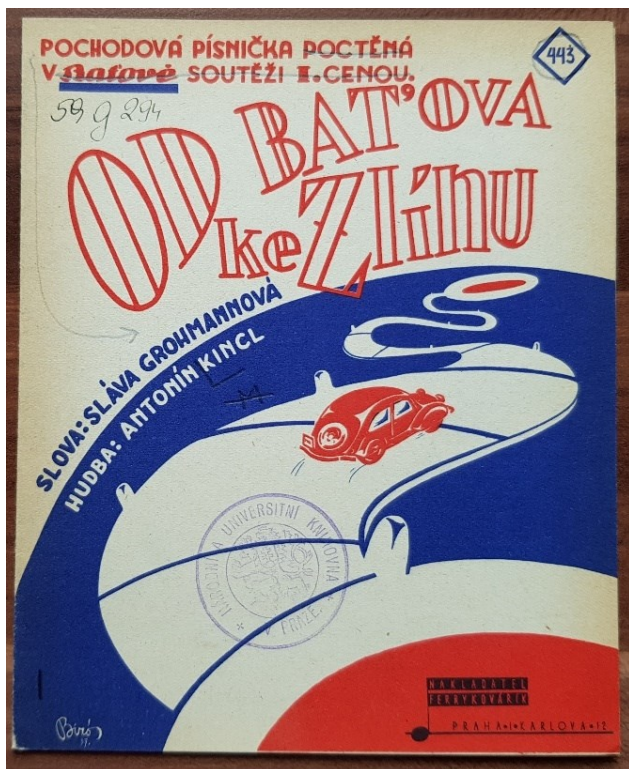
353. Mihály Biró, *Když mě má holčička nechce mít ráda...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 4441, 59 g 294

354. Mihály Biró, *Nad modrou Vltavou*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 439, 59 g 294

355. Mihály Biró, *Bílý den se k spánku kloní*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 440, 59 g 294

356. Mihály Biró, *Od Baťova ke Zlínu*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 443, 59 g 294

357. Mihály Biró, *Stačí se no nebe dívat!*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 444, 59 g 294

358. Mihály Biró, *Zahraj nám kapelo...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 448, 59 g 294

359. Mihály Biró, *Až pojedu k muzice...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 447, 59 g 294

360. Mihály Biró, *Koupím ti pejska*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Grando, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 103 a, 59 g 1085

361. bureš, *O Vás jen snít chci já*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 162, 59 g 294

362. bureš, *Zelená se, zelená...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 410, 59 g 294

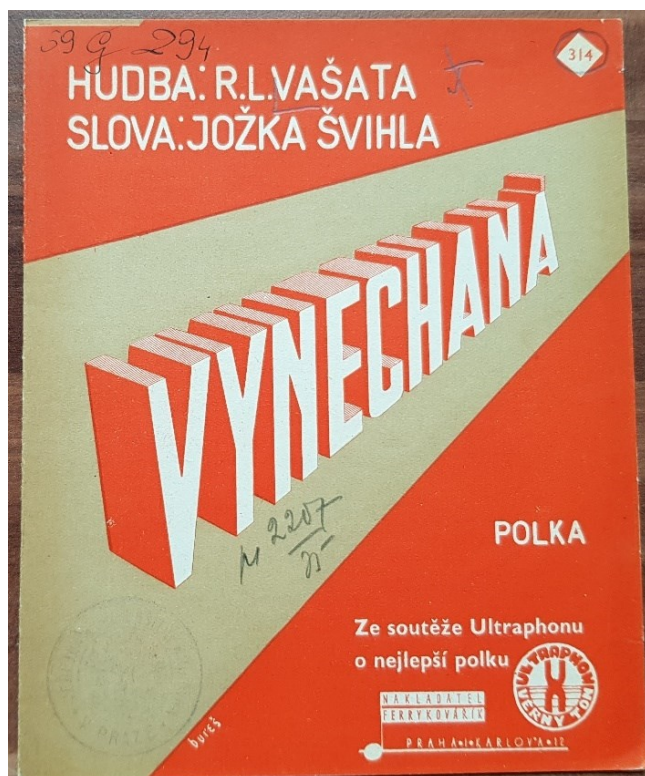
363. bureš, *Pod našima okny*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 411, 59 g 294

364. bureš, *Tu mně vždy zpívala moje máma*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 163, 59 g 294

365. bureš, *S Bohem, přátelé*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 297, 59 g 294

366. bureš, *Vynechaná*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 314, 59 g 294

367. bureš, *Má lásko vzdálená...*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 316, 59 g 294

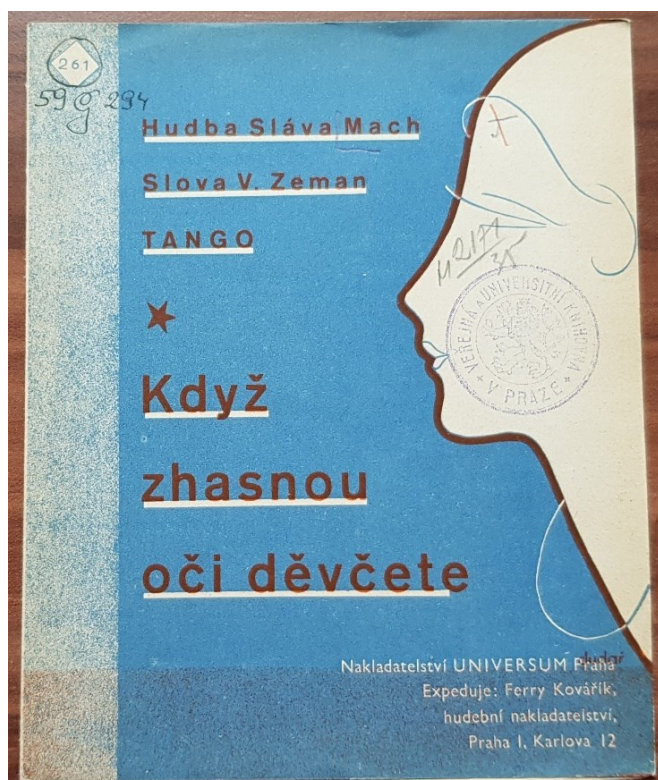
368. bureš, *Žizeň velkou mám*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 522, 59 g 294

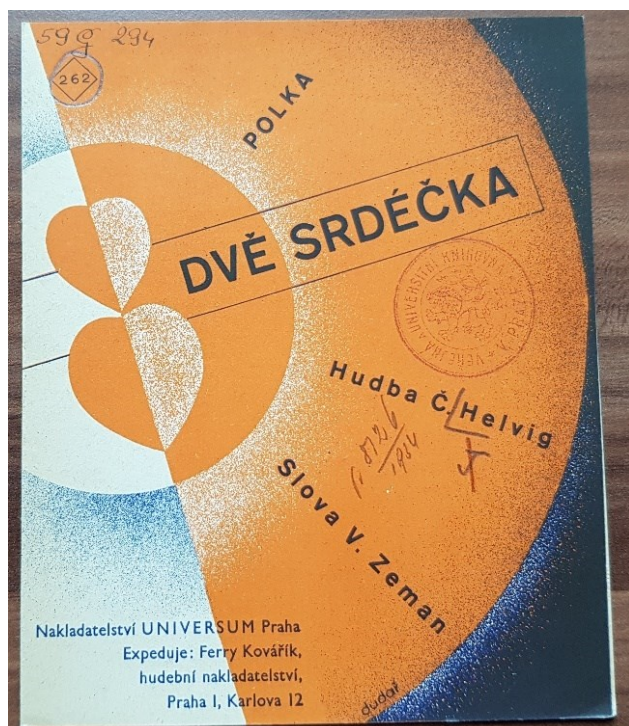
369. dudař, *Šoféři, šoféři*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 129, 59 g 294

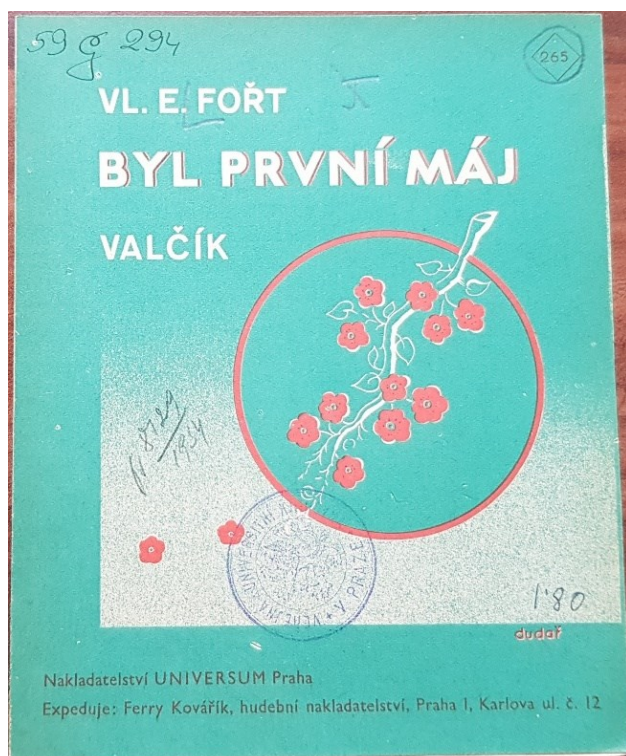
370. **dudař**, *Ty jsi mi slíbila*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 299, 59 g 294

371. **dudař**, *Když zhasnou oči děvčete*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 261, 59 g 294

372. **dudař**, *Dvě srdéčka*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 262, 59 g 294

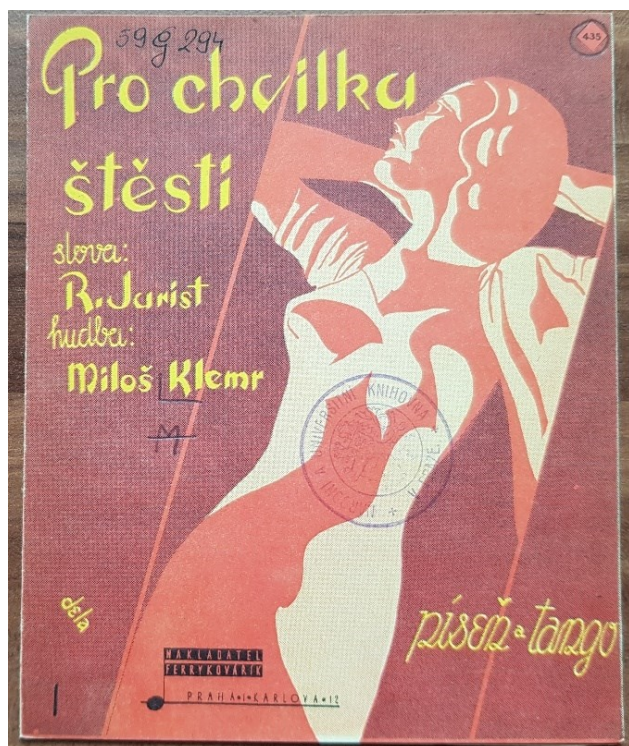
373. **dudař**, *Byl první máj*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 265, 59 g 294

374. Dela, *Carmella*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 104, 59 g 294

375. Dela, *Lilian*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 134, 59 g 294

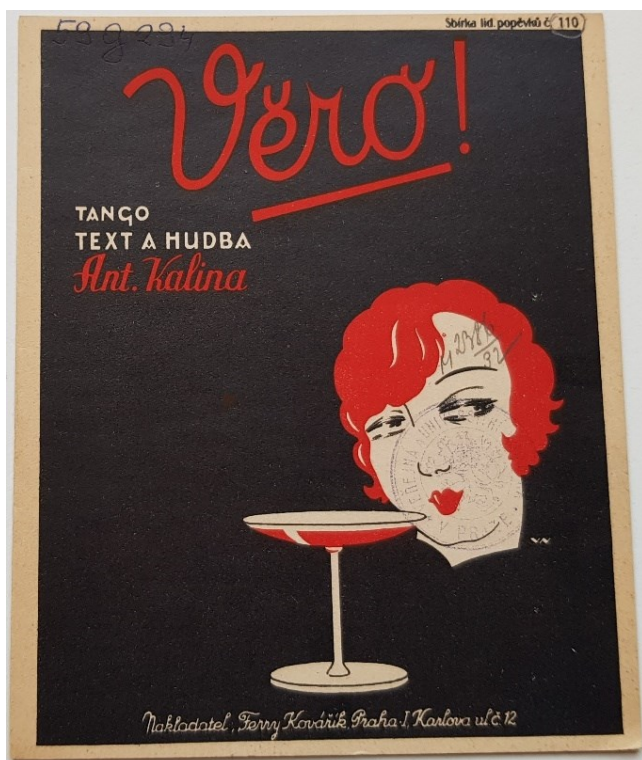
376. Dela, *Pro chvílku štěstí*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 435, 59 g 294

377. VN, *Písnička Věnu*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 80, 59 g 294

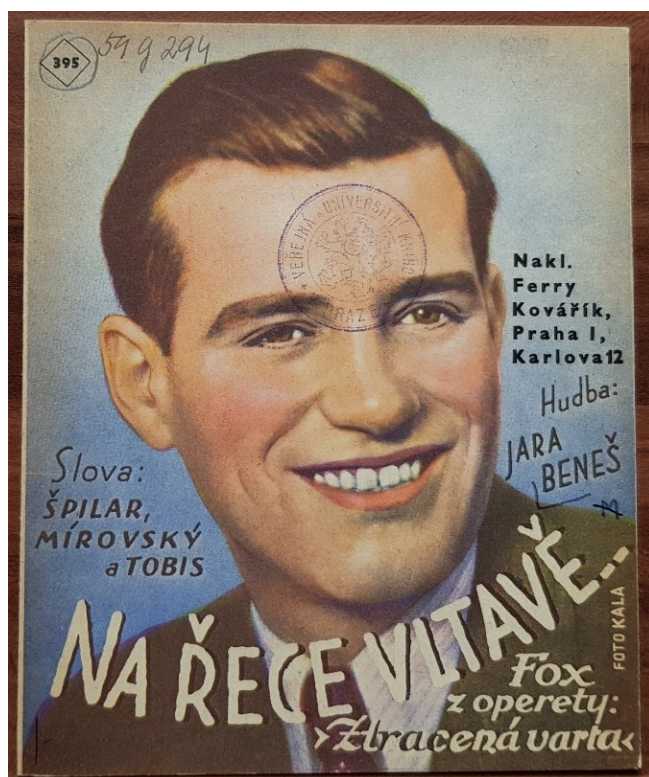
378. VN, *Vzpomenem, vzpomenem, vzpomenem...*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 81, 59 g 294

379. VN, *Věro!*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 110, 59 g 294

380. Foto Balcar, *Za úsměv jediný*, přebal notového záznamu, 1944, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 626, 59 g 294

381. Foto Kala, *Na řece Vltavě*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 395, 59 g 294

382. Foto Ströminger, *Kalná voda*, přebal notového záznamu, 1944, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 643, 59 g 294

383. Foto Ströminger, *Všichni mládenci tancují*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 398, 59 g 294

384. Foto Balzar, *Valčík štěstí*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 278, 59 g 294

385. Foto Kala, *usmívej se, usmívej...*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 487, 59 g 294

386. Foto Frič a Rubáš, *Tak už to ve světě bývá...*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 329, 59 g 294

387. Foto Vlasák, *Ten, kdo pije rád*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 491, 59 g 294

388. Foto Petrůj, *Přijde jaro...*, přebal notového záznamu, 1936, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 376, 59 g 294

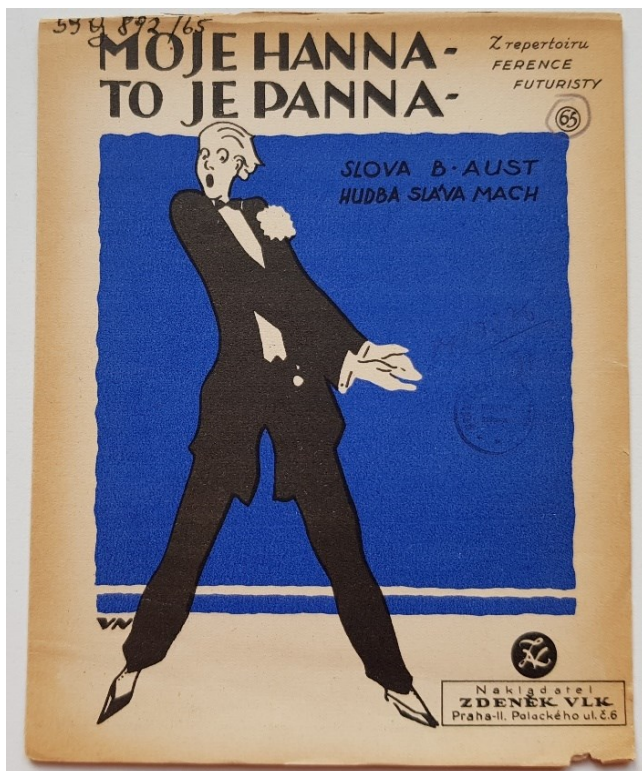
389. Foto Grubnerová-Mahlerová, *Láska je jak motýl*, přebal notového záznamu, 1936, 170 x 135 mm, Ferry Kovařík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 377, 59 g 294

390. VN, *Když jsem v světě sám*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 21, 59 g 892

391. VN, *Stará dej sem gramofon, naučím tě black bottom*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 41, 59 g 892

392. VN, *Moje Hanna – to je panna*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 65, 59 g 892

393. VN, *Přijď zítra zas...*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 308, 59 g 887

394. VN, *Proto jsem si namluvila vdovce*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 50, 59 g 892

395. VN, *Katy sundej šaty!*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 51, 59 g 892

396. VN, *Dívko hezká*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna v.w.,
Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 70, 59 g 287

397. VN, *Cigánská balada*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, John Gollwell,
Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 118, 59 g 281

398. VN, *V očích mámivých zřel jsem hřích...*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 47, 59 g 892

399. VN, *Máňa okatá*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 81, 59 g 281

400. VN, *Mařenko, ty má milá*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 113, 59 g 892

401. Roger De Valerio, *Bright eyes*, přebal notového záznamu, 1920, Editions Francis Salabert

402. VN, *Každá holka není k máni*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 22, 59 g 287

403. VN, *To se to nalejvá*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 223, 59 g 281

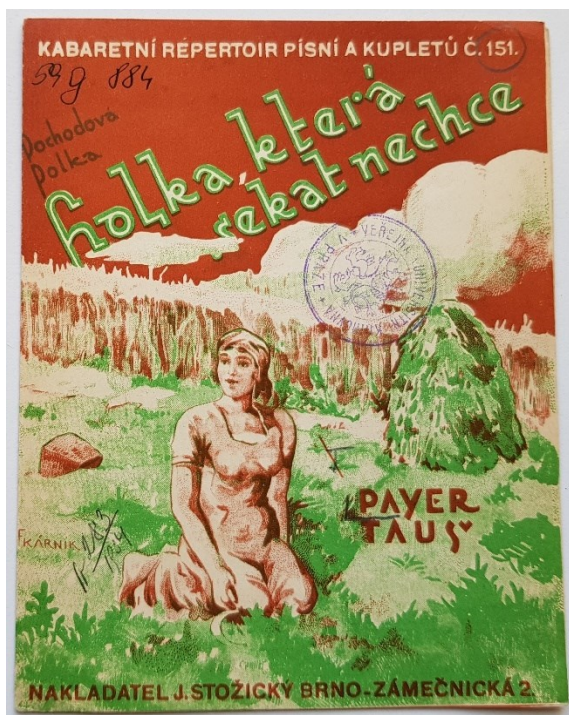
404. Roger De Valerio, *Raymonde, Trois jeunes filles nues*, přebal notového záznamu, 1929, Editions Francis Salabert

405. VN, *Sluníčko už za horama usíná*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 69, 59 g 287

406. Emil Weiss, *Pyjama redoute*, plakát, 1928

407. František Kárník, *Holka, která nechce sekat*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jaroslav Stožický, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 151, 59 g 884

408. František Kárník, *Pytlácká smůla*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jaroslav Stožický, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 153, 59 g 884

409. František Kárník, *Až bude ženská milice*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jaroslav Stožický, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 150, 59 g 884

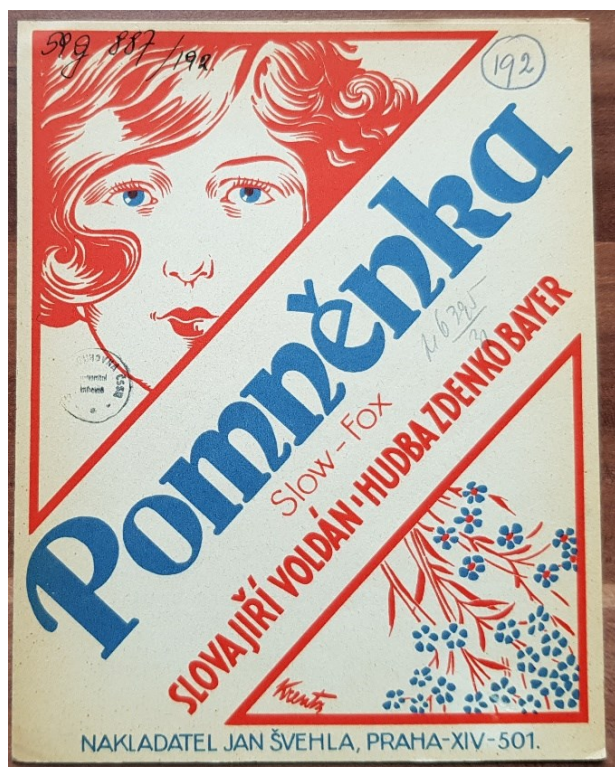
410. František Kárník, *Od Bílé Hory táhnou dragouni*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 196, 59 g 892

411. František Kárník, *Marná vzpomínka*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 202, 59 g 892

412. Jan Kreutz, *Když spatřím Freda*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 149, 59 g 281

413. Jan Kreutz, *Pomněnka*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 192, 59 g 887

414. Jan Kreutz, *Hop hej...*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 200, 59 g 281

415. Jan Kreutz, *Zahrej tu píseň svou...*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, John Gollwell, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 335, 59 g 892

416. František Voborský, *Já mám ráda šoféra*, přebal notového záznamu, 1935, 170 x 135 mm, Grando, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 17, 59 g 1085

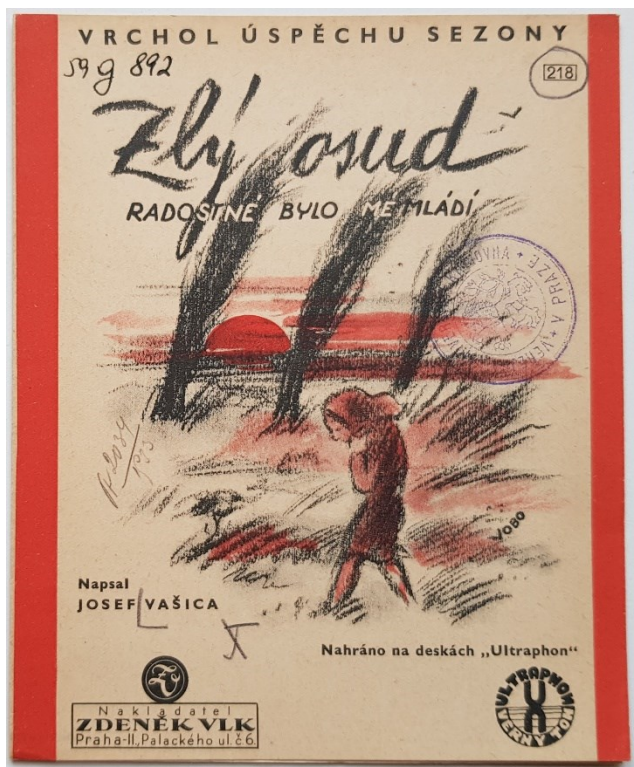
417. František Voborský, *Já mám ráda šoféra*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 159, 59 g 892

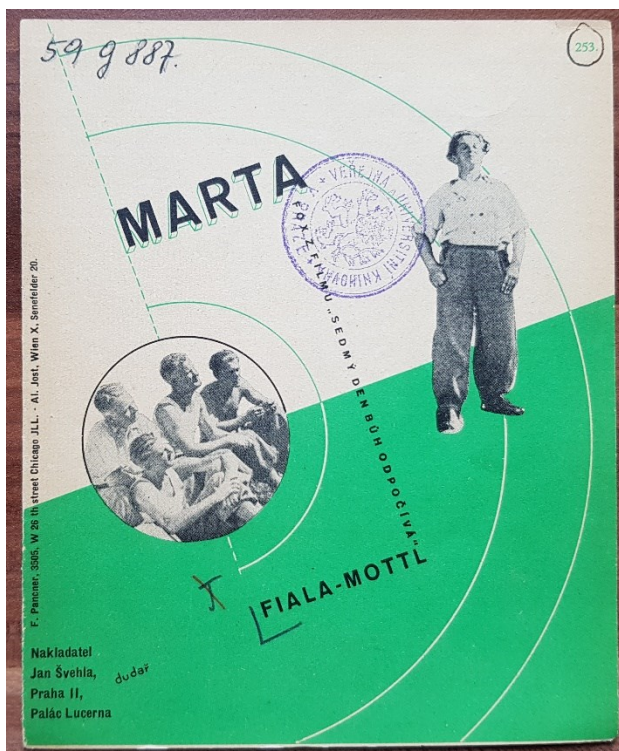
418. František Voborský, *Hvězdy v Tvých očích hoří*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 163, 59 g 892

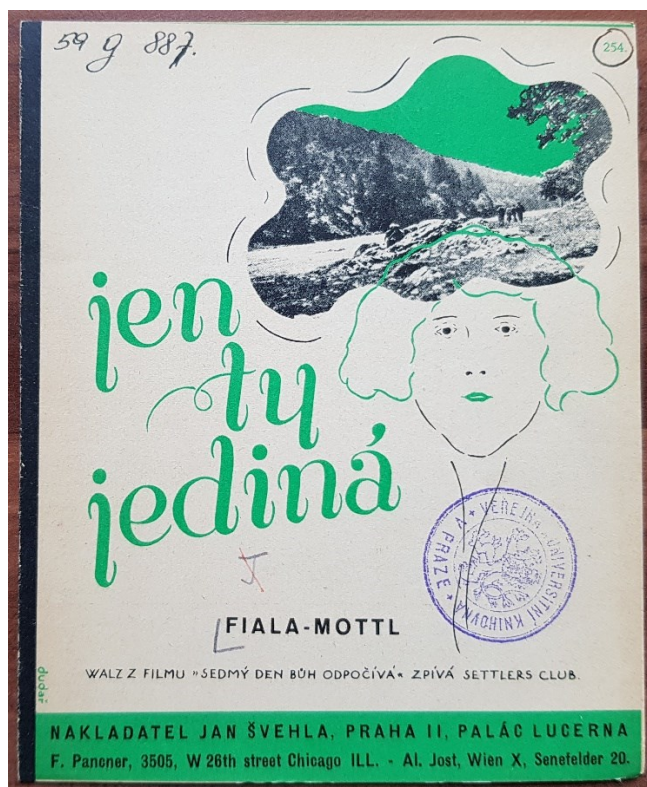
419. František Voborský, *Volám Tě moje mládí...*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 412, 59 g 887

420. František Voborský, *Zlý osud*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 218, 59 g 892

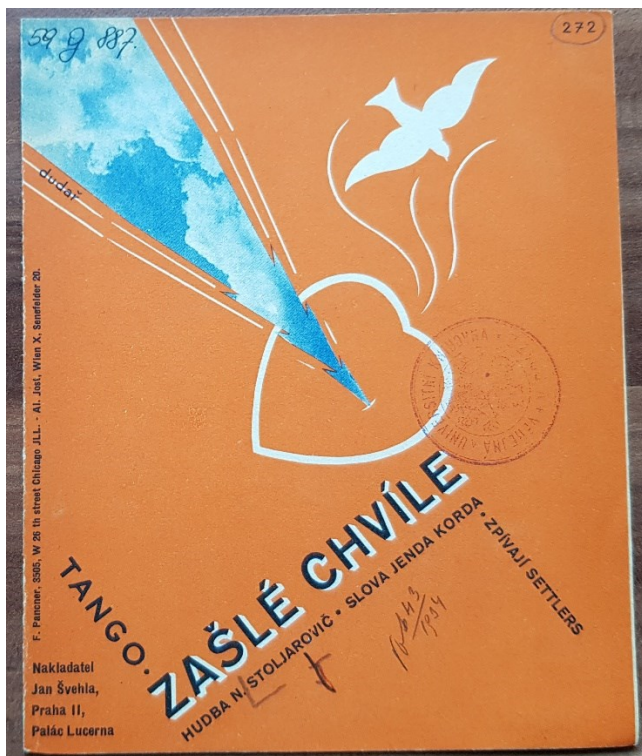
421. J. Švehla, *Marta*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 253, 59 g 897

422. *dudař*, *Jen ty jediná*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 254, 59 g 897

423. *dudař*, *Tam na tom nábřeží*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 262, 59 g 897

424. *dudař*, *Tam na tom nábřeží*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 262, 59 g 897

425. *dudař*, *Mám v lese bílou cestičku*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 276, 59 g 897

426. Erich Kaizr, *Já ráda tancuju*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Jana Hoffmannová v.v.a., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 196, 59 g 287

427. Erich Kaizr, *Česká kutálka...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Jana Hoffmannová v.v.a., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 202, 59 g 287

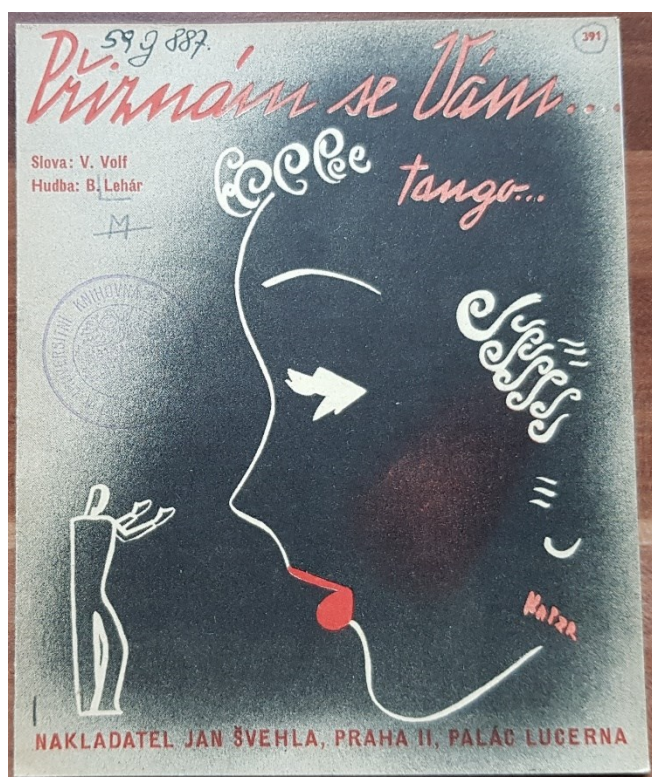
428. Erich Kaizr, *Blondýnka hezká..*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 218, 59 g 287

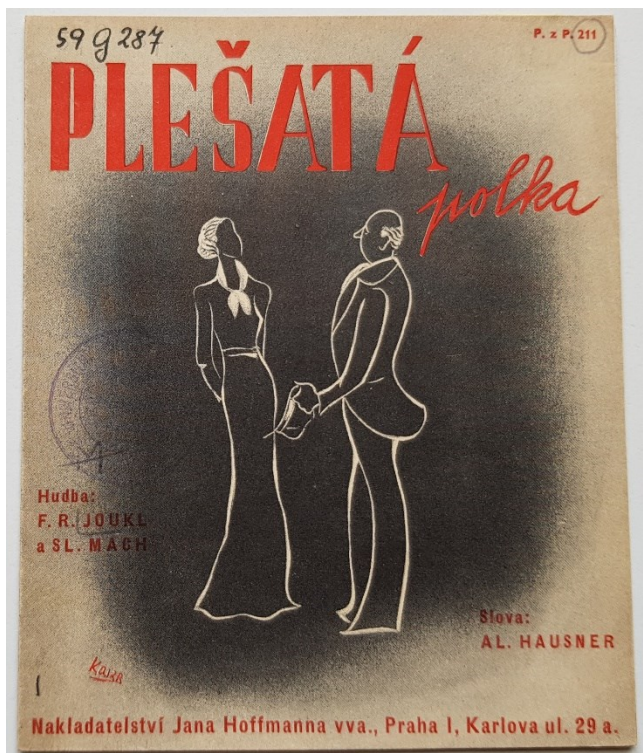
429. Erich Kaizr, *Až půjdeme ze cvičáku...*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 411, 59 g 892

430. Erich Kaizr, *Ty jsi mé nebe...*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 407, 59 g 887

431. Erich Kaizr, *Přiznám se Vám...*, přebal notového záznamu, 1938, 170 x 135 mm, Jan Švehla, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 391, 59 g 887

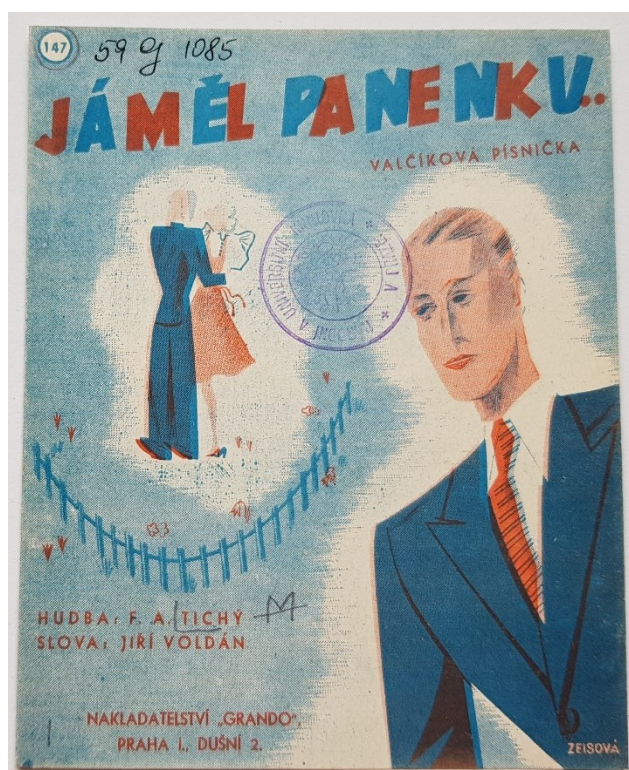
432. Erich Kaizr, *Plešatá*, přebal notového záznamu, 1937, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 211, 59 g 887

433. bobi, *Číšnická polka*, přebal notového záznamu, 1941, 170 x 135 mm, František Kudelík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 560, 59 g 1323

434. *bobi*, *Kdo nepije pivečko...*, přebal notového záznamu, 1941, 170 x 135 mm, František Kudelík, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 574, 59 g 1323

435. *Zeisová*, *Já měl panenku...*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Grando, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 147, 59 g 1085

436. Zeisová, *Málo lásky pro mne máš*, přebal notového záznamu, 1939, 170 x 135 mm, Grando, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 151, 59 g 1085

437. Rotter, *Sejde s očí sejde s myslí...*, přebal notového záznamu, 1933, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 151, 59 g 892

438. Willi Weigelt, *Erotikon*, 1929, filmový plakát, barevný ofset, 122 x 92 cm, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, GP 25452

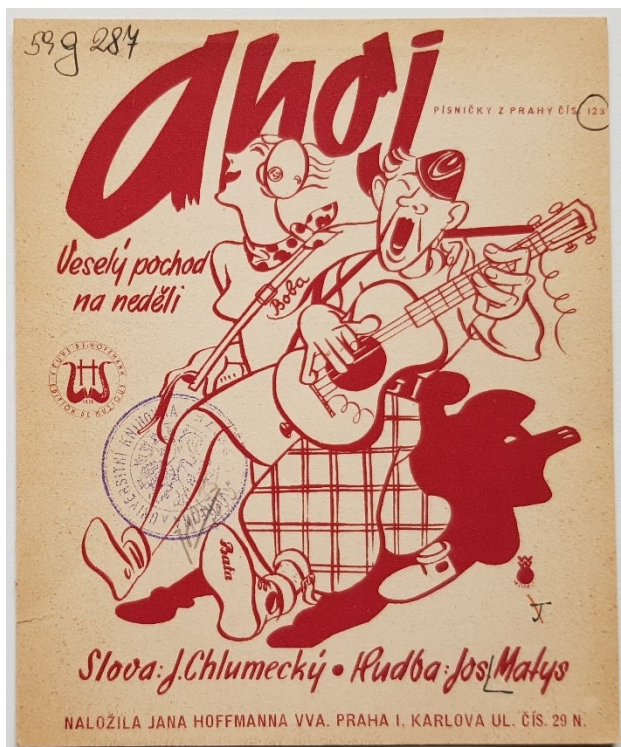
439. Willi Weigelt, *Extase*, 1932, filmový plakát, barevný ofset, 125 x 95 cm, Národní filmový archiv, 5731

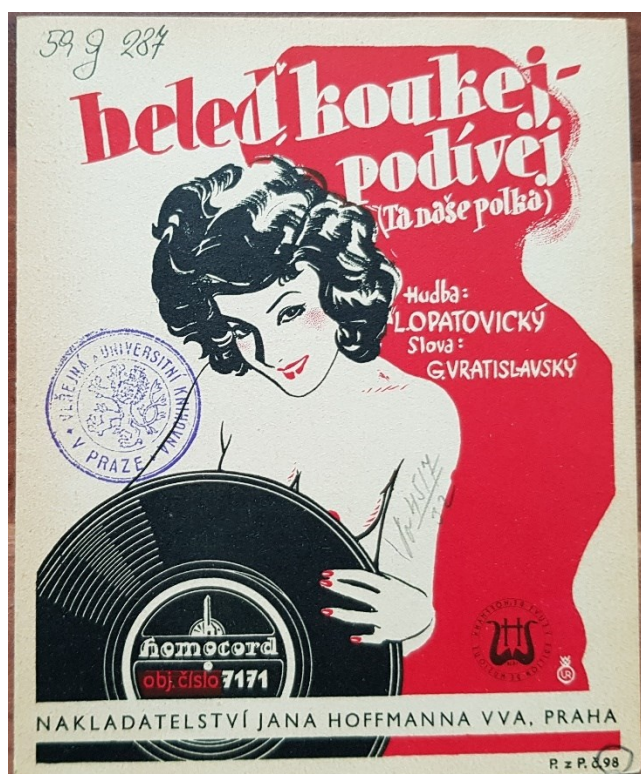
440. Willi Weigelt, *To neznáte Hadimršku*, 1931, filmový plakát, barevný ofset, 125 x 95 cm, Národní filmový archiv, 1720b

441. Willi Weigelt, *Hubatá*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva., Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 96, 59 g 287

442. Willi Weigelt, *Ahoj*, přebal notového záznamu, 1934, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva.,
Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 123, 59 g 287

443. Willi Weigelt, *Heleď koukej – podívej*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Jana Hoffmanna vva.,
Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 98, 59 g 287

444. Willy Herzig, *Eine kleine Sehnsucht*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Karl Brüll

445. Willy Herzig, *Jenom trochu touhy*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 128, 59 g 892

446. Willy Herzig, *At žije Hawai – má krásná Hawai*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 122, 59 g 892

447. Willy Herzig, *Ewiger Mai strahlt in Hawai*, přebal notového záznamu, 1932, 170 x 135 mm, Editeur A. Cranz

448. Willy Herzig, *Jdi, zlaté dítě, spát...*, přebal notového záznamu, 1929, 170 x 135 mm, Zdeněk Vlk, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 129, 59 g 892

449. Willy Herzig, *Ty umíš lásku jen lhát...*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 419, 59 g 269

450. Willy Herzig, *Deux Cœurs...*, přebal notového záznamu, 1930, Francis Salabert

451. Willy Herzig, *Jen španělské tango*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 500, 59 g 269

452. Willy Herzig, *Ein spanischer Tango und ein Mädel wie Du...*, přebal notového záznamu, 1931, Wiener Boheme Verlag

453. Willy Herzig, *Já líbám ručku Vám madame...*, přebal notového záznamu, 1928, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 226, 59 g 269

454. Willy Herzig, *Ich küsse ihre Hand Madame*, přebal notového záznamu, 1928, Karl Brüll

455. Willy Herzig, *Hubička*, přebal notového záznamu, 1927, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 119, 59 g 269

456. Willy Herzig, *Als je een Meisje Kussen wilt...*, přebal notového záznamu, 1927, Hollandsche Vuvag

457. Otto Dely, signatura notového přebalu

458. Otto Dely, *Zvon lásky*, přebal notového záznamu, 1922, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 53, 59 g 269

459. Otto Dely, *Glocken der Liebe*, přebal notového záznamu, 1922, Wiener Boheme Verlag

460. Otto Dely, *Ty nemusíš mne zdravit!*, přebal notového záznamu, 1922, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 54, 59 g 269

461. Otto Dely, *Du brauchst mich nicht zu grüssen*, přebal notového záznamu, 1922, Wiener Boheme Verlag

462. Otto Dely, *Já musím říci!*, přebal notového záznamu, 1923, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 79, 59 g 269

463. Otto Dely, *Als ik je zie dan moet ik huilen!*, přebal notového záznamu, 1923, Jac. Elte

464. Otto Dely, *Ta Blanka!*, přebal notového záznamu, 1924, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 80, 59 g 269

465. Otto Dely, *Die Blanka, ja die Blanka!*, přebal notového záznamu, 1924, Wiener Boheme Verlag

466. Otto Dely, *Ach jak to přijde, že tak modré oči máš?*, přebal notového záznamu, 1923, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 85, 59 g 269

467. Otto Dely, *Wo hast du nur die schönen blauen Augen her?*, přebal notového záznamu, 1923, Wiener Boheme Verlag

468. Otto Dely, *Parlez-vous français?*, přebal notového záznamu, 1926, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 138, 59 g 269

469. Otto Dely, *Parlez-vous français?*, přebal notového záznamu, 1926, Wiener Boheme Verlag

470. Gabor von Ferenchich, *Líbám, ženy, vás tak rád*, přebal notového záznamu, 1925, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 148, 59 g 269

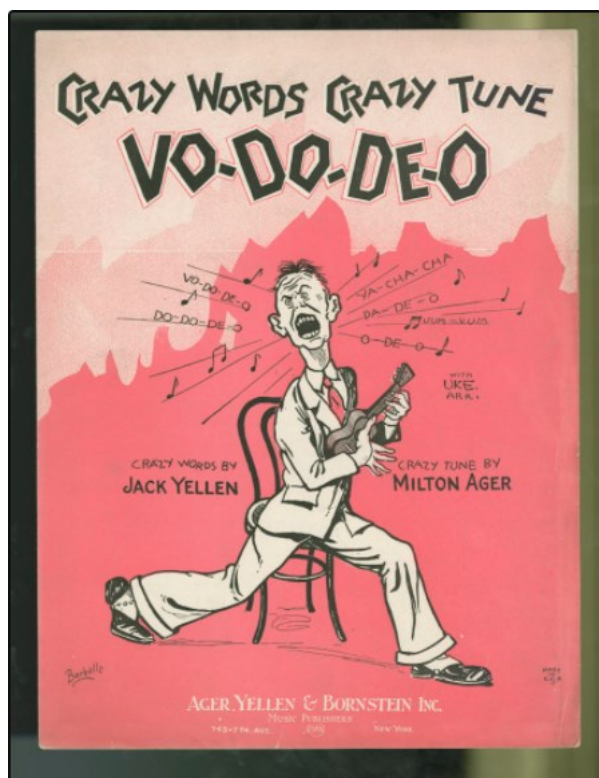
471. Gabor von Ferenchich, *Gern hab' ich die Frau'n geküsst*, přebal notového záznamu, 1925, Crescendo Theaterverlag

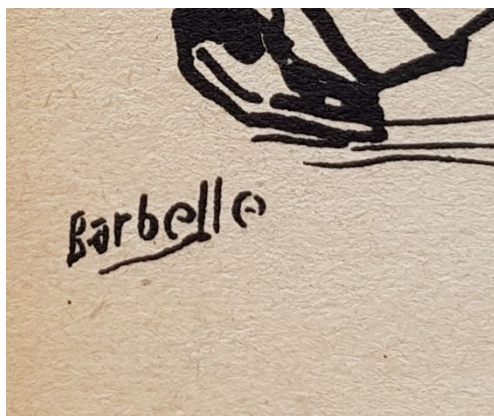
472. Gabor von Ferenchich, *Když tě nikdo nedrží*, přebal notového záznamu, 1925, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 130, 59 g 269

473. Albert Wilfred Barbelle, *Crazy Words – Crazy Tune*, přebal notového záznamu, 1927, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 253, 59 g 269

474. Albert Wilfred Barbelle, *Crazy Words – Crazy Tune*, přebal notového záznamu, 1927, Ager, Yellen & Bornstein Inc.

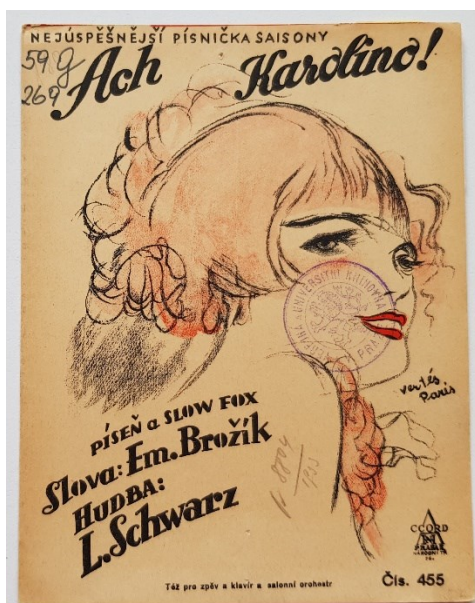
475. Albert Wilfred Barbelle, signatura přebalu notového záznamu

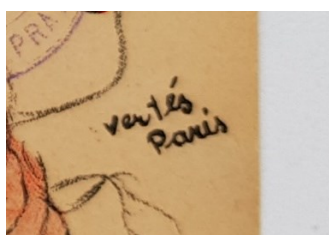
476. Marcel Vertés, *Mám mě ráda!*, přebal notového záznamu, 1924, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 97, 59 g 269

477. Marcel Vertés, *Sie liebt mich!*, přebal notového záznamu, 1924, Wiener Boheme Verlag

478. Marcel Vertés, *Ach Karolino!*, přebal notového záznamu, 1931, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 455, 59 g 269

479. Marcel Vertés, signatura notového přebalu

480. Klinka, *Ta láska..*, přebal notového záznamu, 1924, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 75, 59 g 269

481. Klinka, signatura notového přebalu

482. Klinka, *I love you!*, přebal notového přebalu, 1922, Wiener Boheme Verlag

483. Anto, *Když ty se k tomu nemáš...*, přebal notového záznamu, 1923, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 72, 59 g 269

484. Anto, *Der Knalleffekt*, přebal notového záznamu, 1923, Karl Brüll

485. Anto, *Ty vzala jsi mi srdce*, přebal notového záznamu, 1923, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 293, 59 g 269

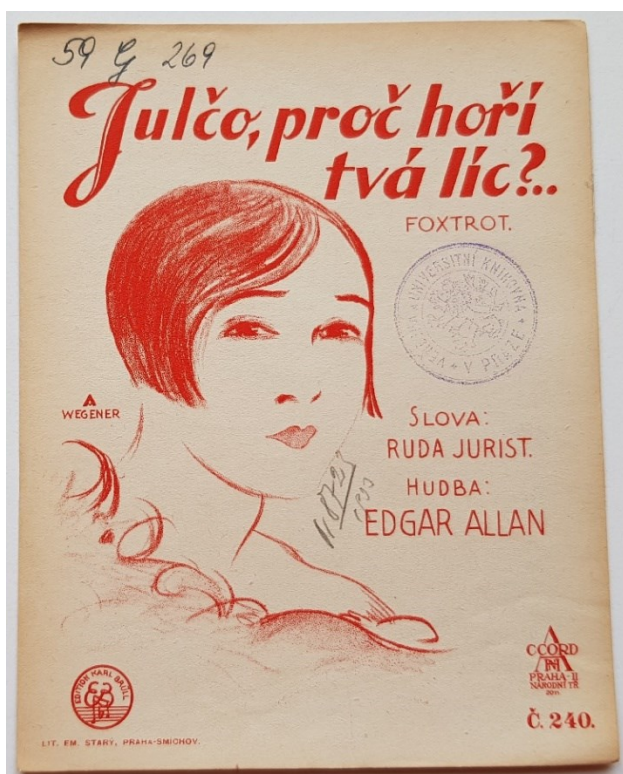
486. Anto, *Du hast mein Herz gestohlen*, přebal notového záznamu, 1922, Berliner Bohème Verlag

487. Bombach, *Forget Me Not*, přebal notového záznamu, 1920, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 293, 59 g 269

488. Bombach, *Forget Me Not*, přebal notového záznamu, 1920, Roehr, C. M.

489. A. Wegener, *Julčo, proč hoří tvá líc?..*, přebal notového záznamu, 1926, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 240, 59 g 269

490. A. Wegener, *Meisje ben jij zoo op kussen verzot?..*, přebal notového záznamu, 1926, Uitgaven A. Cohen

491. A. Wegener, *S Bohem má milá!..*, přebal notového záznamu, 1925, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 234, 59 g 269

492. A. Wegener, *Goeden Nacht, Marie*, přebal notového záznamu, 1925, Uitgaven A. Cohen

493. Sagai, signatura notového přebalu

494. Sagai, *Co na sebe mám vzít?...*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 372, 59 g 269

495. Sagai, *Was zieh' ich heute an?...*, přebal notového záznamu, 1930, Wiener Boheme Verlag

496. Sagai, *Donna Klára...*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 388, 59 g 269

497. Sagai, *Oh, Donna Clara...*, přebal notového záznamu, 1930, Wiener Bohème - Verlag

498. Sagai, *Manuela*, přebal notového záznamu, 1930, 170 x 135 mm, Accord, Hudební oddělení Národní knihovny v Praze, č. 424, 59 g 269